בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ

בְּכוּר הַהִתּוּךְ

סִפּוּר מֻפְלָא שֶׁהִתְרַחֵשׁ בְּיָמָיו שֶׁל הַגָּאוֹן הַקָּדוֹשׁ בַּעַל "מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת" זצ"ל רַבָּהּ שֶׁל קְרַקוֹב

מאת ב. סוקולוב ז"ל, נערך וסודר ע"י מנחם מנדל, יְרוּשָׁלַיִם ה'תשנ"ח (1997)

ועכשיו!
לאחר שהודפס לפני כ-25 שנה והופץ ע"י כבוד הרב שליט"א
– בעצת הגאון רבי **חיים גריינמן** זצוק"ל
וחולק בכ-30,000 עותקים! לאיטליזים ברחבי ארץ ישראל
- מודפס שוב!

ע"י מכון 'שופר' ארגון להפצת יהדות (ע.ר.)

מרחשון ה'תשפ"ה 2025 בני ברק

2 סיפורים:

בְּכוּר הַהִתּוּךְ

(עמוד ה, חלקו ניתן **לצפיה** מהרצאה ברמלה 2006
(וכן רחובות 26.05.2015) באתר שופר כ-40 דקות!
ולשמיעה בשופרקול גם בקומה הכשרה 8724*)

האור המופלא

– ספורו של בעל תשובה מלמברג (עמוד קח).

'וְאֵלֶּה יַעַמְדוּ עַל הַבְּרָכָה'

אוּרִיאֵל בֶּן **רְוִיטַל**
תשובה שלמה, זיווג הגון,
יזכה לקבל פני משיח צדקנו ובריאות איתנה.

להצלחת משפחת **מָגּוֹס.**

חברי **'כנישתא חדא'** הי"ו
מתאחדים גם בפרוייקט זה לזכות יהודים ולהציל נשמות טובות
טועות מרדת שחת ולהאיר להם את אורה של תורה בחיבה יתירה
ולהחיותם בשמחה ובטוב לבב ע"י תיקון השלחן וידיעת גודל מעלת
בעלי התשובה.
יה"ר שיזכו כל חברי הכנישתא חדא הנ"ל
לעלות בתורה וביראת שמים טהורה שפע בו"ה שמחה ואושר
בריאות שלימה ואיתנה להשלים את המשימות הרוחניות בקלות
בנחת ובשמחה עם כל ה-17 תנאים לקיום מצווה בשלימות!
עם כל ישראל אחיהם
וכבוד הרב **אמנון יצחק** שליט"א בראשם
עד (ועד בכלל) לביאת גואל צדק במהרה בימינו - אמן!

ולהבדיל **אֶסְתֵּר** בַּת **שִׂמְחָה**
בְּרִיאוּת שִׂמְחָה וְנַחַת.

להצלחת מורנו ורבנו גדול מזכה הרבים בארץ ובעולם

הרב אמנון יצחק שליט"א

יהי רצון שיזכה להמשיך בכל מפעליו הברוכים להגדיל תורה
ולהאדירה ולהשיב את ליבם של ישראל לאביהם שבשמים
וללמד טועים בינה והקב"ה ירחיב גבול כבוד הרב מתוך
בריאות איתנה, נחת שמחה ואריכות ימים ושנים,
אמן כן יהי רצון.

אֶפְרַיִם בֶּן נָעֳמִי

כִּנֶּרֶת-יָקוּט בַּת רָחֵל

וְכָל יוֹצְאֵי חֲלָצֵיהֶם
יזכו לתשובה שלמה יראת שמים וללכת בדרך האמת תמיד,
דור ישרים מבורך!!!

בְּאֵרִי בֶּן כִּנֶּרֶת-יָקוּט

רפואה שלמה והתפתחות טובה.

רַחֲמִים בֶּן חֲבִיבָה

חָזָרָה בִּתְשׁוּבָה וְשֶׁיִּזְכֶּה לָצֵאת מֵהָעוֹלָם בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

בְּרָכָה בַּת חֲמָמָה

רפואה שלמה ובריאות איתנה

שָׁרוֹן בֶּן בְּרָכָה

זִוּוּג הגון מְהֵרָה

חֲזָרָה בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאַהֲבָה וְשִׂמְחָה ל:

לוֹטָן-לֵיאוֹן,

ו: **נָאוֹר-סָלוֹמוֹן**

ו: **נֹעַם**

בְּנֵי **אוֹרְלִי.**

סִיַּעְתָּא דִּשְׁמַיָּא בְּכָל הָעִנְיָנִים, שָׁלוֹם בַּיִת וּבְרִיאוּת אֵיתָנָה ל:

מָרְדְּכַי בֶּן **רָחֵל**

וְאוֹרְלִי בַּת **לוּאִיסָה.**

מְנַשֶּׁה בֶּן **שָׁרוֹנָה**

וְאוֹפִירָה בַּת **אוֹרְלִי.**

רְאוּבֵן בֶּן **אֶסְתֵּר**

וְאַלְבִּינָה בַּת **זִינָה**

יזכו לסִיַּעְתָּא דִשְׁמַיָּא בכל העניינים, להקים מפעל של זיכוי
הרבים, ביתם יהיה תמיד מלא אורה קדושה ושמחה,
ירוו נחת מכל צאצאיהם, שיגדלו להיות צדיקים,
צנועים ויראי שמים עם מידות טובות.
ומבקשים: רפו"ש בריאות איתנה ואריכות ימים
להורים היקרים שלנו.
בתוך כלל ישראל מהרה אמן.

"נֵר השם נִשְׁמַת אָדָם" (משלי כ, כז)

לעילוי נשמת:

שִׂמְחָה בַּת **אֶסְתֵּר**
יִצְחָק בֶּן **רָחֵל**
זְכַרְיָה בֶּן **שָׁמְעָה**
לֵיאוֹן-יְהוּדָה בֶּן **רָחֵל**
לוּאִיסָה בַּת **רָחֵל**
אֲבִי בֶּן **לוּאִיסָה**
לְמִשְׁפַּחַת **בַּנְג'וֹ.**

סָלוֹמוֹן בֶּן **לוּאִיסָה**
רָחֵל בַּת **שָׂרָה**
מַיְמוֹן-רָמִי בֶּן **רָחֵל**
לְמִשְׁפַּחַת **סוּלְטָן.**

לִיזָה בַּת **נִירָה.**

תהיה נשמתם צְרוּרָה בִּצְרוֹר הַחַיִּים אמן

הַתֹּכֶן:

בְּסַ"ד

הַתִּקּוּן לְהַחֵטְא שֶׁל הַכְּשָׁלַת אַלְפֵי יְהוּדִים בִּנְבֵלוֹת וּטְרֵפוֹת עַל יְדֵי הָרַב הַקָּדוֹשׁ בַּעַל "מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת" הַגָּאוֹן הַקָּדוֹשׁ הַמְקֻבָּל רַבִּי נָתָן נָטָע שַׁפִּירָא זֵכֶר צַדִּיק וְקָדוֹשׁ לִבְרָכָה אַב בֵּית דִּין קְרַקוֹב

הַקְדָּמָה

גַּם מִי שֶׁשָּׁקַע בְּעִמְקֵי הַטֻּמְאָה וְהוּא עָמוּס בְּחֵטְא וְשָׁרוּי בִּתְהוֹם הַשִּׁפְלוּת, יָכוֹל לִפְרֹץ לוֹ דֶּרֶךְ תְּשׁוּבָה, לְהִטָּהֵר וּלְהִזָּקֵק, לְהַמְרִיא עַד שְׁמֵי שָׁמַיִם וּלְהַגִּיעַ לְמַעֲלוֹת קְדוֹשִׁים וּטְהוֹרִים

בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת הַגָּאוֹן ר' נָתָן נָטָע שַׁפִּירָא נוֹלַד בִּשְׁנַת שמ"ה. הוּא הָיָה נֶכְדּוֹ שֶׁל ר' נָתָן נָטָע שַׁפִּירָא הַקּוֹדֵם, שֶׁכִּהֵן בְּרַבָּנוּת בָּעִיר הוֹרוֹדְנָא וְחִבֵּר פֵּרוּשׁ עַל הַסֵּפֶר שַׁעֲרֵי דוּרָא וְגַם פֵּרוּשׁ עַל רַשִׁ"י עַל הַתּוֹרָה בְּשֵׁם "אִמְרֵי שָׁפֶר".

בִּשְׁנַת שע"ז הִתְחִיל לְכַהֵן כְּרַבָּהּ שֶׁל קְרַקוֹב, שָׁם הֶחֱזִיק יְשִׁיבָה גְּדוֹלָה וְעַל תַּלְמִידָיו הָרַבִּים נִמְנֶה גַּם הַגָּאוֹן ר' שַׁבְּתַי כֹּהֵן (הַשַּׁ"ךְ). בְּנוֹסָף לִגְאוֹנוּתוֹ בַּנִּגְלֶה הָיָה גַּם מְפֻרְסָם בְּתוּר גָּאוֹן בְּתוֹרַת הַקַּבָּלָה וְיָדוּעַ כְּאִישׁ קָדוֹשׁ וְטָהוֹר.

חִדּוּשָׁיו עַל הָרִי"ף בְּשֵׁם "חִדּוּשֵׁי אַנְשֵׁי שֵׁם" מֻדְפָּסִים בְּכָל הש"סים. אוּלָם הוּא יָדוּעַ בָּעוֹלָם בְּעִקָּר בִּגְלַל סִפְרוֹ "מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת", אֲשֶׁר בּוֹ הוּא מְפָרֵשׁ אֶת הַפָּסוּק "וָאֶתְחַנַּן" (דברים ג, כג) בְּמָאתַיִם חֲמִשִּׁים וּשְׁתַּיִם (252) פָּנִים. גַּם פֵּרוּשׁוֹ עַל הַתּוֹרָה נוֹשֵׂא אֶת הַשֵּׁם "מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת".

נִתְבַּקֵּשׁ לִישִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה יוֹם רביעי יג' מְנַחֵם-אָב שְׁנַת שצ"ג, בִּהְיוֹתוֹ רַק בֶּן אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה (48) שָׁנִים. עַל הַמַּצֵּבָה שֶׁלּוֹ חָרוּט בֵּין הַשְּׁאָר: "הוּא שֶׁאוֹמְרִים עָלָיו שֶׁדִּבֵּר אִתּוֹ אֵלִיָּהוּ פָּנִים אֶל פָּנִים", זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, אָמֵן.

בְּכוּר הַהִתּוּךְ

פֶּרֶק רִאשׁוֹן

יִסּוּרֵי יְתוֹמִים

בִּשְׁנַת שמ"א לָאֶלֶף הַשִּׁשִּׁי נִפְטַר בִּקְרַקוֹב קַצָּב אֶחָד וְהִשְׁאִיר אַחֲרָיו יָתוֹם קָטָן כְּבֶן אַרְבַּע. עַל יָתוֹם זֶה נִכְמְרוּ רַחֲמָיו שֶׁל אֶחָד מִדּוֹדָיו, קַצָּב גַּם הוּא וְהִכְנִיס אוֹתוֹ לְבֵיתוֹ. הַדּוֹד הַזֶּה הָיָה אָדָם קָשֶׁה מְאֹד, בּוּר וְגַס רוּחַ וְנוֹסָף לְכָךְ גַּם גִּדֵּל בְּבֵיתוֹ עוֹד יָתוֹם שֵׁנִי. הַמִּלָּה "גִּדֵּל" בָּאָה רַק לְתִפְאֶרֶת הַמְּלִיצָה. לְמַעֲשֶׂה הֶעֱמִיס עַל כִּתְפֵי הַיְתוֹמִים הָרַכִּים אֶת הָעֲבוֹדוֹת הַקָּשׁוֹת בְּיוֹתֵר וְיַחַד עִם זֹאת לֹא נָתַן לָהֶם מַסְפִּיק לֶחֶם לֶאֱכֹל וְלֹא בֶּגֶד לִלְבֹּשׁ וְלֹא נַעֲלַיִם לְרַגְלֵיהֶם.

הַשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר, בְּעוֹד בַּחוּץ שׂוֹרֶרֶת אֲפֵלָה, נֶאֶלְצוּ הַיְתוֹמִים לְהִנָּתֵק מֵהַשֵּׁנָה הַמְּתוּקָה, לָקוּם מֵהַמִּטָּה וְלָלֶכֶת לָאִטְלִיז, שָׁם הוּטְלוּ עֲלֵיהֶם הָעֲבוֹדוֹת הַשְּׁחֹרוֹת בְּיוֹתֵר.

בַּחֹרֶף הָיָה הַכְּפוֹר "חוֹתֵךְ" בְּאֶצְבְּעוֹתֵיהֶם כְּמוֹ בְּסַכִּינִים, בְּעֵת שֶׁהֵם נִקּוּ אֶת הַכֵּלִים בְּמַיִם קָרִים כַּקֶּרַח. אִלּוּ הָיוּ יְשֵׁנִים יוֹתֵר וּמְקַבְּלִים יוֹתֵר מָזוֹן, לֹא הָיָה הַקֹּר גּוֹרֵם לָהֶם סֵבֶל כֹּה קָשֶׁה. אַךְ הֵם אַף פַּעַם לֹא יָשְׁנוּ שֵׁנָה מַסְפִּיקָה וְאַף פַּעַם לֹא אָכְלוּ לָשֹׂבַע. תָּמִיד הָיוּ סוֹבְלִים מְקוֹר וְחִוְּרִים וּכְחוּשִׁים מֵחֲמַת חֹסֶר שֵׁנָה וְחֶרְפַּת רָעָב.

הַדּוֹדָה לֹא הָיְתָה יוֹתֵר טוֹבָה מֵהַדּוֹד "קַדַּחַת" נָתְנָה לָהֶם לֶאֱכֹל... וְכַאֲשֶׁר אֶחָד מֵהַיְתוֹמִים הָיָה נוֹפֵל אֵין אוֹנִים

BUTCER

מֵרָעָב וּמִקֹּר, הָיוּ "מַחֲזִירִים אוֹתוֹ לִתְחִיָּה" עַל יְדֵי מַכּוֹת וּמַהֲלֻמּוֹת וּמַזְהִירִים אוֹתוֹ לַעֲבֹד בְּמֶרֶץ וְלֹא לְהִתְעַצֵּל.

רָעָב בֵּין עֵינֵיהֶם

הַיְתוֹמִים גָּדְלוּ לְלֹא תּוֹרָה וְלֹא לִמְּדוּ אוֹתָם שׁוּם דָּבָר. הֵם הָיוּ רְחוֹקִים מִכָּל זִיק שֶׁל יַהֲדוּת: לֹא יָדְעוּ מַהִי תְּפִלָּה וּמַה זֶּה מִנְהָג יְהוּדִי וְאַף לֹא לִקְרוֹת אֶת הָאָלֶף בֵּית. כְּשֶׁהֵם הִגִּיעוּ לִתְקוּפַת הַהִתְבַּגְּרוּת, הֵם הִתְחִילוּ לְהָבִין עַד כַּמָּה עֲלוּבִים חַיֵּיהֶם וּמָה קָשֶׁה גּוֹרָלָם. הִרְגִּישׁוּ אֶת עַצְמָם מֻשְׁפָּלִים וּנְחוּתִים, מֻזְנָחִים וּבוֹדְדִים לְלֹא אָח וָרֵעַ שֶׁיָּרִיבוּ אֶת רִיבָם. תְּנָאֵי חַיֵּיהֶם הַמָּרִים הָפְכוּ אוֹתָם לְמִין אָרְחֵי-פָּרְחֵי מְסֻרְבָּלִים וּמְגֻשָּׁמִים. הָרָעָב הַצִּיץ תָּמִיד מִבֵּין עֵינֵיהֶם כְּמוֹ מֵעֵינֵי זְאֵבִים בַּיַּעַר. כֻּלָּם הִתְרַחֲקוּ מֵהֶם, כִּי הֵם נִרְאוּ כְּמוֹ יַלְדֵי הַגּוּ'נְגֶל: מְלֻכְלָכִים וּמְגֻדְּלֵי פֶּרַע, יְחֵפִים, קְרוּעִים וּבְלוּאִים.

בְּאוֹתָם הַיָּמִים הָיוּ הָרָשׁוּיוֹת בִּקְרַקוֹב גּוֹבִים מַס כָּבֵד מִבְּשַׂר כָּשֵׁר, כָּךְ שֶׁמְּחִירוֹ הָיָה גָּבוֹהַּ מְאֹד וְרַק אֲנָשִׁים אֲמִידִים הָיוּ יְכוֹלִים לְהַרְשׁוֹת לְעַצְמָם אֶת הַתַּעֲנוּג לֶאֱכֹל בָּשָׂר בִּימוֹת הַחֹל. אֲנָשִׁים בַּעֲלֵי הַכְנָסוֹת נְמוּכוֹת הָיוּ טוֹעֲמִים בָּשָׂר רַק בְּשַׁבָּת. כֵּיוָן שֶׁמַּרְבִּית הַלָּקוֹחוֹת בָּאִטְלִיז הָיוּ מֵהַשְּׁכָבוֹת הַגְּבוֹהוֹת, בַּעֲלֵי הַמָּמוֹן, הָיוּ שׁוֹלְחִים לָהֶם אֶת מְנוֹת הַבָּשָׂר הַבַּיְתָה. מְלָאכָה זוֹ הֻטְּלָה כַּמּוּבָן גַּם הִיא עַל כִּתְפֵי הַיְתוֹמִים. הָיְתָה לָהֶם אֵפוֹא עֲבוֹדָה כְּפוּלָה: הַשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר הָיוּ עוֹבְדִים עֲבוֹדַת פֶּרֶךְ כַּמָּה שָׁעוֹת בָּאִטְלִיז עַצְמוֹ וּלְאַחַר מִכֵּן הֵחֵל מִשָּׁעָה שְׁמֹנֶה-תֵּשַׁע (08:00, 09:00) בַּבֹּקֶר הָיוּ יוֹצְאִים לַחֲלֻקַּת הַבָּשָׂר בְּבָתֵּי הַנְּגִידִים.

בְּסַיְּמָם אֶת עֲבוֹדוֹת-הַפְּנִים שֶׁל הָאִטְלִיז: לְהַפְשִׁיט אֶת הָעוֹרוֹת, לִגְרֹם, לַחְתֹּךְ וּלְנַקֵּר, לְנַקּוֹת וְלִשְׁטֹף הָיוּ

מַעֲמִיסִים עַל כִּתְפֵיהֶם הָרַכּוֹת סַלִּים עִם עַשְׂרוֹת קִילוֹגְרָמִים שֶׁל בָּשָׂר וּמְרִיצִים אוֹתָם לְמֶרְחַקִּים שֶׁל פַּרְסָאוֹת עַל פְּנֵי כָּל הָעִיר. אִם הֵעֵזּוּ לְבַקֵּשׁ שֶׁיִּתְּנוּ לָהֶם מִקֹּדֶם לֶאֱכֹל, הָיוּ הַדּוֹד וְהַדּוֹדָה מַפְלִיאִים אֶת מַכּוֹתֵיהֶם בִּגְלַל "חֻצְפָּה שֶׁכָּזוֹ!" וּמַבְרִיחִים אוֹתָם לָצֵאת לִשְׁלִיחוּיוֹתֵיהֶם, כְּשֶׁבִּטְנֵיהֶם מִתְכַּוְּצוֹת מֵרָעָב.

"כַּאֲשֶׁר תָּבִיאוּ אֶת הַכֶּסֶף מֵחֲלֻקַּת הַבָּשָׂר, נַלְעִיט לָכֶם אֶת הַכֶּרֶס בְּאֹכֶל"... קָבְעָה הַדּוֹדָה.

לֹא הָיְתָה לָהֶם אֵפוֹא שׁוּם בְּרֵרָה וְהֵם נֶאֶלְצוּ לְצַיֵּת.

בַּלַּיְלָה, עַל מִשְׁכְּבֵי הַקַּשׁ הַצּוֹנְנִים הָיוּ בּוֹכִים עַל מַר גּוֹרָלָם וּמַרְטִיבִים אֶת הַקַּשׁ בְּדִמְעוֹתֵיהֶם, דְּמָעוֹת שֶׁל יְתוֹמִים חַסְרֵי יֶשַׁע אַךְ לְבִכְיָם לֹא הָיְתָה אֹזֶן קַשֶּׁבֶת.

פֶּרֶק שֵׁנִי

תַּאֲווֹת הַבֶּצַע

מְצִיאָה

פַּעַם מָצָא אֶחָד הַיְתוֹמִים מַטְבֵּעַ בַּעֲלַת עֵרֶךְ נִכָּר, בִּתְחִלָּה רָצָה הַיָּתוֹם לִקְנוֹת תְּמוּרַת הַמַּטְבֵּעַ מָנָה הֲגוּנָה שֶׁל אֹכֶל, כְּדֵי לֶאֱכֹל פַּעַם בַּחַיִּים לְשָׂבְעָה, אַךְ לְאַחַר הִרְהוּר נוֹסָף, עָלָה בְּמֹחוֹ רַעְיוֹן לַעֲשׂוֹת עֵסֶק כָּלְשֶׁהוּ עִם הַמַּטְבֵּעַ וּבָרֶוַח שֶׁיִּפֹּל בְּחֶלְקוֹ לִקְנוֹת לֶחֶם!

הוּא הָלַךְ לַרוֹבַע הַנּוֹצְרִים וְקָנָה שָׁם נֵתַח גָּדוֹל שֶׁל בָּשָׂר טָרֵף. וּלְמָחֳרָת בַּבֹּקֶר, כַּאֲשֶׁר מָסַר לוֹ הַדּוֹד אֶת הַסַּל עִם מְנוֹת הַבָּשָׂר לַחֲלֻקָּה בֵּין הַקּוֹנִים וּלְהָבִיא כֶּסֶף תְּמוּרָתָן, הוּא מָכַר גַּם אֶת נֵתַח בְּשַׂר הַטְּרֵפָה שֶׁלּוֹ בְּתוֹר בָּשָׂר כָּשֵׁר וְקִבֵּל מְחִיר גָּבוֹהַּ בְּהַרְבֵּה מִזֶּה שֶׁשִּׁלֵּם, אֶת הַכֶּסֶף שֶׁהִרְוִיחַ הִסְתִּיר הַסֵּתֶר הֵיטֵב וְכַאֲשֶׁר אָחִיו לְצָרָה חָזַר גַּם הוּא מִסִּבּוּבוֹ בֵּין הַלָּקוֹחוֹת, הוּא לָקַח אֹתוֹ וְהָלַךְ אִתּוֹ לִרְחוֹב נִדָּח וְשָׁם קָנוּ לֶחֶם, גְּבִינָה וּבִירָה וּשְׁנֵיהֶם עָרְכוּ סְעוּדָה כַּדָּת...

'הַכֶּסֶף מִנַּיִן'? שָׁאַל הַשֵּׁנִי.

'מָצָאתִי!' הָיְתָה הַתְּשׁוּבָה.

וְהָאָח-לְצָרָה לֹא שָׁאַל שְׁאֵלוֹת נוֹסָפוֹת...

כַּעֲבֹר זְמַן מַה קָנָה שׁוּב נֵתַח בָּשָׂר טֶרֶף, שָׂם אוֹתוֹ, לְמָחֳרָת, בֵּין מְנוֹת הַבָּשָׂר הַכָּשֵׁר וְשׁוּב נָפַל בְּחֶלְקוֹ רֶוַח נִכָּר.

אַחַר הַצָּהֳרַיִם הִתְחַמֵּק שׁוּב עִם עֲמִיתוֹ לָרְחוֹב הַנִּדָּח, קָנָה דִּבְרֵי מַאֲכָל בְּשֶׁפַע, שֶׁהִסְפִּיק לָהֶם לִסְעוּדָה דְּשֵׁנָה.

'הֵיכָן הִשַּׂגְתָּ כֶּסֶף, הַיּוֹם?' הִקְשָׁה הֶחָבֵר הַיָּתוֹם שׁוּב.

'גַּם הַיּוֹם נָפְלָה לְיָדִי מְצִיאָה בָּא הַמַּעֲנֶה'.

כָּךְ הִתְנַהֵל הָעִנְיָן כַּמָּה יָמִים: רְכִישַׁת בָּשָׂר טָרֵף, עִרְבּוּבוֹ עִם הַבָּשָׂר הַכָּשֵׁר וּמְכִירָתוֹ בִּמְחִיר גָּבוֹהַּ. צַרְכָנֵי הַבָּשָׂר הָיוּ קוֹנִים אֶצְלָם אֶת הַבָּשָׂר לְלֹא פִּקְפּוּק, בִּהְיוֹתָם בְּטוּחִים שֶׁהַבָּשָׂר כָּשֵׁר לְמְהַדְּרִין. הָאִטְלִיז שֶׁל הַדּוֹד עָמַד תַּחַת הַשְׁגָּחָה מְעֻלָּה וְאַף אֶחָד לֹא הֶעֱלָה אֶת הַחֲשָׁד שֶׁעֲלוּלִים לְהָבִיא לָהֶם בָּשָׂר מִמָּקוֹם אַחֵר...

נִתְחֵי בָּשָׂר הַטְּרֵפָה הָלְכוּ וְגָדְלוּ מִיּוֹם לְיוֹם וּבַד בְּבַד גָּדְלוּ גַּם הָרְוָחִים. וְכָךְ מִיּוֹם לְיוֹם יָכְלוּ שְׁנֵי הַיְתוֹמִים לְהַרְשׁוֹת לְעַצְמָם לְבַזְבֵּז יוֹתֵר וְיוֹתֵר כֶּסֶף עַל אֲרוּחוֹת יְקָרוֹת וּמַעֲדַנִּים מְשֻׁבָּחִים. הֶחָבֵר הִתְחִיל לְפַקְפֵּק בְּקֶשֶׁר לִמְקוֹרוֹת הַכֶּסֶף וְיוֹם אֶחָד הֵטִיחַ בִּפְנֵי מַאֲכִיל הַטְּרֵפָה:

'אַל תְּפַטֵּם אוֹתִי יוֹתֵר בַּתֵּרוּץ הַשָּׁקוּף שֶׁאַתָּה מוֹצֵא מְצִיאוֹת! קוֹרֶה שֶׁמּוֹצְאִים פַּעַם (1), פַּעֲמַיִם (2), אַךְ לֹא יוֹם יוֹם! עֲזֹב אוֹתִי עִם הַשְּׁקָרִים שֶׁלְּךָ אֱמֹר לִי אֶת הָאֱמֶת, מִנַּיִן אַתָּה מַשִּׂיג אֶת הַכֶּסֶף'?

אַךְ הַלָּה הֶחֱרִישׁ וְסֵרֵב לְגַלּוֹת אֶת הָאֱמֶת.

"שְׁנֵינוּ הִנְנוּ יְתוֹמִים בְּאוֹתָהּ מִדָּה!" לָחַץ עָלָיו הֶחָבֵר "לִשְׁנֵינוּ אֵין לֹא אָב וְלֹא אֵם, לֹא אָח וְלֹא אָחוֹת... שְׁנֵינוּ שְׁקוּעִים בְּאוֹתוֹ בּוּץ וְגוֹרָלֵנוּ גּוֹרָל אָחִיד, הַאִם אֵינְךָ יָכוֹל לִבְטֹחַ בִּי'?!

מַאֲכִיל הַטְּרֵפוֹת נִתְרַכֵּךְ:

'הַב לִי אֶת יָדְךָ בִּתְקִיעַת כַּף שֶׁלֹּא תְּסַפֵּר לְאַף אֶחָד וְאָז אֲגַלֶּה לְךָ'...

הַשְּׁנַיִם תָּקְעוּ כָּף וּלְאַחַר שֶׁהֶחָבֵר נִשְׁבַּע לִשְׁמֹר עַל הַסּוֹד "עַד עוֹלָם" סִפֵּר לוֹ הַלָּה עַל מַעֲשֵׂי הַנְּבָלָה אוֹתָם הוּא מְבַצֵּעַ יוֹם יוֹם כְּדֵי לְהַרְוִיחַ אֶת הַכֶּסֶף.

תַּאֲוַת הַבֶּצַע

כְּדֵי לְהַגְדִּיל אֶת הָ"עֵסֶק" הוּא לִמֵּד אֶת עֲמִיתוֹ לְעַכֵּב אֶצְלוֹ סְכוּמֵי כֶּסֶף מֵהַפִּדְיוֹן הַיּוֹמִי עֲבוּר הַבָּשָׂר שֶׁהוּא מְחַלֵּק, לִקְנוֹת בַּכֶּסֶף בְּשַׂר טְרֵפָה וּלְמָכְרוֹ בְּתוֹר בָּשָׂר כָּשֵׁר בִּמְחִיר גָּבוֹהַּ יוֹתֵר וּלְמָחֳרַת לְהַחֲזִיר לַדּוֹד אֶת הַקֶּרֶן וּלְהַמְשִׁיךְ לִסְחֹר בְּכַסְפֵּי הָרֶוַח, שֶׁיֵּלְכוּ וְיִגְדְּלוּ מִיּוֹם לְיוֹם.

בִּהְיוֹתָם בּוּרִים גְּמוּרִים וְחַסְרֵי חִנּוּךְ לַחֲלוּטִין, לֹא יָכְלוּ כְּלָל לְהַעֲרִיךְ אֶת גֹּדֶל הַפֶּשַׁע שֶׁהֵם מְבַצְּעִים. חוּץ מִזֶּה הָיָה בְּכָךְ מַעֲשֶׂה שָׂטָן כְּדֵי לְהַכְשִׁיל יְהוּדִים בְּמַאַכְלֵי טְרֵפָה, כִּי הָ"עֵסֶק" הִתְקַדֵּם בְּצַעֲדֵי עֲנָק וְהִתְפַּתֵּחַ וְהִתְרַחֵב לְלֹא מַעֲצוֹר. בָּזֶה אַחַר זֶה הָפְכוּ הַמִּטְבָּחִים שֶׁל מִשְׁפָּחוֹת חֲרֵדִיּוֹת לְאֵין סְפוֹר לְמִטְבָּחֵי טְרֵפָה.

בְּמֶשֶׁךְ שָׁנָה שְׁלֵמָה הִמְשִׁיכוּ שְׁנֵי הַחֲבֵרִים בְּתַרְמִיתָם הַנִּפְשַׁעַת: עִרְבּוּב בְּשַׂר טְרֵפָה בְּתוֹךְ הַבָּשָׂר הַכָּשֵׁר וְכָךְ לְהַגְדִּיל אֶת הַפִּדְיוֹן וּלְשַׁלְשֵׁל אֶת הַהֶפְרֵשׁ לְכִיסָם.

תַּאֲוַת הַבֶּצַע שֶׁלָּהֶם לֹא יָדְעָה מַעְצוֹר וְלַמְרוֹת שֶׁחָסְכוּ כְּבָר סְכוּם הָגוּן עַל יְדֵי מַעֲשֵׂיהֶם הַמְּבִישִׁים, חִפְּשׂוּ דְּרָכִים כֵּיצַד לְהַגְדִּיל אֶת הָ"עֵסֶק". הֵם נִדְבְּרוּ בֵּינֵיהֶם

שֶׁאֶחָד מֵהֶם יַתְחִיל בְּכַוָּנָה תְּחִלָּה לָרִיב עִם הַדּוֹד וּלְהַחֲרִיף אֶת הַחִכּוּכִים עַד כְּדֵי שֶׁהַדּוֹד יְסַלֵּק אוֹתוֹ מֵהָעֲבוֹדָה וְאָז הוּא יֵלֵךְ וְיַצִּיעַ אֶת עַצְמוֹ לַעֲבוֹדָה בְּאִטְלִיז אַחֵר בְּאֵזוֹר מְרֻחָק, אֲפִלּוּ בְּשָׂכָר נָמוּךְ בְּיוֹתֵר וְלוּ רַק תְּמוּרַת אֹכֶל בִּלְבַד. אֵין דָּבָר, זֶה יִשְׁתַּלֵּם! כִּי עַל יְדֵי כָּךְ תִּנָּתֵן לָהֶם הָאֶפְשָׁרוּת לְהָפִיץ אֶת בְּשַׂר הַטְּרֵפָה בֵּין הַלָּקוֹחוֹת הַחֲדָשִׁים וְלִגְרֹף רְוָחִים נוֹסָפִים.

פְּרוֹבוֹקַצְיָה

אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה: הַיָּתוֹם הַמְּבֻגָּר יוֹתֵר פָּתַח בְּכַוָּנָה בְּשׁוּרָה שֶׁל פְּעֻלּוֹת פְּרוֹבוֹקָטִיבִיּוֹת כְּדֵי לְעוֹרֵר אֶת חֲמָתוֹ שֶׁל הַדּוֹד. הוּא עָבַד בְּאִטִּיּוּת מְשַׁגַּעַת, רָטַן כָּל הַזְּמַן וְעָשָׂה "מִשְׁגִּים" עַל כָּל צַעַד וָשַׁעַל. כְּשֶׁהַדּוֹד הָיָה מֵעִיר לוֹ עַל כָּךְ, הָיָה עוֹנֶה בְּחֻצְפָּה וּבְהִתְרַבְרְבוּת וּבְצִפְצוּף אָרֹךְ... לְבַסּוֹף נִתְמַלְּאָה הַסְּאָה וְהַדּוֹד סִלֵּק אוֹתוֹ מֵהָעֲבוֹדָה וְשָׁלַח אוֹתוֹ "לְכָל הָרוּחוֹת"...

הוּא הִשְׁאִיר אֵפוֹא אֶת כָּל הַקּוֹנִים בִּשְׁבִיל חֲבֵרוֹ וְהוּא עַצְמוֹ הָלַךְ לַקַּצָּב הַשֵּׁנִי שֶׁל קְרַקוֹב וְהִצְלִיחַ לְהִתְקַבֵּל לַעֲבוֹדָה אֵצֶל קַצָּב אַחֵר, שֶׁגַּם בְּאִטְלִיזוֹ מָכְרוּ רַק בָּשָׂר כָּשֵׁר לְמְהַדְּרִין...

כָּאן חָזַר מֵחָדָשׁ הַתַּהֲלִיךְ הַמֵּבִישׁ. כַּאֲשֶׁר שָׁלַח אוֹתוֹ הַ"בּוֹס" הֶחָדָשׁ לְחַלֵּק כַּמּוּת שֶׁל כָּךְ וְכָךְ קִילוֹגְרָמִים בָּשָׂר כָּשֵׁר, הוֹסִיף מִשֶּׁלּוֹ כַּמָּה נְתָחִים שֶׁל בְּשַׂר טְרֵפָה שֶׁרָכַשׁ לִפְנֵי כֵן אֵצֶל הַגּוֹיִם בִּמְחִיר זוֹל וּמָכַר גַּם אוֹתָן בְּתוֹר בָּשָׂר כָּשֵׁר בִּמְחִיר יָקָר וְאֶת הָרֶוַח הַנָּקִי מֵהֶפְרֵשֵׁי הַמְּחִירִים הָיָה מְשַׁלְשֵׁל לְכִיסוֹ.

שְׁנֵי הַחֲבֵרִים, לַמְרוֹת שֶׁעָבְדוּ בְּאִטְלִיזִים רְחוֹקִים זֶה מִזֶּה, הִמְשִׁיכוּ בַּחֲשַׁאי לִהְיוֹת שֻׁתָּפִים בְּעִסְקֵיהֶם הַשְּׁפָלִים. הֵם נִשְׁבְּעוּ זֶה לָזֶה בִּתְקִיעַת כַּף לֹא לְהַעֲלִים זֶה מִזֶּה אַף פְּרוּטָה אַחַת. הֵם הָיוּ נִפְגָּשִׁים לְעִתִּים קְרוֹבוֹת, בִּמְקוֹמוֹת מְיֹעָדִים, נִסְתָּרִים מֵעֵין זָרִים, כְּדֵי לְסַפֵּר אֶת צְרֹרוֹת כַּסְפֵּיהֶם וּלְסַכֵּם אֶת הָרְוָחִים וְכֵן לְלַבֵּן "בְּעָיוֹת עִסְקִיּוֹת": כֵּיצַד לְתַכְנֵן אֶת הָעִנְיָנִים וְהֵיכָן לְהַשִּׂיג בָּשָׂר טְרֵפָה בִּמְחִירִים זוֹלִים כְּכָל הָאֶפְשָׁר עַל מְנַת לְמָכְרָם בְּתוֹר בָּשָׂר כָּשֵׁר בִּמְחִירִים גְּבוֹהִים.

הַיָּמִים נָקְפוּ וְהָלְכוּ וּשְׁנֵי הַחֲבֵרִים הִצְלִיחוּ כְּבָר לַחֲסֹךְ סְכוּם כֶּסֶף גָּדוֹל. וְאָז הִגִּיעוּ יוֹם אֶחָד לִידֵי מַסְקָנָא, שֶׁעָבְדוּ דַּי וְהוֹתֵר כַּעֲבָדִים נִרְצָעִים אֵצֶל אֲחֵרִים וְכִי יֵשׁ בְּיָדָם הַיְּכֹלֶת לִפְתֹּחַ לָהֶם אִטְלִיז מִשֶּׁלָּהֶם וְלִהְיוֹת עַצְמָאִיִּים.

כֵּיצַד עוֹשִׂים זֹאת?

הֵם עִבְּדוּ בֵּינֵיהֶם תָּכְנִית וּפָעֲלוּ עַל פִּיהָ:

הַיָּתוֹם הַמְּבֻגָּר הִגִּיעַ יוֹם אֶחָד אֶל הָאִטְלִיז שֶׁבּוֹ עָבַד חֲבֵרוֹ הַצָּעִיר, כְּשֶׁהוּא צוֹהֵל וְנִרְגָּשׁ:

'מָצָאתִי אַרְנָק עִם מֵאָה (100) דִּינָרִים שֶׁל זָהָב!' הִכְרִיז בְּחַבְּקוֹ אֶת חֲבֵרוֹ, שֶׁעָסַק בְּאוֹתָהּ שָׁעָה בְּנִסּוּר רֶגֶל שֶׁל בְּהֵמָה...

הַ"בּוֹס" שֶׁלּוֹ לְשֶׁעָבַר קָפַץ מִמְּקוֹמוֹ בַּחֲמַת זַעַם:

"הִסְתַּלֵּק מִכָּאן, לִפְנֵי שֶׁאֲנִי עוֹשֶׂה מִמְּךָ גַּל שֶׁל עֲצָמוֹת!"...

"אֲנִי מְצַפְצֵף עָלֶיךָ" הֵטִיחַ הַיָּתוֹם בִּפְנֵי הַדּוֹד וּפָנָה לַחֲבֵרוֹ: 'בּוֹא וְנִסְתַּלֵּק שְׁנֵינוּ בְּיַחַד... אַל תַּעֲבֹד יוֹתֵר כָּאן

אֵצֶל דּוֹדִי הָאַכְזָר! אִם שִׂחֵק לִי הַמַּזָּל וְזָכִיתִי בְּהוֹן כָּזֶה, הֲרֵי אֲנִי מְקַבֵּל אוֹתְךָ כְּשֻׁתָּף בָּאִטְלִיז שֶׁאֲנִי עוֹמֵד לִפְתֹּחַ! אָנוּ נִתְחַלֵּק בַּתַּפְקִידִים: אַתָּה תִּסְתּוֹבֵב בַּכְּפָרִים כְּדֵי לִרְכֹּשׁ בְּהֵמָה אוֹ עֵגֶל לִשְׁחִיטָה וַאֲנִי אֶעֱמֹד בְּאִטְלִיז וַאֲטַפֵּל בַּלָּקוֹחוֹת. אוֹ אִם תִּרְצֶה בְּכָךְ נִתְחַלֵּף בְּתַפְקִידִים. יִהְיֶה לְךָ הַרְבֵּה יוֹתֵר טוֹב מֵאֲשֶׁר פֹּה אֵצֶל הַדּוֹד! אָנוּ נַעֲבֹד בְּמֶרֶץ וְהָאִטְלִיז שֶׁלָּנוּ יֵלֵךְ וְישַׂגְשֵׂג, עַד שֶׁנַּהֲפֹךְ שְׁנֵינוּ לְקַצָּבִים גְּדוֹלִים! אִם נַשְׁקִיעַ אוֹתָם מַאֲמָצִים וְאוֹתוֹ עָמָל וָיֶגַע, שֶׁאָנוּ מְבַזְבְּזִים עַכְשָׁיו בִּשְׁבִיל אֲחֵרִים, כְּדֵי לִבְנוֹת אֶת עַצְמֵנוּ נַגִּיעַ לְבַסּוֹף לְעשֶׁר רַב!".

בְּהֶתְאֵם לַתָּכְנִית שֶׁתֻּכְנְנָה מֵרֹאשׁ, הִשְׁאִיר הַיָּתוֹם הַצָּעִיר אֶת הָרֶגֶל בְּאֶמְצַע הַנִּסּוּר וּבְהַכְרִיזוֹ שֶׁהוּא עוֹזֵב אֶת הָעֲבוֹדָה בְּרֶגַע זֶה כְּדֵי לִהְיוֹת שֻׁתָּף עִם חֲבֵרוֹ, הִסְתַּלְּקוּ שְׁנֵיהֶם מֵהָאִטְלִיז.

אִטְלִיז מִשֶּׁלָּהֶם

הֵם שָׂכְרוּ לָהֶם חֲנוּת בִּשְׁבִיל אִטְלִיז, קָנוּ לָהֶם עֵגֶל וְהֵבִיאוּ אוֹתוֹ לִשְׁחִיטָה בְּבֵית הַמִּטְבָּחַיִם, שִׁלְּמוּ עֲבוּר הַשְּׁחִיטָה וְהַבְּדִיקָה הַמְהֻדֶּרֶת לִמְהַדְּרִין מִן הַמְהַדְּרִין וְכֵן אֶת כָּל הַהֶטֵּלִים וְהַמִּסִּים הַגְּבוֹהִים, שֶׁיִּקְּרוּ מְאֹד אֶת הַבָּשָׂר וּבְעֵת וּבְעוֹנָה אַחַת שָׂכְרוּ מַחְסָן בְּמַרְתֵּף שֶׁל בִּנְיָן בְּאֵיזוֹ סִמְטָה נִדַּחַת בְּאֵזוֹר מְרֻחָק בְּרֹבַע הַנּוֹצְרִים, מָקוֹם שָׁם שָׁחֲטוּ בְּעַצְמָם עֵגֶל נוֹסָף, שֶׁבְּשָׂרוֹ עָלָה לָהֶם בְּזִיל הַזּוֹל וְאַחַר כָּךְ עִרְבְּבוּ אֶת שְׁנֵי סוּגֵי הַבָּשָׂר, מָכְרוּ הַכֹּל בְּתוֹר בָּשָׂר כָּשֵׁר וְהִרְוִיחוּ כִּפְלַיִם.

קוֹנִים הָיָה לָהֶם לָרֹב, הֵם הִמְשִׁיכוּ לְסַפֵּק בָּשָׂר לַלָּקוֹחוֹת שֶׁל מַעֲבִידֵיהֶם לְשֶׁעָבַר וְאַף רָכְשׁוּ לָקוֹחוֹת חֲדָשִׁים בָּאֵזוֹרִים הַמְרֻחָקִים בְּיוֹתֵר הֶעֱנִיקוּ הֲנָחוֹת עַל יָמִין

וְעַל שְׂמֹאל, הִשְׂכִּילוּ לְהַמְצִיא לַצַּרְכָנִים הַשּׁוֹנִים אֶת הַחֲלָקִים הַמַּתְאִימִים וְחִלְּקוּ עֲצָמוֹת כְּתוֹסֶפֶת חִנָּם וְכֻלָּם הָיוּ מְרֻצִּים, אַף אֶחָד לֹא יָכוֹל הָיָה לְהַעֲלוֹת אֶת הַחֲשָׁד הַקַּל בְּיוֹתֵר, שֶׁיֵּשׁ לָהֶם עֵסֶק עִם מַאֲכִילֵי טְרֵפוֹת מֵהַסּוּג הַגָּרוּעַ בְּיוֹתֵר. הֲיִתָּכֵן?! הֲרֵי כָּל כָּךְ הַרְבֵּה שָׁנִים קוֹנִים אֶצְלָם בָּשָׂר וְאַף פַּעַם לֹא אֵרְעָה שׁוּם תַּקָּלָה!

הֵם עָבְדוּ בִּזְהִירוּת רַבָּה. הִקְפִּידוּ לְהַחֲזִיק בָּאִטְלִיז רַק כַּמֻּיּוֹת בָּשָׂר כָּאֵלֶּה שֶׁיַּתְאִימוּ לַכַּמּוּת שֶׁנִּשְׁחֲטָה בִּשְׁבִילָם בְּהַשְׁגָּחָה הַמְעֻלָּה. בְּכָל פַּעַם שֶׁהַמַּשְׁגִּיחִים בָּאוּ לַעֲרֹךְ בִּקֹּרֶת, הֵם מָצְאוּ שֶׁהַכֹּל בְּסֵדֶר לְלֹא כָּל דֹּפִי, אֶת בְּשַׂר הַטְּרֵפָה הֶחֱזִיקוּ בְּמַחְסָן נִסְתָּר וּמִשָּׁם הָיוּ מוֹצִיאִים אוֹתוֹ וּבְאֵין רוֹאִים מְשַׁוְּקִים לַלָּקוֹחוֹת.

הָעֵסֶק מִתְפַּתֵּחַ

הָעֵסֶק הָלַךְ וְהִתְרַחֵב מִשָּׁבוּעַ לְשָׁבוּעַ. בְּעַרְבֵי שַׁבָּתוֹת וּבְעַרְבֵי חַג הָיוּ כְּבָר צְרִיכִים לִשְׁחֹט כַּמָּה בְּהֵמוֹת, כִּי הַבִּקּוּשׁ הָלַךְ וְגָבַר. עֲקָרוֹת הַבַּיִת יָדְעוּ שֶׁאֵצֶל שְׁנֵי הַקַּצָּבִים הַחֲדָשִׁים אֶפְשָׁר לִקְנוֹת אֶת הַחֲלָקִים הַטּוֹבִים בְּיוֹתֵר בִּמְחִיר הַזּוֹל בְּיוֹתֵר. הוֹדוֹת לַמּוֹנִיטִין שֶׁיָּצְאוּ לְאִטְלִיז שֶׁלָּהֶם הִצְלִיחוּ לַחְדֹּר לַבָּתִּים הָאֲמִידִים בְּיוֹתֵר, רְכוּשָׁם הֹלֵךְ וְגָדֵל מִיּוֹם לְיוֹם, הֵם רָכְשׁוּ מִבְנֶה גָּדוֹל עִם רְפָתוֹת וְכֵן קָנוּ לָהֶם דִּירָה בִּשְׁבִילָם. סוֹחֲרִים נִכְבָּדִים וּפָרִיצִים מֵהַסְּבִיבָה הָיוּ מְבָאֵי בֵּיתָם וְעָשׂוּ אִתָּם עִסְקָאוֹת גְּדוֹלוֹת בְּרָאשֵׁי בָּקָר, צֹאן וּכְבָשִׂים.

אֵצֶל הַקַּצָּבִים הָאֲחֵרִים יָרַד הַפִּדְיוֹן בְּמִדָּה נִכֶּרֶת וְהָיוּ כָּאֵלֶּה שֶׁנֶּאֶלְצוּ לִסְגֹּר אֶת עִסְקֵיהֶם בִּגְלָלָם. אַף אֶחָד לֹא הָיָה יָכוֹל לְהִתְחָרוֹת בָּהֶם. הֵם הָפְכוּ לְבַעֲלֵי הַמִּקְצוֹעַ הַמֻּמְחִים בְּיוֹתֵר בָּעֲנָף. קַצָּבִים וָתִיקִים הָיוּ מְצַפִּים בְּיִרְאַת הַכָּבוֹד

לְמוֹצָא פִּיהֶם. הַשְּׁנַיִם הִתְחִילוּ לְהִתְלַבֵּשׁ יָפֶה וּבְכָל הַהִדּוּר. שַׁדְּכָנִים הִתְדַּפְּקוּ עַל פִּתְחֵיהֶם וְהִצִּיעוּ לָהֶם אֶת הַשִּׁדּוּכִים הַטּוֹבִים בְּיוֹתֵר, הֵם פִּזְּרוּ נְדָבוֹת וּתְרוּמוֹת לִצְדָקָה וּלְמַטָּרוֹת צִבּוּרִיּוֹת בְּיָד רְחָבָה.

בַּשָּׁעוֹת הַקְּטַנּוֹת שֶׁל הַלַּיְלָה הָפְכוּ לִהְיוֹת שׁוּב "שׁוּלְיוֹת" שֶׁל קַצָּבִים, בַּעֲמָלָם הַקָּשֶׁה, בְּמַחְסָן הַסֵּתֶר שֶׁלָּהֶם בְּסִמְטַת הַנּוֹצְרִים, לִשְׁחֹט, לִפְשֹׁט אֶת הָעוֹר, לִגְרֹם, לְנַסֵּר וְלַחְתֹּךְ וּלְהַפְרִיד אֶת הַחֲלָקִים שֶׁל בְּשַׂר הַטְּרֵפָה: בִּשְׁעוֹת הַבֹּקֶר שׁוּב עָבְדוּ בָּאִטְלִיז שֶׁלָּהֶם בַּבָּשָׂר הַכָּשֵׁר. אַךְ אַחַר הַצָּהֳרַיִם, לְאַחַר שֶׁגָּמְרוּ אֶת הַשִּׁוּוּק וְהַחֲלֻקָּה שֶׁל הַבָּשָׂר הַכָּשֵׁר וְהַטָּרֵף וְכֶסֶף הַפִּדְיוֹן גֻּדַּשׁ אֶת כִּיסֵיהֶם, הִתְקַשְּׁטוּ בְּבִגְדֵי הַפְּאֵר וְצָעֲדוּ עַל פְּנֵי רְחוֹבוֹת הָעִיר עָקֵב בְּצַד אֲגוּדָל בְּרֹב הָדָר וַחֲשִׁיבוּת...

שׁוֹמְרֵי סוֹד

הֵם חָיוּ חַיֵּי רַוָּקִים, לְלֹא אִשָּׁה וּלְלֹא יְלָדִים, גַּם מְשָׁרְתִים לֹא הָיוּ לָהֶם, כָּךְ שֶׁאַף אֶחָד לֹא יָדַע עַל מַעֲשֵׂיהֶם הַנִּפְשָׁעִים וְאַף צֵל שֶׁל חֲשָׁד לֹא נָפַל עֲלֵיהֶם.

בִּרְבוֹת הַיָּמִים נָשְׂאוּ לָהֶם נָשִׁים, אַךְ גַּם אָז הִשְׂכִּילוּ בְּתַחְבּוּלוֹת מְתֻחְכָּמוֹת, לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר אֶת מַעֲשֵׂיהֶם הַנִּתְעָבִים, כָּךְ שֶׁאַף נֶפֶשׁ חַיָּה לֹא יָדְעָה עַל כָּךְ. אַחֲרֵי הַחֲתֻנָּה נִהֲלוּ אֶת אֹרַח חַיֵּיהֶם בְּיָד רְחָבָה כַּיָּאֶה לִגְבִירִים בַּעֲלֵי מַעֲמָד. בֵּיתָם הָיָה פָּתוּחַ לִרְוָחָה וְכָל אוֹרֵחַ חָשׁוּב שֶׁהִגִּיעַ לָעִיר הִתְאַכְסֵן אֶצְלָם וְנֶהֱנָה מִיָּדָם הַנְּדִיבָה.

הֵם הִתְגּוֹרְרוּ בְּאַחַד הַבָּתִּים הַיָּפִים בְּיוֹתֵר בִּקְרָקוֹב. שְׁנֵי הַשֻּׁתָּפִים הֶחֱזִיקוּ דִּירוֹת פְּאֵר גְּדוֹלוֹת, שֶׁתָּפְסוּ בִּנְיָן שָׁלֵם. הַמִּשְׁפָּחוֹת גָּדְלוּ נוֹלְדוּ לָהֶם יְלָדִים, שֶׁפֻּטְּמוּ

בְּמוֹתָרוֹת וּבְתַפְנוּקִים. כְּשֶׁהִגִּיעוּ לְגִיל חִנּוּךְ לָקְחוּ בִּשְׁבִילָם אֶת הַמְלַמְּדִים וְהַמְּחַנְּכִים הַטּוֹבִים בְּיוֹתֵר. הָיָה לָהֶם מַסְפִּיק חֲדָרִים בִּשְׁבִיל מוֹרִים פְּרָטִיִּים וּמְקוֹמוֹת אִכְסוּן בִּשְׁבִיל בְּנֵי יְשִׁיבָה וְתַלְמִידֵי חֲכָמִים. הֵם רָכְשׁוּ לָהֶם כֵּלִים נָאִים וְרָהִיטֵי פְּאֵר. הַמִּזְנוֹן הִתְמַלֵּא יוֹתֵר וְיוֹתֵר בִּכְלֵי כֶּסֶף וּבִכְלֵי זָהָב וַאֲגַרְטְלֵי קְרִיסְטָל יִקְרֵי עֵרֶךְ.

אֶת הַיְלָדִים הִשִּׂיאוּ בְּגִיל צָעִיר מְאֹד וְהִתְחַתְּנוּ עִם הַמִּשְׁפָּחוֹת הַמְיֻחָסוֹת וְהַמְּכֻבָּדוֹת בְּיוֹתֵר, כִּי הַכֶּסֶף הָיָה בְּשֶׁפַע רַב וְהֵם יָכְלוּ לְהַבְטִיחַ נְדוּנְיוֹת גְּדוֹלוֹת וְגַם הֶחֱזִיקוּ אֶת הַזּוּגוֹת הַצְּעִירִים עַל שֻׁלְחָנָם, שָׁנִים רַבּוֹת אַחֲרֵי הַחֲתֻנָּה, כְּדֵי שֶׁכַּסְפֵּי הַנְּדוּנְיָא יֻשְׁקְעוּ בְּ"מַשְׁכַּנְתָּאוֹת" שֶׁהֵנִיבוּ רִבִּית וְרִבִּית דְּרִבִּית... הוֹנָם וּרְכוּשָׁם גָּדְלוֹ מִיּוֹם לְיוֹם. הָעֲסָקִים הַכְּשֵׁרִים בִּלְבַד הֵבִיאוּ לָהֶם הַכְנָסָה דַּי וְהוֹתֵר כְּדֵי לִחְיוֹת חַיֵּי עֹשֶׁר וּרְוָחָה וְאִלּוּ הָעֲסָקִים הַשְּׁחֹרִים הַשְּׁפֵלִים הִכְנִיסוּ לָהֶם הוֹן תּוֹעָפוֹת.

רַק אַחֲרֵי שָׁנִים רַבּוֹת בָּא עֲלֵיהֶם בַּחֲטָף הַמַּשְׁבֵּר בְּעִסְקֵיהֶם הַמְתֹעָבִים, הַדָּבָר הִתְרַחֵשׁ בְּאֹפֶן בִּלְתִּי צָפוּי לְגַמְרֵי.

פֶּרֶק שְׁלִישִׁי

הִרְהוּרֵי חֲרָטָה

הֶחָתָן לוֹמֵד

פַּעַם חָזַר אֶחָד מֵהַשֻּׁתָּפִים מִנְּסִיעָה מִסְחָרִית בְּעִצּוּמוֹ שֶׁל הַחֹרֶף. וּבִהְיוֹתוֹ עָיֵף מֵהַדֶּרֶךְ וְקוֹפֵא מִקֹּר, נִכְנַס בְּלִי מֵשִׂים לְאֶחָד מֵחַדְרֵי הַבַּיִת, מָקוֹם שָׁם יָשַׁב חֲתָנוֹ הַצָּעִיר עַל יַד שֻׁלְחָן עָמוּס סְפָרִים וְלָמַד בְּהַתְמָדָה. הוּא הִשְׁתַּהָה בַּחֶדֶר כְּדֵי לְהִתְחַמֵּם וְתוֹךְ כְּדֵי כָּךְ נִמְשַׁךְ כְּבְחַבְלֵי קֶסֶם אַחֲרֵי נִגּוּן הַגְּמָרָא הֶעָרֵב, שֶׁהִשְׁתַּפֵּךְ בַּחֲלַל הָאֲוִיר, בְּקוֹלוֹ הַדַּק וְהַצָּלוּל שֶׁל חֲתָנוֹ עוּל-הַיָּמִים, בִּנְעִימָה לְבָבִית, שֶׁהִקְסִימָה אוֹתוֹ כָּל כֻּלּוֹ.

לְפֶתַע הוּא שׁוֹמֵעַ מִבֵּין צְלִילֵי הַמַּנְגִּינָה, קִטְעֵי מַאֲמָרִים שֶׁחֲתָנוֹ מְשַׁנֵּן מִתּוֹךְ הַסְּפָרִים:

"הָאוֹכֵל חֵלֶב אוֹ בָּשָׂר טְרֵפָה חַיָּב כָּרֵת! עַל עֲבֵרָה זוֹ אֶפְשָׁר לְכַפֵּר עַל יְדֵי תְּשׁוּבָה, אַף אִם לֹא עָשָׂה תְּשׁוּבָה הֲרֵיהוּ נִכְרַת מֵהָעוֹלָם וְאֵינוֹ מַגִּיעַ לְמַחֲצִית שְׁנוֹתָיו, בְּרַם גַּם מִיתָה אֵינָהּ מַעֲבִירָה אֶת הֶעָוֹן כָּלִיל וְהוּא חַיָּב לָרֶדֶת לַגֵּיהִנֹּם וּלְהִשָּׂרֵף בַּמְּדוֹרִים הַשּׁוֹנִים כְּדֵי לְהִטָּהֵר מֵהַחֵטְא וְלִזְכּוֹת לְכַפָּרָה מְלֵאָה".

"בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים?" הִמְשִׁיךְ הֶחָתָן "אִם אָכַל אֶת הַמַּאֲכָלוֹת הָאֲסוּרוֹת בְּשׁוֹגֵג, בְּלִי כַּוָּנָה, אֲבָל אִם חָטָא בְּמֵזִיד וְגַם הֶחֱטִיא אֶת הָאֲחֵרִים טְרֵפוֹת בְּזָדוֹן, הֲרֵי גַּם הַתְּשׁוּבָה אֵינָהּ מוֹעִילָה, אֵין לוֹ חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא וְאֵינוֹ קָם

בִּתְחִיַּת הַמֵּתִים. הוּא נִדּוֹן לְהִקָּלַע בְּכַף הַקֶּלַע לְנֶצַח נְצָחִים! גֵּיהִנֹּם כָּלֶה וְהֵם אֵינָם כָּלִים"...

הִרְהוּרֵי חֲרָטָה

זַעֲזוּעַ עָמֹק עָבַר בְּלִבּוֹ שֶׁל הַחוֹתֵן הַבּוּר וְעַם הָאָרֶץ, מַאֲכִיל הַטְּרֵפוֹת, בְּהַאֲזִינוֹ לַדְּבָרִים שֶׁחֲתָנוֹ צִטֵּט מִתּוֹךְ הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים, הוּא שָׁקַע בַּכֻּרְסָה כְּשֶׁפָּנָיו סְמוּקִים מֵרֹב בּוּשָׁה וְהִרְהוּרִים כְּבֵדִים מִלְּאוּ אֶת מֹחוֹ, הוּא הִתְחִיל לְתָאֵר לְעַצְמוֹ מַה צָּפוּי לְמַאֲכִיל טְרֵפוֹת כָּמוֹהוּ כְּשֶׁיָּבוֹא בִּפְנֵי בֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה, יוֹרִידוּ אוֹתוֹ לְאַלְתַּר לִשְׁאוֹל תַּחְתִּיּוֹת כְּדֵי לְהִצָּלוֹת לָנֶצַח בְּאֵשׁ הַגֵּיהִנֹּם. תְּשׁוּבָה אֵינָהּ קַיֶּמֶת בִּשְׁבִילוֹ, גַּם לְאַחַר בִּיאַת הַמָּשִׁיחַ, כַּאֲשֶׁר כָּל הַמֵּתִים וַאֲפִלּוּ הָרְשָׁעִים וְהַפּוֹשְׁעִים (שֶׁכְּבָר מֵרְקוּ אֶת עֲוֹנָם) יָקוּמוּ מִקִּבְרֵיהֶם בִּתְחִיַּת הַמֵּתִים, אֲבָל הוּא יוֹסִיף לְהִקָּלַע לְלֹא הֶרֶף בְּכַף הַקֶּלַע. אֵשׁ הַגֵּיהִנֹּם יִכְלֶה וְאִלּוּ הוּא, יַמְשִׁיךְ לִהְיוֹת נִדּוֹן לְיִסּוּרֵי תֹּפֶת לְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים.

אֵימָה חֲשֵׁכָה יָרְדָה עָלָיו, הוּא הִרְגִּישׁ שֶׁמְּרֵרָתוֹ נִשְׁפֶּכֶת בְּקִרְבּוֹ וְנַפְשׁוֹ מָרָה עָלָיו מְאֹד, הוּא קָם מִכֻּרְסָתוֹ בְּפִיק בִּרְכַּיִם וּבְרַגְלַיִם כּוֹשְׁלוֹת וְנִכְנַס לִמְעוֹנוֹ, כְּשֶׁהוּא נִמְצָא עַל סַף הִתְמוֹטְטוּת.

אִשְׁתּוֹ כִּמְעַט הֻכְּתָה בְּהֶלֶם לְמַרְאֵה דְּמוּתוֹ הַשְּׁבוּרָה וְהָרְצוּצָה. פְּנֵי הַקַּצָּב שֶׁלּוֹ, שֶׁזָּרְחוּ תָּמִיד בְּאַדְמִימוּת שׁוֹפַעַת בְּרִיאוּת, הָיוּ עַתָּה חִוְּרִים כְּסִיד וַחֲרוּשִׁים קִמְטֵי אֵימָה וּמוּעָקָה, הוּא הִפִּיל אֶת עַצְמוֹ עַל הַסַּפָּה, עִם הַפָּנִים לְמַטָּה וּפָרַץ בִּבְכִי מַר, צְמַרְמֹרֶת עָבְרָה בְּכָל גּוּפָהּ לְשֵׁמַע בִּכְיוֹ. הַקּוֹלוֹת פָּרְצוּ מִפִּיו בִּצְרִימָה אֲיֻמָּה כְּמוֹ מִתּוֹךְ גְּרוֹנוֹ שֶׁל פַּר שָׁחוּט.

"מַה קָּרָה לְךָ?" שָׁאֲלָה אִשְׁתּוֹ כְּשֶׁהִיא רוֹעֶדֶת מִפַּחַד, "מַדּוּעַ אַתָּה כָּל כָּךְ בּוֹכֶה?"

אוּלָם הִיא לֹא קִבְּלָה כָּל מַעֲנֶה. הוּא הִמְשִׁיךְ לִבְכּוֹת וּלְיַלֵּל לְלֹא הֶרֶף, נַחֲלֵי דְּמָעוֹת זָרְמוּ מֵעֵינָיו וְהוּא הָלַם בִּשְׁתֵּי אֶגְרוֹפָיו עַד שֶׁמֹּחוֹ חִשֵּׁב לְהִתְפּוֹצֵץ. הוּא צָעַק בְּלִי הֶפְסֵק: "אוֹי לוֹ וְאוֹי לְחַיָּיו!!!"

הַשֻּׁתָּף מַרְגִּיעַ

הָאִשָּׁה רָצָה לִקְרֹא לַשֻּׁתָּף, אוּלַי הוּא יַצְלִיחַ לְהַצִּיל מִפִּיו מָה קָרָה, הַשֻּׁתָּף בָּא בְּרִיצָה וְגַם הוּא נִדְהַם לְמַרְאֵה שֻׁתָּפוֹ, הַשָּׂרוּעַ עַל הַסַּפָּה, מֵטִיחַ אֶגְרוֹפָיו בְּרֹאשׁוֹ וּמַשְׁמִיעַ יְלָלוֹת כְּשֶׁל חַיָּה פְּצוּעָה.

"מַה אֵרַע לְךָ"? הִפְגִּיעַ בּוֹ הַשֻּׁתָּף בְּטַלְטְלוֹ אֶת כְּתֵפָיו "אֱמֹר מִלָּה!! הַאִם מִישֶׁהוּ שָׁדַד אוֹתְךָ? הַאִם הִסְתַּבַּכְתָּ בְּעִנְיְנֵי כְּסָפִים? אֶל דְּאָגָה! נוּכַל לַעֲמֹד בְּכָךְ... יֵשׁ לָנוּ מַסְפִּיק"...

גַּם אִשְׁתּוֹ נִסְּתָה שׁוּב לְדוֹבֵב אוֹתוֹ בְּהַרְעִיפָהּ עָלָיו בְּמֶתֶק לָשׁוֹן דִּבְרֵי הַרְגָּעָה מְרַכְּכֵי לֵב:

"הֲרֵי לֹא חָסֵר לָנוּ שׁוּם דָּבָר: נִתְבָּרַכְנוּ בָּרוּךְ הַשֵּׁם בְּעֹשֶׁר, כָּבוֹד, גְּדֻלָּה, צֶאֱצָאִים מְשֻׁפָּעִים בְּכָל הַמַּעֲלוֹת בְּלִי עַיִן הָרָע! חֲתָנִים וְכַלּוֹת לְשֵׁם וּלְתִפְאֶרֶת! דִּירַת פְּאֵר עִם כָּל הַמּוֹתָרוֹת שֶׁאֵין כָּמוֹהָ בְּכָל הָעִיר! הָאֲנָשִׁים הַנִּכְבָּדִים בְּיוֹתֵר גֵּאִים לִהְיוֹת מִבָּאֵי בֵּיתֵנוּ, אוֹכְלִים אֶצְלֵנוּ וּמְבַלִּים אֶצְלֵנוּ וְאַף מְקַבְּלִים אֶצְלֵנוּ אֶת הַתְּרוּמוֹת הַגְּדוֹלוֹת בְּיוֹתֵר לְמוֹסְדוֹת וּלְמַטָּרוֹת צְדָקָה... אִם כֵּן מַדּוּעַ נָפַלְתָּ פִּתְאוֹם לְתוֹךְ תְּהוֹם כָּזֶה שֶׁל יֵאוּשׁ וְשִׁבְרוֹן לֵב?"

עָבְרָה שָׁעָה אֲרֻכָּה עַד שֶׁמַּאֲכִיל הַטְּרֵפוֹת יָכוֹל לְהֵרָגַע וּלְהַפְסִיק אֶת בִּכְיוֹ, כְּשֶׁהֵרִים אֶת פָּנָיו הָיָה קָשֶׁה לְהַכִּירוֹ, הוּא רָמַז לְאִשְׁתּוֹ שֶׁתֵּצֵא מֵהַחֶדֶר, הוּא רוֹצֶה לְהַמְתִּיק סוֹד עִם שֻׁתָּפוֹ כַּאֲשֶׁר יָצְאָה אִשְׁתּוֹ מֵהַחֶדֶר וְהוּא נִשְׁאַר לְבַדּוֹ עִם חֲבֵרוֹ לַפֶּשַׁע, פָּרַץ מֵחָדָשׁ בִּבְכִי תַּמְרוּרִים לְלֹא הֲפוּגוֹת, הוּא רָעַד בְּכָל גּוּפוֹ אָחוּז עֲוִית וּמִתְפַּתֵּל בְּיִסּוּרִים וְהָיָה נִדְמֶה שֶׁהִנֵּה יִתְקֹף אוֹתוֹ הַשָּׁבָץ...

הַשֻּׁתָּף הִסְתַּכֵּל בַּמַּחֲזֶה כְּשֶׁהַדָּם קוֹפֵא בְּעוֹרְקָיו וְצִפָּה בְּכִלְיוֹן עֵינַיִם לִשְׁמֹעַ מִלָּה כָּלְשֶׁהִי שֶׁתַּבְהִיר אֶת סִבַּת הַבְּכִי הָאָיֹם הַזֶּה.

לְבַסּוֹף הִצְלִיחַ מַאֲכִיל הַטְּרֵפוֹת בְּמַאֲמַצִּים מְרֻבִּים לְהִתְגַּבֵּר עַל הַתְקָפַת הַיָּגוֹן וְלִשְׁלֹט קְצָת עַל עַצְמוֹ וּבְגַיְּסוֹ אֶת שְׁאֵרִית כֹּחוֹ, לָחַשׁ לְעֵבֶר שֻׁתָּפוֹ:

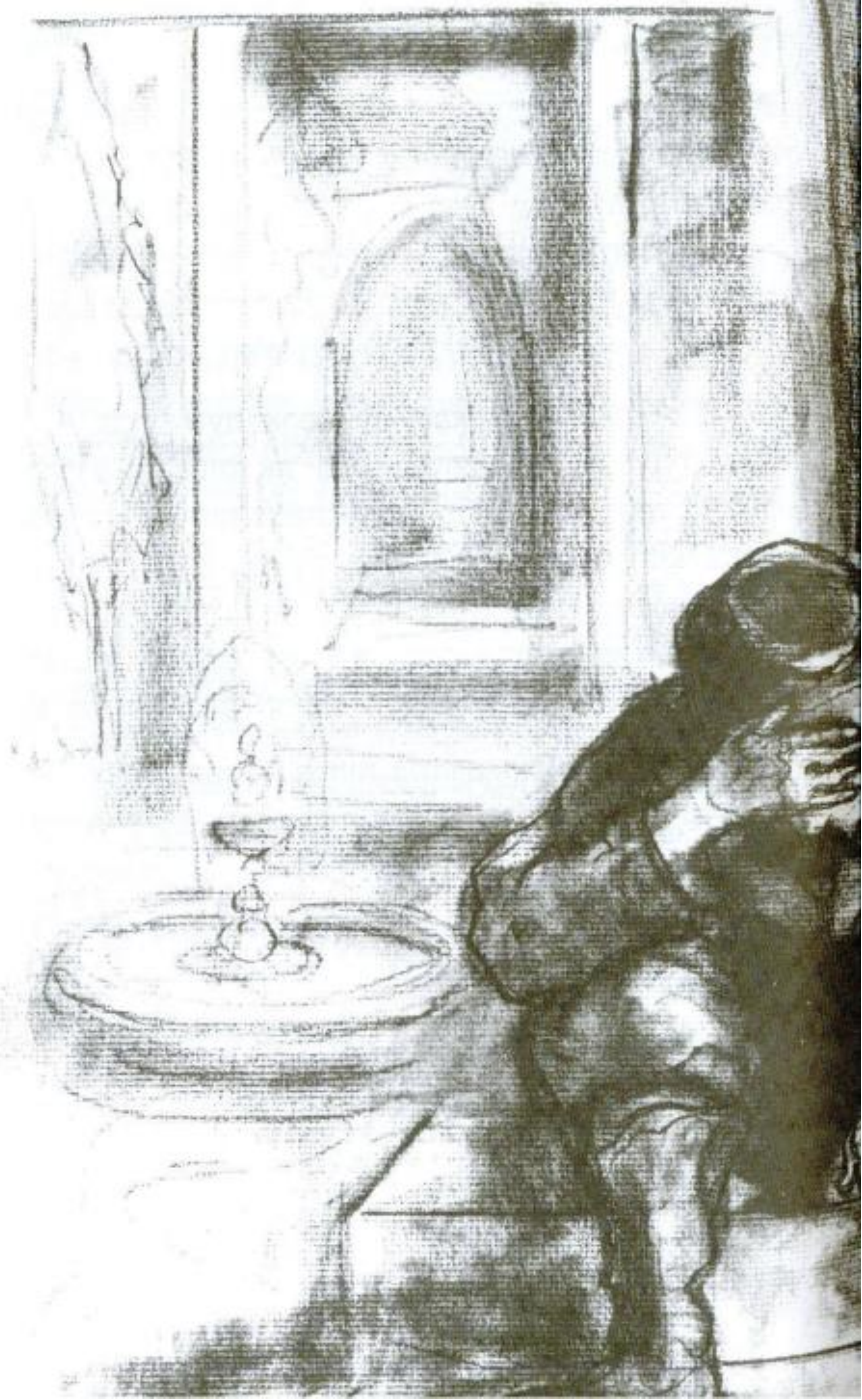
"אָנָּא תְּמֹךְ בִּי וְנֵצֵא לַגַּן... נֵלֵךְ הַרְחֵק הַרְחֵק, כְּדֵי שֶׁאַף אֶחָד לֹא יַקְשִׁיב לְשִׂיחָתֵנוּ"...

הַשְּׁנַיִם יָצְאוּ לַגַּן הַנָּאֶה וְהַמְטֻפָּח, שֶׁהֻשְׁקַע בּוֹ הוֹן רַב וַאֲשֶׁר הָיָה נוֹשֵׂא לְקִנְאָה גַּם בֵּין הַפָּרִיצִים הָעֲשִׁירִים בְּיוֹתֵר, הֵם נִכְנְסוּ עָמֹק לְתוֹךְ חֻרְשַׁת עֵצִים צְפוּפִים וְשָׁם מָצָא מַאֲכִיל הַטְּרֵפוֹת אֶת לְשׁוֹנוֹ:

שֻׁתָּף לְצָרָה

"דַּע לְךָ, שֻׁתָּפִי הַיָּקָר, שֶׁהַשָּׂטָן הוּא הַיֵּצֶר הָרַע, לָכַד אוֹתָם בְּרִשְׁתּוֹ... הוּא סִנְוֵר אֶת עֵינֵיהֶם בְּתַאֲוַת הַמָּמוֹן וְעַל יְדֵי כָּךְ הֵמִיט עֲלֵיהֶם שׁוֹאָה שֶׁלֹּא יְחַלְּצוּ מִמֶּנָּה לְנֵצַח נְצָחִים! כִּי נִגְזַר עֲלֵיהֶם לִהְיוֹת לְדֵרָאוֹן לְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים! כָּל כַּסְפָּם וּזְהָבָם, כָּל הַיַּהֲלוֹמִים וְאַבְנֵי הַחֵן, הַוִּילוֹת הַמְפֹאָרוֹת וְהַגַּנִּים הַפּוֹרְחִים לֹא יַחְלְצוּ אוֹתָם מִצָּרָה זוֹ וְלֹא יוּכְלוּ לִגְרֹעַ

הִרְהוּרֵי חֲרָטָה

בִּמְאוּמָה מֵהַסֵּבֶל הָאָיֹם הַמְצַפֶּה לָהֶם... וְיוֹם הַדִּין אֵינוֹ רָחוֹק! כְּבָר עָבַרְנוּ כִּמְעַט אֶת מַחֲצִית שְׁנוֹתֵינוּ וְאֵין לָהֶם כָּל סִכּוּי לְהַאֲרִיךְ יָמִים... כִּי שְׁנֵיהֶם חַיָּבִים כָּרֵת! זֶה הָעֹנֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּסִדְרַת הָעוֹנְשִׁין שֶׁיָּחוּלוּ עַל רֹאשָׁם: לְהִכָּרֵת מִן הָעוֹלָם בִּדְמֵי יְמֵיהֶם! וְאִם תֹּאמַר שֶׁהַמָּוֶת אֵינוֹ מַפְחִיד אוֹתְךָ, שֶׁהֲרֵי רַק פַּעַם אַחַת (1) מֵתִים וְלֹא פַּעֲמַיִם (2) וְלֹא חָשׁוּב לְךָ מָתַי זֶה קוֹרֶה? אִם כֵּן יָדֹעַ תֵּדַע שֶׁרַק אָז, דַּוְקָא אַחֲרֵי שֶׁנִּסְתַּלֵּק מִן הָעוֹלָם, מוּכָנִים וּמְזֻמָּנִים בִּשְׁבִילָם יִסּוּרֵי תֹּפֶת כָּאֵלֶּה שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְהַעֲלוֹתָם בְּדִמְיוֹן אֱנוֹשׁ! אֶלֶף אַלְפֵי מִיתוֹת מְשֻׁנּוֹת נְכוֹנוּ לָהֶם!.."

וְכָאן חָזַר בְּפָנָיו עַל הַדְּבָרִים שֶׁשָּׁמַע זֶה עַתָּה מִפִּי חֲתָנוֹ, שֶׁקָּרָא אוֹתָם לְפִי תֻּמּוֹ מִתּוֹךְ סִפְרֵי הַקֹּדֶשׁ: עַל גְּזַר דִּינוֹ שֶׁל מִי שֶׁמַּאֲכִיל נְבֵלוֹת וּטְרֵפוֹת וּמַחֲטִיא אֶת הָרַבִּים, שֶׁגַּם הַתְּשׁוּבָה אֵינָהּ מְכַפֶּרֶת עָלָיו וְשֶׁאֵין לוֹ תַּקָּנָה עוֹלָמִית וְהוּא הוֹסִיף בְּקוֹל רְווּי מְרִירוּת וְיֵאוּשׁ:

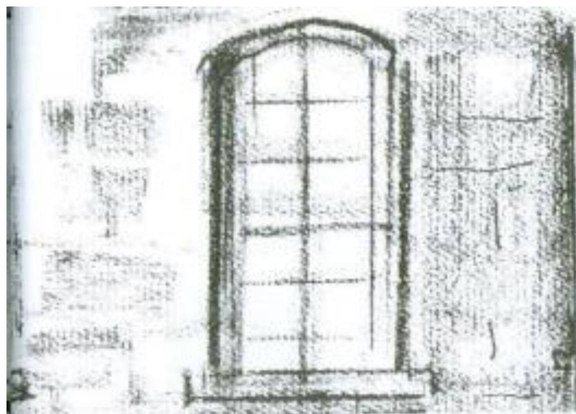
"הַגַּע בְּעַצְמְךָ, זֶה שְׁלֹשִׁים (30) שָׁנָה שֶׁהֵם מְצִיפִים אֶת הָעִיר בִּבְשַׂר טְרֵפָה וְכַמָּה מֵאוֹת וַאֲלָפִים יְהוּדִים תְּמִימִים נִכְשְׁלוּ עַל יָדָם בַּעֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת בְּיוֹתֵר! רְאֵה מַה גָּדוֹל כֹּחוֹ שֶׁל הַשָּׂטָן! עִיר כְּמוֹ קְרַקוֹב הַמְּלֵאָה סוֹפְרִים וַחֲכָמִים, צַדִּיקִים וַחֲסִידִים, רַבָּנִים וְאַנְשֵׁי מַעֲשֶׂה וְאַף אֶחָד אֵינוֹ מַעֲלֶה נֶגְדָּם אַף חֲשָׁד קַל שֶׁבַּקַּלִּים! כֻּלָּם מְבַשְּׁלִים וְאוֹכְלִים אֶת בְּשַׂר הַפִּגּוּל שֶׁהֵם שׁוֹחֲטִים לַיְלָה לַיְלָה! בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחוֹת הַחֲרֵדִיּוֹת בְּיוֹתֵר קוֹנִים אֶצְלָם בָּשָׂר לְלֹא כָּל פִּקְפּוּק, בַּחֲתֻנּוֹת הַמְּפֹאָרוֹת בְּיוֹתֵר, בִּסְעוּדוֹת בַּר-מִצְוָה, בְּסִיּוּמֵי הַשַּׁ"ס, בְּ'קִדּוּשִׁים' שֶׁל שִׂמְחַת תּוֹרָה, שֶׁבָּהֶם מִשְׁתַּתְּפִים יְהוּדִים עִם שְׁטְרֶיְמְלָאךְ וְקַפּוֹטוֹת שֶׁל מֶשִׁי וּקְטִיפָה, מַעֲלִים עַל הַשֻּׁלְחָנוֹת נִתְחֵי בָּשָׂר הַפִּגּוּל שֶׁלָּהֶם, נְבֵלָה וּטְרֵפָה, חֵלֶב וְדָם! מַה יִּתְרוֹן לָנוּ מִכָּל הָעֹשֶׁר שֶׁלָּנוּ?

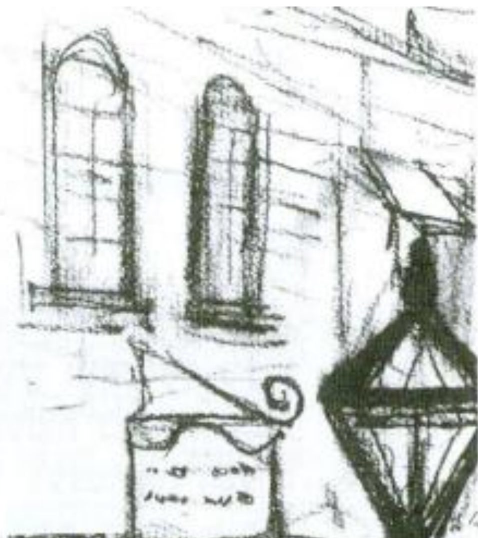
הַאִם אָנוּ אוֹכְלִים בִּשְׁתֵּי כַּפִּיּוֹת בְּבַת אַחַת? הַאִם הַבֶּטֶן אֵינָהּ שְׂבֵעָה מִלֶּחֶם וּבְצָלִים בְּאוֹתָהּ מִדָּה שֶׁהִיא שְׂבֵעָה מֵעוּגוֹת קְרֶם וּמֵאֲמְצוֹת בְּשַׂר הֹדוּ? שְׁנוֹת חַיֵּינוּ הַמְּעַטּוֹת חוֹלְפוֹת כְּצֵל עוֹבֵר וּכֶעָנָן כָּלֶה... וְאָז נִצְטָרֵךְ לְהִתְיַצֵּב בִּפְנֵי בֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה לִמְסֹר דִּין וְחֶשְׁבּוֹן עַל מַעֲשֵׂינוּ! וְשָׁם לֹא יוֹעִילוּ לָנוּ שׁוּם תֵּרוּצִים וְשׁוּם תַּחְבּוּלוֹת! מַלְאֲכֵי חַבָּלָה לְאֵין סְפֹר כְּבָר מְצַפִּים לָהֶם כְּדֵי לְעַנּוֹתָם בַּגֵּיהִנֹּם, בְּעִנּוּיִים קָשִׁים וְנוֹרָאִים שֶׁאֵין לְתָאֲרָם, כָּל הַסֵּבֶל וְהַמְּצוּקוֹת שֶׁל יַלְדוּתָם אֵצֶל הַדּוֹד, יְתוֹמִים רְעֵבִים וִיחֵפִים, יֵרָאוּ כְּגַן עֵדֶן לְעֻמַּת רֶגַע אֶחָד (1) בִּמְדוֹרֵי הַתֹּפֶת אֲשֶׁר בִּשְׁאוֹל תַּחְתִּיּוֹת!!.."

לְשֵׁמַע תֵּאוּרֵי זְוָעָה אֵלֶּה נִתְקַף גַּם הַשֻּׁתָּף בַּחֲרָדָה עֲמֻקָּה. גַּם עָלָיו נָפְלָה אֵימָה חֲשֵׁכָה וְהוּא לֹא יָדַע אֶת נַפְשׁוֹ מֵרֹב פַּחַד מִפְּנֵי הֶעָתִיד הָאָיֹם הַצָּפוּי לוֹ וַאֲשֶׁר נִרְאֶה לוֹ בָּרֶגַע זֶה מוּחָשִׁי מְאֹד וְשֶׁאֵין מִמֶּנּוּ מָנוֹס.

שָׁעָה אֲרֻכָּה צָעֲדוּ הַשְּׁנַיִם, בִּשְׁבִילֵי הַגָּן הַמְּפֹאָר, כְּשֶׁרָאשֵׁיהֶם רְכוּנִים, פְּנֵיהֶם חֲרוּשֵׁי יָגוֹן וּמֵעֵינֵיהֶם מֵצִיץ הַיֵּאוּשׁ, הֵם הֶחֱרִישׁוּ מֵרֹב הֶלֶם, כְּשֶׁמַּחֲשָׁבוֹת כְּבֵדוֹת וְנוּגוֹת מִתְרוֹצְצוֹת בְּמֹחָם.

כָּל אֶחָד נִסָּה לְתָאֵר לְעַצְמוֹ אֶת הַסְּעָרָה שֶׁתִּתְחוֹלֵל בִּמְדוֹרֵי הַשְּׁאוֹל כְּשֶׁהֵם יוּבְאוּ לְשֵׁם לְאַחַר מוֹתָם: דּוּדִים מְיֻחָדִים מְלֵאִים זֶפֶת רוֹתַחַת יִהְיוּ מֻסָּקִים בִּשְׁבִילָם, שִׁפּוּדִים עֲנָקִים לוֹהֲטִים יִתָּחֲבוּ לְתוֹךְ גּוּפוֹתֵיהֶם הַטְּמֵאוֹת וּבָהֶם יִקָּלְעוּ אוֹתָם לְתוֹךְ הַיּוּרוֹת הָרוֹתְחוֹת. יִגְמְרוּ בְּדוּד אֶחָד יֻכְנְסוּ לְדוּד שֵׁנִי וְכֵן הָלְאָה בְּלִי סוֹף וּבְלִי קֵץ.

בשר כשר

זְעָקוֹת הַשֶּׁבֶר שֶׁלָּהֶם לֹא יִשָּׁמְעוּ, אֶנְקַת יִסּוּרֵיהֶם תִּפֹּלְנָה עַל אָזְנַיִם אֲטוּמוֹת. כָּל הַשְּׁעָרִים יִהְיוּ נְעוּלִים בִּפְנֵיהֶם וְשַׁוְעָתָם לֹא תַּגִּיעַ אֶל כִּסֵּא הַכָּבוֹד. כִּי הֵם הַגְּרוּעִים בְּיוֹתֵר מִבֵּין עוֹבְרֵי הָעֲבֵרוֹת. דּוֹמֶה שֶׁהָרָשָׁע הַמְרֻשָּׁע בְּיוֹתֵר בָּעוֹלָם, לֹא בִּצֵּעַ בְּמֶשֶׁךְ כָּל יְמֵי חַיָּיו פְּשָׁעִים כָּל כָּךְ חֲמוּרִים כְּפִי שֶׁהֵם עָשׂוּ. יוֹתֵר מִשְּׁלֹשִׁים שָׁנָה רְצוּפוֹת הֶאֱכִילוּ יוֹם יוֹם טְרֵפוֹת לְעִיר שְׁלֵמָה, בְּהַכְשִׁילָם אַלְפֵי יְהוּדִים שׁוֹמְרֵי מִצְוֹת, לְהִגָּעֵל בְּבָשָׂר תּוֹעֵבָה וְלַעֲבֹר עַל אִסּוּרִים חֲמוּרִים בְּיוֹתֵר!

מַחְלִיטִים לִפְנוֹת אֶל הָרַב

הֵם הִמְשִׁיכוּ לִצְעֹד בִּדְמָמָה כְּשֶׁהֵם עוֹשִׂים אֶת חֶשְׁבּוֹן נַפְשָׁם, בּוֹדְקִים וּמְנַתְּחִים אֶת מַעֲשֵׂיהֶם וְטוֹבְעִים בְּיָם שֶׁל חֲרָטָה. אַחֲרֵי הִרְהוּרִים מְרֻבִּים וְחִטּוּטִים עֲמֻקִּים בְּתוֹךְ נַפְשָׁם פְּנִימָה, קָרַע אֶחָד הַשֻּׁתָּפִים אֶת הַדְּמָמָה בְּאָמְרוֹ אֶל חֲבֵרוֹ:

"אַתָּה יוֹדֵעַ מָה? הָבָה נִכָּנֵס אֶל רַב הָעִיר וּנְגַלֶּה לְפָנָיו אֶת כָּל לִבֵּנוּ. נִתְוַדֶּה לְפָנָיו וִדּוּי מָלֵא עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ וּנְסַפֵּר לוֹ עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים הַנִּתְעָבִים וְהַשְּׁפָלִים שֶׁבִּצַּעְנוּ מֵאָז עָמַדְנוּ עַל דַּעְתֵּנוּ וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה, לֹא נְכַחֵד מִמֶּנּוּ מְאוּמָה! אוּלַי בְּכָל זֹאת יוּכַל הָרַב לִמְצֹא בִּשְׁבִילֵנוּ פֶּתַח לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה.

"אֲנִי מוּכָן לְקַבֵּל עַל עַצְמִי כָּל 'תִּקּוּן' שֶׁיֻּטַּל עָלַי: לִחְיוֹת חַיֵּי עֹנִי וּמְצוּקָה, לְעַנּוֹת אֶת נַפְשִׁי בְּתַעֲנִיּוֹת, לִסְבֹּל הַשְׁפָּלוֹת וּבוּשׁוֹת וּבִלְבַד לְהִנָּצֵל מֵהַגְּזָר דִּין הַנּוֹרָא הַצָּפוּי לָנוּ כְּשֶׁנִּסְתַּלֵּק מִן הָעוֹלָם. כִּי אֵיזֶה עֵרֶךְ יֵשׁ לַסֵּבֶל וּלְבִזְיוֹנוֹת בָּעוֹלָם הַזֶּה לְעֻמַּת יִסּוּרֵי הַתֹּפֶת הָאֵין סוֹפִיִּים בִּמְדוֹרֵי הַשְּׁאוֹל בָּעוֹלָם הַבָּא?! כָּאן בָּעוֹלָם הַזֶּה יֵשׁ קֵץ לְכָל צָרָה.

שׁוּם סֵבֶל אֵינוֹ נִמְשָׁךְ לְלֹא סוֹף. וְאִלּוּ בָּעוֹלָם הַבָּא נִמְשָׁךְ כָּל דָּבָר לְנֵצַח נְצָחִים!

"אֵין לָנוּ שׁוּם עֵצָה אַחֶרֶת! אָנוּ חַיָּבִים לְהַפְסִיק מִיָּד אֶת הָעֵסֶק הַנִּתְעָב וּלְנַסּוֹת בְּכָל הַדְּרָכִים לַעֲשׂוֹת מַשֶּׁהוּ לְתִקּוּן נַפְשׁוֹתֵינוּ..."

שְׁנֵי הַשֻּׁתָּפִים שָׁפְכוּ לֹא מְעַט דִּמְעָה בְּמֶשֶׁךְ אוֹתָהּ שִׂיחָה שֶׁל חֶשְׁבּוֹן הַנֶּפֶשׁ וּלְבַסּוֹף קִבְּלוּ אֶת הַהַחְלָטָה הָאֵיתָנָה, שֶׁשְּׁנֵיהֶם בְּיַחַד יִכָּנְסוּ בְּאוֹתוֹ עֶרֶב אֶל הָרַב שֶׁל קְרַקוֹב, לְהִתְוַדּוֹת בְּפָנָיו עַל הַכֹּל וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ לְהוֹרוֹת לָהֶם דֶּרֶךְ לִתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, שֶׁתְּכַפֵּר עַל חֲטָאֵיהֶם הַכְּבֵדִים.

פֶּרֶק רְבִיעִי

זַעֲקַת שֶׁבֶר

בְּאוֹתָהּ תְּקוּפָה, בָּהּ הִתְרַחֵשׁ הַפֶּשַׁע הַמֵּבִישׁ שֶׁל הֲפָצַת בְּשַׂר הַטְּרֵפָה, יָשַׁב עַל כֵּס הָרַבָּנוּת בְּקְרַקוֹב הַצַּדִּיק וְהַמְקֻבָּל הַקָּדוֹשׁ רַבִּי נָתָן שַׁפִּירָא, מְחַבֵּר סֵפֶר הַקַּבָּלָה הַמְפֻרְסָם "מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת". הוּא הָיָה אִישׁ אֱלֹקִים, קָדוֹשׁ וְטָהוֹר, שֶׁכָּל רָז לֹא אָנִיס לֵהּ. עֵינָיו הַפְּקוּחוֹת וְהַצְּלוּלוֹת חָדְרוּ כְּלָיוֹת וָלֵב וְיָדְעוּ כָּל מָה שֶׁמִּתְרַחֵשׁ בְּסִתְרֵי סְתָרִים, הוּא הָיָה בָּקִי בְּחָכְמַת הַפַּרְצוּף וּבְהִסְתַּכְּלוֹ בִּפְנֵי אִישׁ יָכוֹל לִקְרֹא אֶת מַחְשְׁבוֹתָיו הַנִּסְתָּרוֹת בְּיוֹתֵר, כָּל הַסּוֹדוֹת וְהָרְמָזִים הַכְּמוּסִים הַכְּלוּלִים בְּאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, הָיוּ גְּלוּיִם וּבְרוּרִים בְּפָנָיו.

אַךְ בְּמִקְרֶה זֶה כְּאִלּוּ הֶעֱבִיר הַשָּׂטָן דֹּק שֶׁל עֲרָפֶל עַל פְּנֵי עֵינָיו הַטְּהוֹרוֹת שֶׁל הָרַב, כְּדֵי שֶׁהוּא לֹא יַבְחִין בַּמַּעֲשִׂים הַנּוֹרָאִים הַמִּתְרַחֲשִׁים סְבִיבוֹ, בְּעִיר שֶׁבָּהּ כִּהֵן כְּמָרָא דְאַתְרָא וְהוּא לֹא חָשׁ וְלֹא הִרְגִּישׁ בַּפְּשָׁעִים הָאֲיֻמִּים הַמְּבֻצָּעִים עַל יְדֵי שְׁנֵי בַּעֲלֵי בָּתִּים חֲשׁוּבִים וְנִכְבָּדִים, הַחוֹטְאִים וּמַחֲטִיאִים אֶת הָרַבִּים וּמַכְשִׁילִים אֶת הַיְּהוּדִים הַחֲרֵדִים בְּיוֹתֵר בָּאִסּוּרִים הַחֲמוּרִים בְּיוֹתֵר שֶׁל נְבֵלָה, טְרֵפָה, חֵלֶב וְדָם.

בְּמֶשֶׁךְ אוֹתָהּ הָעֵת פָּרְצוּ הַרְבֵּה פְּעָמִים מַגֵּפוֹת בִּקְרַקוֹב, פַּעַם בֵּין הַמְּבֻגָּרִים, שֶׁנִּתְקְפוּ פִּתְאוֹם בְּמַחֲלוֹת, נָפְלוּ לְמִשְׁכָּב לְיָמִים סְפוּרִים וְנִסְתַּלְּקוּ מֵהָעוֹלָם בִּדְמֵי יְמֵיהֶם: וּפַעַם בֵּין יְלָדִים רַכִּים, שֶׁעוֹד לֹא הִסְפִּיקוּ לִטְעֹם טַעַם הַחַיִּים וְגָוְעוּ לִפְנֵי זְמַנָּם.

בַּעַל "מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת", הָרַב שֶׁל הָעִיר, הָיָה מַכְרִיז לְעִתִּים קְרוֹבוֹת עַל יְמֵי תְּפִלָּה וְצוֹם לְבַטֵּל אֶת רֹעַ הַגְּזֵרָה וְאָז חָלָה הֲפוּגָה בְּמַכַּת הַמַּגֵּפָה לִזְמַן מָה, אַךְ כַּעֲבֹר תְּקוּפָה מְסֻיֶּמֶת, הָיְתָה הַמַּגֵּפָה מִתְחַדֶּשֶׁת וּמַפִּילָה חֲלָלִים בְּמִסְפָּר רַב. בֵּית הָעָלְמִין הָיָה צַר מִלְּהָכִיל אֶת הַקְּבָרִים הַחֲדָשִׁים לַבְּקָרִים, שֶׁל מְבֻגָּרִים וְתִינוֹקוֹת רַכִּים שֶׁנִּסְפּוּ בַּמַּגֵּפָה.

בַּעַל "מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת", הָרוֹעֶה הַנֶּאֱמָן שֶׁל צֹאן עֲדָתוֹ הִרְגִּישׁ בְּחוּשׁ, שֶׁאֵי שָׁם בְּמָקוֹם סֵתֶר לוֹחֶשֶׁת אֵשׁ זָרָה... שֶׁחֲטָאִים נוֹרָאִים מִתְבַּצְּעִים בַּמִּסְתָּרִים וּבִגְלָלָם נִשְׁפַּךְ חֲרוֹן אַף ה' עַל כָּל הָעִיר. אַךְ לְגַלּוֹת, מִי, מָה, אֵיפֹה?... דָּבָר זֶה נִבְצַר מִמֶּנּוּ, הַשָּׂטָן הִפְעִיל אֶת כָּל כֹּחוֹת הַטֻּמְאָה כְּדֵי לְהַעֲלִים אֶת הַפֶּשַׁע מֵעֵינָיו הַבְּהִירוֹת שֶׁל בַּעַל "מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת".

כָּל זֶה, עַד אוֹתוֹ לַיְלָה, בּוֹ הוֹפִיעוּ בְּפֶתַח הַבִּנְיָן שֶׁל בֵּית דִּינוֹ, שְׁנֵי הַנְּגִידִים הַגְּדוֹלִים בְּיוֹתֵר בָּעִיר, שְׁנֵי הַקַּצָּבִים הַשֻּׁתָּפִים, שֶׁבְּיָדָם הַרְחָבָה הֵם הֶחֱזִיקוּ וְתָמְכוּ בְּמוֹסְדוֹת צְדָקָה רַבִּים, תַּלְמוּדֵי תּוֹרָה וִישִׁיבוֹת.

"בְּרוּכִים הַבָּאִים!" קִבְּלוּ הַמְשַׁמְּשִׁים אֶת פְּנֵיהֶם בְּכָבוֹד רַב וְחָשׁוּ מִיָּד לְהוֹדִיעַ לְבַעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת עַל בּוֹאָם שֶׁל שְׁנֵי הַגְּבִירִים הַחֲשׁוּבִים וְהַנִּכְבָּדִים...

לְלֹא שְׁהִיּוֹת יְתֵרוֹת הֻכְנְסוּ תֵּכֶף שְׁנֵי הַקַּצָּבִים הַשֻּׁתָּפִים לְתוֹךְ הַחֶדֶר הַנָּאֶה בְּיוֹתֵר בְּדִירַת הָרַב: הוֹשִׁיבוּ אוֹתָם בַּכֻּרְסָאוֹת פְּאֵר וְהָרַב בַּעַל "מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת" קִדֵּם אֶת פְּנֵיהֶם בְּכָבוֹד רַב כַּיָּאֶה לִנְגִידִים בַּעֲלֵי צְדָקָה כְּמוֹתָם. הָרַבָּנִית הֵבִיאָה כִּבּוּד וְהִגִּישָׁה אֶל הַשֻּׁלְחָן אַךְ הָאוֹרְחִים לֹא רָצוּ לִטְעֹם מְאוּמָה, הֵם לָחֲשׁוּ לָרַב שֶׁהֵם בָּאוּ לְדַבֵּר אִתּוֹ

בְּעִנְיָן חָשׁוּב בְּיוֹתֵר וּבִקְּשׁוּ לְהִשָּׁאֵר אִתּוֹ לְבַד בַּחֶדֶר, כִּי הֵם רוֹצִים לְגַלּוֹת לוֹ סוֹד גָּדוֹל...

הָרַב צִוָּה מִיָּד עַל כָּל הַנּוֹכְחִים לַעֲזֹב אֶת הַחֶדֶר, הַדֶּלֶת נִסְגְּרָה וּשְׁנֵי הַקַּצָּבִים נִשְׁאֲרוּ לְבַד עִם הָרַב.

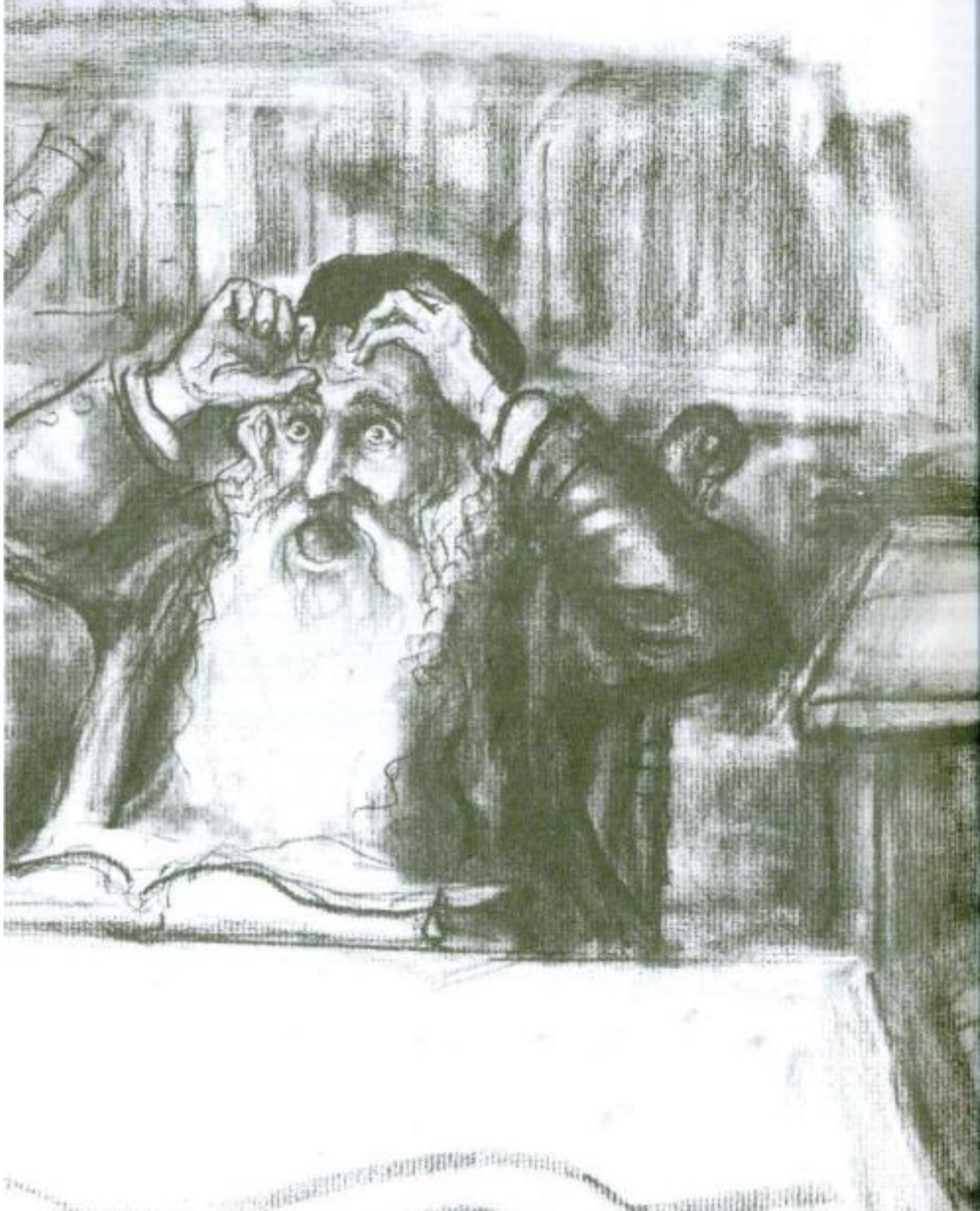
הָרַב נִדְהַם

בְּרֹאשׁ מוּרָד וּבְפָנִים לוֹהֲטוֹת מִבּוּשָׁה וּבְקוֹל רְווּי דְּמָעוֹת, גּוֹלֵל אֶחָד מֵהַשֻּׁתָּפִים אֶת כָּל הַפָּרָשָׁה הַמְּבִישָׁה, בְּהִתְוַדּוֹתוֹ בִּפְנֵי הָרַב שֶׁזֶּה עַשְׂרוֹת שָׁנִים שֶׁהֵם מַאֲכִילִים טְרֵפוֹת לְתוֹשָׁבֵי הָעִיר וְכִי כִּמְעַט אֵין בַּיִת בְּקְרַקוֹב שֶׁמִּטְבָּחוֹ לֹא נִטְרַף בִּבְשַׂר פִּגּוּלִים.

הֵם סִפְּרוּ לָרַב אֶת כָּל סִפּוּר חַיֵּיהֶם עַל כָּל פְּרָטָיו, אֶת חֲוָיוֹתֵיהֶם הַקָּשׁוֹת שֶׁל יְמֵי יַלְדוּתָם כְּשֶׁנִּשְׁאֲרוּ יְתוֹמִים מֵאָב וְאֵם וְסָבְלוּ חֶרְפַּת רָעָב וְעַד שֶׁהֶעְפִּילוּ לְפִסְגַּת הָעֹשֶׁר. הֵם תֵּאֲרוּ כֵּיצַד הִתְחִילוּ לְהַגְנִיב נִתְחֵי בָּשָׂר טְרֵפָה קְטַנִּים לְתוֹךְ הַשַּׂקִּיּוֹת שֶׁל הַבָּשָׂר הַכָּשֵׁר; וְאֵיךְ הִתְקַדְּמוּ אַחַר כָּךְ וְהָפְכוּ לְקַצָּבִים עַצְמָאִיִּים, שָׁחֲטוּ עֵגֶל אֶחָד (1) עַל יְדֵי שׁוֹחֵט כַּדָּת וְכַדִּין וְעֵגֶל שֵׁנִי (2) שָׁחֲטוּ בְּעַצְמָם בְּמַחְסָן סֵתֶר בְּסִמְטָא נִדַּחַת וְאָז עָבְרוּ לִשְׁחִיטַת פָּרָה אַחַת וְאַחַר כָּךְ הַרְבֵּה פָּרוֹת, חֵלֶק כָּשֵׁר וְחֵלֶק טְרֵפָה וּמְפִיצִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּשַׂר פִּגּוּל וּמַכְשִׁילִים מֵאוֹת וַאֲלָפִים בַּעֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת וְכָךְ הֵם גּוֹרְפִים הוֹן תּוֹעָפוֹת וּמְמַלְּאִים אֶת בָּתֵּיהֶם בְּכֶסֶף וְזָהָב, קוֹנִים קַרְקָעוֹת וְרוֹכְשִׁים נֶכֶס אַחַר נֶכֶס... וְהָעֲסָקִים הַנִּתְעָבִים נִמְשָׁכִים לְלֹא מַעֲצוֹר...

בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת הִקְשִׁיב לְסִפּוּרָם כְּשֶׁדָּמוֹ קוֹפֵא בְּעוֹרְקָיו. תְּחִלָּה לֹא יָכוֹל לְהַאֲמִין לְמִשְׁמַע אָזְנָיו, תּוֹעֵבָה כָּזוֹ לֹא תִּתָּכֵן! אַךְ בְּכָל שֶׁהַפָּרָשָׁה נָגְלָה בְּפָנָיו עַל כָּל פְּרָטֶיהָ

וְדִקְדּוּקֶיהָ, נוֹכַח לָדַעַת שֶׁאָמְנָם אֱמֶת נָכוֹן הַדָּבָר! נֶעֶשְׂתָה הַנְּבָלָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל!!! (ע"פ דברים יז, ד).

זַעֲקַת שֶׁבֶר

הַחֶדֶר עִם שְׁנֵי הַקַּצָּבִים הִתְחִיל לְהִסְתַּחְרֵר לְנֶגֶד עֵינָיו, מֵעָיו נִתְהַפְּכוּ בְּקִרְבּוֹ וְכָל גּוּפוֹ נִתְכַּסָּה בְּזֵעָה קָרָה וְאָז הֵלִיט אֶת פָּנָיו בִּשְׁתֵּי יָדָיו, כְּשֶׁהוּא רוֹעֵד כֻּלּוֹ וְשִׁנָּיו "דָּא לְדָא נָקְשָׁן" (דניאל ה, ו)... בְּאַמְּצוֹ כָּל כֹּחוֹתָיו, הִתְמַלְּטָה מִפִּיו זַעֲקַת שֶׁבֶר קוֹרַעַת לֵב:

"אוֹי וַאֲבוֹי! מָה רַבִּים הֵם הָאֲנָשִׁים הַכְּשֵׁרִים, קְדוֹשִׁים וּטְהוֹרִים, תִּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן וְעוֹלְלִים וְיוֹנְקִים חַפִּים מִפֶּשַׁע שֶׁנִּגְדַּע פְּתִיל חַיֵּיהֶם בִּגְלַל מַעֲשִׂים מְתֹעָבִים אֵלֶּה!

כַּמָּה תַּעֲנִיּוֹת גָּזַרְתִּי, כַּמָּה יְמֵי תְּפִלָּה קָבַעְתִּי, כַּמָּה הִשְׁגַּחְנוּ בְּשֶׁבַע (7) עֵינַיִם, בָּדַקְנוּ וְחָקַרְנוּ וְדִקְדַּקְנוּ שֶׁלֹּא יִדְבַּק בָּנוּ שׁוּם עָוֹן אוֹ חֵטְא, שֶׁלֹּא יִמָּצֵא בְּתוֹכֵנוּ "שֹׁרֶשׁ פֹּרֶה רֹאשׁ וְלַעֲנָה" (דברים כט, יז) שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יָסִיר מֵעָלֵינוּ אֶת חֲרוֹן אַפּוֹ וְהַמַּגֵּפָה תֵּעָצֵר! וּמִי הָיָה יָכוֹל לַחֲלֹם שֶׁהִנֵּה פְּשָׁעִים אֲיֻמִּים וְנוֹרָאִים כָּאֵלֶּה מִתְבַּצְּעִים יוֹם יוֹם וְשָׁעָה שָׁעָה מַמָּשׁ מִתַּחַת לָאַף וְאֵין שׁוֹמֵעַ וְאֵין רוֹאֶה!!!

"מִן הַשָּׁמַיִם הֶעְלִימוּ מִמֶּנִּי אֶת דְּבַר הַתֹּעֵבָה! עֵינַי כְּאִלּוּ כֻּסּוּ בַּעֲרָפֶל סָמִיךְ, כְּדֵי שֶׁלֹּא אֶרְאֶה וְלֹא אֵדַע".

כַּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ שְׁנֵי הַשֻּׁתָּפִים אֶת דִּבְרֵי הָרַב, שֶׁיָּצְאוּ מִתּוֹךְ לֵב קָרוּעַ וּמֻרְתָּח וְרָאוּ כֵּיצַד הוּא מִתְפַּתֵּל וּמִתְיַסֵּר מֵרֹב צַעַר וּמוּעָקָה, פָּרְצוּ שְׁנֵיהֶם בִּבְכִי תַּמְרוּרִים. גַּם הַצַּדִּיק בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת בָּכָה לְלֹא הֲפוּגוֹת, מִבְּלִי יְכֹלֶת לְהַשְׁלִים עִם הַמַּחֲשָׁבָה שֶׁדָּבָר אָיֹם כָּזֶה קָרָה בִּתְקוּפָה בָּהּ הוּא מְכַהֵן כְּרַב הָעִיר.

לְאַחַר שֶׁעֵינֵיהֶם כְּבָר הָיוּ תְּפוּחוֹת מֵרֹב בְּכִי וּמַעְיַן דִּמְעוֹתֵיהֶם כְּבָר הָיָה יָבֵשׁ, הִתְאוֹשֵׁשׁ הָרַב וְנֶחְלַץ לִפְעֻלָּה.

"לְכוּ מִיָּד הַבַּיְתָה" צִוָּה עַל הַשֵּׁפְּתִים "וְתִשְׁבְּרוּ וּתְבַעֲרוּ אֶת כָּל כְּלֵי הַבָּשָׂר שֶׁלָּכֶם, כִּי הַכֹּל טָרֵף! אַחַר כָּךְ תַּחְזְרוּ לְכָאן!".

נְתִיצַת כְּלֵי הַבָּשָׂר

כְּשֶׁהֵם יָצְאוּ הִזְעִיק הָרַב מִיָּד אֶת הַשַּׁמָּשִׁים וְאֶת כָּל בְּנֵי בֵּיתוֹ וְשָׁלַח אוֹתָם לְכָל קַצְוֵי הָעִיר כְּדֵי לְפַרְסֵם וּלְהוֹדִיעַ, שֶׁלְּפִי פְּקֻדַּת הָרַב יֵשׁ לְבַעֵר וְלִשְׁבֹּר אֶת כָּל כְּלֵי הַבָּשָׂר, הֵן כְּלֵי הֶחָמֵץ וְהֵן כְּלֵי הַפֶּסַח, מִבְּלִי לְהַשְׁאִיר לָהֶם שָׂרִיד וּפָלִיט, גַּם אֶת הַכֵּלִים לְהַשְׁרָיַת הַבָּשָׂר וְגַם אֶת לֻחוֹת הַמְּלִיחָה יֵשׁ לִשְׂרֹף בָּאֵשׁ! שֶׁלֹּא יִשְׁאֲלוּ לָמָּה וּמַדּוּעַ, אֶלָּא יַעֲשׂוּ כְּפִי שֶׁהָרַב מְצַוֶּה, מִבְּלִי לָחוּס גַּם עַל הַכֵּלִים הַיְקָרִים בְּיוֹתֵר.

לְמָחֳרָת בַּבֹּקֶר פֻּרְסְמָה פְּקֻדַּת הָרַב בְּכָל בָּתֵּי הַכְּנֶסֶת וּבָתֵּי הַמִּדְרָשׁ וּבְכָל הַשְּׁוָקִים הַיְּהוּדִיִּים בִּקְרָקוֹב, הֻכְרַז גַּם עַל אִסּוּר חָמוּר לִקְנוֹת בָּשָׂר מֵאֵיזֶה סוּג שֶׁהוּא, יֵשׁ לֶאֱכֹל רַק מַאַכְלֵי חָלָב עַד לְהוֹדָעָה חֲדָשָׁה. דִּבְרֵי הָרַב חֻזְּקוּ עַל יְדֵי הֲטָלַת חֵרֶם עַל מִי שֶׁיַּמְרֶה אֶת פִּי הָרַב וְיָחוּס עַל כֵּלָיו.

הָאוּכְלוּסִיָּה הַיְּהוּדִית בִּקְרָקוֹב פָּתְחָה אֵפוֹא בְּאוֹתוֹ יוֹם בְּמִבְצָע הַשְׁמָדַת כְּלֵי הַבָּשָׂר; שָׁבְרוּ, כִּתְּתוּ, שָׂרְפוּ וְהִתִּיכוּ לְלֹא רַחֲמִים. עַל כָּל צַעַד וָשַׁעַל הִתְגּוֹלְלוּ עֲרֵמוֹת שֶׁל שִׁבְרֵי כֵּלִים וּבְכָל רְחוֹב וּבְכָל פִּנָּה דָּלְקוּ מְדוּרוֹת וּלְשׁוֹנוֹת הָאֵשׁ לִחֲכוּ כֵּלִים לְאֵין סְפֹר. הָיָה זֶה מַחֲזֶה נוֹרָא: אֲנָשִׁים נָשִׁים וָטַף עָמְדוּ וְזָרְקוּ וְהֵטִיחוּ בָּאָרֶץ קְעָרוֹת וְצַלָּחוֹת חַרְסִינָה יְקָרוֹת וּמַעֲרָכוֹת כְּלֵי אֹכֶל שְׁלֵמוֹת, שֶׁנִּשְׁבְּרוּ וְהִתְנַפְּצוּ לִרְסִיסִים. בָּדְקוּ וְחִטְּטוּ בִּמְגֵרוֹת חֲבוּיוֹת וּבְמַטְמוֹנֵי סֵתֶר וְשָׁלְפוּ מִשָּׁם כֵּלִים שֶׁלֹּא הִשְׁתַּמְּשׁוּ בָּהֶם מִזֶּה שָׁנִים

אֲרֻכּוֹת וְאַף הֵם הָפְכוּ לְגַל שֶׁל חֲרָסִים מְנֻפָּצִים, בְּכָל קְרַקוֹב לֹא נִשְׁאַר אַף כְּלִי בָּשָׂר אֶחָד לִרְפוּאָה.

הָרַב לֹא הִסְתַּכֵּל בִּפְנֵיהֶם

וְאָז חָזְרוּ שׁוּב שְׁנֵי הַשֻּׁתָּפִים אֶל הָרַב, בְּגֵו שָׁחוּחַ, בְּרֹאשׁ מוּרָד וּבְפָנִים מְלֵאִים בּוּשָׁה וּכְלִמָּה, כְּדֵי לִשְׁמֹעַ מַה יֻּטַּל עֲלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת הָלְאָה.

הָרַב לֹא הִסְתַּכֵּל יוֹתֵר בְּפַרְצוּפָם, בְּהֶתְאֵם לַהֲלָכָה שֶׁ: "אָסוּר לְהִסְתַּכֵּל בִּפְנֵי אָדָם רָשָׁע", בְּצַדְּדוֹ אֶת פָּנָיו לְעֵבֶר הַקִּיר הוּא פָּתַח וְאָמַר:

"אֲנִי לְבַד אֵינֶנִּי מְסֻגָּל לְהוֹצִיא לָכֶם פְּסַק דִּין שֶׁל תְּשׁוּבָה! כִּי גְּדוֹלָה אַשְׁמַתְכֶם עַד רוּם שָׁמַיִם! אֲנִי מֻכְרָח לְכַנֵּס לְשֵׁם כָּךְ בֵּית דִּין מְיֻחָד שֶׁל גְּדוֹלֵי הָרַבָּנִים וְהֵם יוּכְלוּ אוּלַי לְהוֹרוֹת לָכֶם דֶּרֶךְ כֵּיצַד לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה וּלְכַפֵּר עַל פִּשְׁעֵיכֶם! בֵּינְתַיִם לְכוּ הַבַּיְתָה וְאַל תֹּאכְלוּ וְאַל תִּשְׁתּוּ אֶלָּא כְּדֵי לְקַיֵּם אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם. אֶל תִּטְעֲמוּ בָּשָׂר וְאַל תִּשְׁתּוּ יַיִן אֶלָּא בְּשַׁבָּת בִּלְבַד לָצֵאת יְדֵי חוֹבָה! עַד שֶׁיִּתְאַסְּפוּ גְּדוֹלֵי הָרַבָּנִים בִּקְרַקוֹב וְיַרְכִּיבוּ אֶת בֵּית הַדִּין וְאָז אֶשְׁלַח לִקְרֹא לָכֶם!"

הַשְּׁנַיִם יָצְאוּ מִבֵּית הָרַב שְׁבוּרִים וּרְצוּצִים, כְּשֶׁעֵינֵיהֶם כְּבוּשׁוֹת בַּקַּרְקַע וּפְנֵיהֶם שְׁחוֹרוֹת כְּשׁוּלֵי קְדֵרָה...

בְּכָל קְרַקוֹב לֹא הֵעֵז אַף אָדָם לִשְׁאֹל: "מַדּוּעַ צִוָּה הָרַב לִשְׁבֹּר אֶת כָּל כְּלֵי הַבָּשָׂר?!" כֻּלָּם קִיְּמוּ וְקִבְּלוּ אֶת פְּקֻדַּת הָרַב בִּמְלֹא הַמַּשְׁמָעוּת וּלְלֹא כָּל פִּקְפּוּק, הֵם יָדְעוּ שֶׁאִם הָרַב מְצַוֶּה לַעֲשׂוֹת כֵּן אֵין לְהַרְהֵר אַחֲרָיו.

בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת הִתְחִיל לִשְׁלֹחַ מִכְתְּבֵי הַזְמָנָה לִגְדוֹלֵי הָרַבָּנִים, שֶׁבָּהֶם נִתְבַּקְּשׁוּ לָבוֹא לקְרַקוֹב בַּמּוֹעֵד שֶׁנִּקְבַּע מֵרֹאשׁ, כְּדֵי לְהִתְכַּנֵּס יַחַד לָדוּן וְלִפְסֹק בִּשְׁאֵלָה קָשֶׁה בְּיוֹתֵר.

פֶּרֶק חֲמִישִׁי

כִּנּוּס הָרַבָּנִים

בִּקְרַקוֹב, עִיר מְלֵאָה חֲכָמִים וְסוֹפְרִים, לֹא הָיָה זֶה חֲזוֹן בִּלְתִּי נִפְרָץ, שֶׁרַבָּנִים וּגְדוֹלֵי תּוֹרָה יִתְכַּנְּסוּ מִפַּעַם לְפַעַם כְּדֵי לָדוּן וּלְהִתְיַעֵץ בְּעִנְיְנֵי הַכְּלָל, כִּי קְרַקוֹב הָיְתָה אָז מֶרְכַּז שֶׁל תּוֹרָה וְיַהֲדוּת. שְׁמָם שֶׁל גְּאוֹנֵי הַתּוֹרָה מִקְּרַקוֹב הָיָה לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה בְּכָל רַחֲבֵי הָעוֹלָם הַיְּהוּדִי. וְרַבִּים הָיוּ מִתַּלְמִידֵי הַחֲכָמִים שֶׁנָּהֲרוּ לִקְרַקוֹב כְּדֵי לִשְׁאֹב מִמַּעְיַן הַתּוֹרָה וְהַחָכְמָה שֶׁל גְּאוֹנֶיהָ וּגְדוֹלֶיהָ. אַךְ הַהִתְכַּנְּסוּת הַזֹּאת, הַפַּעַם שֶׁל כָּל כָּךְ הַרְבֵּה גְּדוֹלֵי תּוֹרָה בְּבַת אַחַת וּמִבְּלִי לְהוֹדִיעַ מֵרֹאשׁ בַּמֶּה מְדֻבָּר, הַאִם זֶהוּ עִנְיָן שֶׁל גְּזֵרָה קָשָׁה מִצַּד הַמַּלְכוּת, אוֹ בְּעָיָה מְסֻבֶּכֶת שֶׁל הֶתֵּר עֲגוּנָה וְכַדּוֹמֶה הָיְתָה בִּשְׁבִיל כֻּלָּם הַפְתָּעָה גְּמוּרָה וְעוֹרְרָה סַקְרָנוּת רַבָּה וְנִחוּשִׁים שׁוֹנִים.

מַה קָּרָה?

בַּיּוֹם הַמְּיֹעָד, כַּאֲשֶׁר כָּל גְּדוֹלֵי הַתּוֹרָה הַמֻּזְמָנִים, כְּבָר הִתְכַּנְּסוּ בְּבֵיתוֹ שֶׁל בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת, רַבָּהּ שֶׁל קְרַקוֹב וְכֻלָּם מִתְאַמְּצִים לַשָּׁוְא לְגַלּוֹת מַה "הוֹלֵךְ כָּאן"... שָׁלַח הָרַב אֶת הַשַּׁמָּשׁ שֶׁל בֵּית הַדִּין לִקְרֹא אֶת שְׁנֵי הַקַּצָּבִים הַשֻּׁתָּפִים וְעַד שֶׁאֵלֶּה הִגִּיעוּ נִתְבַּקְּשׁוּ הָרַבָּנִים הָאוֹרְחִים לְהִכָּנֵס לָאוּלָם הַגָּדוֹל שֶׁל בֵּית הַמִּדְרָשׁ וְלִתְפֹּס שָׁם אֶת מְקוֹמוֹת הַיְשִׁיבָה שֶׁהוּכְנוּ בִּשְׁבִילָם.

שְׁנֵי הַקַּצָּבִים הַשֻּׁתָּפִים הִגִּיעוּ מִיָּד כִּפְקֻדַּת הָרַב, בְּלִוְיַת הַשַּׁמָּשׁ שֶׁל בֵּית הַדִּין וּלְעֵינֵיהֶם נִתְגַּלָּה מַחֲזֶה נוֹרָא הוֹד: לְמַעְלָה בְּכֹתֶל הַמִּזְרָח יָשְׁבוּ בַּחֲצִי גֹּרֶן עֲגֻלָּה, רַבָּנִים בַּעֲלֵי הַדְרַת פָּנִים, עֲטוּרֵי זְקָנִים אֲרֻכִּים וּפֵאוֹת מְסֻלְסָלוֹת, עִם מִגְבָּעוֹת עֲגֻלּוֹת אוֹ שְׁטְרַיְמְלִים וּגְלִימוֹת קְטִיפָה רְחָבוֹת שַׁרְווּלִים וַחֲגוֹרוֹת מֶשִׁי, כְּשֶׁהַבָּאִים בַּשָּׁנִים שֶׁבֵּינֵיהֶם נִשְׁעָנִים עַל מַקְלוֹת עִם יָדִיּוֹת מֻזְהָבוֹת אוֹ מֻכְסָפוֹת וְכָל דְּמוּתָם אוֹמֶרֶת כָּבוֹד וְהָדָר. בְּשָׁעָה זוֹ עָטוּ כֻּלָּם אֲרֶשֶׁת שֶׁל רְצִינוּת וְצִפִּיָּה דְּרוּכָה לִקְרַאת הַנּוֹשֵׂא הַבִּלְתִּי יָדוּעַ, שֶׁעוֹמְדִים לְהַעֲלוֹת לִפְנֵיהֶם.

דִּין תּוֹרָה

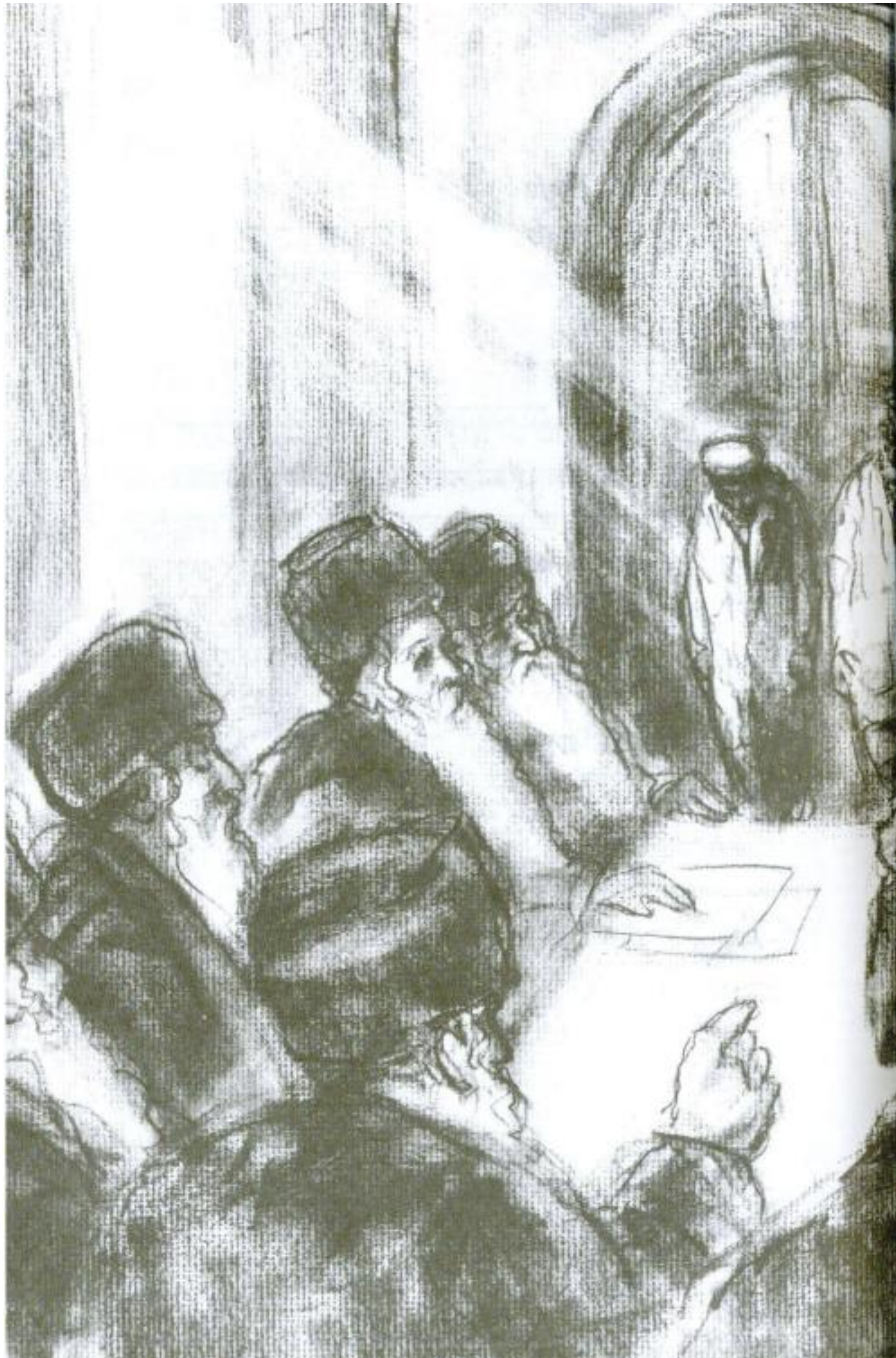
בַּעַל "מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת", שֶׁבְּתוֹר מָרָא דְּאַתְרָא יָשַׁב בְּרֹאשׁ הַקְּרוּאִים, פָּנָה אֶל שְׁנֵי הַקַּצָּבִים הַשֻּׁתָּפִים, כְּשֶׁשִּׂפְתוֹתָיו רוֹטְטוֹת מֵהִתְרַגְּשׁוּת וּפָנָיו חִוְּרִים כַּסִּיד וְקָרָא אֲלֵיהֶם בְּקוֹל מְעוֹרֵר פַּלָּצוּת:

"עֲלֵיכֶם לַחֲזֹר כָּאן עַתָּה בִּפְנֵי בֵּית הַדִּין הַגָּדוֹל עַל כָּל סִפּוּר הַזְּוָעָה כְּפִי שֶׁסִּפַּרְתֶּם לִי".

דְּמָמָה כְּבֵדָה רְווּיַת אֵימָה הִשְׂתָּרְרָה בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ. שְׁנֵי הַקַּצָּבִים הַשֻּׁתָּפִים הוֹרִידוּ אֶת רָאשֵׁיהֶם בְּבוּשָׁה וּבְיָגוֹן. הֵם לֹא יָכְלוּ יוֹתֵר לִבְכּוֹת. כִּי לִבּוֹתֵיהֶם כְּאִלּוּ הִתְאַבְּנוּ וּמְקוֹר דִּמְעוֹתֵיהֶם הָיָה יָבֵשׁ. בְּקוֹל חָלוּל כְּשֶׁל בַּר מִנַּן שֶׁיָּצָא מִקִּבְרוֹ וּמְבַקֵּשׁ תִּקּוּן עֲבוּר נִשְׁמָתוֹ הַחוֹטֵאת, פָּתַח אֶחָד מֵהֶם אֶת דְּבָרָיו וְהַשֵּׁנִי הֶחֱרָה הֶחְזִיק אַחֲרָיו:

"מִזֶּה עֶשְׂרוֹת בַּשָּׁנִים הֵם מְשַׁוְּקִים וּמְפִיצִים בָּשָׂר טָרֵף בְּכָל רַחֲבֵי קְרַקוֹב! בִּגְלַל תַּאֲוַת הַבֶּצַע הִכְשִׁילוּ אֶת יְהוּדֵי הָעִיר בַּעֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת בְּיוֹתֵר!

"הָיוּ נוֹחֲרִים בְּהֵמוֹת וּמְנַבְּלִים עֲגָלִים וּמוֹכְרִים אֶת בְּשָׂרָם בְּתוֹר כָּשֵׁר לְמְהַדְּרִין מִן הַמְהַדְּרִין! בְּשַׂר הַטְּרֵפָה שֶׁלָּהֶם מָצָא אֶת דַּרְכּוֹ בְּכָל בַּיִת יְהוּדִי בִּקְרַקוֹב! אֵין בַּיִת אֲשֶׁר מִטְבָּחוֹ לֹא נִתְגָּעֵל בְּמַאַכְלֵי פִּגּוּל שֶׁסִּפְּקוּ עַל יָדָם. הוֹדוֹת לְכָךְ הִגִּיעוּ לִרְכוּשׁ עָצוּם. קָנִינוּ לָנוּ בָּתִּים מְפֹאָרִים וְטִירוֹת הַטּוֹבְלוֹת בְּגַנֵּי נוֹי מְטֻפָּחִים לְהַפְלִיא, מִלֵּאנוּ אֶת דִּירָתֵנוּ בְּכָל שְׂכִיּוֹת הַחֶמְדָּה שֶׁנַּפְשֵׁנוּ חָשְׁקָה בָּהֶם: רָהִיטִים יְקָרִים כְּמוֹ בְּאַרְמוֹנוֹת מְלָכִים, כְּלֵי כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב, תַּכְשִׁיטֵי פָּז וְיַהֲלוֹמִים נוֹצְצִים. בָּאנוּ בְּקִשְׁרֵי חִתּוּן עִם הַמִּשְׁפָּחוֹת הַמְיֻחָסוֹת בְּיוֹתֵר, חִלַּקְנוּ גַּם סְכוּמֵי כֶּסֶף גְּדוֹלִים לְצָרְכֵי צְדָקָה וְכָל זֶה בָּא לָהֶם מֵהָרְוָחִים שֶׁל הֲפָצַת בְּשַׂר הַתּוֹעֵבָה וְהַכְשָׁלַת אֲלָפִים וּרְבָבוֹת יְהוּדִים תְּמִימִים שֶׁהִתְפַּטְּמוּ בְּמַאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת!

"עַתָּה נִפְקְחוּ עֵינֵינוּ לִרְאוֹת וְנוֹכַחְנוּ לָדַעַת מַה עוֹלַלְנוּ מֵאָז יְמֵי נְעוּרֵינוּ וְעַד הַיּוֹם! אָנוּ בּוֹשִׁים מֵעַצְמֵנוּ וּמְלֵאִים יִסּוּרֵי חֲרָטָה. אָנוּ יוֹדְעִים שֶׁעֲבוּר חֲטָאִים כָּאֵלֶּה לֹא יוֹצְאִים אַף פַּעַם מִגֵּיהִנֹּם! עַד כֹּה לֹא עָמַדְנוּ עַל חֻמְרַת הַפֶּשַׁע. אֲנַחְנוּ עַמֵּי הָאֲרָצוֹת וּבוּרִים: מֵעוֹלָם לֹא לִמְּדוּ אוֹתָנוּ מְאוּמָה! מֵאָז הֱיוֹתֵנוּ יְלָדִים קְטַנִּים הָיִינוּ יְתוֹמִים מֵאָב וּמֵאֵם וְלֹא הָיָה מִי שֶׁיְּחַנֵּךְ אוֹתָנוּ. עַתָּה נוֹדַע לָנוּ כַּמָּה אָנוּ צְרִיכִים לְהַכּוֹת עַל חֵטְא! אָנוּ מְבַקְּשִׁים אֵפוֹא מִמַּעֲלַתְכֶם לְהוֹצִיא בִּשְׁבִילֵנוּ תְּשׁוּבַת הַמִּשְׁקָל כְּדֵי שֶׁנּוּכַל לְכַפֵּר עַל עֲוֹנוֹתֵינוּ. אָנוּ מוּכָנִים לְקַבֵּל עַל עַצְמֵנוּ סִגּוּפִים קָשִׁים בְּיוֹתֵר, שֶׁיְּבַזּוּ אוֹתָנוּ, שֶׁיִּרְמְסוּ אֶת כְּבוֹדֵנוּ עַד עָפָר וּבִלְבַד לְהַגִּיעַ לְעוֹלַם הָאֱמֶת כְּשֶׁאָנוּ מְמֹרָקִים וּמְצֹרָפִים מֵהָעֲבֵרוֹת שֶׁבְּיָדֵנוּ..."

זַעֲקַת שֶׁבֶר

עוֹד לִפְנֵי שֶׁשְּׁנֵי הַקַּצָּבִים הַשֻּׁתָּפִים סִיְּמוּ אֶת דִּבְרֵי הַוִּדּוּי שֶׁלָּהֶם, כְּבָר עָבְרָה חַלְחָלָה בֵּין שׁוּרוֹת הָרַבָּנִים, שֶׁבְּקֹשִׁי יָכְלוּ לְהַאֲמִין לְמִשְׁמַע אָזְנֵיהֶם וּפֹה וָשָׁם פָּרְצוּ הִתְיַפְּחֻיּוֹת שֶׁל בְּכִי וְלָחַשׁ רַחַשׁ שֶׁל תִּמָּהוֹן וְתַדְהֵמָה, אַךְ לְאַחַר שֶׁכָּל הַפָּרָשָׁה כֻּלָּהּ נָגוֹלָה בִּפְנֵיהֶם עַל חֻמְרָתָהּ, הִקִּיף הַיָּגוֹן וְהַכְּאֵב אֶת כֻּלָּם. חֵלֶק מֵהָרַבָּנִים קָרְעוּ קְרִיעָה... יָרְדוּ לָשֶׁבֶת עַל הָרִצְפָּה כַּאֲבֵלִים וּפָתְחוּ בְּנֶהִי וְקִינָה כְּמוֹ עַל חֻרְבַּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

"שֹׁד וָשֶׁבֶר!" קוֹנְנוּ הָרַבָּנִים "כָּל הַמְאַבֵּד נֶפֶשׁ אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל כְּאִלּוּ אִבֵּד עוֹלָם מָלֵא!" כַּמָּה נְפָשׁוֹת נִגְדְּעוּ מִן הָעוֹלָם בְּטֶרֶם עֵת! בַּעֲוֹן הַהִסְתָּאֲבוּת בְּמַאַכְלֵי נְבֵלָה וּטְרֵפָה וָחֵלֶב פָּרְצוּ הַמַּגֵּפוֹת וְעוּלֵי יָמִים וְתִינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן נִסְפּוּ בָּהּ וּפְתִיל חַיֵּיהֶם נִתַּק!!".

"הַאִם יֶשְׁנָהּ בִּכְלָל אֶפְשָׁרוּת תְּשׁוּבָה בִּשְׁבִילָם?" נִזְרְקָה שְׁאֵלָה מִפִּיו שֶׁל אַחַד הָרַבָּנִים.

"אֵין לָהֶם תְּקוּמָה! אָבְדָה תִּקְוָתָם!" קָבְעוּ רַבָּנִים אֲחֵרִים בְּסַעֲרַת רוּחָם.

"גַּם כָּל הָאַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין אֵינָם עֹנֶשׁ מַסְפִּיק בִּשְׁבִיל פְּשָׁעִים כָּאֵלֶּה" קָרָא מִשֶּׁהוּ בִּבְרִיתְחָה וּבְזַעַם עָצוּר – "שׁוּם תְּשׁוּבַת מִשְׁקַל לֹא תּוּכַל לְצָרֵף אֶת נִשְׁמוֹתֵיהֶם הַחוֹטְאוֹת, נִגְזַר עֲלֵיהֶם לְהִתְהַפֵּךְ וּלְהִתְגַּלְגֵּל בְּכַף הַקֶּלַע לְעוֹלְמֵי עַד!.."

שְׁנֵי הַשֻּׁתָּפִים הַקַּצָּבִים עָמְדוּ פִּיק בִּרְכַּיִם כְּשֶׁעֵינֵיהֶם כְּבוּשׁוֹת בַּקַּרְקַע וְדִבְרֵי הַזַּעַם שֶׁל הָרַבָּנִים שֶׁהוּטְחוּ כְּלַפֵּיהֶם בְּלַהַט רַב בִּרְגָעִים הַחַמִּים שֶׁל הַגִּלּוּי

הַמַּדְהִים, נָחֲתוּ עַל רָאשֵׁיהֶם כְּמַהֲלֻמוֹת עַזּוֹת וּפָגְעוּ בָּהֶם כְּמַדְקְרוֹת חֶרֶב. מֵעֵיהֶם נִתְהַפְּכוּ בְּקִרְבָּם וּמְרֵרָתָם כְּאִלּוּ נִשְׁפְּכָה וְהָרֹק בְּפִיהֶם הָיָה מַר כְּלַעֲנָה.

הֵם הֵטִילוּ אֶת עַצְמָם עַל הָאָרֶץ בִּשְׁאֵרִית כֹּחוֹתֵיהֶם וּפָתְחוּ בִּילָלָה צַרְחָנִית כְּשֶׁל חַיָּה פְּצוּעָה:

"רַבָּנִים קְדוֹשִׁים! רַחֲמוּ עַל נִשְׁמוֹתֵינוּ! אֶל תָּחוּסוּ עַל גּוּפֵנוּ כְּלָל וּכְלָל! תְּצַוּוּ אֲפִלּוּ לִסְרֹק אֶת בְּשָׂרֵנוּ בְּמַסְרְקוֹת שֶׁל בַּרְזֶל וְלִזְרוֹת מֶלַח עַל הַפְּצָעִים וַאֲנַחְנוּ נְקַבֵּל אֶת הַיִּסּוּרִים מִבְּלִי לִפְצוֹת פֶּה וּבִלְבַד שֶׁנַּצִּיל אֶת נִשְׁמוֹתֵינוּ מִדֵּרָאוֹן עוֹלָם בִּשְׁאוֹל תַּחְתִּיּוֹת!!"

כַּאֲשֶׁר בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת הִתְבּוֹנֵן בִּפְנֵיהֶם הַזּוֹעֲמִים שֶׁל הָרַבָּנִים שֶׁבְּקֹשִׁי יָכְלוּ לִשְׁלֹט בְּרוּחָם וּלְאָזְנָיו הִגִּיעוּ יְלָלוֹת הָרְפָאִים הַמַּחֲרִידוֹת שֶׁל הַקַּצָּבִים הַשֵּׁתָּפִים, שֶׁבָּקְעוּ מִלִּבּוֹתֵיהֶם הַשְּׁבוּרִים וְהָרְצוּצִים, נִתְעוֹרְרוּ רַחֲמָיו עַל שְׁתֵּי הַנְּשָׁמוֹת הָאֲבוּדוֹת וְהוּא פָּנָה אֶל בֵּית הַדִּין, בְּקוֹל רַךְ וּמֵשִׁיב חֵמָה, בְּהִתְאַמְּצוֹ לְשַׁדֵּל אֶת הָרַבָּנִים לְהַטּוֹת אֹזֶן קַשֶּׁבֶת לְתַחֲנוּנֵיהֶם שֶׁל הַחוֹטְאִים הַמְבַקְשִׁים לִפְתֹּחַ לָהֶם שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה - וּלְנַסּוֹת בְּכָל זֹאת לִמְצֹא מוֹצָא...

אֵין חוֹטֵא שֶׁאֵין לוֹ תַּקָּנָה

"מוֹרַי וְרַבּוֹתַי, רַבָּנִים וְדַיָּנִים מֻמְחִים!" - פָּתַח הָרַב אֶת דְּבָרָיו - "יְדוּעִים וּמְקֻבָּלִים עָלֵינוּ דִּבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ בַּעֲלֵי הַתַּלְמוּד וְנוֹשְׂאֵי כְּלֵיהֶם, אֵין חֵטְא שֶׁאֵין לוֹ תַּקָּנָה! הַתְּשׁוּבָה בּוֹקַעַת וְעוֹלָה דֶּרֶךְ כָּל הָרְקִיעִים וּפוֹרֶצֶת כָּל הַשְּׁעָרִים הַנְּעוּלִים! וְאָמְרוּ בַּגְּמָרָא עַל מְנַשֶּׁה מֶלֶךְ יְהוּדָה, אֲשֶׁר הֶעֱמִיד צֶלֶם בְּהֵיכַל ה', כַּאֲשֶׁר בִּקֵּשׁ לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה, נָעֲלוּ הַמַּלְאָכִים בְּפָנָיו אֶת כָּל הַשְּׁעָרִים, כְּדֵי שֶׁתְּשׁוּבָתוֹ לֹא

תִּתְקַבֵּל - וְאָז גָּבְרָה מִדַּת הָרַחֲמִים עַל מִדַּת הַדִּין וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא כִּבְיָכוֹל עָשָׂה לוֹ כְּמִין מַחְתֶּרֶת בָּרָקִיעַ כְּדֵי לְקַבְּלוֹ בִּתְשׁוּבָה! וְאִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רִחֵם עַל חוֹטֵא גָּדוֹל כָּזֶה שֶׁהִכְנִיס פֶּסֶל בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, מַדּוּעַ לֹא יִכְמְרוּ רַחֲמֵינוּ עַל שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה הַמִּתְפַּלְּשִׁים בֶּעָפָר לְרַגְלֵינוּ וּמִתְחַנְּנִים וּמְבַקְשִׁים סְלִיחָה וְכַפָּרָה - מַדּוּעַ לֹא נְנַסֶּה לִמְצֹא מַרְפֵּא לְנַפְשָׁם וְלַחְתֹּר בִּשְׁבִילָם דֶּרֶךְ לִתְשׁוּבָה?!"

דְּבָרָיו הַנִּרְגָּשִׁים שֶׁל בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת שִׁכְּכוּ בְּמִקְצָת אֶת סַעֲרַת הָרוּחוֹת וְהֵפִיגוּ בְּמִדַּת מָה אֶת הָרִתְחָה וְהַזַּעַם שֶׁהֻפְנוּ נֶגֶד הַשְּׁנַיִם, כְּשֶׁגִּלּוּ אֶת מַעֲשֵׂי הַנְּבָלָה שֶׁבִּצְּעוּ, בְּהַכְשִׁילָם עִיר שְׁלֵמָה בְּמֶשֶׁךְ שָׁנִים בַּעֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת בְּיוֹתֵר. גַּם הַמַּרְאֶה שֶׁל הַשְּׁנַיִם שֶׁשָּׁכְבוּ עַתָּה עַל הָרִצְפָּה בְּהַכְנָעָה וּבְהַשְׁפָּלָה כְּשֶׁפְּנֵיהֶם כְּבוּשׁוֹת בַּקַּרְקַע וִילְלַת הַיֵּאוּשׁ שֶׁלָּהֶם מְמַלֵּאת אֶת חֲלַל הָאוּלָם, עוֹרֵר בְּכָל זֹאת אֶת רִגְשֵׁי הָרַחֲמִים שֶׁבְּלֵב חַבְרֵי בֵּית הַדִּין וְהֵם הִתְחִילוּ לְהִתְלַחֵשׁ בֵּינֵיהֶם וּלְטַכֵּס עֵצָה כְּדַת מַה לַּעֲשׂוֹת.

כַּמָּה רַבָּנִים נִגְּשׁוּ אֶל בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת וְהִצִּיעוּ לוֹ שֶׁיְּצַוֶּה עַל שְׁנֵי הַקַּצָּבִים לָלֶכֶת בֵּינְתַיִם הַבַּיְתָה, כְּדֵי שֶׁבֵּית הַדִּין יוּכַל לָדוּן בָּעִנְיָן בְּשֶׁקֶט וּלְחַפֵּשׂ דֶּרֶךְ כֵּיצַד לְהַצִּיל אֶת נִשְׁמוֹתֵיהֶם מִדִּינָהּ שֶׁל גֵּיהִנֹּם.

לְאַחַר שֶׁשְּׁנֵי הַשֻּׁתָּפִים מַאֲכִילֵי הַטְּרֵפָה עָזְבוּ אֶת הָאוּלָם, פָּתְחוּ חַבְרֵי בֵּית הַדִּין בְּהִתְיַעֲצוּת קַדַּחְתָּנִיּוֹת בֵּינָם לְבֵין עַצְמָם, דָּנוּ וְהִתְוַכְּחוּ בְּמֶרֶץ, בְּמַאֲמָץ לִקְבֹּעַ אֶת הַמַּעֲשֶׂה וְאֶת הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר לְפִיהָ יֵלְכוּ וְיִתְנַהֲגוּ הַחוֹטְאִים כְּדֵי לְהַגִּיעַ לִתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה וְלָבֹא לְעוֹלַם הָאֱמֶת כְּשֶׁהֵם מְנֻקִּים וּמְצֹרָפִים מֵעֲוֹנוֹתֵיהֶם הַכְּבֵדִים.

לֹא בְּנָקֵל הִגִּיעַ בֵּית הַדִּין לְסִכּוּמִים בְּקֶשֶׁר לְדַרְכֵי הַתְּשׁוּבָה. הַדִּיּוּנִים וְהַ"שַּׁקְלָא וְטַרְיָא" נִמְשְׁכוּ שָׁעָה אֲרֻכָּה. הַמְּצָחִים הַגְּבוֹהִים שֶׁל הָרַבָּנִים נֶחְרְשׁוּ קְמָטִים עֲמֻקִּים מֵרֹב מַאֲמָץ לִצְלֹל בְּיָם הַשַּׁ"ס וְהַפּוֹסְקִים, רִאשׁוֹנִים וְאַחֲרוֹנִים וְכָל הַמְּקוֹרוֹת שֶׁיֵּשׁ לָהֶם שַׁיָּכוּת לְסֻגְיוֹת שֶׁל חוֹטֵא וּמַחֲטִיא, הַכְשָׁלַת הָרַבִּים, חַיָּבֵי כְּרֵתוֹת וְחַיָּבֵי לָאוִין, נְבֵלָה וּטְרֵפָה, חֵלֶב וְדָם.

כְּשֶׁנִּתְעוֹרְרוּ סְפֵקוֹת וְחִלּוּקֵי דֵּעוֹת נִגְּשׁוּ לְעַיֵּן בַּסְּפָרִים. עַד מְהֵרָה הִתְמַלְּאוּ כָּל הַשֻּׁלְחָנוֹת בִּסְפָרִים פְּתוּחִים שֶׁהוּצְאוּ מֵהָאִצְטַבָּאוֹת הָרַבּוֹת שֶׁהִקִּיפוּ אֶת הַקִּירוֹת. גַּם הָרַב בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת הֵבִיא מִבֵּיתוֹ סְפָרִים עַתִּיקִים יִקְרֵי עֵרֶךְ, שֶׁמֵּהֶם צִדֵּד לְהוֹכִיחַ, שֶׁתְּשׁוּבָה מַתְאִימָה יְכוֹלָה לְכַפֵּר גַּם עַל הַחֲטָאִים הַנּוֹרָאִים הָאֵלֶּה.

הַדִּיּוּנִים וְהַוִּכּוּחִים הַחֲרִיפִים נִתְמַשְּׁכוּ עַד שָׁעָה מְאֻחֶרֶת בַּלַּיְלָה, כְּשֶׁכֻּלָּם סְחוּטִים מֵרֹב עֲיֵפוּת. הֶחְלִיטוּ לְהַפְסִיק אֶת הַיְשִׁיבָה וּלְחַדֵּשׁ אוֹתָהּ לְמָחֳרָת בַּבֹּקֶר.

הָרַבָּנִים חַבְרֵי בֵּית הַדִּין הַנֶּאֱסָפִים סֻדְּרוּ לִמְנוּחַת הַלַּיְלָה אֵצֶל הַבַּעֲלֵי הַבָּתִּים הַחֲשׁוּבִים בְּקְרַקוֹב, אִם כִּי אֵלֶּה לֹא יָדְעוּ כְּלָל "מַה הוֹלֵךְ כָּאן" וּבְשֶׁל מָה כָּל הַפְּעִילוּת הַחֲשׁוּבָה הַזּוֹ.

הָרַבָּנִים חַבְרֵי בֵּית הַדִּין הִקְדִּימוּ לָקוּם בְּהַשְׁכָּמַת הַבֹּקֶר, הִתְפַּלְּלוּ, סָעֲדוּ בְּחִפָּזוֹן אֶת פַּת הַשַּׁחֲרִית וּמִהֲרוּ לְבֵית הַכְּנֶסֶת הַגָּדוֹל כְּדֵי לְחַדֵּשׁ אֶת הַדִּיּוּן שֶׁהֻפְסַק אֶמֶשׁ, בְּמַטָּרָה לַחֲרֹץ אֶת כְּלָלֵי הַתְּשׁוּבָה עֲבוּר הַקַּצָּבִים מַאֲכִילֵי הַטְּרֵפוֹת.

כָּךְ עָבְרוּ כַּמָּה יָמִים שֶׁל יְשִׁיבוֹת וְדִיּוּנִים וַעֲדַיִן לֹא יָכְלוּ חַבְרֵי בֵּית הַדִּין לְהַגִּיעַ לִידֵי הַחְלָטָה אֲחִידָה בִּדְבַר דַּרְכֵי

הַתְּשׁוּבָה עֲבוּר שְׁנֵי הַבַּעֲלֵי הָעֲבֵרָה, הָרוֹצִים לְמָרֵק אֶת עֲווֹנוֹתֵיהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה וּלְהַגִּיעַ זַכָּאִים לָעוֹלָם הַבָּא.

הַקַּצָּבִים מִתְכּוֹנְנִים לִגְזַר דִּינָם

בֵּינְתַיִם נִשְׁאֲרוּ שְׁנֵי הַקַּצָּבִים הַשֻּׁתָּפִים סְגוּרִים בְּדִירוֹתֵיהֶם, קְפוּאִים וְדוֹמְמִים, פְּנֵיהֶם רָעִים וּנְפוּלִים לִבְלִי הֶכֵּר, כִּמְעַט לְלֹא אוֹכֶל וּלְלֹא שֵׁנָה, רַק בּוֹכִים וּמְקוֹנְנִים, מִזְּמַן לִזְמַן, כַּאֲשֶׁר מְלַאי הַדְּמָעוֹת הִתְחַדֵּשׁ...

עִם כָּל זֹאת, לֹא יָדְעוּ הֲמוֹנֵי הַיְּהוּדִים בִּקְרַקוֹב אַף שֶׁמֶץ קַל עַל מָה הַמְּדֻבָּר, לְשֵׁם מָה הִתְכַּנְּסוּ וּבָאוּ לְכָאן כָּל כָּךְ הַרְבֵּה רַבָּנִים וּגְדוֹלֵי תּוֹרָה וְאֵיךְ כָּל זֶה מִתְקַשֵּׁר עִם שְׁנֵי הַקַּצָּבִים הַשֻּׁתָּפִים, כִּי הָרַב בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת הִשְׂכִּיל לְנַהֵל אֶת כָּל הַיְשִׁיבוֹת וְהַהִתְיָעֲצוּיוֹת בְּסוֹדִיּוּת מֻחְלֶטֶת. אַף אִישׁ, חוּץ מֵחַבְרֵי בֵּית הַדִּין, לֹא הָיָה רַשַּׁאי לְהִמָּצֵא בְּבֵית הַכְּנֶסֶת הַגָּדוֹל בְּיָמִים אֵלֶּה. הָאָדָם הַיָּחִיד שֶׁנִּתְּנָה לוֹ רְשׁוּת כְּנִיסָה הָיָה שַׁמָּשׁ בֵּית הַדִּין וְהַלָּה הֻזְהַר בְּאַזְהָרָה חֲמוּרָה לִשְׁמֹר אֶת לְשׁוֹנוֹ וְלֹא לְסַפֵּר לְשׁוּם אָדָם שֶׁבָּעוֹלָם דָּבָר וַחֲצִי דָּבָר בְּקֶשֶׁר לְגִלּוּי הַשַּׁעֲרוּרִיָּה הָאֲיֻמָּה שֶׁל הַאֲכָלַת בְּשַׂר טְרֵפָה לְעִיר שְׁלֵמָה בְּמֶשֶׁךְ עֶשְׂרוֹת שָׁנִים עַל יְדֵי שְׁנֵי הַשֻּׁתָּפִים הַקַּצָּבִים, הָעֲשִׁירִים וְהַמְּכֻבָּדִים בְּיוֹתֵר בָּעִיר - עַד שֶׁתַּגִּיעַ הַשָּׁעָה שֶׁאֶפְשָׁר יִהְיֶה לְפַרְסֵם אֶת הַדָּבָר בָּרַבִּים.

בְּנֵי הַבַּיִת שֶׁל הַקַּצָּבִים הַשֻּׁתָּפִים, נְשֵׁיהֶם וְיַלְדֵיהֶם, חֲתָנֵיהֶם וְכַלּוֹתֵיהֶם, לֹא יָדְעוּ אֶת נַפְשָׁם מֵרֹב תַּדְהֵמָה. הֵם הִפְצִירוּ בְּבַעֲלֵיהֶם וּבַאֲבִיהֶם וְהִתְחַנְּנוּ לִפְנֵיהֶם:

"אַבָּא! חוֹתְנִי! מַה קָּרָה? דַּבֵּר! אֱמֹר מִלָּה!"

אַךְ לֹא קִבְּלוּ כָּל מַעֲנֶה...

כִּנּוּס הָרַבָּנִים

הֵם הִתְעַנּוּ וְהִתְיַסְּרוּ כָּל הָעֵת, לֹא סִדְּרוּ אֶת הַבַּיִת, לֹא הִצִּיעוּ אֶת הַמִּטּוֹת - אַךְ שׁוּם דָּבָר לֹא הוֹעִיל, הַשְּׁנַיִם הָיוּ דּוֹמְמִים כָּאֶבֶן.

פֶּרֶק שִׁשִּׁי

גְּזַר הַדִּין

לְבַסּוֹף הִגִּיעַ הַיּוֹם בּוֹ נָפְלָה הַהַכְרָעָה, נֻסְחַת הַהַחְלָטָה הַמֻּסְכֶּמֶת שֶׁנִּתְקַבְּלָה עַל יְדֵי בֵּית הַדִּין בְּבֵית הַכְּנֶסֶת הַגָּדוֹל נִרְשְׁמָה בְּקוּלְמוֹס שֶׁל נוֹצַת אַוָּז עַל פְּנֵי גִּלָּיוֹן נְיָר אָרֹךְ וּבָהּ סְעִיפִים רַבִּים בִּדְבַר דַּרְכֵי הַתְּשׁוּבָה עֲבוּר שְׁנֵי הַשֻּׁתָּפִים מַאֲכִילֵי הַטְּרֵפוֹת.

אָז שָׁלַח בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת אֶת הַשַּׁמָּשׁ לִקְרֹא לִשְׁנֵי הַשֻּׁתָּפִים שֶׁיָּבוֹאוּ לְהִתְיַצֵּב בִּפְנֵי הָרַבָּנִים חַבְרֵי בֵּית הַדִּין בְּבֵית הַכְּנֶסֶת הַגָּדוֹל.

הָרַבָּנִים כִּמְעַט שֶׁלֹּא הִכִּירוּ אֶת שְׁנֵי הַבָּאִים, שֶׁרָאוּ אוֹתָם רַק לִפְנֵי יָמִים מִסְפָּר. שְׁנֵיהֶם הִשְׁתַּנּוּ פְּלָאִים בְּמֶשֶׁךְ יָמִים סְפוּרִים אֵלּוּ, כְּאִלּוּ הֶחֱלִיפוּ צוּרָה. פְּנֵיהֶם הָיוּ כִּפְנֵי אָדָם הַנּוֹטֶה לָמוּת, חַלָּשִׁים וּתְשׁוּשִׁים כְּאִלּוּ אָזְלָה מִגּוּפָם טִפַּת דָּמָם הָאַחֲרוֹנָה... בְּקֹשִׁי יָכְלוּ לַעֲמֹד עַל הָרַגְלַיִם...

חָזוּתָם הַמְּזַעֲזַעַת שֶׁל שְׁנֵי מְבַקְשֵׁי הַתְּשׁוּבָה אֲשֶׁר מִקַּצָּבִים גְּבַרְתָּנִים, שֶׁהַדָּם כִּמְעַט פָּרַץ מִפְּנֵיהֶם מֵרֹב אוֹנִים וּבְרִיאוּת, הָפְכוּ תּוֹךְ יָמִים סְפוּרִים לְצֵל אָדָם, אַךְ וְרַק עֵקֶב הַצַּעַר וְיִסּוּרֵי הַחֲרָטָה עַל מַעֲשֵׂיהֶם בְּעָבָר, נָגְעוּ מְאֹד לְלֵב חַבְרֵי בֵּית הַדִּין וּבְעֵינֵי רַבִּים נִצְנְצוּ דְּמָעוֹת שֶׁל רַחֲמִים וְחֶמְלָה.

"אִם הֵם מִתְיַסְּרִים בְּיִסּוּרֵי חֲרָטָה כָּאֵלֶּה, הֲרֵי הֵם בַּעֲלֵי תְּשׁוּבָה מַמָּשׁ!" קָרָא אֶחָד הָרַבָּנִים, שֶׁלִּבּוֹ נִתְכַּוֵּץ בְּקִרְבּוֹ מֵרֹב רֶגֶשׁ.

"הֲרֵי מִעוּט חֶלְבָּם וְדָמָם, צָרִיךְ לְהִתְקַבֵּל כְּאִלּוּ הִקְרִיבוּ קָרְבַּן עוֹלָה עַל מִזְבַּח הַתְּשׁוּבָה!" הֶחֱרָה הֶחְזִיק אַחֲרָיו רַב שֵׁנִי בְּקוֹל רְווּי דְּמָעוֹת.

הָרַב בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת קָם מִמְּקוֹמוֹ וּבְבֵית הַכְּנֶסֶת הֻשְׁלַךְ הַס, הוּא פָּנָה אֶל שְׁנֵי הַקַּצָּבִים, שֶׁנִּשְׁאֲרוּ עוֹמְדִים לְיַד הַפֶּתַח כְּשֶׁעֵינֵיהֶם נְעוּצוֹת בָּרִצְפָּה וְשָׁאַל אוֹתָם בְּקוֹל רָם:

"הַאִם מוּכָנִים וּמְזֻמָּנִים אַתֶּם לְקַבֵּל עַל עַצְמְכֶם לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל מַה שֶּׁבֵּית דִּין זֶה יַטִּיל עֲלֵיכֶם?"

"כֵּן!!!" עָנוּ שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד בְּכָל כֹּחָם. "אֲפִלּוּ אִם תְּצַוּוּ שֶׁיִּגְזְרוּ אוֹתָנוּ לִגְזָרִים בְּעוֹדֶנּוּ בַּחַיִּים, נְקַבֵּל אֶת הָעֹנֶשׁ בְּאַהֲבָה! לֹא יִצְטָרְכוּ לַעֲקֹד אוֹתָנוּ! נִשְׁכַּב בְּשֶׁקֶט וְנִסְבֹּל אֶת הַיִּסּוּרִים בִּדְמָמָה, מִבְּלִי לְהוֹצִיא הֶגֶה! אֲנַחְנוּ רַק נַקְדִּים וְנֹאמַר: יְהִי רָצוֹן שֶׁיְּהֵא זֶה לְכַפָּרָה עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ..." - - -

הַשְׁמָדַת הָרְכוּשׁ

- "וּבְכֵן, הַקְשִׁיבוּ הֵיטֵב!" אָמַר בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת - "לְכוּ הַבַּיְתָה וְכֹה תַּעֲשׂוּ: תַּאַסְפוּ אֶת כָּל הַחֲפָצִים שֶׁל הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת, הַגָּרִים אֶצְלְכֶם, אֶת כָּל הָרָהוּט, הַמַּלְבּוּשִׁים וְהַתַּכְשִׁיטִים וְתִמְסְרוּ לְכָל אֶחָד חֶלְקוֹ - וַעֲלֵיהֶם לַעֲזֹב מִיָּד אֶת הַבַּיִת וּלְחַפֵּשׂ לָהֶם מְקוֹמוֹת מְגוּרִים אֲחֵרִים. לְעֻמַּת זֹאת בִּשְׁבִיל נְשֵׁיכֶם תַּשְׁאִירוּ אֶת דִּבְרֵי הַלְּבוּשׁ וּכְלֵי הַמִּטָּה - אַךְ לֹא אֶת הַתַּכְשִׁיטִים! בִּשְׁבִילְכֶם עַצְמְכֶם אַל תַּשְׁאִירוּ אֲפִלּוּ אֶת הַמַּלְבּוּשִׁים, פְּרָט לִבְלָאֵי סְחָבוֹת עַל מְנָת לְכַסּוֹת אֶת בְּשַׂרְכֶם וְעַרְדָּלַיִם מְרֻפָּטוֹת לְהָגֵן עַל רַגְלֵיכֶם. אֵת כָּל הָרְכֻשׁ הַנִּשְׁאָר תַּעֲרִימוּ לַעֲרֵמָה גְּדוֹלָה בְּמֶרְכַּז הָרְחָבָה שֶׁל

חָצֵר בֵּיתְכֶם וְתַעֲלוּ הַכֹּל בָּאֵשׁ! אֶל תָּחוּסוּ עַל שׁוּם דָּבָר: בְּגָדִים, תַּכְשִׁיטִים, חֶפְצֵי בַּיִת, רָהִיטִים, מֶרְכָּבוֹת, מִגְלְשֵׁי שֶׁלֶג וְכָל דִּבְרֵי הָעֵרֶךְ הַיְקָרִים בְּיוֹתֵר - הַכֹּל חַיָּב לַעֲלוֹת עַל הַמּוֹקֵד וּלְהֵהָפֵךְ לְאֵפֶר, מִבְּלִי שֶׁיִּשָּׁאֵר מֵהֶם שָׂרִיד וּפָלִיט! אַחַר כָּךְ תִּמְכְּרוּ אֶת כָּל בַּעֲלֵי הַחַיִּים שֶׁבְּמֶשֶׁק בֵּיתְכֶם וְאֶת כָּל הַנִּכְסֵי דְּלָא נַיְדֵי: אֶת הַסּוּסִים, הַבְּהֵמוֹת וְהָעוֹפוֹת וְאֶת הַבָּתִּים, הַגַּנִּים הַשָּׂדוֹת וְהַיְּעָרוֹת - וְאֶת הַכֶּסֶף שֶׁתְּקַבְּלוּ תְּמוּרָתָם תִּשְׂרְפוּ בָּאֵשׁ! אַל תִּשְׁתַּמְּשׁוּ בְּכֶסֶף זֶה אֲפִלּוּ לְמַטְּרוֹת צְדָקָה, כִּי זֶה אָסוּר בַּהֲנָאָה! נְשֵׁיכֶם יִתְגּוֹרְרוּ בֵּינְתַיִם אֵצֶל הַיְלָדִים!

"וְאַחֲרֵי שֶׁתְּבַצְּעוּ אֶת כָּל זֶה בְּדִיּוּק לְפִי הַהוֹרָאוֹת" - סִיֵּם הָרַב אֶת דְּבָרָיו - "תָּבוֹאוּ אֵלַי וַאֲנִי אוֹמַר לָכֶם מַה לַּעֲשׂוֹת הָלְאָה!"

שְׁנֵי הַקַּצָּבִים הַשֻּׁתָּפִים מִהֲרוּ לָרוּץ הַבַּיְתָה וְעָשׂוּ אֵת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה עֲלֵיהֶם בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת.

הֵם חִלְּקוּ לְיַלְדֵיהֶם אֶת הַחֲפָצִים וְכָל הָאֲבִיזָרִים שֶׁהָיוּ שַׁיָּכִים לָהֶם וְהִשְׁאִירוּ בִּשְׁבִיל נְשׁוֹתֵיהֶם אֶת הַמַּלְבּוּשִׁים הַחִיּוּנִיִּים בְּיוֹתֵר וּכְלֵי מִטָּה מִינִימָלִיִּים וְאֵת כָּל הָרְכוּשׁ הַנִּשְׁאָר אָסְפוּ לַעֲרֵמָה גְּדוֹלָה בְּרַחֲבַת הֶחָצֵר, שָׁפְכוּ עָלֶיהָ נֵפְט וְהִצִּיתוּ אֶת הָאֵשׁ... וּכְשֶׁכָּל הָעֲרֵמָה הָעֲנָקִית הָפְכָה לְמַאֲכֹלֶת אֵשׁ, שֶׁכִּלְּתָה אֶת הַנְּכָסִים יִקְרֵי הָעֵרֶךְ, שֶׁהֵם רָכְשׁוּ בְּמֶשֶׁךְ עַשְׂרוֹת שָׁנִים, לֹא הִרְגִּישׁוּ שְׁנֵי הַשֻּׁתָּפִים שׁוּם עֶצֶב בְּלִבָּם. לְהֵפֶךְ, רֶגֶשׁ שֶׁל שִׂמְחָה מִלֵּא אֶת כָּל יְשׁוּתָם.

גְּזַר הַדִּין

"יְהִי רָצוֹן שֶׁכָּךְ יִשָּׂרְפוּ וְיֵעָלְמוּ כָּל עֲווֹנוֹתֵינוּ וַחֲטָאֵינוּ" - נָשְׂאוּ הַשְּׁנַיִם תְּפִלָּה בְּכָל הַלֵּב - "מוּטָב שֶׁרְכוּשֵׁנוּ יַעֲלֶה בָּאֵשׁ וּבִלְבַד שֶׁנִּשְׁמוֹתֵנוּ יִמְצְאוּ אֶת תִּקּוּנָן וְיִנָּצְלוּ מִדִּינָהּ שֶׁל גֵיהִנֹּם!".

לֹא בִּמְהֵרָה בֻּצְּעָה מְשִׂימַת הַחִסּוּל וְהַהַשְׁמָדָה שֶׁל כָּל הָרְכוּשׁ. הַנְּכָסִים הָיוּ כָּל כָּךְ מְרֻבִּים שֶׁהַדָּבָר אָרַךְ יָמִים עַל יָמִים. וְכַאֲשֶׁר נִסְתַּיְּמָה הַמְּשִׂימָה וּמִכָּל הָרְכוּשׁ לֹא נִשְׁאַר אַף שָׂרִיד - בָּאוּ הַשְּׁנַיִם שׁוּב אֶל הָרַב בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת וְהוּא נָתַן לָהֶם הוֹרָאוֹת נוֹסָפוֹת בְּקֶשֶׁר לַחֵלֶק הַבָּא שֶׁל דֶּרֶךְ הַתְּשׁוּבָה.

גָּלוּת שֶׁל שָׁלֹשׁ שָׁנִים

"עַכְשָׁיו" אָמַר בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת לִשְׁנֵי הַקַּצָּבִים הַשֻּׁתָּפִים בַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה "לְאַחַר שֶׁהֶעֱלֵיתֶם בָּאֵשׁ אֶת כָּל הוֹנְכֶם וּרְכוּשְׁכֶם וְהִשְׁאַרְתֶּם לְעַצְמְכֶם רַק אֶת כְּסוּתְכֶם לִבְשַׂרְכֶם - עֲלֵיכֶם לְכַתֵּת אֶת רַגְלֵיכֶם בִּרְחוֹבוֹת הָעִיר וּלְחַזֵּר עַל הַפְּתָחִים! תֵּלְכוּ מִבַּיִת לְבַיִת וּתְבַקְּשׁוּ נְדָבוֹת! אַתֶּם חַיָּבִים לְהִתְגַּבֵּר עַל רֶגֶשׁ הַבּוּשָׁה וְלִדְפֹּק עַל כָּל דֶּלֶת, אֲפִלּוּ שֶׁל הַמַּכָּרִים וְהַקְּרוֹבִים בְּיוֹתֵר וּלְהוֹשִׁיט יָד כְּקַבְּצָנִים לְכָל דָּבָר! תִּצָּרְפוּ פְּרוּטָה לִפְרוּטָה וְכַאֲשֶׁר יִהְיֶה בְּיֶדְכֶם מִסְפַּר זְהוּבִים, תֵּלְכוּ אֶל שׁוּק הַסְּמַרְטוּטִים, מָקוֹם שָׁם מוֹכְרִים דִּבְרֵי לְבוּשׁ יְשָׁנִים וּמְשֻׁמָּשִׁים וְתִקְנוּ לָכֶם מִכְנְסֵי כֻּתְנָה יְשָׁנִים, כְּתֹנֶת טְלַאי עַל גַּבֵּי טְלַאי, טַלִּית קָטָן יָשָׁן נוֹשָׁן, זוּג נַעֲלַיִם מְרֻפָּטוֹת וּקְרוּעוֹת וְכוֹבַע חָרְפִּי מְקֻמָּט וּמְשֻׁפְשָׁף...

אֶת הַבְּגָדִים הָאֵלֶּה תִּלְבְּשׁוּ עַל גֵּוְכֶם וְאִלּוּ אֶת הַבְּגָדִים שֶׁאַתֶּם לוֹבְשִׁים כָּעֵת תִּשְׂרְפוּ גַּם כֵּן בָּאֵשׁ, שֶׁכֵּן הֵם שְׁאֵרִית מֵהָרְכוּשׁ שֶׁלָּכֶם, שֶׁבָּא לָכֶם עַל יְדֵי הַכְשָׁלַת יְהוּדִים בִּבְשַׂר טְרֵפָה וְלָכֵן גַּם הֵם אֲסוּרִים בַּהֲנָאָה! בְּמִלָּה אַחַת:

אָסוּר שֶׁיִּשָּׁאֵר עַל גּוּפְכֶם אֲפִלּוּ חוּט אֶחָד שֶׁנִּקְנָה בְּכֶסֶף שֶׁהִרְוַחְתֶּם מִבְּשַׂר הַטְּרֵפָה, תִּלְבְּשׁוּ רַק מַה שֶּׁתִּקְנוּ בְּכַסְפֵּי הַנְּדָבוֹת שֶׁאֲנָשִׁים טוֹבֵי לֵב יַעֲנִיקוּ לָכֶם! לְכוּ אֵפוֹא וַעֲשׂוּ מַה שֶּׁאֲנִי מְצַוֶּה עֲלֵיכֶם! כַּאֲשֶׁר תְּבַצְּעוּ אֶת הַדָּבָר וְעַל גּוּפְכֶם לֹא יִשָּׁאֵר שׁוּם שָׂרִיד וּפָלִיט מֵרְכוּשְׁכֶם הָאָסוּר בַּהֲנָאָה, תַּחְזְרוּ שׁוּב אֵלַי כְּדֵי לְקַבֵּל הוֹרָאוֹת נוֹסָפוֹת בִּדְבַר צַעֲדֵי הַתְּשׁוּבָה הַבָּאִים.

"רַבִּי קָדוֹשׁ!" קָרְאוּ הַשְּׁנַיִם בְּבַת אַחַת "נַעֲשֶׂה וּנְקַיֵּם בְּרָצוֹן וּבְשִׂמְחָה בְּדִיּוּק נִמְרָץ כְּפִי שֶׁכְּבוֹדוֹ מְצַוֶּה עָלֵינוּ! מוּטָב לָנוּ לִסְבֹּל בִּזְיוֹנוֹת בָּעוֹלָם הַזֶּה מֵאֲשֶׁר לָבוֹא בְּבֹשֶׁת פָּנִים לְעוֹלַם הָאֱמֶת"...

כַּאֲשֶׁר שְׁנֵי הַנְּגִידִים הַגְּדוֹלִים מֵאֶתְמוֹל, נִרְאוּ בְּסִמְטָאוֹת קְרָקוֹב כְּשֶׁהֵם לְבוּשִׁים בִּבְלוּיֵי סְחָבוֹת וּמְחַזְּרִים עַל הַפְּתָחִים, עוֹרֵר הַדָּבָר תַּדְהֵמָה וְהִשְׁתּוֹמְמוּת שֶׁקָּשֶׁה לְתָאֲרָן. אִם כִּי דְּמוּתָם הָיְתָה זְוָעָתִית וְחָזוּתָם הִשְׁתַּנְּתָה כָּלִיל, הִצְלִיחוּ הָאֲנָשִׁים בְּכָל זֹאת לְזַהוֹת אוֹתָם וְהִתְחַלְחֲלוּ לְמַרְאֵיהֶם.

הַדָּבָר עוֹרֵר אֶת רַחֲמֵי הַבְּרִיּוֹת וְרַבִּים רָצוּ לָתֵת לָהֶם נְדָבוֹת גְּדוֹלוֹת יוֹתֵר, אַךְ הֵם סֵרְבוּ לְקַבֵּל מַטְבְּעוֹת גְּדוֹלוֹת יוֹתֵר, אֶלָּא הִקְפִּידוּ לְקַבֵּל מִכָּל אֶחָד לֹא יוֹתֵר מִפְּרוּטָה אַחַת.

הֵם לֹא רָצוּ שֶׁאִסּוּף הַנְּדָבוֹת בִּשְׁבִיל מַלְבּוּשֵׁיהֶם הַדַּלִּים יַעֲלֶה לָהֶם בְּנָקֵל.

"אָסוּר לָנוּ לִהְיוֹת יוֹתֵר מְיֻחָסִים מֵאֲשֶׁר כָּל קַבְּצָן זָר הַמַּגִּיעַ לָעִיר כְּדֵי לְקַבֵּץ נְדָבוֹת" - אָמְרוּ אֶחָד לַשֵּׁנִי - "אִם יִתְיַחֲסוּ אֵלֵינוּ אַחֶרֶת, הֲרֵי נָפִיק טוֹבַת הֲנָאָה מֵהָעֻבְדָּה, שֶׁלִּפְנֵי כֵן הָיָה לָהֶם מַעֲמָד שֶׁל עֲשִׁירִים גְּדוֹלִים וְנִכְבָּדִים,

עֵקֶב גְּרִיפַת הוֹן תּוֹעָפוֹת מֵהֲפָצַת בְּשַׂר טְרֵפָה בְּתוּר בָּשָׂר כָּשֵׁר".

וְלָכֵן זֶה לָקַח לָהֶם כַּמָּה יָמִים וְהֵם נֶאֶלְצוּ לִדְפֹּק עַל הַרְבֵּה פְּתָחִים, לְקַבֵּל פְּרוּטָה-פְּרוּטָה, עַד שֶׁהִצְלִיחוּ לְקַבֵּץ סְכוּם שֶׁל כַּמָּה זְהוּבִים.

מַחֲזֶה מַחֲרִיד

לְבַסּוֹף חָזְרוּ אֶל בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת, כְּשֶׁהֵם מְלֻבָּשִׁים בַּחֲלָצוֹת בְּלוּיוֹת וּבְמִכְנְסֵי כֻּתְנָה עָבִים, שֶׁלֹּא לְפִי מִדָּתָם, מְקֻמָּטִים וּמְטֻלָּאִים טְלַאי עַל גַּבֵּי טְלַאי בְּחוּטִים גַּסִּים; עַל רַגְלֵיהֶם נַעֲלוּ מִינֵי עַרְדָּלַיִם מֵעֵץ עָבֶה וּמְחֻסְפָּס, גְּדוֹלִים מְאֹד וּבִלְתִּי מְהֻקְצָעִים וּבְלֶכְתָּם הִדְהֲדוּ צַעֲדֵיהֶם כְּשֶׁל אֲסִירִים הַגּוֹרְרִים בְּרַגְלֵיהֶם כְּבָלִים כְּבֵדִים וְעַל רֹאשָׁם חָבְשׁוּ כֻּמְתּוֹת צֶמֶר עֲקֻמּוֹת, מְרֻפָּטוֹת וּמְלֻכְלָכוֹת כְּאִלּוּ הוּצְאוּ יָשָׁר מֵהַזֶּבֶל. וּכְתוֹסֶפֶת לְתִלְבֹּשֶׁת מַחְרִידָה זוֹ, הָיָה מַרְאֵה פְּנֵיהֶם צָהֹב כְּשַׁעֲוָה מֵחֹסֶר מָזוֹן וּמִמִּעוּט שֵׁנָה וְהַלִּכְלוּךְ בִּצְבֵּץ מִכָּל קֶמֶט בִּגְלַל הֶעְדֵּר הָרַחְצָה.

כַּאֲשֶׁר בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת הִתְבּוֹנֵן עַל מַרְאֵיהֶם וְנִסָּה לְהַשְׁווֹת אוֹתָם בְּדִמְיוֹנוֹ עִם חָזוּתָם שׁוֹפַעַת הָעֹשֶׁר וְהַבְּרִיאוּת מִלִּפְנֵי זְמַן קָצָר, בְּעֵת שֶׁהֵם בָּאוּ אֵלָיו בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה - הוּא כִּמְעַט הִתְעַלֵּף... דְּמָעוֹת רוֹתְחוֹת שָׁטְפוּ אֶת פָּנָיו וְלִבּוֹ הִתְכַּוֵּץ בְּקִרְבּוֹ מֵרֹב רַחֲמָנוּת עַל שְׁנֵי בַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה הַמְעֻנִּים.

"רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם!" פִּרְצָה קְרִיאָה מִמַּעֲמַקֵּי נַפְשׁוֹ שֶׁל הָרַב, בַּהֲרִימוֹ אֶת שְׁתֵּי יָדָיו כְּלַפֵּי הַשָּׁמַיִם "הַבֵּט נָא וּרְאֵה, אֵיזֶה עַם סְגֻלָּה בָּחַרְתָּ לְּךָ! אֵיזֶה סֵבֶל וְאֵיזֶה עִנּוּיִים הֵם מוּכָנִים לְקַבֵּל עַל עַצְמָם לְמַעַנְךָ, כְּדֵי לְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ

בָּעוֹלָם הַזֶּה וּלְגַדֶּלְךָ וּלְרוֹמְמָךְ עַד שְׁמֵי מָרוֹם! דָּבָר כָּזֶה לֹא תִּמְצָא אֵצֶל שׁוּם אֻמָּה וְלָשׁוֹן, אֲפִלּוּ אֵצֶל הַטּוֹבִים וְהַחֲסִידִים שֶׁבָּהֶם! וּמַה עוֹד אֵצֶל שְׁנֵי בּוּרִים גְּמוּרִים שֶׁהֵם בַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה הָאֵלֶּה, שֶׁלֹּא קָרְאוּ וְלֹא שָׁנוּ מֵעוֹלָם וְאֵינָם יוֹדְעִים בְּדִיּוּק מַה זֹּאת יַהֲדוּת! יְתוֹמִים מֵאָב וָאֵם מֵאָז יְמֵי יַלְדוּתָם, שֶׁאֵינָם יוֹדְעִים אֲפִלּוּ לְהִתְפַּלֵּל כַּהֲלָכָה! וְהֵם מְקַדְּשִׁים אֶת שִׁמְךָ בָּזֶה וּבַבָּא!

לְהַצִּילָם מִדִּינָהּ שֶׁל גֵּיהִנֹּם

בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת רָצָה לְהוֹרוֹת לָהֶם אֶת הַחֵלֶק הַבָּא שֶׁל סְעִיפֵי הַהֶמְשֵׁךְ בִּפְסַק דִּין הַתְּשׁוּבָה, שֶׁהוּצָא עַל יְדֵי בֵּית הַדִּין הַגָּדוֹל, אַךְ הָיָה קָשֶׁה לוֹ לְהוֹצִיא הֶגֶה מִפִּיו. לִבּוֹ שָׁתַת דָּם לְמַרְאֵה סִבְלָם שֶׁל בַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה וְכָל כֻּלּוֹ הָיָה נִפְעָם וְנִרְגָּשׁ.

רַק אַחֲרֵי מַאֲמָץ רַב עָלָה בְּיָדוֹ לְהִתְגַּבֵּר עַל הִתְרַגְּשׁוּתוֹ וּפָתַח וְאָמַר:

"לֶהֱוֵי יָדוּעַ לָכֶם, שֶׁכָּל אוֹתָהּ עֵת שֶׁגּוּפְכֶם מִצְטַמֵּק וְהוֹלֵךְ מִיִּסּוּרֵי הַחֲשׁוּבָה וְהַחֲרָטָה, הֲרֵי גַּם אֲנִי סוֹבֵל, לֹא פָּחוֹת מִמְּכֶם! אֵינֶנִּי אוֹכֵל וְאֵינֶנִּי שׁוֹתֶה אֶלָּא אַךְ וְרַק כְּדֵי לְהַחֲיוֹת אֶת נַפְשִׁי וְאֵינֶנִּי יָשֵׁן אֶלָּא שֵׁנָה אֲרָעִית לְבַד! אֵינֶנִּי מַפְסִיק לִבְכּוֹת וּלְקוֹנֵן עַל כָּךְ, שֶׁמְּאֹרָע אָיֹם וְנוֹרָא כָּזֶה הָיָה יָכוֹל לִקְרוֹת בָּעִיר, בָּהּ אֲנִי מְכַהֵן כְּמָרָא דְאַתְרָא! הָיִיתִי מְאֹד רוֹצֶה לְהָקֵל עַל סִבְלְכֶם וְלֹא לְהַטִּיל עֲלֵיכֶם כָּל כָּךְ הַרְבֵּה בִּזְיוֹנוֹת וְהַשְׁפָּלוֹת! אַךְ דַּוְקָא מִפְּנֵי שֶׁאֲנִי מִשְׁתַּתֵּף בְּצַעַרְכֶם וּמִפְּנֵי שֶׁכָּל יִשְׂרָאֵל חֲבֵרִים וְ"אֲנָשִׁים אַחִים אֲנַחְנוּ", בְּנֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, לָכֵן עַז חֶפְצִי לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם מִדִּינָהּ שֶׁל גֵּיהִנָּם! לְפִיכָךְ אֲנִי חַיָּב לְהִתְגַּבֵּר עַל רִגְשֵׁי

הָרַחֲמִים הַמְפַעֲמִים בְּלִבִּי וּלְצַוּוֹת עֲלֵיכֶם לַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל מַה שֶּׁנֶּאֱמַר בִּגְזַר הַדִּין שֶׁל בֵּית הַדִּין הַגָּדוֹל!".

"כְּשֵׁם שֶׁלְּרוֹפֵא הַכִּירוּג, אָסוּר לְהִתְרַגֵּשׁ נֹכַח יִסּוּרֵי הַחוֹלֶה בְּעֵת שֶׁהוּא חוֹתֵךְ בִּבְשַׂר הַחַי", הִמְשִׁיךְ הָרַב "וְעָלָיו לְהַחְדִּיר אֶת אִזְמְלוֹ עָמֹק יוֹתֵר וְיוֹתֵר פְּנִימָה, לְלֹא רַחֲמִים, כְּדֵי לְהַגִּיעַ לִמְקוֹמוֹת הַנְּגוּעִים, לִקְדֹּחַ וּלְשָׁרֵשׁ עַד הָעֶצֶם וְלִפְעָמִים אַף לִקְטֹעַ אֶת הָעֶצֶם עַצְמוֹ כָּךְ אָסוּר לִי לָחוּס וְלַחְמֹל עַל גּוּפְכֶם הַגַּשְׁמִי, אֶלָּא לְיַסֵּר אֶתְכֶם וּלְעַנּוֹת אֶתְכֶם בְּעִנּוּיִים וּכְאֵבִים קָשִׁים וּמָרִים בְּיוֹתֵר וּבִלְבַד לְהַצִּיל אֶת נִשְׁמוֹתֵיכֶם מִלְּהִצָּלוֹת בְּאֵשׁ הַגֵּיהִנֹּם לְנֵצַח נְצָחִים"!

דֶּרֶךְ הַתְּשׁוּבָה

"וּבְכֵן, הִקְשִׁיבוּ אֵפוֹא וְאַגִּידָה לָכֶם מַה הֵם הַצְּעָדִים הַבָּאִים שֶׁעֲלֵיכֶם לַעֲשׂוֹת בְּדֶרֶךְ הַתְּשׁוּבָה:

"עַל שְׁנֵיכֶם לַעֲבֹר בְּכָל בָּתֵּי הַכְּנֶסֶת וּבְכָל בָּתֵּי הַמִּדְרָשׁ שֶׁבִּקְרָקוֹב, בְּשָׁעָה שֶׁהֵם מְלֵאִים מִתְפַּלְּלִים, לַעֲלוֹת עַל הַבִּימָה וּלְהַכְרִיז בְּקוֹל רָם כִּדְלְהַלָּן:

"רַבּוֹתַי! הִנְנוּ מוֹדִיעִים וּמִתְוַדִּים בִּפְנֵיכֶם, שֶׁהֵם חוֹטְאִים וּפֹשְׁעִים! עוֹכְרֵי יִשְׂרָאֵל! בְּמֶשֶׁךְ עֲשָׂרוֹת שָׁנִים הֵפִיצוּ בֵּינֵיכֶם בְּשַׂר טְרֵפָה וְהִכְשִׁילוּ אֶתְכֶם בַּעֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת בְּיוֹתֵר! הֵמִיטוּ אָסוֹן עֲלֵיכֶם וְעַל נִשְׁמוֹתֵיכֶם עַל יְדֵי שֶׁפִּטְּמוּ אֶתְכֶם בִּנְבֵלוֹת וּבְחֵלֶב! מִי יוֹדֵעַ כַּמָּה מִקְּרוֹבֵיכֶם אוֹ יַלְדֵיכֶם נִגְדְּעוּ מִן הָעוֹלָם בְּעָוֹן זֶה, נִכְרְתוּ בִּדְמֵי יְמֵיהֶם, כְּחַיָּבֵי כְּרֵתוֹת!! וְהֵם מוֹדִים וּמִתְוַדִּים עַל כָּךְ בָּרַבִּים וּמְבַקְּשִׁים וּמִתְחַנְּנִים לִפְנֵיכֶם לִסְלֹחַ לָנוּ עַל כָּל מַה שֶּׁעוֹלַלְנוּ לָכֶם וּלְהִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵנוּ אֶל

אֱלֹקֵי הָרַחֲמִים שֶׁגַּם הוּא יְקַבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתֵנוּ וְיִמְחֹל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ...

"אַל תְּמַהֲרוּ לָרֶדֶת מֵהַבִּימָה" - הוֹרָה לָהֶם הָרַב - "אֶלָּא תִּשָּׁאֲרוּ שָׁם וְתַמְשִׁיכוּ לִבְכּוֹת וּלְקוֹנֵן וּלְהִתְחַנֵּן, לְהַכּוֹת עַל חֵטְא וְלִתְלֹשׁ אֶת שַׂעֲרוֹתֵיכֶם וְלֹא לִסְגֹּר אֶת מַעְיַן הַדְּמָעוֹת, עַד שֶׁיִּכְמְרוּ עֲלֵיכֶם רַחֲמֵי הַקָּהָל וְהֵם יוֹדִיעוּ לָכֶם שֶׁהֵם מוֹחֲלִים לָכֶם בִּמְחִילָה גְּמוּרָה וְשֶׁהֵם יִתְפַּלְּלוּ עֲלֵיכֶם שֶׁגַּם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִסְלַח לָכֶם עַל חַטֹּאתֵיכֶם.

"עִם סִיּוּם הַתְּפִלָּה, לִפְנֵי שֶׁהַקָּהָל יוֹצֵא מִבֵּית הַכְּנֶסֶת, תַּשְׁכִּיבוּ אֶת עַצְמְכֶם עַל מִפְתַּן פֶּתַח הַיְצִיאָה וְכָל מִי שֶׁיֵּצֵא מִבֵּית הַכְּנֶסֶת יִצְטָרֵךְ לִדְרֹךְ עֲלֵיכֶם וְלִירֹק בִּפְנֵיכֶם...

"כָּל אוֹתָהּ שָׁעָה בְּעֵת שֶׁתִּהְיוּ שְׁטוּחִים עַל הָאָרֶץ וּקְהַל הַיּוֹצְאִים מִבֵּית הַכְּנֶסֶת יַעֲבֹר וְיִדְרֹךְ עֲלֵיכֶם, תַּגִּידוּ וִדּוּי כְּמוֹ בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים וְתַכּוּ עַל לִבְּכֶם בְּ"עַל חֵטְא"!

"כָּךְ תַּעֲשׂוּ בְּכָל בָּתֵּי הַכְּנֶסֶת בָּעִיר וּכְשֶׁתִּגְמְרוּ לַעֲבֹר אֶת כָּל בָּתֵּי הַכְּנֶסֶת וּבָתֵּי הַמִּדְרָשׁ, מִבְּלִי לְהַחְסִיר אַף בֵּית תְּפִלָּה אֶחָד, תֵּצְאוּ לְבֵית הֶעָלְמִין, לְהִשְׁתַּטֵּחַ עַל קִבְרוֹת הַצַּדִּיקִים וְעַל קִבְרוֹתֵיהֶם שֶׁל אֵלֶּה שֶׁנִּפְטְרוּ זֶה לֹא מִכְּבָר וְשֶׁל אֵלּוּ שֶׁמֵּתוּ בַּמַּגֵּפוֹת. תְּבַקְּשׁוּ מְחִילָה מֵהַצַּדִּיקִים הַקְּדוֹשִׁים וּשְׁאָר הַנִּפְטָרִים, שֶׁאוּלַי נִסְפּוּ בַּעֲוֹנֹתֵיכֶם וּתְעוֹרְרוּ אֶת רַחֲמֵיהֶם שֶׁהֵם יִתְפַּלְּלוּ בַּעֲדְכֶם וְיַמְלִיצוּ טוֹב בַּעֲדְכֶם בִּפְנֵי בַּעַל הָרַחֲמִים.

"לְאַחַר כָּל זֹאת תַּעַזְבוּ אֶת הָעִיר קְרָקוֹב וְתֵלְכוּ לַעֲרֹךְ "גָּלוּת" לִתְקוּפָה שֶׁל שָׁלֹשׁ שָׁנִים. עֲלֵיכֶם לִנְדֹּד רַק בָּרֶגֶל, תָּמִיד לִהְיוֹת נָע וָנָד, אַל תִּתְעַכְּבוּ בְּמָקוֹם אֶחָד יוֹתֵר מִמֵּעֵת לְעֵת, חוּץ מִשַּׁבָּתוֹת וְחַגִּים, תַּמְשִׁיכוּ בִּנְדוּדֵיכֶם בְּכָל

מֶזֶג אֲוִיר שֶׁהוּא. אַל תִּתְעַכְּבוּ לֹא מֵחֲמַת גֶּשֶׁם וְלֹא מֵחֲמַת בָּרָד, לֹא מֵחֲמַת שֶׁלֶג וְלֹא מֵחֲמַת רוּחוֹת סוֹעֲרוֹת. בְּמָקוֹם בּוֹ תָּלוּנוּ הַיּוֹם אַל תָּלוּנוּ מָחָר. וּבְכָל יִשּׁוּב יְהוּדִי שֶׁאֵלָיו תַּגִּיעוּ, תֵּלְכוּ, רֵאשִׁית כָּל אֶל בֵּית הַכְּנֶסֶת, תַּעֲלוּ עַל הַבִּימָה וְתַחְזְרוּ עַל הַהַכְרָזָה:

"יְהוּדִים! לֶהֱוֵי יָדוּעַ לָכֶם, שֶׁהֵם פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל! בְּמֶשֶׁךְ עַשְׂרוֹת שָׁנִים הָיוּ מַאֲכִילֵי טְרֵפוֹת וְהִכְשִׁילוּ אֲלָפִים וּרְבָבוֹת בַּעֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת בְּיוֹתֵר! עַתָּה אָנוּ מִתְחָרְטִים עַל כָּל זֶה וְרוֹצִים לַחְזֹר בִּתְשׁוּבָה! אָנָּא, בְּמָטוּתָא מִמְּכֶם, הִתְפַּלְּלוּ בַּעֲדֵנוּ וּבְעַד נִשְׁמוֹתֵינוּ שֶׁנִּזְכֶּה לִסְלִיחָה וּלְכַפָּרָה!'.

"בְּמֶשֶׁךְ כָּל יְמוֹת הַשָּׁבוּעַ בַּל יָבֹא אֶל פִּיכֶם שׁוּם מַאֲכָל בְּשָׂרִי, רַק בְּשַׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים יִהְיֶה מֻתָּר לָכֶם לִטְעֹם בָּשָׂר, אַךְ רַק כַּזַּיִת, כְּדֵי לָצֵאת יְדֵי חוֹבָה. לִישֹׁן - תִּשְׁנוּ רַק עַל הָאָרֶץ עִם אֶבֶן לִמְרַאֲשׁוֹתֵיכֶם. בְּמֶשֶׁךְ כָּל אוֹתָהּ תְּקוּפָה, תַּחְזְרוּ עַל הַפְּתָחִים כְּקַבְּצָנִים. אַךְ תְּקַבְּלוּ נְדָבוֹת רַק כְּדֵי קִיּוּם בְּדֹחַק וּבְצִמְצוּם לְיוֹם אֶחָד בִּלְבַד וְרַק כְּדֵי לְהַחֲזִיק אֶת הַנְּשָׁמָה, אַל תַּשְׁאִירוּ שׁוּם דָּבָר בְּיֶדְכֶם עֲבוּר יוֹם הַמָּחָר.

"לְאַחַר שֶׁתִּתְנַהֲגוּ בְּצוּרָה כָּזוֹ בְּמֶשֶׁךְ שָׁלֹשׁ שָׁנִים, תַּחְזְרוּ לְקָרְקוֹב בָּרֶגֶל וְאִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יִתֵּן לִי חַיִּים עַד אָז, אַמְשִׁיךְ לְהוֹרוֹת לָכֶם אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כָּל צַעֲדֵי הַתְּשׁוּבָה הַבָּאִים! אִם חַס וְשָׁלוֹם כְּבָר לֹא אֶהְיֶה אָז בַּחַיִּים, תִּמְצְאוּ אֵצֶל מְמַלֵּא מְקוֹמִי מִכְתָּב סָגוּר וְחָתוּם שֶׁיָּכִיל אֶת כָּל הַהוֹרָאוֹת עַל דֶּרֶךְ הִתְנַהֲגוּתְכֶם בְּדֶרֶךְ הַתְּשׁוּבָה בֶּעָתִיד.

פֶּרֶק שְׁבִיעִי

זִכּוּךְ הַנְּשָׁמָה

יָשָׁר מֵאוּלַם בֵּית הַדִּין שֶׁל בַּעַל "מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת" יָצְאוּ שְׁנֵי הַשֻּׁתָּפִים בַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה לְעֵבֶר בָּתֵּי הַכְּנֶסֶת שֶׁל הָעִיר לְמַלְּאוֹת אֶת פְּקֻדַּת הָרַב. תּוֹשָׁבֵי הָעִיר נִדְהֲמוּ וּשְׂעָרוֹת רֹאשָׁם סָמְרוּ לִשְׁמֹעַ וִידּוּיָם שֶׁל שְׁנֵי הַקַּצָּבִים הָעֲשִׁירִים, בִּתְחִלָּה לֹא הֶאֱמִינוּ לְמִשְׁמַע אָזְנֵיהֶם. לֹא קַל הָיָה לָהֶם לְעַכֵּל אֶת הַיְדִיעָה הַמַּדְהִימָה כִּי אָכֵן הָעִיר כֻּלָּהּ הֶגְעֲלָה בְּמַאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת מֶשֶׁךְ רַבּוֹת בַּשָּׁנִים. אוּלָם וִידּוּיָם שֶׁל שְׁנֵי הַקַּצָּבִים, שִׁבְרוֹן לִבָּם וּבִכְיָם הַקּוֹרֵעַ לֵב אִשֵּׁר אֶת פְּסָקוֹ שֶׁל הָרַב. עַתָּה נוֹדַע לָהֶם פֵּשֶׁר הַכְרָזָתוֹ שֶׁל הָרַב וּפְקֻדָּתוֹ הַחֲמוּרָה לְנַתֵּץ אֶת כָּל כְּלֵי הַבָּשָׂר שֶׁל תּוֹשָׁבֵי הָעִיר וּלְנַפְּצָם לִרְסִיסִים מִבְּלִי הַשְׁאִיר מֵהֶם שָׂרִיד וּפָלִיט.

הָעִיר כֻּלָּהּ רָעֲשָׁה וְגָעֲשָׁה. רַבִּים מִלְאוּ אֶת בָּתֵּי הַכְּנֵסִיּוֹת וּבָתֵּי הַמִּדְרָשׁ וְשָׁפְכוּ אֶת לִבָּם כַּמַּיִם נֹכַח פְּנֵי ה', לְכַפֵּר עַל עֲוֹנָם שֶׁנִּכְשְׁלוּ בִּשְׁגָגָה בַּעֲבֵרוֹת כֹּה חֲמוּרוֹת.

אֲוִירָה שֶׁל תְּשׁוּבָה אָחֲזָה בְּכָל תּוֹשָׁבֵי הָעִיר וְהֵם קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם לְהִזָּהֵר בְּמִשְׁנֶה זְהִירוּת בְּכָל הַבָּא אֶל פִּיהֶם, לִבְדֹּק בְּשֶׁבַע (7) עֵינַיִם וּלְהִתְיַחֵס בִּרְצִינוּת מְרֻבָּה לְכָל הַשַּׁיָּךְ לְכַשְׁרוּת. הוֹסִיפוּ לְכָךְ גַּם שְׁנֵי בַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה, שֶׁעוֹרְרוּ אֶת הַקָּהָל עַל יְדֵי סִבּוּבָם בְּבָתֵּי הַכְּנֶסֶת וְוִידּוּיָם הַנּוֹרָא, בְּהַשְׁכִּיבָם עַצְמָם עַל מִפְתַּן הַפֶּתַח, כְּמִדְרַס לְכָל עוֹבֵר.

לְאַחַר שֶׁשְּׁנֵי הַקַּצָּבִים קִיְּמוּ אֶת פְּקֻדַּת הָרַב בְּבָל הַנּוֹגֵעַ לָעִיר קְרַקוֹב וְאַחַר שֶׁהִשְׁתַּטְּחוּ עַל בֵּית הָעַלְמִין וּבִקְּשׁוּ סְלִיחָה וּמְחִילָה מִשּׁוֹכְנֵי הֶעָפָר, יָצְאוּ שְׁנֵי הַשֻּׁתָּפִים בַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה לְדֶרֶךְ נְדוּדֵיהֶם, כְּדֵי לְהַתְחִיל מִיָּד לְסַגֵּף אֶת עַצְמָם בְּסִבְלוֹת הַ"גָּלוּת" כְּכַפָּרָה עֲבוּר חֲטָאֵיהֶם. הֵם אֲפִלּוּ לֹא הָלְכוּ לְהִפָּרֵד מִנְּשֵׁיהֶם וְיַלְדֵיהֶם לִפְנֵי צֵאתָם לְדַרְכָּם הָאֲרֻכָּה וְרַבַּת הַסֵּבֶל, מִבְּלִי לָקַחַת אִתָּם מְאוּמָה פְּרָט לִכְסוּתָם לְעוֹרָם, עָזְבוּ מִיָּד אֶת עִיר מוֹלַדְתָּם וְהֵחֵלּוּ לְכַתֵּת אֶת רַגְלֵיהֶם בְּדַרְכֵי נֵכָר לֹא נוֹדָעוֹת.

הַשְּׁנַיִם הָלְכוּ לְלֹא מַטָּרָה וּלְלֹא כִּוּוּן, לֹא הָיָה חָשׁוּב בִּשְׁבִילָם מָתַי יַגִּיעוּ לְמָקוֹם זֶה אוֹ אַחֵר וְלֹא חָקְרוּ לָדַעַת אֵיךְ קוֹרְאִים לַמָּקוֹם וּמַה טִּיבוֹ, הַאִם זֶה כְּרַךְ, יִשּׁוּב אוֹ כְּפָר, לְהֶפֶךְ, הֵם הֶעֱדִיפוּ לְהִטַּלְטֵל בִּשְׁבִילִים הָרְחוֹקִים מִמְּקוֹמוֹת יִשּׁוּב, לְהִתְגּוֹרֵר בְּשָׂדוֹת עֲזוּבִים אוֹ בִּיעָרוֹת. תַּחַת כִּפַּת הַשָּׁמַיִם, לִשְׁבֹּר אֶת רַעֲבוֹנָם בְּצִמְחֵי בַּר וּבִגְדּוּלֵי פֶּרֶא וּלְהַשְׁקִיט אֶת צִמְאוֹנָן בְּמֵי מַעְיָן - וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִצְטָרְכוּ לְמַתְּנַת בָּשָׂר וָדָם.

בְּהַרְחִיקָם מִן הָעִיר וּבְצַעֲדָם לְבַד עַל פְּנֵי שָׂדוֹת וִיעָרוֹת דּוֹמְמִים יָכְלוּ לְהַרְהֵר בְּשֶׁקֶט וּבְאֵין מַפְרִיעַ, הָעֻבְדָּה שֶׁמֵּעַתָּה יָכוֹל כָּל שַׁעַל אֲדָמָה לְשַׁמֵּשׁ לָהֶם כִּמְקוֹם מִשְׁכָּב בַּלַּיְלָה וְכָל אֶבֶן יְכוֹלָה לִהְיוֹת כַּר לִמְרַאֲשׁוֹתֵיהֶם, פָּקְחָה אֶת עֵינֵיהֶם לִרְאוֹת וּלְהָבִין אֵיזֶה כְּסִילִים הָיוּ כָּל יְמֵיהֶם בְּרָדְפָם אַחֲרֵי הָעֹשֶׁר וּבְהִתְמַכְּרוּתָם לְתַאֲוַת הַבֶּצַע בְּמִדָּה כָּזוֹ עַד כְּדֵי לַעֲבֹר אֶת הָעֲבֵרוֹת הַחֲמוּרוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה. הַנְּדִידָה בְּחֵיק הַטֶּבַע, כַּאֲשֶׁר צָרְכֵי הַקִּיּוּם שֶׁלָּהֶם הָיוּ בִּמְעַט אַפְסִיִּים, עוֹרְרָה בָּהֶם שׁוּב וָשׁוּב אֶת הַהַכָּרָה כַּמָּה טוֹב לוֹ לָאָדָם לִחְיוֹת חַיֵּי צֶנַע עִם מַצְפּוּן נָקִי, מֵאֲשֶׁר לִשְׁאֹף לְחַיֵּי מוֹתָרוֹת

וְעַל יְדֵי כָּךְ לְהִסָּחֵף לְמַעֲשִׂים נִפְשָׁעִים, לַחֲטֹא וּלְהַחֲטִיא אֶת הָאֲחֵרִים.

בְּשַׁאֲבָם עִדּוּד מֵהַחְלָטָתָם הַנְּחוּשָׁה לְקַבֵּל עַל עַצְמָם יִסּוּרִים בְּאַהֲבָה, צָעֲדוּ הַשְּׁנַיִם בְּדֶרֶךְ לֹא דֶּרֶךְ, מִבְּלִי לָדַעַת לְאָן יוֹבִילוּם רַגְלֵיהֶם. הֵם פָּסְעוּ בִּדְמָמָה, בִּשְׂפָתַיִם חֲשׁוּקוֹת, הָרָאשִׁים מוּרָדִים וְהָעֵינַיִם נְעוּצוֹת בַּקַּרְקַע וְכָל אֶחָד שָׁקוּעַ בְּמַחְשְׁבוֹתָיו.

מַה הַשָּׁעָה כָּעֵת? הַאִם קְרוֹבָה שְׁעַת הָעֶרֶב? מַה יִּהְיֶה מֶזֶג הָאֲוִיר? הַאִם מִתְקָרֶבֶת סוּפָה? הַאִם יִתַּךְ גֶּשֶׁם אַרְצָה? - כָּל הַשְּׁאֵלוֹת הָאֵלּוּ לֹא עִנְיְנוּ אוֹתָם כְּלָל. בְּכָל פִּסַּת קַרְקַע, בָּהּ תִּדְרֹכְנָה רַגְלֵיהֶם עִם בּוֹא הַשֶּׁמֶשׁ, שָׁם יִשָּׁאֲרוּ לִשְׁכַּב לִמְנוּחַת הַלַּיְלָה. וְכַאֲשֶׁר יִתְפֹּס אוֹתָם הַגֶּשֶׁם אוֹ תִּפְגַּע בָּהֶם הַסּוּפָה, רַק אָז יְחַפְּשׂוּ מַחֲסֶה כְּדֵי לִמְצֹא מָגֵן מֵהַקֹּר וְהָרְטִיבוּת.

מִפַּעַם לְפַעַם הָיוּ מַחֲלִיפִים בֵּינֵיהֶם מִלָּה אוֹ שְׁתַּיִם, אַךְ אֵלֶּה יָצְאוּ מִפִּיהֶם בְּנַחַת וּבַעֲנָוָה וְהַכְנָעָה בִּלְתִּי רְגִילִים, רָחוֹק כִּרְחֹק מִזְרָח מִמַּעֲרָב מִדֶּרֶךְ דִּבּוּרָם שֶׁל שְׁנֵי סוֹחֲרִים גְּדוֹלִים כְּמוֹהֶם, שֶׁרַק לִפְנֵי שָׁבוּעוֹת מִסְפָּר נִהֲלוּ עִסְקוֹת עֲנָק. הַחֲזָרָה בִּתְשׁוּבָה שֶׁהֵם קִבְּלוּ עַל עַצְמָם בְּכָל לִבָּם וְנַפְשָׁם, הָפְכָה אוֹתָם בְּבַת אַחַת לְמִינֵי יְצוּרִים שֶׁלֹּא מֵעָלְמָא הָדֵין, שֶׁאֵין לָהֶם שַׁיָּכוּת לְחַיֵּי אֱנוֹשׁ רְגִילִים.

גָּלוּת אֲרֻכָּה

כְּשֶׁגָּבְרָה עֲיֵפוּתָם וְרַגְלֵיהֶם פָּקוּ מֵרֹב הֲלִיכָה, הָיוּ מְטִילִים אֶת עַצְמָם עַל הָאֲדָמָה הַצְּחִיחָה, בְּשׁוּחָה כָּלְשֶׁהִי, אֶחָד עַל יַד הַשֵּׁנִי וְשׁוֹקְעִים בִּשְׁנַת יְשָׁרִים. כְּשֶׁהָיוּ

מִתְעוֹרְרִים בַּלַּיְלָה הֵם לֹא הִתְעַנְיְנוּ לָדַעַת מָה הַשָּׁעָה. וּמִיָּד כְּשֶׁהֵאִיר הַשַּׁחַר הָיוּ קָמִים מִ"מִּשְׁכָּבָם" וּמַמְשִׁיכִים בְּדַרְכָּם.

כַּאֲשֶׁר הָרָעָב הִתְחִיל לְהָצִיק לָהֶם, הָיוּ סוֹרְקִים בְּעֵינֵיהֶם אֶת הַסְּבִיבָה עַד שֶׁמַּבָּטָם נָפַל עַל מִבְנֶה כָּלְשֶׁהוּ וְצָעֲדוּ לְעֶבְרוֹ כְּדֵי לְבַקֵּשׁ שֶׁיִּתְּנוּ לָהֶם לְקַיֵּם אֶת נַפְשָׁם. פִּסַּת לֶחֶם יְבֵשָׁה וְסֵפֶל מַיִם מֵהַבְּאֵר הָיָה מַסְפִּיק בִּשְׁבִילָם. הֵם סֵרְבוּ לְקַבֵּל חָלָב אוֹ תַּבְשִׁיל מִכָּל מִי שֶׁלֹּא יִהְיֶה. וְאִם קָרָה שֶׁאִישׁ מוֹשַׁב, מַכְנִיס אוֹרְחִים, הָיָה מַפְצִיר בָּהֶם מְאֹד לְהִצְטָרֵף אֶל שֻׁלְחָנוֹ לַאֲרוּחַת צָהֳרַיִם אוֹ לִסְעוּדַּת הָעֶרֶב וּלְהִשָּׁאֵר לָלוּן אֶצְלוֹ עַל סַפְסָל הַשֵּׁנָה בַּמִּטְבָּח - הָיוּ מַצְהִירִים בְּפָנָיו בְּקוֹל רְווּי כְּאֵב וְיָגוֹן:

"יְהוּדִי יָקָר! לֶהֱוֵי יָדוּעַ לְךָ, שֶׁהֵם עוֹבְרֵי יִשְׂרָאֵל! עַשְׂרוֹת שָׁנִים הָיוּ מַאֲכִילִים טְרֵפוֹת לִיהוּדִים יְרֵאִים וּשְׁלֵמִים וְהִכְשִׁילוּ אוֹתָם בַּעֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת בְּיוֹתֵר! אֵין הֵם רְאוּיִים אֲפִלּוּ שֶׁתִּתְּנוּ לָהֶם דְּרִיסַת רֶגֶל בְּצֵל קוֹרַתְכֶם! גַּם אֶת פְּרוּסַת הַלֶּחֶם הַיְבֵשָׁה וְאֶת הַמַּיִם בַּמְּשׂוּרָה אֵין לָהֶם זְכוּת לְקַבֵּל! אַךְ אֵין לָהֶם בְּרֵרָה, כִּי אַחֶרֶת יִגְוְעוּ בָּרָעָב!"

וּבְעוֹד הַמְאָרֵחַ טוֹב הַלֵּב נִשְׁאַר בְּפֶה פָּעוּר מִתִּמָּהוֹן, הָיוּ סוֹבְבִים עַל עֲקֵבָם וְעוֹזְבִים אֶת הַמָּקוֹם.

וְאִם אֵרַע שֶׁבְּדֶרֶךְ הַנְּדוּדִים שֶׁלָּהֶם, חַסְרַת הַמַּטָּרָה, נִקְלְעוּ לָעִיר אוֹ עֲיָרָה, הָיוּ פּוֹנִים מִיָּד לְבֵית הַכְּנֶסֶת שֶׁל הַקְּהִלָּה וּמְחַכִּים שָׁם עַד שֶׁקְּהַל הַמִּתְפַּלְּלִים הִתְאַסֵּף לִתְפִלַּת מִנְחָה וּמַעֲרִיב. וְאָז הָיוּ עוֹלִים עַל הַבִּימָה, מְבַקְּשִׁים שֶׁיִּהְיֶה שֶׁקֶט וְחוֹזְרִים עַל הַהַכְרָזָה:

"יְהוּדִים! כָּאן עוֹמְדִים לִפְנֵיכֶם שְׁנֵי פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁבְּמֶשֶׁךְ עַשְׂרוֹת שָׁנִים הִכְשִׁילוּ אֲלָפִים וּרְבָבוֹת בְּמַאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת! אָנוּ מִתְחָרְטִים עַתָּה עַל כָּל מַה שֶּׁעוֹלַלְנוּ

וּמְבַקְשִׁים לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה כְּדֵי לְכַפֵּר עַל עֲוֹנוֹתֵינוּ! אָנָּא יְהוּדִים רַחְמָנִים בְּנֵי רַחְמָנִים, בַּקְּשׁוּ רַחֲמִים עָלֵינוּ! הַפִּילוּ תַּחֲנוּנֵיכֶם לִפְנֵי רִבּוֹן הָעוֹלָמִים שֶׁתְּשׁוּבָתֵנוּ תִּתְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּלְתַקֵּן אֶת נִשְׁמוֹתֵינוּ שֶׁלֹּא נֹאבַד לָעַד בִּשְׁאוֹל תַּחְתִּיּוֹת!"...

אֶת דִּבְרֵיהֶם הָיוּ מְסַיְּמִים בִּבְכִי תַּמְרוּרִים, כְּשֶׁהֵם מְטִיחִים אֶת אֶגְרוֹפֵיהֶם בְּלִבָּם. וְעִם גְּמַר הַתְּפִלָּה הָיוּ מְטִילִים אֶת עַצְמָם עַל הַמִּפְתָּן שֶׁלְּיַד פֶּתַח הַיְצִיאָה וּמִתְחַנְּנִים יַחַד בְּקוֹל קוֹרֵעַ לְבָבוֹת:

"אָנָּא אַחִים יְקָרִים, עֲשׂוּ עִמָּנוּ חֶסֶד וְתִגְמְלוּ לָנוּ טוֹבָה וְתִדְרְכוּ בְּרַגְלֵיכֶם עַל גּוּפֵנוּ וְתָרִיקוּ בְּפַרְצוּפֵנוּ, כְּדֵי לְמָרֵק אֶת חֲטָאֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ!.."

פֹּה וָשָׁם נִמְצְאוּ כָּאֵלֶּה שֶׁהִטִּילוּ סָפֵק בְּכֵנוּת דִּבְרֵיהֶם וְנָטוּ לִרְאוֹת בְּכָךְ מִין הַצָּגָה מְבֻיֶּמֶת שֶׁל נוֹכְלִים, שֶׁכָּל חֶפְצָם הוּא לִזְכּוֹת לְאַהֲדַת הַצִּבּוּר כְּדֵי לֵהָנוֹת מִמַּתְּנוֹת יָד הֲגוּנוֹת. אַךְ הָעֻבְדָּה שֶׁהֵם סֵרְבוּ בְּעַקְשָׁנוּת לְקַבֵּל שׁוּם נִדְבַת כֶּסֶף. וְרַק לְעִתִּים נְדִירוֹת הָיוּ מַסְכִּימִים לְקַבֵּל אֵצֶל מִישֶׁהוּ תַּבְשִׁיל חֲלָבִי שֶׁנִּשְׁאַר מֵאֶתְמוֹל וְאָכְלוּ אוֹתָהּ בַּעֲמִידָה בַּחֲצַר הַבַּיִת אוֹ בְּפֶתַח הַדִּירָה וּמִיָּד אַחַר כָּךְ הָלְכוּ לְ"הַכְנָסַת אוֹרְחִים", מָקוֹם שָׁם שָׁכְבוּ לִישֹׁן עַל הָאָרֶץ עִם אֶבֶן לִמְרַאֲשׁוֹתֵיהֶם (אִם כִּי הָיוּ שָׁם מִטּוֹת וּשְׂמִיכוֹת בִּשְׁבִיל עוֹבְרֵי אֹרַח עֲנִיִּים) - שִׁכְנְעָה אֶת כֻּלָּם שֶׁאֵין לָהֶם עֵסֶק עִם אַנְשֵׁי מִרְמָה, אֶלָּא עִם חוֹזְרִים בִּתְשׁוּבָה בֶּאֱמֶת, הַמַּפְקִירִים אֶת עַצְמָם לְסֵבֶל וּלְעִנּוּיִים עַל מְנָת לִזְכּוֹת לִמְחִילָה וּלְכַפָּרָה וְאָז הָיוּ הַבְּרִיּוֹת מְרַחֲמִים עֲלֵיהֶם וְכָל אֶחָד אִחֵל לָהֶם שֶׁתְּשׁוּבָתָם תַּעֲלֶה וַתַּגִּיעַ עַד כִּסֵּא הַכָּבוֹד וְתִתְקַבֵּל בְּרָצוֹן "כְּקָרְבַּן עוֹלָה וְכִקְטֹרֶת כָּלִיל..."

רַק בְּלֵיל שַׁבָּת וּבְשַׁבָּת בַּבֹּקֶר הָיוּ נַעֲנִים בְּחֵפֶץ לֵב לְהַזְמָנָתָם שֶׁל בַּעֲלֵי בָּתִּים לְהִתְלַוּוֹת אֲלֵיהֶם וְלִהְיוֹת אוֹרְחֵיהֶם לִסְעוּדַת הַשַּׁבָּת. בְּשַׁבָּת קִבְּלוּ פָּחוֹת אוֹ יוֹתֵר צוּרָה אֱנוֹשִׁית, כִּי לִקְרַאת שַׁבָּת מַלְכְּתָא הָיוּ מְנַעֲרִים אֶת הָאָבָק מֵעַל בִּגְדֵיהֶם וְנַעֲלֵיהֶם וְרוֹחֲצִים אֶת הַפָּנִים וְאֶת הַיָּדַיִם. כָּל שְׁעַת הַסְּעֻדָּה הָיוּ יוֹשְׁבִים בִּקְצֵה הַשֻּׁלְחָן, עַל חֻדּוֹ שֶׁל כִּסֵּא וּמִכָּל הַמַּאֲכָלִים שֶׁהָיוּ מַגִּישִׁים לִפְנֵיהֶם הָיוּ רַק טוֹעֲמִים מַשֶּׁהוּ עַל קְצֵה הַמַּזְלֵג כְּדֵי לָצֵאת יְדֵי חוֹבָה בִּלְבַד לִכְבוֹד שַׁבָּת. הֵם בִּקְּשׁוּ בְּעִקָּר רַק פְּרוּסַת לֶחֶם וְסֵפֶל מַיִם לְהַשְׁקִיט אֶת רַעֲבוֹנָם. בִּגְמָרָם לֶאֱכֹל וּלְבָרֵךְ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן הָיוּ חוֹזְרִים לְ"הַכְנָסַת אוֹרְחִים" כְּדֵי לָתֵת מְנוּחָה לְעַצְמוֹתֵיהֶם הָעֲיֵפוּת מִטַּלְטוּלֵי הַדֶּרֶךְ שֶׁל כָּל הַשָּׁבוּעַ בִּנְדִידָתָם הַמְיַגַּעַת חַסְרַת הַיַּעַד.

אֵיתָנִים בְּרוּחָם

כָּךְ, לְפִי סֵדֶר חַיִּים זֶה, לְלֹא כָּל שִׁנּוּיִים וּמִבְּלִי לְנַסּוֹת לְהָקֵל עַל עַצְמָם בִּמְאוּמָה אֶת סְאַת הַסֵּבֶל וְהָעִנּוּיִים, עָבְרוּ עֲלֵיהֶם יָמִים, שָׁבוּעוֹת וָחֳדָשִׁים. תְּקוּפוֹת הַשָּׁנָה הִתְחַלְּפוּ, מֶזֶג הָאֲוִיר הִשְׁתַּנָּה, אַךְ אֶצְלָם לֹא חָל כָּל שִׁנּוּי. אוֹתָם הַמַּלְבּוּשִׁים שִׁמְּשׁוּ כְּסוּת לְגוּפָם הַכָּחוּשׁ בֵּין בַּקֹּר וּבֵין בַּחֹם, בֵּין בַּיּוֹם וּבֵין בַּלַּיְלָה, בֵּין בְּחֹל וּבֵין בְּשַׁבָּת.

כָּל מִי שֶׁהִסְתַּכֵּל בָּהֶם רָאָה לְפָנָיו שְׁנֵי עֲנִיִּים מְרוּדִים, מְצֻמָּקִים וּמְקֻמָּטִים, גַּבָּם שָׁחוּחַ וּמֵעֵינֵיהֶם נִשְׁקֶפֶת הַהַכְנָעָה וּנְמִיכוּת הָרוּחַ שֶׁל פּוֹשְׁטֵי יָד מִיָּמִים יָמִימָה, מֵעַל פְּנֵיהֶם נִמְחָק כָּל זֵכֶר לְאוֹתָהּ שְׂבִיעוּת רָצוֹן שֶׁל חַיֵּי הָעֹשֶׁר וְהָרְוָחָה בֶּעָבָר. הֵם נִרְאוּ כְּקַבְּצָנִים מִדּוֹרֵי דּוֹרוֹת, בַּהֶבְדֵּל הַיְחִידִי, שֶׁהֵם לֹא נָשְׂאוּ עַל כְּתֵפָם שׁוּם תַּרְמִיל, כִּי לֹא הָיָה לָהֶם שׁוּם דָּבָר לְהַכְנִיס לְתוֹכוֹ.

אַךְ עַל אַף הַסֵּבֶל הַקָּשֶׁה - הַקֹּר, הָרָעָב וְטִלְטוּלֵי הַדֶּרֶךְ הַמְפָרְכִים - נִשְׁאֲרוּ אֵיתָנִים בְּרוּחָם לְלֹא חַת, נֶאֱמָנִים לְהַחְלָטָתָם לְקַבֵּל יִסּוּרִים בְּאַהֲבָה. הֵם לֹא נִצְּלוּ שׁוּם הִזְדַּמְּנוּת לָתֵת קְצָת מְנוּחָה לְגוּפָם הַיָּגֵעַ, בְּיוֹם חֹל, אוֹ לְהַרְשׁוֹת לְעַצְמָם נְגִיסָה טְעִימָה אוֹ לְגִימָה שֶׁל תַּעֲנוּג. לְעִתִּים קְרוֹבוֹת הָיוּ מַצִּיעִים לָהֶם אֲרוּחָה דְּשֵׁנָה וְיוֹתֵר מִקֻּרְטוֹב מַשְׁקֶה מְחַמֵּם עֲצָמוֹת. וְלֹא פַּעַם עָלוּ לִנְחִירֵיהֶם רֵיחוֹת הַנִּיחֹחַ שֶׁל תַּבְשִׁילֵי הַדָּגִים וְשֶׁל צְלִי הַבָּשָׂר וְכוֹסִיּוֹת הַיַּיִן שָׂרַף, בְּעֵת שֶׁעָמְדוּ לְיַד דֶּלֶת מִטְבָּח, כְּשֶׁיָּדָם הַכְּחוּשָׁה מוּשֶׁטֶת בְּבַקָּשָׁה לַחֲתִיכַת לֶחֶם יְשָׁנָה, אוֹ שְׁאֵרִית שֶׁל אוֹכֵל חֲלָבִי מֵאֶתְמוֹל אוֹ מִשִּׁלְשֹׁם. הֵם הָיוּ אֵיתָנִים כַּסֶּלַע וְלֹא זָזוּ כִּמְלֹא נִימָא מִדֶּרֶךְ הַתְּשׁוּבָה כְּפִי שֶׁהֻתְוָה לִפְנֵיהֶם עַל יְדֵי בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת בְּהֶתְאֵם לְפְסַק הַדִּין שֶׁל בֵּית הַדִּין הַגָּדוֹל, רַק בְּדֶרֶךְ זוֹ יַעֲלֶה בְּיָדָם לְכַפֵּר עַל חֲטָאֵיהֶם.

עִם תֹּם הַגָּלוּת

כָּךְ עָבְרוּ עַל שְׁנֵי הַשֻּׁתָּפִים בַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה שָׁלֹשׁ (3) שָׁנִים תְּמִימוֹת. שָׁלֹשׁ שְׁנוֹת סֵבֶל בַּל יְתֹאָר. הַדְּמֻיּוֹת הַגַּבְרִיּוֹת שֶׁל שְׁנֵי הַקַּצָּבִים שׁוֹפְעֵי הַמֶּרֶץ וּבְרִיאוּת הָיוּ עַתָּה מְצוּמָּקוֹת וְרָזוֹת, שְׁבוּרוֹת וּרְצוּצוֹת וּמְדֻכָּאוֹת עַד עָפָר. בְּמֶשֶׁךְ שְׁלֹשֶׁת הַשָּׁנִים הַלָּלוּ לֹא נֶהֱנוּ מֵהָעוֹלָם הַזֶּה אֲפִלּוּ הֲנָאָה קַלָּה שֶׁבַּקַּלּוֹת. לְהֶפֶךְ, הֵם בָּרְחוּ כִּמְטַחֲוֵי קֶשֶׁת מִכָּל דָּבָר שֶׁעָלוּל לִגְרֹם לָהֶם תַּעֲנוּג כָּלְשֶׁהוּ, כְּדֵי שֶׁלֹּא לָבוֹא לִידֵי נִסָּיוֹן. הַשִּׂמְחָה וְהַהֲנָאָה הָיוּ רְחוֹקִים מֵהֶם כִּרְחֹק מִזְרָח מִמַּעֲרָב וְאַף פַּעַם לֹא עָלָה הַחִיּוּךְ עַל פְּנֵיהֶם. בִּמְקוֹם שָׁם יָשְׁנוּ הַיּוֹם לֹא יָשְׁנוּ מָחָר. תָּמִיד הָיוּ נָעִים וָנָדִים, לְלֹא כָּל הֲפוּגָה. בַּקַּיִץ צָעֲדוּ יְחֵפִים תַּחַת קַרְנֵי הַשֶּׁמֶשׁ הַחַמּוֹת שֶׁהִכּוּ עַל רֹאשָׁם וְלָהֲטוּ עַל בְּשָׂרָם הַכָּחוּשׁ. עֲקֵבוֹת רַגְלֵיהֶם נִתְקַשּׁוּ וְנִתְחַסְּנוּ עַל יְדֵי כָּךְ כְּמוֹ סֻלְיוֹת שֶׁל עוֹר. הָיָה בְּכָךְ

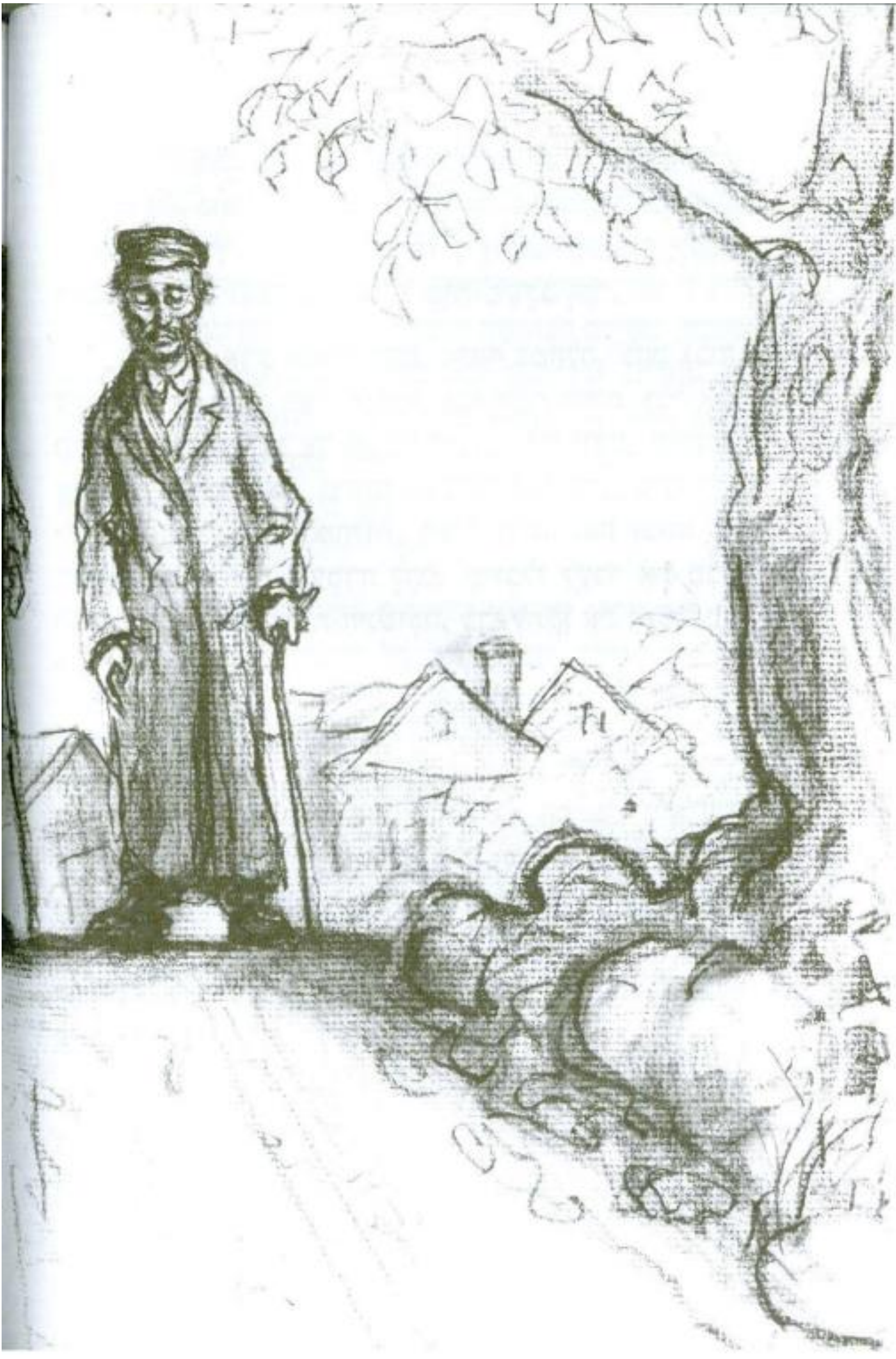

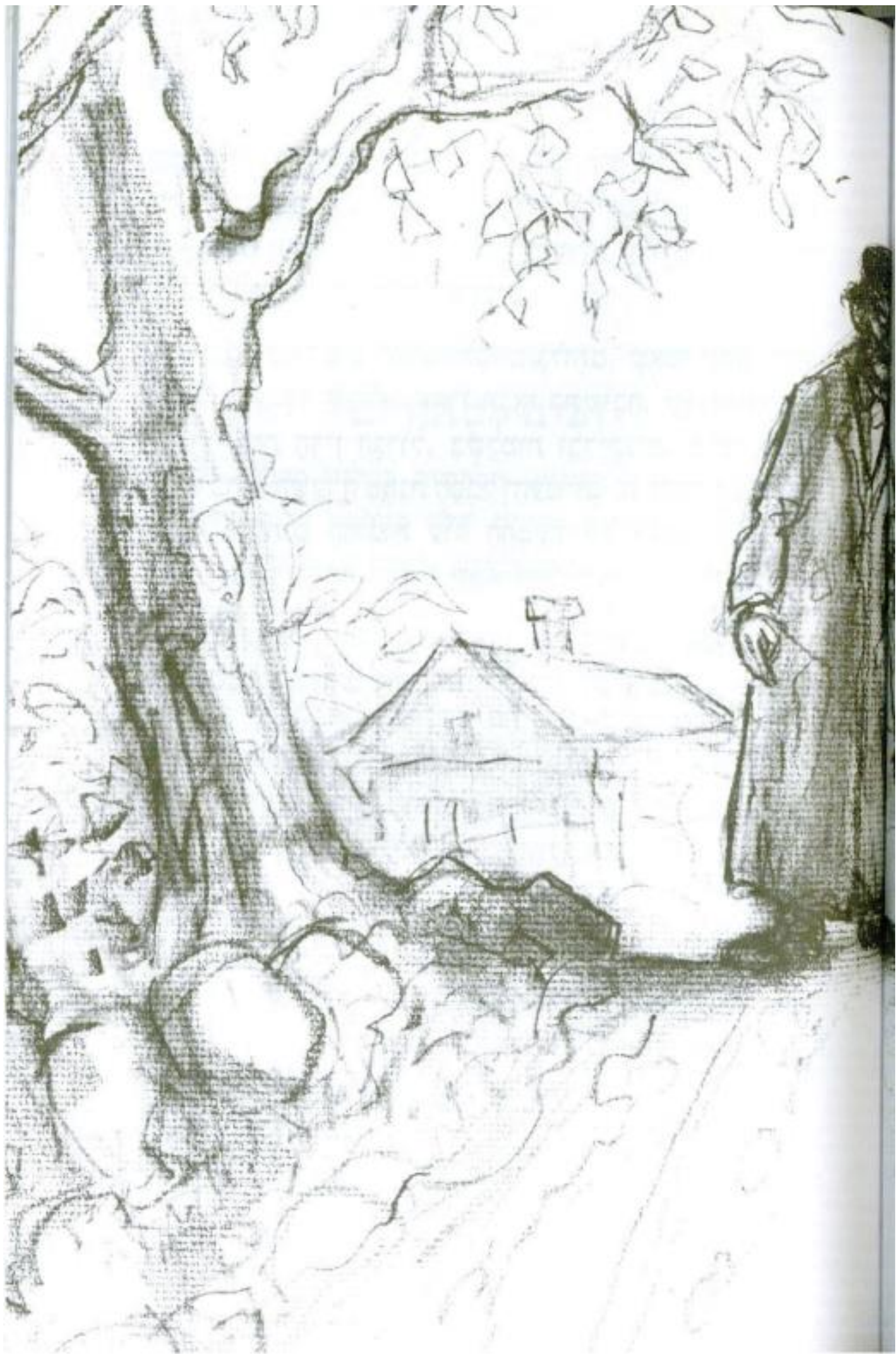
לְפָחוֹת יִתְרוֹן שֶׁזֶּה הֵגֵן עֲלֵיהֶם בְּדַרְכָּם עַל צְרוֹרוֹת וְחִדֵּי אֲבָנִים וּבְבוֹסְסָם בַּבֹּץ וּבִשְׁלוּלִיּוֹת מַיִם. בַּחֹרֶף לֹא עָצְרוּ בַּעֲדָם, לֹא גַּלֵּי קֹר מַקְפִּיאֵי עֲצָמוֹת וְלֹא סוּפוֹת שֶׁלֶג כְּבֵדוֹת בְּיוֹתֵר, מִלְּהַמְשִׁיךְ בִּנְדוּדֵיהֶם בְּדֶרֶךְ לֹא דֶּרֶךְ, עַל פְּנֵי שָׂדוֹת פְּתוּחִים, חֲשׂוּפִים לְפִגְעֵי הַטֶּבַע הַקָּשִׁים וּצְפוּיִים לְסַכָּנַת מָוֶת מִשֶּׁלֶג וּמִקֹּר.

לֹא פַּעַם אֵרַע שֶׁאֶחָד מֵהֶם, זֶה אוֹ זֶה, נִתְקַף בְּמַחֲלָה, חֹם גָּבוֹהַּ, צְמַרְמֹרֶת, כְּאֵב רֹאשׁ אֲיֻמִּים, אֲפִיסַת כֹּחוֹת "כָּל אֹכֶל תְּתַעֵב נַפְשָׁם וַיַּגִּיעוּ עַד שַׁעֲרֵי מָוֶת" (תהלים קז, יח) - אַךְ גּוּפָם, שֶׁהִתְחַסֵּן עַל יְדֵי יִסּוּרִים וּכְאֵב וְרוּחָם הָעֲשׂוּיָה לִבְלִי חַת, סִיְּעוּ לָהֶם לְהִתְגַּבֵּר גַּם עַל כָּל הַמַּחֲלוֹת וְאוּלַי הָיְתָה זֹאת זְכוּתוֹ שֶׁל בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת שֶׁעָמְדָה לָהֶם, שֶׁיּוּכְלוּ לַעֲבֹר אֶת מִבְחַן הַיִּסּוּרִים שֶׁל שָׁלֹשׁ שְׁנוֹת הַתְּשׁוּבָה, כְּדֵי לְתַקֵּן אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם לָעוֹלָם הַבָּא.

בְּרַם, בֵּינְתַיִם נָתְנוּ הָאָבָק וְהַזֵּעָה אֶת אוֹתוֹתֵיהֶם עָמֹק-עָמֹק בְּעוֹר בְּשָׂרָם וּבְקִמְטֵי פְּנֵיהֶם. כִּי בְּמֶשֶׁךְ כָּל שְׁלֹשֶׁת הַשָּׁנִים, אַף פַּעַם לֹא הִתְרַחֲצוּ כַּהֹגֶן, לֹא הִסְתַּפְּרוּ וְלֹא עָשׂוּ אֶת צִפָּרְנֵיהֶם. שַׂעֲרוֹתֵיהֶם גָּדְלוּ פֶּרַע וּפַרְצוּפֵיהֶם כְּשׁוּלֵי קְדֵרָה.

נוֹסָף לְכָל זֹאת הָיוּ תָּמִיד עֲיֵפִים וּסְחוּטִים, סָחֲבוּ אֶת רַגְלֵיהֶם הַכּוֹשְׁלוֹת, לֹא בְּכֹחוֹת עַצְמָם, אֶלָּא בְּכֹחַ הָרָצוֹן הָעַז וְהַהַחְלָטָה הַנְּחוּשָׁה, לֹא לְהַרְפּוֹת מִן הַמַּאֲמָץ לְבַצֵּעַ אֶת
מְשִׂימַת הַתְּשׁוּבָה שֶׁהֻטְּלָה עֲלֵיהֶם כְּדֵי לְטַהֵר אוֹתָם מִפִּשְׁעֵיהֶם.

רַק בְּהִתְקָרֵב הֶחֳדָשִׁים הָאַחֲרוֹנִים שֶׁל שָׁלֹשׁ שְׁנוֹת הַתְּשׁוּבָה, הִתְחִילוּ לְהִתְעַנְיֵן לְאָן נִקְלְעוּ בְּדֶרֶךְ נְדִידָתָם הָאֲרֻכָּה וְרַבַּת הַתְּלָאוֹת, מַה שֵּׁם הַמָּקוֹם בּוֹ הֵם נִמְצָאִים, מָה הַמֶּרְחָק מִמֶּנּוּ וְעַד קְרָקוֹב עִיר מוֹלַדְתָּם וְכַמָּה זְמַן צָרִיךְ לָקַחַת כְּדֵי לְהַגִּיעַ לְשֵׁם בָּרֶגֶל. לְפִי זֶה יָדְעוּ מָתַי עֲלֵיהֶם לְהַתְחִיל לַעֲשׂוֹת אֶת דַּרְכָּם חֲזָרָה לִקְרָקוֹב וּבְאֵיזוֹ מְהִירוּת עֲלֵיהֶם לָלֶכֶת כְּדֵי לְהַגִּיעַ לְשָׁם בְּתֹם שְׁלֹשֶׁת הַשָּׁנִים.

כְּכָל שֶׁהִתְקָרֵב הַמּוֹעֵד לְסִיּוּם מְשִׂימָתָם, שָׁאֲפוּ יוֹתֵר וְיוֹתֵר עִדּוּד וְחִזּוּק מֵהָעֲבָדָה שֶׁהֵם מִלְּאוּ אַחֲרֵי תְּנָאֵי הַתְּשׁוּבָה, שֶׁנִּגְזַר עֲלֵיהֶם עַל יְדֵי בֵּית הַדִּין הַגָּדוֹל, בִּשְׁלֵמוּת וּבְדַיְקָנוּת, מִבְּלִי לִגְרֹעַ אֲפִלּוּ כְּחוּט הַשַּׂעֲרָה מִמְּנַת הַסֵּבֶל וְהָעִנּוּיִים שֶׁנִּקְבְּעָה בִּשְׁבִילָם. לְהֵפֶךְ, לְעִתִּים קְרוֹבוֹת עוֹד הֶחְמִירוּ עַל עַצְמָם בְּהַגְבִּירָם אֶת סִגּוּפֵיהֶם מֵחֲמַת הַחֲשָׁשׁ שֶׁמָּא אֵינָם יוֹצְאִים יְדֵי חוֹבָתָם...

כָּךְ נָקְפוּ וְחָלְפוּ הַיָּמִים, בְּדַרְכָּם חֲזָרָה - וּבְדִיּוּק עִם סִיּוּם שְׁנַת הַנְּדוּדִים הַשְּׁלִישִׁית הִגִּיעוּ לִקְרָקוֹב.

פֶּרֶק שְׁמִינִי

זַכִּים וּטְהוֹרִים

חוֹזְרִים לְקְרַקוֹב

שְׁתֵּי בְּרִיּוֹת מְשֻׁנּוֹת, מְלֻבָּשׁוֹת בִּבְלוּיֵי סְחָבוֹת, שֶׁעָשׂוּ רֹשֶׁם זְוָעָתִי כְּרוּחוֹת רְפָאִים שֶׁלֹּא מֵעָלְמָא הָדֵין, כִּדְמוּיוֹת שֶׁל שְׁנֵי מֵתִים שֶׁיָּצְאוּ מִקִּבְרֵיהֶם, לְאַחַר שֶׁבְּשָׂרָם נָמֵק מִזְּמַן וְרַק שִׁלְדֵיהֶם קִבְּלוּ שׁוּב כֹּשֶׁר תְּנוּעָה - נִכְנְסוּ לִקְרַקוֹב וּפִלְּסוּ לָהֶם דֶּרֶךְ יָשָׁר לְעֵבֶר בֵּיתוֹ שֶׁל רַב הָעִיר.

אֲנָשִׁים הִבִּיטוּ אַחֲרֵיהֶם בְּתַדְהֵמָה, אַף אֶחָד לֹא זִהָה אוֹתָם, כִּי בְּצֵאתָם הָיוּ גְּבֹרִים נָאִים בְּמֵיטַב שְׁנוֹתֵיהֶם וְאִלּוּ עַתָּה בְּחָזְרָם מִגָּלוּתָם, נִרְאוּ כִּזְקֵנִים, שִׁבְרֵי כֵּלִים, מְגֻדְּלֵי פֶּרַע וְקִרְעֵי סְמַרְטוּטִים עוֹטְפִים אֶת גּוּפֵיהֶם אֲכוּלֵי הָרָזוֹן.

בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת, אֲשֶׁר בְּמֶשֶׁךְ כָּל שְׁלֹשֶׁת הַשָּׁנִים לֹא הִסִּיחַ אֲפִלּוּ יוֹם אֶחָד אֶת דַּעְתּוֹ מִשְּׁנֵי הַקַּצָּבִים בַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה, בְּהַרְגִּישׁוֹ וּבְהִשְׁתַּתְּפוֹ בְּכָל סִבְלוֹתֵיהֶם וְעִנּוּיֵיהֶם - חִכָּה בְּאוֹתוֹ יוֹם, יוֹם הַשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאתָם לִנְדוּדֵיהֶם, בְּצִפִּיָּה דְּרוּכָה לְבוֹאָם בַּחֲזָרָה. מֵאָז שְׁעוֹת הַבֹּקֶר הַמֻּקְדָּמוֹת עָמַד לְיַד הַחַלּוֹן, צוֹפֶה הַחוּצָה בְּכִלְיוֹן עֵינַיִם וּבִמְתִיחוּת רַבָּה.

זַכִּים וּטְהוֹרִים

וּבִרְאוֹתוֹ מֵרָחוֹק אֶת שְׁתֵּי הַדְּמֻיּוֹת הַמּוּזָרוֹת וּמְעוֹרְרֵי הַסְּלִידָה, יָדַע מִיָּד שֶׁאֵלֶּה הֵם בַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה. הוּא אָץ הַחוּצָה בְּחָלוּק הַשֵּׁנָה וּבְלִי מִגְבַּעַת וְרָץ לִקְרָאתָם כְּאִלּוּ

הָיָה נַעַר עוּל יָמִים וּבְפָרְשׂוֹ אֶת יָדָיו לִרְוָחָה הִכְרִיז בְּקוֹל רוֹטֵט מֵהִתְרַגְּשׁוּת:

"בְּרוּכִים הַבָּאִים, צַדִּיקִים וּקְדוֹשִׁים! בַּעֲלֵי תְּשׁוּבָה זַכִּים וּטְהוֹרִים!".

הוּא נָתַן לָהֶם שָׁלוֹם בְּרֹב חֶדְוָה, לָחַץ אֶת יְדֵיהֶם בַּחֲמִימוּת בַּהֲרִיחוֹ אֶת רֵיחָם בְּתַעֲנוּג רוּחָנִי עִלָּאִי:

"הֲרֵי אַתֶּם מְפִיצִים סְבִיבְכֶם רֵיחַ שֶׁל גַּן עֵדֶן!"

הוּא הִכְנִיס אוֹתָם לְבֵיתוֹ בְּרֹב כָּבוֹד, כְּשֶׁהוּא מְפַזֵּז וּמְכַרְכֵּר סְבִיבָם בְּחִבָּה רַבָּה, מְשַׁמֵּשׁ אוֹתָם בְּעַצְמוֹ, מֵבִיא לִכְבוֹדָם אֶת הַכֻּרְסָאוֹת הַנָּאוֹת בְּיוֹתֵר וּמְבַקֵּשׁ מֵהֶם לָשֶׁבֶת וְתוֹךְ כְּדֵי כָּךְ הוּא נוֹפֵל עַל צַוָּארָם וּמְחַבֵּק אוֹתָם וְלוֹחֵץ אוֹתָם אֵלָיו בְּאַהֲבָה וּבְהַעֲרָצָה.

"אַשְׁרֵיכֶם וְאַשְׁרֵי חֶלְקְכֶם!" מַבִּיעַ הָרַב אֶת רַחֲשֵׁי לִבּוֹ - "הֲרֵי אַתֶּם בַּעֲלֵי תְּשׁוּבָה גְּמוּרִים! אֲפִלּוּ גְּדוֹלֵי הַצַּדִּיקִים לֹא יִנְחֲלוּ בָּעוֹלָם הַבָּא כָּבוֹד וּגְדוּלָּה כְּמוֹכֶם! בְּמָקוֹם שֶׁבַּעֲלֵי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִים אֵין צַדִּיקִים גְּמוּרִים יְכוֹלִים לַעֲמֹד!"

הוּא הֵבִיא לִפְנֵיהֶם כִּבּוּד מִכָּל טוּב וּבִרְאוֹתוֹ אֶת מַבָּטֵי הַשְּׁאֵלָה עַל פְּנֵיהֶם, אִם כְּבָר מֻתָּר לָהֶם לֶאֱכֹל מָזוֹן מְשֻׁבָּח, הִרְגִּיעַ אוֹתָם בְּדִבְרֵי עִידוּד וְנֶחָמָה:

"אִכְלוּ, בָּנַי, אִכְלוּ! מֵעַתָּה הַכֹּל כְּבָר מֻתָּר לָכֶם! מֵהַיּוֹם וָהָלְאָה לֹא תּוֹסִיפוּ לִהְיוֹת נָעִים וָנָדִים בָּעוֹלָם וְלֹא תְּעַנּוּ יוֹתֵר אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם בְּיִסּוּרֵי הַגָּלוּת! תּוּכְלוּ לְהִשָּׁאֵר לָגוּר בְּקִרְבַת יַחַד עִם נְשׁוֹתֵיכֶם! בְּרַם, יִהְיֶה אָסוּר לָכֶם לַעֲסֹק בְּמִסְחָר, אֶלָּא לְהִתְפַּרְנֵס בְּיֹשֶׁר מֵעֲבוֹדַת כַּפַּיִם!

תּוּכְלוּ לִהְיוֹת סַבָּלִים, חוֹטְבֵי עֵצִים, שׁוֹאֲבֵי מַיִם, שׁוֹמְרֵי לַיְלָה וְכַדּוֹמֶה, מַה שֶּׁיִּזְדַּמֵּן לָכֶם! וַאֲנִי יָכוֹל לְהַבְטִיחַ לָכֶם שֶׁעֲבוֹדָה לֹא תֶּחְסַר לָכֶם! אֲבַקֵּשׁ מִבַּעֲלֵי הַבָּתִּים, תּוֹשָׁבֵי הָעִיר, שֶׁיִּדְאֲגוּ לְכָךְ שֶׁתּוּכְלוּ לְהַרְוִיחַ אֶת לַחְמְכֶם וְשֶׁאַף אֶחָד לֹא יַעֲלֶה עַל דַּל שְׂפָתָיו וְלֹא יַזְכִּיר לָכֶם אֶת מַעֲשֵׂי הַחֵטְא שֶׁלָּכֶם בְּעָבָר! כִּי חֲטָאֵיכֶם אֵינָם קַיָּמִים עוֹד! הֵם נִשְׁטְפוּ וְנִמְחֲקוּ בְּדָם וּבְזֵעָה וּבְמֹחַ עַצְמוֹתֵיכֶם הַמְּעֻנּוֹת! לֹא יִזָּכְרוּ וְלֹא יִפָּקְדוּ וְלֹא יַעֲלוּ עַל לֵב לְעוֹלָם!"

יְהוּדֵי קְרַקוֹב כְּבָר כִּמְעַט שָׁכְחוּ אֶת הַמְּאֹרָע שֶׁל שְׁנֵי הַקַּצָּבִים, שֶׁהִכְשִׁילוּ אֶת הָעִיר בְּמַאַכְלֵי טְרֵפָה בְּמֶשֶׁךְ שָׁנִים רַבּוֹת וַאֲשֶׁר בֵּית הַדִּין הַגָּדוֹל גָּזַר עֲלֵיהֶם לְהַשְׁמִיד אֶת כָּל רְכוּשָׁם וְלִהְיוֹת נָעִים וְנָדִים בָּעוֹלָם. מֵאָז עָבְרוּ כְּבָר שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְהָעִנְיָן נִשְׁכַּח מִלֵּב כָּל.

נְקִיִּים מִכָּל חֵטְא וָפֶשַׁע

אַךְ לְפֶתַע הִכְרִיז הַשַּׁמָּשׁ שֶׁל בֵּית הַדִּין בְּכָל בָּתֵּי הַמִּדְרָשׁ וּבָתֵּי הַתְּפִלָּה, בִּפְקֻדַּת הָרַב דְּמָתָא אֶת הַהוֹדָעָה הַבָּאָה:

"מַכְרִיזִים וּמוֹדִיעִים בָּזֶה לְכָל בַּעֲלֵי הַבָּתִּים בָּעִיר, שֶׁשְּׁנֵי הַקַּצָּבִים בַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה חָזְרוּ לִקְרַקוֹב לְאַחַר שָׁלֹשׁ שְׁנוֹת גָּלוּת וְקִיְּמוּ בִּשְׁלֵמוּת אֶת גְּזַר דִּין הַתְּשׁוּבָה שֶׁהֻטַּל עֲלֵיהֶם! מֵהַיּוֹם וָהָלְאָה הֲרֵי הֵם צַדִּיקִים גְּמוּרִים וּנְקִיִּים מִכָּל חֵטְא וָפֶשַׁע! הָרַב שְׁלִיטָ"א מַטִּיל אֵפוֹא חוֹבָה עַל כָּל בַּעֲלֵי הַיְכֹלֶת לִתְמֹךְ בָּהֶם וְלַעֲזֹר לָהֶם לְהַשִּׂיג עֲבוֹדָה, כְּדֵי שֶׁיּוּכְלוּ לְפַרְנֵס אֶת עַצְמָם וְאֶת נְשֵׁיהֶם. יֵשׁ לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הָאֶפְשָׁר עַל מְנָת לִמְצֹא עִסּוּקִים בִּשְׁבִילָם: חֲטִיבַת עֵצִים, הַעֲבָרַת חֲבִילוֹת, שְׁלִיחֻיּוֹת, שְׁמִירָה בַּלֵּילוֹת - וּלְשַׁלֵּם לָהֶם שָׂכָר הוֹגֵן!

"וְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֻזְהָר בָּזֶה בְּאַזְהָרָה חֲמוּרָה לֹא לְהַזְכִּיר לָהֶם עֲוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים וְלֹא לִפְגֹּעַ בִּכְבוֹדָם בְּכָל צוּרָה שֶׁהִיא!! אַדְּרַבָּה, יֵשׁ לְהִתְיַחֵס אֲלֵיהֶם בִּמְלֹא הָאַהֲדָה, לְהָקֵל עֲלֵיהֶם כְּכָל הָאֶפְשָׁר וּלְחַפֵּשׂ בִּשְׁבִילָם רַק עֲבוֹדוֹת נוֹחוֹת, לְאַחַר שֶׁעִנּוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם בְּמֶשֶׁךְ שָׁלֹשׁ שְׁנוֹת גָּלוּתָם בְּסִגּוּפִים קָשִׁים בְּיוֹתֵר! כֻּלָּם חַיָּבִים לִדְאֹג לְכָךְ שֶׁלֹּא יֶחְסַר לָהֶם פַּרְנָסָה וְשֶׁלֹּא יְקַפְּחוּ אוֹתָם! הֵם, שְׁנֵי בַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה עַצְמָם, שֶׁלָּמְדוּ לִהְיוֹת נִכְנָעִים וּמֻשְׁפָּלִים עַד דַּכָּא, הֲרֵי לֹא יָגִיבוּ וְלֹא יִתְקוֹמְמוּ נֶגֶד עָוֶל וְקִפּוּחַ, לָכֵן יֵשׁ לִנְהֹג כְּלַפֵּיהֶם בְּמִשְׁנֶה זְהִירוּת שֶׁלֹּא יִפְגְּעוּ בָּם אֲפִלּוּ פְּגִיעָה קַלָּה שֶׁבַּקַּלּוֹת!".

בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת הִלְוָה לָהֶם סְכוּם כֶּסֶף קָטָן מִקֻּפַּת הַקְּהִלָּה, שֶׁהִסְפִּיק בִּשְׁבִילָם כְּדֵי לִקְנוֹת מַלְבּוּשִׁים פְּשׁוּטִים וְזוֹלִים מְאֹד, אַךְ לֹא קְרוּעִים וּכְדֵי לִשְׂכֹּר דִּירוֹת יְשָׁנוֹת בִּשְׁבִילָם וּבִשְׁבִיל נְשֵׁיהֶם. הֵם הִתְחַיְּבוּ לְהַחֲזִיר אֶת כַּסְפֵּי הַהַלְוָאָה בְּתַשְׁלוּמִים קְטַנִּים, שֶׁיַּצְלִיחוּ לַחֲסֹךְ פְּרוּטוֹת-פְּרוּטוֹת מִשְּׂכַר עֲבוֹדָתָם וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יֵהָנוּ מִמַּתְּנַת בָּשָׂר וָדָם, אֶלָּא מֵהַכֶּסֶף שֶׁיִּפֹּל בְּחֶלְקָם מֵעֲמַל כַּפֵּיהֶם.

יְהוּדֵי קְרָקוֹב הוֹכִיחוּ נְכוֹנוּת רַבָּה לְקַיֵּם אֶת פְּקֻדַּת רַבָּם הַדָּגוּל. כַּאֲשֶׁר שְׁנֵי בַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה הָעֲשִׁירִים הַמְכֻבָּדִים בְּיוֹתֵר לְשֶׁעָבַר הוֹפִיעוּ בַּשּׁוּק, בִּבְגָדִים פְּחוּתִים וְגַסִּים, חֲגוּרִים בַּחֲבָלִים שֶׁל סַבָּלִים מִסָּבִיב לְמָתְנֵיהֶם וְהִתְחִילוּ לָתוּר בְּעֵינֵיהֶם מִסָּבִיב, לְאָן לִפְנוֹת כְּדֵי לְהַרְוִיחַ כַּמָּה פְּרוּטוֹת עֲבוּר לֶחֶם לֶאֱכֹל, נִמְצְאוּ מִיָּד קוֹפְצִים רַבִּים, שֶׁהִתְחָרוּ בֵּינֵיהֶם בְּשֶׁפַע שֶׁל הַצָּעוֹת עֲבוֹדָה בִּשְׁבִילָם:

"בּוֹאוּ אִתִּי! יֵשׁ לִי בִּשְׁבִילְכֶם עֲבֹדָה!"

"לֹא! יוֹתֵר טוֹב שֶׁתָּבוֹאוּ אִתִּי! אֶצְלִי תִּהְיֶה לָכֶם עֲבוֹדָה קַלָּה יוֹתֵר!"

"לְכוּ אַחֲרַי! אֶצְלִי תְּקַבְּלוּ שָׂכָר יוֹמִי יוֹתֵר גָּבוֹהַּ!".

"וְאֶצְלִי לֹא תִּצְטָרְכוּ לַעֲבֹד כְּלָל! תְּמַלְּאוּ רַק תַּפְקִידֵי שְׁמִירָה וְתוּכְלוּ לָתֵת מָנוֹחַ לְעַצְמוֹתֵיכֶם הַיְגֵעוֹת!"

נְדִיבֵי הַלֵּב מַמָּשׁ מָשְׁכוּ אוֹתָם בְּשׁוּלֵיהֶם זֶה לְכָאן וְזֶה לְכָאן וּשְׁנֵי בַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה נָתְנוּ לָהֶם לַעֲשׂוֹת בָּהֶם כְּחֶפְצָם מִבְּלִי לִפְצוֹת פֶּה, כְּאִלּוּ הָיוּ יְצוּרִים לְלֹא כֹּחַ רָצוֹן כְּלָל. הֵם לֹא הִתְעַנְיְנוּ לָדַעַת אֵיזוֹ עֲבוֹדָה מַצִּיעִים לָהֶם וְלֹא שָׁאֲלוּ מַה יִּתְּנוּ לָהֶם תְּמוּרָתָהּ, מִיָּד עִם הַגִּיעָם לִמְקוֹם הָעֲבוֹדָה, הִתְחִילוּ לְלֹא שְׁהִיּוֹת לַעֲבֹד בִּמְלֹא הַמֶּרֶץ, מַה שֶּׁאֲחֵרִים שֶׁעָשׂוּ בְּמֶשֶׁךְ כָּל הַיּוֹם, גָּמְרוּ הֵם בְּשָׁעָה שְׁעָתַיִם וְדָרְשׁוּ עוֹד וְעוֹד עֲבוֹדָה וּבִלְבַד לִהְיוֹת בְּטוּחִים שֶׁלֹּא יְקַבְּלוּ חַס וְחָלִילָה תַּשְׁלוּם שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ כִּסּוּי מָלֵא בַּעֲבוֹדָה חָרוּצָה וִיעִילָה.

רַבִּים הָיוּ בָּאִים לִמְקוֹם עֲבוֹדָתָם כְּדֵי לַחֲזוֹת בַּתּוֹפָעָה הַנְּדִירָה וְלִלְמֹד מוּסַר הַשְׂכֵּל מִשְּׁנֵי בַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה, שֶׁלַּמְרוֹת שֶׁנִּשְׁאַר מֵהֶם עוֹר וַעֲצָמוֹת בִּלְבַד, יָדְעוּ לְהַפְעִיל אֶת כֹּחַ רְצוֹנָם וּלְדַרְבֵּן אֶת עַצְמָם לַעֲבֹד בְּלַהַט וּבְמֶרֶץ נְעוּרִים שָׁעוֹת עַל שָׁעוֹת לְלֹא הֲפוּגָה. אֵלֶּה שֶׁזָּכְרוּ אֶת מַרְאֵה פְּנֵיהֶם מִתְּקוּפַת הָעֹשֶׁר שֶׁלָּהֶם מִלִּפְנֵי שָׁלֹשׁ שָׁנִים, כַּאֲשֶׁר הַבְּרִיאוּת וְהָאוֹן שָׁפְעוּ מִכָּל יְשׁוּתָם, לֹא יָכְלוּ שֶׁלֹּא לְהִתְרַגֵּשׁ עֲמֻקּוֹת בְּהִסְתַּכְּלָם עַתָּה עַל שְׁנֵי הַסַּבָּלִים, שֶׁעוֹרָם הִצְהִיב כְּמוֹ קְלָף מְיֻבָּשׁ וַעֲצָמוֹת לְחַיֵּיהֶם הַחַדּוֹת בָּלְטוּ הַחוּצָה וְלֹא אֶחָד הוֹרִיד דִּמְעָה מֵרֹב רַחֲמָנוּת וְהִשְׁתַּתְּפוּת בְּצַעֲרָם.

כְּדֵי לֹא לְהָבִיא אוֹתָם בִּמְבוּכָה, הָיוּ הָאֲנָשִׁים מְצִיצִים בָּהֶם מִבֵּין סוֹרְגֵי הַגָּדֵר שֶׁמִּסָּבִיב לַמִּבְנֶה שֶׁבַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה עָבְדוּ שָׁם וְהָיוּ מִסְתַּלְּקִים מַהֵר כְּשֶׁהִבְחִינוּ שֶׁהֵם מַרְגִּישִׁים שֶׁמִּסְתַּכְּלִים בָּהֶם.

לְאַט-לְאַט הִתְאַקְלְמוּ שׁוּב בָּעִיר, הָפְכוּ לַאֲנָשִׁים שֶׁהַצִּבּוּר נִזְקָק לְשֵׁרוּתָם וְהִרְוִיחוּ אֶת לַחְמָם בְּיֹשֶׁר וּבְנֶאֱמָנוּת. הֵם מָצְאוּ לָהֶם מְגוּרִים מִחוּץ לָעִיר, כִּי הִתְבַּיְּשׁוּ לָגוּר בִּשְׁכֵנוּת עִם יְהוּדִים, שֶׁאוּלַי יַזְכִּירוּ לָהֶם עֲווֹנוֹת רִאשׁוֹנִים. הֵם גַּם לֹא רָצוּ לִגְרֹם אִי נְעִימוּת לְיַלְדֵיהֶם וּלְנֶכְדֵיהֶם. מַדּוּעַ יִסְבְּלוּ עֲבוּר עֲוֹן אֲבוֹתֵיהֶם?!

פֶּרֶק תְּשִׁיעִי

הַכְּתָב הַמְפֹרָשׁ

עֶרֶב אֶחָד, אַחַר יוֹם שֶׁל עָמָל מְפָרֵךְ, בָּאוּ שְׁנֵי בַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה אֶל בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת, כְּשֶׁפְּנֵיהֶם מַבִּיעַ דְּאָגָה עֲמֻקָּה. הֵם עָמְדוּ בְּהִסּוּס לְיַד הַדֶּלֶת וְחִכּוּ שֶׁהַצַּדִּיק יִשָּׂא אֶת עֵינָיו וְיַזְמִין אוֹתָם לְהִכָּנֵס.

"בְּרוּכִים הַבָּאִים, בָּנַי הַיְקָרִים!" קָרָא בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת כְּשֶׁהִבְחִין בָּהֶם "אַתֶּם נִרְאִים לִי מֻדְאָגִים מְאֹד... מָה הַסִּבָּה? הַאִם חָסֵר לָכֶם מַשֶּׁהוּ? הַאִם מִישֶׁהוּ הֶעֱלִיב אֶתְכֶם, אוֹ גָּרַם לָכֶם עָוֶל? סַפְּרוּ נָא לִי וְאֶעֱשֶׂה כָּל מָה שֶׁבִּיכָלְתִּי כְּדֵי לַעֲזֹר לָכֶם".

"רַבֵּנוּ הַצַּדִּיק"! - גָּעוּ שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד בִּבְכִי תַּמְרוּרִים "לִבֵּנוּ מָלֵא פַּחַד מִיּוֹם הַדִּין הַנּוֹרָא הַמְשַׁמֵּשׁ וּבָא! יְמֵי הַזִּקְנָה מִתְקָרְבִים וְהוֹלְכִים וְלֹא רָחוֹק הַיּוֹם בּוֹ יוֹפִיעַ מַלְאַךְ הַמָּוֶת בַּעַל אֶלֶף הָעֵינַיִם וְיָבִיא אוֹתָנוּ בִּפְנֵי בֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה וְשָׁם יִהְיֶה עָלֵינוּ לִמְסֹר דִּין וְחֶשְׁבּוֹן עַל כָּל מַעֲשֵׂינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה! אָמְנָם סִגַּפְנוּ אֶת עַצְמֵנוּ בְּמֶשֶׁךְ שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְקִבַּלְנוּ בְּאַהֲבָה אֶת הַסֵּבֶל וְהָעִנּוּיִים שֶׁל הַגָּלוּת, אַךְ מִי יַעֲרֹב לָנוּ שֶׁדַּי בְּכָךְ? מִי יוֹדֵעַ אִם זֶה מַסְפִּיק כְּדֵי לְכַפֵּר עַל הַפְּשָׁעִים הַחֲמוּרִים שֶׁבִּצַּעְנוּ בְּמֶשֶׁךְ עַשְׂרוֹת שָׁנִים? צְמַרְמֹרֶת תּוֹקֶפֶת אוֹתָנוּ כְּשֶׁאָנוּ נִזְכָּרִים בַּמֶּה שֶׁצָּפוּי לָהֶם לָרְשָׁעִים בָּעוֹלָם הַבָּא וּמִתְעוֹרֵר בָּנוּ הָרָצוֹן לָצֵאת שׁוּב

לְגָלוּת וּלְהַמְשִׁיךְ לְסַגֵּף אֶת עַצְמֵנוּ בְּעִנּוּיִים יוֹתֵר גְּדוֹלִים וּבִלְבַד לִהְיוֹת בְּטוּחִים שֶׁנּוּכַל לְתַקֵּן מַה שֶּׁפָּגַמְנוּ בְּרֹב חֲטָאֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ!".

"הֵרָגְעוּ נָא, בָּנַי וְאַל תְּכַרְסְמוּ אֶת לִבְּכֶם בְּהִרְהוּרֵי דְּאָגָה!" - הִשְׁתַּדֵּל הָרַב לְהַשְׁקִיט אֶת בִּכְיָם - "אֵין כָּל סָפֵק בַּדָּבָר שֶׁאַתֶּם כְּבָר עַתָּה צַדִּיקִים גְּמוּרִים! אֲנִי מְאַחֵל לְעַצְמִי "לִזְכּוֹת" לְהַגִּיעַ לָעוֹלָם הַבָּא כֹּה נָקִי מֵחֵטְא וְעָוֹן כְּפִי שֶׁאַתֶּם תַּגִּיעוּ לְשָׁם לְאַחַר מֵאָה וְעֶשְׂרִים, נְקִיִּים וּטְהוֹרִים מִכָּל סִיג וּפְגָם! חֶלְקְכֶם בְּגַן עֵדֶן יִהְיֶה לְמַעְלָה מֵחֶלְקָם שֶׁל צַדִּיקִים גְּמוּרִים, כִּי 'הַשָּׁב בִּתְשׁוּבָה מֵאַהֲבָה - זְדוֹנוֹת נַעֲשׂוֹת לוֹ כִּזְכֻיּוֹת' (יומא פו:).

"אֲבָל רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ וְהַטָּהוֹר, אָנוּ בְּכָל זֹאת זוֹחֲלִים וְרוֹעֲדִים וְלִבֵּנוּ חוֹשֵׁשׁ וְדוֹאֵג מַה יְּהֵא בְּסוֹפֵנוּ..." לֹא יָכְלוּ הַשְּׁנַיִם לַעֲצֹר בְּעַד מַעְיַן דִּמְעוֹתֵיהֶם "אִלּוּ הָיִינוּ זוֹכִים לְפָחוֹת לְקַבֵּל אוֹת אוֹ מוֹפֵת אוֹ אִשּׁוּר בִּכְתָב, שֶׁיְּחַזֵּק בָּנוּ אֶת הַבִּטָּחוֹן שֶׁאָכֵן יֵשׁ לָנוּ חֵלֶק בָּעוֹלָם הַבָּא"...

"הֲרֵינִי נֶעְתַּר לָכֶם גַּם לָזֹאת!" - הֵשִׁיב הָרַב, בִּרְאוֹתוֹ שֶׁאַחֶרֶת לֹא יוּכַל לְהַרְגִּיעַ אֶת רוּחָם - "אֶמְסֹר בְּיֶדְכֶם כְּתַב מְפֹרָשׁ שֶׁיַּנִּיחַ אֶת דַּעְתְּכֶם!".

מְגִלַּת הַקְּלָף

לַמְרוֹת הַשָּׁעָה הַמְאֻחֶרֶת, הִתְיַשֵּׁב בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת לְיַד שֻׁלְחָנוֹ, נָטַל לְיָדוֹ אֶת נוֹצַת הָאַוָּז, טָבַל אוֹתָהּ בִּדְיוֹ וְרָשַׁם עַל הַקְּלָף אֶת הַשּׁוּרוֹת הַבָּאוֹת:

"אֲנִי הֶחָתוּם מַטָּה, רַבָּהּ שֶׁל קְרַקוֹב וְאַב בֵּית הַדִּין הַגָּדוֹל שֶׁהוֹצִיא אֶת פְּסַק הַדִּין נֶגֶד שְׁנֵי הַקַּצָּבִים הַשֻּׁתָּפִים וְגָזַר עֲלֵיהֶם אֶת תְּשׁוּבַת הַמִּשְׁקָל הַחֲמוּרָה, כְּדֵי לְכַפֵּר עַל

פִּשְׁעֵיהֶם הָעֲצוּמִים וְשֶׁהֵם קִיְּמוּ אוֹתָהּ בִּשְׁלֵמוּת לְכָל פְּרָטֶיהָ וְדִקְדּוּקֶיהָ. - הֲרֵינִי גוֹזֵר בָּזֶה, שֶׁכְּשֵׁם שֶׁקָּבַעְנוּ בְּבֵית דִּין שֶׁל מַטָּה, כָּךְ יְקַיְּמוּ בְּבֵית דִּין שֶׁל מַעְלָה. וְהַשְּׁנַיִם יִהְיוּ מְנֻקִּים מִכָּל עָוֹן וְאַשְׁמָה וָרֶשַׁע".

כַּאֲשֶׁר סִיֵּם הָרַב אֶת כְּתִיבָתוֹ, הִקְרִיא אֶת הַכְּתָב בִּפְנֵי בַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה וּשְׁנֵיהֶם הוֹשִׁיטוּ אֶת יְדֵיהֶם לְקַבְּלוֹ מִיָּדָיו. בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת לֹא יָדַע לְמִי מֵהֶם לִמְסֹר אֶת הַכְּתָב הַמְפֹרָשׁ. לְבַסּוֹף מָסַר אוֹתוֹ לִידֵי זֶה, שֶׁנִּתְעוֹרֵר רִאשׁוֹנָה וְעוֹרֵר אֶת חֲבֵרוֹ לִפְתֹּחַ בְּדֶרֶךְ הַתְּשׁוּבָה.

רַק אָז חָזְרוּ הַשְּׁנַיִם הַבַּיְתָה בְּלֵב שֶׁקֶט וּבָטוּחַ.

מְגִלַּת הַקְּלָף שֶׁנִּמְסְרָה לְיָדָם עַל יְדֵי בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת נָסְכָה לְתוֹכָם הַרְגָּשַׁת בִּטָּחוֹן בְּמִקְצָת וְחִזְּקָה בָּהֶם אֶת הַתִּקְוָה שֶׁאָכֵן כִּפְּרוּ עַל חֲטָאֵיהֶם בְּשָׁלֹשׁ שְׁנוֹת סִגּוּפֵיהֶם וְשׁוּב לֹא יַעֲנִישׁוּ אוֹתָם בְּבֵית דִּין שֶׁל מַעְלָה בַּעֲוֹן הַכְשָׁלַת הָרַבִּים בְּמַאַכְלֵי טְרֵפָה, הֵם הִמְשִׁיכוּ לְהִתְנַהֵג בְּהַכְנָעָה וּבְשִׁפְלוּת בֶּרֶךְ, עָבְדוּ בְּפָרֶךְ בַּעֲבוֹדוֹת הַשְּׁחוֹרוֹת בְּיוֹתֵר, שֶׁסֻּפְּקוּ לָהֶם עַל יְדֵי בַּעֲלֵי הַבָּתִּים בָּעִיר וְהִרְוִיחוּ אֶת לַחְמָם בְּיֹשֶׁר וּבְעָמָל כַּפַּיִם.

כָּל עֶרֶב, אַחֲרֵי הָעֲבוֹדָה וּבְשַׁבָּת כִּמְעַט כָּל הַיּוֹם, הָיוּ יוֹשְׁבִים בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ שֶׁל הַקְּהִלָּה, מַקְשִׁיבִים בְּדוּמִיָּה לְשִׁעוּרֵי תּוֹרָה וְסוֹפְגִים לְתוֹכָם דִּינִים וְדִבְרֵי מוּסָר וְיִרְאַת שָׁמַיִם שֶׁהֶחֱיוּ אֶת רוּחָם וְהֵבִיאוּ מַרְפֵּא לְלִבָּם הַשָּׁבוּר וּלְנַפְשׁוֹתֵיהֶם הַדּוֹאֲבוֹת.

הֵם זָרְחוּ מַמָּשׁ מֵאֹשֶׁר כַּאֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הִזְדַּמְּנוּת לַעֲשׂוֹת שֵׁרוּת כָּלְשֶׁהוּ עֲבוּר לוֹמְדֵי הַתּוֹרָה, לְהַגִּישׁ כּוֹס תֵּה לְמַגִּיד הַשִּׁעוּר אוֹ לְמַלֵּא כָּל מִינֵי שְׁלִיחֻיּוֹת עֲבוּר תַּלְמִידֵי הַחֲכָמִים חוֹבְשֵׁי בֵּית הַמִּדְרָשׁ. אֵין לְתָאֵר אֶת שִׂמְחָתָם

כְּשֶׁהָיוּ רָצִים לְקַיֵּם אֵיזוֹ מִצְוָה. הִקְפִּידוּ לְהַרְבּוֹת בַּעֲנִיַּת "אָמֵן" וְ"אָמֵן יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא" וְעָמְדוּ עַל הַמִּשְׁמָר לִשְׁמֹעַ "קַדִּישִׁים" וּבְרָכוֹת וְ"לַחֲטֹף" עוֹד וָעוֹד "קְדוּשׁוֹת" וּבְיִחוּד בְּשַׁבָּתוֹת וּבְיָמִים טוֹבִים.

הַזִּקְנָה קוֹפֶצֶת

כָּךְ עָבְרוּ עֲלֵיהֶם שְׁנוֹת חַיֵּיהֶם הָאַחֲרוֹנוֹת, כְּשֶׁהֵם חַיִּים חַיֵּי עָמָל קָשִׁים וְכָל רֶגַע פָּנוּי הָיָה קֹדֶשׁ לַעֲבוֹדַת הַבּוֹרֵא.

בַּעֲלֵי הַבָּתִּים בִּקְרַקוֹב, שֶׁיָּדְעוּ עַל עֲבָרָם שֶׁל שְׁנֵי הַקַּצָּבִים הַשַּׁתָּפִים, עַל חַיֵּי הָעֹשֶׁר שֶׁלָּהֶם מִשֶּׁכְּבָר הַיָּמִים וְעַל שְׁנוֹת הַתְּשׁוּבָה הָרַבּוֹת, שֶׁעָבְרוּ עֲלֵיהֶם מִתּוֹךְ צַעַר וְיִסּוּרִים שֶׁאֵין לְתָאֲרָם, לֹא נִסּוּ אַף פַּעַם לְבַקֵּשׁ מֵהֶם שֵׁרוּת כָּלְשֶׁהוּ בְּחִנָּם, אוֹ לִנְהֹג כְּלַפֵּיהֶם בִּפְחִיתוּת הַכָּבוֹד. אַךְ לַמְרוֹת זֹאת הָיוּ שְׁנֵי הַבַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה עוֹמְדִים בִּפְנֵי כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּהַכְנָעָה, כְּעֶבֶד לִפְנֵי רַבּוֹ וְהָיוּ מַבִּיטִים עַל כָּל אֶחָד, כְּשֶׁהֵם מְנַסִּים לְנַחֵשׁ אִם הָיָה זָקוּק לְמַשֶּׁהוּ וּמִיָּד מִזְדָּרְזִים לְמַלֵּא אֶת מְבֻקָּשׁוֹ הַסָּמוּי בְּמֵרַב הַמְּהִירוּת וְהַיְּעִילוּת. לַמְרוֹת גִּילָם הַמִּתְקַדֵּם וְעַל אַף עֲיֵפוּתָם מֵעֲמָלָם הַקָּשֶׁה, הָיוּ רָצִים כְּמוֹ נְעָרִים צְעִירִים כְּדֵי לְהַשְׂבִּיעַ אֶת רְצוֹן הַבְּרִיּוֹת וּפְנֵיהֶם מַבִּיעִים סִפּוּק בְּלִי גְּבוּל.

בְּרַם הַשָּׁנִים וְהַגִּיל עָשׂוּ אֶת שֶׁלָּהֶם; עַל אֶחָד מֵהֶם קָפְצָה הַזִּקְנָה בְּמַפְתִּיעַ. הָרַגְלַיִם הִתְחִילוּ כּוֹשְׁלוֹת. הַגַּב כָּפוּף, הַיָּדַיִם רוֹעֲדוֹת... כֹּחוֹתָיו נִדַּלְדְּלוּ וְהָלְכוּ וְלֹא הָיָה מְסֻגָּל יוֹתֵר לַעֲסֹק בַּעֲבוֹדָה פִיזִית. עַד שֶׁיּוֹם אֶחָד לֹא יָכֹל לָקוּם מִמִּטָּתוֹ וְנִשְׁאַר שׁוֹכֵב בְּאֵין אוֹנִים וּבַאֲפִיסַת כֹּחוֹת. הָיָה נִרְאֶה בַּעֲלִיל שֶׁהַמָּוֶת מִתְקָרֵב אֵלָיו בִּצְעָדֵי עֲנָק. לֹא יֶאֶרְכוּ הַיָּמִים וְהוּא יֵלֵךְ בְּדֶרֶךְ כֹּל הָאָרֶץ.

הָיָה זֶה הַבַּעַל תְּשׁוּבָה הַשֵּׁנִי, לֹא זֶה שֶׁקִּבֵּל אֶת מְגִלַּת הַקְּלָף, שֶׁנִּכְתְּבָה בִּידֵי בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת, כִּכְתַב אִשּׁוּר עֲבוּר בֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה.

כְּשֶׁנּוֹדַע הַדָּבָר בָּעִיר, שֶׁאֶחָד מִבַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה חָלָה, בָּאוּ לְבַקְּרוֹ, בְּחַדְרוֹ הַדַּל, הָרַב וְכָל נִכְבְּדֵי הָעֵדָה. הַחוֹלֶה הִתְרַגֵּשׁ מְאֹד לְמַרְאֵה הַמְבַקְּרִים רָמֵי הַמַּעֲלָה שֶׁבָּאוּ לַחֲלֹק לוֹ כָּבוֹד וְהוּא פָּרַץ בִּבְכִי, חָשַׁב הָרַב שֶׁהַחוֹלֶה בּוֹכֶה מֵחֲמַת הַפַּחַד מֵהַמָּוֶת הַמִּתְקָרֵב וּבָא וּמֵאֵימַת הַהִתְיַצְּבוּת לַמִּשְׁפָּט בִּפְנֵי בֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה וְהוּא נִחֵם אוֹתוֹ וְדִבֵּר עַל לִבּוֹ שֶׁאַל לוֹ לִהְיוֹת מֻדְאָג כְּלָל וּכְלָל.

"הֲרֵי אַתָּה צַדִּיק גָּמוּר! הִגַּעְתָּ אֲפִלּוּ לְדַרְגָּה גְּבוֹהָה מִצַּדִּיק גָּמוּר!" - הִרְגִּיעַ אוֹתוֹ הָרַב - "נִשְׁמָתְךָ זַכָּה וּנְקִיָּה כְּזָהָב וּכְפָז, לְלֹא כָּל רְבָב קַל שֶׁבַּקַּלִּים! כִּסֵּא שֶׁל זָהָב מְשֻׁבָּץ בְּיַהֲלוֹמִים מוּכָן בִּשְׁבִילְךָ בְּגַן עֵדֶן! כִּי אֶת כָּל הָעֹנֶשׁ עֲבוּר חֲטָאֶיךָ כְּבָר קִבַּלְתָּ דַּי וְהוֹתֵר בָּעוֹלָם הַזֶּה!".

"אַךְ מְגִלַּת הַקְּלָף אֵינָהּ נִמְצֵאת בְּיָדִי אֶלָּא בִּידֵי חֲבֵרִי!" - קוֹנֵן הַחוֹלֶה שֶׁעָמַד עַל סַף הַמָּוֶת - "אוֹי, מֶה גָּדוֹל פַּחֲדִי מִיּוֹם הַדִּין! אֲנִי מַמָּשׁ מִתְפַּתֵּל מֵאֵימָה וְכָל הַזְּמַן אֲנִי רוֹאֶה לְנֶגֶד עֵינָי אֶת מַלְאֲכֵי הַחַבָּלָה הַנּוֹרָאִים, הַמִּתְקָרְבִים אֵלָיו בְּשַׁפּוּדֵיהֶם הַלּוֹהֲטִים, מְצַפִּים לְרֶגַע שֶׁל יְצִיאַת נִשְׁמָתוֹ, כְּדֵי לִתְקֹעַ אוֹתָם בְּגוּפוֹ וּלְהַטִּילוֹ בְּדוּדֵי הַזֶּפֶת הָרוֹתַחַת שֶׁל הַגֵּיהִנֹּם!"...

שׁוּב הִרְעִיף הָרַב עַל הַחוֹלֶה דִּבְרֵי עִידּוּד וְחִזּוּק וְהִסְבִּיר לוֹ בְּטוּב טַעַם וָדַעַת, שֶׁבַּשָּׁמַיִם אֵין זְקוּקִים לִמְגִלַּת הַקְּלָף וְכִי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא בּוֹחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב, יוֹדֵעַ כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְאֵין דָּבָר נֶעֱלָם מִמֶּנּוּ.

הַחוֹלֶה הֶאֱזִין בְּדוּמִיָּה לְדִבְרֵי הָרַב וּשְׁאָר הַנִּכְבָּדִים, אַךְ הַרְגָּשָׁתוֹ לֹא הִשְׁתַּפְּרָה וְהַפַּחַד הִמְשִׁיךְ לְכַרְסֵם בְּלִבּוֹ.

בְּצֵל הַמָּוֶת

עָבְרוּ יָמִים אֲחָדִים וּמַצָּבוֹ שֶׁל הַחוֹלֶה הוּרַע מְאֹד, צֵל הַמָּוֶת כְּבָר הָיָה פָּרוּשׂ עַל פָּנָיו. הוּא שָׁכַב בְּמִטָּתוֹ כְּשֶׁכֻּלּוֹ פְּקַעַת אַחַת שֶׁל צַעַר וְיִסּוּרִים וְכָל הַזְּמַן לֹא הִפְסִיק לִבְכּוֹת וּלְקוֹנֵן, מִתּוֹךְ הַזָּיוֹת וְסִיּוּטִים, עַל מַלְאֲכֵי חַבָּלָה לְאֵין סְפֹר הַמְּמַלְאִים אֶת כָּל חֲלַל הַחֶדֶר, שִׁפּוּדִים אֲרֻכִּים שְׁלוּפִים בִּידֵיהֶם וְהֵם מְחַכִּים בְּחֹסֶר סַבְלָנוּת לְרֶגַע שֶׁל יְצִיאַת הַנְּשָׁמָה...

אַנְשֵׁי הַ"חֶבְרָה קַדִּישָׁא", שֶׁהֻבְהֲלוּ לְמִטָּתוֹ, לֹא יָכְלוּ לַחֲזוֹת בְּעִנּוּיֵי הַנֶּפֶשׁ הַנּוֹרָאִים שֶׁל הַגּוֹסֵס וְהֵם שׁוּב הִזְעִיקוּ אֶת הָרַב בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת, אוּלַי יַעֲלֶה בְּיָדוֹ לְהַשְׁקִיט אֶת רוּחוֹ וּלְסַלֵּק מֵעָלָיו אֶת סִיּוּטֵי הַגֵּיהִנֹּם.

"רַבִּי"... הִפְלִיט בַּעַל הַתְּשׁוּבָה הַגּוֹסֵס, בְּסַנְּנוֹ אֶת הַמִּלִּים בְּקֹשִׁי רַב מִתּוֹךְ שְׂפָתָיו הַמַּכְחִילוֹת, כְּשֶׁדִּמְעוֹתָיו זוֹרְמוֹת וְשׁוֹטְפוֹת אֶת פָּנָיו הַצְּהֻבִּים כַּדּוֹנַג "רַבִּי"... לִבִּי מִתְפּוֹצֵץ מֵאֵימָה וְאַף לְרֶגַע לֹא מַרְפֶּה מִמֶּנִּי הַפַּחַד שֶׁמָּא לֹא נִתְקַבְּלָה תְּשׁוּבָתִי בַּשָּׁמַיִם! וַאֲזַי אוֹי וַאֲבוֹי לְנִשְׁמָתוֹ הַחוֹטֵאת - "וַאֲנִי אָנָה אֲנִי בָא"? (בראשית לז, ז) הֲרֵי לְעוֹלָם לֹא יֵצֵא מֵהַגֵּיהִנֹּם! וְיִהְיֶה אָבוּד בְּכַף הַקֶּלַע וּבְעִנּוּיֵי הַתֹּפֶת לְנֵצַח נְצָחִים!...

לִבּוֹ שֶׁל הָרַב בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת נִשְׁבָּר בְּקִרְבּוֹ לְמַרְאֵה הַסִּיּוּטִים הַקָּשִׁים הַפּוֹקְדִים אֶת הַחוֹלֶה וְהוּא שָׁלַח לִקְרֹא לְבַעַל הַתְּשׁוּבָה הַשֵּׁנִי וּפָקַד עָלָיו לִמְסֹר אֶת מְגִלַּת הַקְּלָף לִידֵי הַגּוֹסֵס, שֶׁיִּקַּח אוֹתָהּ אִתּוֹ אֶל הַקֶּבֶר... וְאִלּוּ עַל

הַגּוֹסֵס הַנּוֹטֶה לָמוּת צִוָּה לָתֵת תְּקִיעַת כַּף לְשֻׁתָּפוֹ וּלְהַבְטִיחַ לוֹ, שֶׁלְּאַחַר מוֹתוֹ יָבֹא אֵלָיו בַּחֲלוֹם וְיִמְסֹר לוֹ דִּוּוּחַ מָלֵא וּמְפֹרָט עַל כָּל מַה שֶּׁאֵרַע לוֹ מֵהָרֶגַע שֶׁל יְצִיאַת נִשְׁמָתוֹ וְעַד שֶׁהִגִּיעַ לִמְקוֹם מְנוּחָתוֹ.

שָׁמַע בְּעַל הַתְּשׁוּבָה הַשֵּׁנִי בְּקוֹל הָרַב וּמָסַר אֶת מְגִלַּת הַקְּלָף לִידֵי חֲבֵרוֹ הַגּוֹסֵס. כִּתְמוּרָה לְכָךְ נָתַן לוֹ הַגּוֹסֵס תְּקִיעַת כַּף, שֶׁמִּיָּד שֶׁיַּגִּיעַ לִמְנוּחָתוֹ, יָבֹא אֵלָיו בַּחֲלוֹם וְיִמְסֹר לוֹ בִּפְרוֹטְרוֹט כָּל מַה שֶּׁהִתְרַחֵשׁ אִתּוֹ בְּעוֹלָם הָאֱמֶת.

רַק אָז נִרְגַּע בַּעַל הַתְּשׁוּבָה הַנּוֹטֶה לָמוּת וְכַעֲבוֹר יוֹם נוֹסָף הוֹצִיא אֶת נִשְׁמָתוֹ מִתּוֹךְ שַׁלְוָה מְלֵאָה, כְּשֶׁעַל פָּנָיו נָסוּךְ חִיּוּךְ רָחָב שֶׁל קְדֻשָּׁה וּשְׂבִיעוּת רָצוֹן כְּמִתּוֹךְ חֲוָיָה שֶׁל תַּעֲנוּג רוּחָנִי עִלָּאִי הַנִּשְׂגָּב מֵהַשָּׂגַת אֱנוֹשׁ...

הַהַלְוָיָה נֶעֶרְכָה בְּרֹב עַם, הָרַב שָׁלַח אֶת הַשַּׁמָּשׁ לְכָל בָּתֵּי הַכְּנֶסֶת לְהַכְרִיז עַל בִּטּוּל מְלָאכָה, כָּל הַחֲנֻיּוֹת וּבָתֵּי הַמִּסְחָר נִסְגְּרוּ וְכָל תּוֹשָׁבֵי הָעִיר, מִנַּעַר וְעַד זָקֵן, מֵהָאִישׁ הַפָּשׁוּט וְעַד פַּרְנְסֵי הַצִּבּוּר, נָהֲרוּ לַהַלְוָיָה כְּדֵי לַחֲלֹק לְבַעַל הַתְּשׁוּבָה אֶת הַכָּבוֹד הָאַחֲרוֹן.

הֲמוֹנִים הִצְטוֹפְפוּ בְּבֵית הַקְּבָרוֹת וְהָאָרוֹן הֻטְמַן בַּקֶּבֶר, כְּשֶׁבִּידֵי הַנִּפְטָר מְגִלַּת הַקְּלָף לְבֵית דִּין שֶׁל מַעְלָה.

בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת הִשְׁמִיעַ דִּבְרֵי הֶסְפֵּד נִרְגָּשִׁים בְּקוֹל חוֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ, שֶׁהִרְטִיט אֶת הַלְּבָבוֹת וְכָל הַקָּהָל פָּרַץ בִּבְכִי.

בִּדְבָרָיו גּוֹלֵל הָרַב אֶת פָּרָשַׁת הָעִנּוּיִים וְהַסִּגּוּפִים הַנּוֹרָאִים שֶׁהַנִּפְטָר קִבֵּל עַל עַצְמוֹ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן כְּדֵי לְכַפֵּר עַל חֲטָאָיו וּלְטַהֵר וּלְזַכֵּךְ אֶת נִשְׁמָתוֹ מִכָּל סִיג וּפְגָם.

"צְאוּ וּרְאוּ מֶה גָּדוֹל כֹּחָהּ שֶׁל תְּשׁוּבָה שֶׁהִיא מַגַּעַת עַד כִּסֵּא הַכָּבוֹד!" - פָּנָה הָרַב אֶל הַנֶּאֱסָפִים – "אֲפִלּוּ הַחוֹטֵא הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר, שֶׁדּוֹמֶה שֶׁאֵין לוֹ תַּקָּנָה כְּלָל, גַּם הוּא יָכוֹל לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה כָּל זְמַן שֶׁהַנְּשָׁמָה בְּקִרְבּוֹ וּלְהַגִּיעַ לָעוֹלָם הַבָּא נָקִי מִכָּל חֵטְא וְעָוֹן!"

וְהוּא סִיֵּם אֶת הַהֶסְפֵּד בְּהַרְעִימוֹ בְּקוֹל אַדִּיר, כְּשֶׁמַּבָּטוֹ מֻפְנֶה כְּלַפֵּי מַעְלָה: "פְּנוּ מָקוֹם! פָּרְצוּ דֶּרֶךְ! צַדִּיק גָּדוֹל מַגִּיעַ עַתָּה לִמְנוּחָתוֹ! נְשָׁמָה שֶׁל פָּז וְסַפִּירִים עוֹלָה וְחוֹזֶרֶת לִמְקוֹר מַחְצַבְתָּהּ, זַכָּה וּטְהוֹרָה בְּדִיּוּק כְּפִי שֶׁהָיְתָה בְּעֵת יְרִידָתָהּ לָעוֹלָם!"

בְּמֶשֶׁךְ יְמֵי הַשִּׁבְעָה בָּא הָרַב וְעִמּוֹ נִכְבְּדֵי הָעֵדָה לְהִתְפַּלֵּל בַּבַּיִת בּוֹ הוֹצִיא בַּעַל הַתְּשׁוּבָה אֶת נִשְׁמָתוֹ וּלְנַחֵם אֶת הָאַלְמָנָה וְהַיְתוֹמִים. הַחֶדֶר הַצַּר וְכָל הֶחָצֵר הָיָה צַר מִלְּהָכִיל אֶת כָּל הַבָּאִים וְהַתְּפִלּוֹת נֶעֶרְכוּ בְּרֶגֶשׁ רַב. לְאַחַר הַתְּפִלּוֹת לָמַד הָרַב פֶּרֶק מִשְׁנָיוֹת יַחַד עִם כָּל הַקָּהָל לְעִלּוּי נִשְׁמַת הַנִּפְטָר וּבְמֶשֶׁךְ כָּל הַיּוֹם הָמָה הַמָּקוֹם מִמְּבַקְּרִים מִכָּל הָעִיר וְהַסְּבִיבָה שֶׁהִפְגִּינוּ אֶת אַהֲדָתָם וְהוֹקָרָתָם לַמָּנוֹחַ.

פֶּרֶק עֲשִׂירִי

לִפְנֵי בֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה

הַשֻּׁתָּף בַּחֲלוֹם

בַּעַל הַתְּשׁוּבָה הַשֵּׁנִי, שֻׁתָּפוֹ שֶׁל הַנִּפְטָר, שֶׁאֶת מְגִלַּת הַקְּלָף שֶׁלּוֹ לָקַח אִתּוֹ אֶל הַקֶּבֶר, חִכָּה בְּחֹסֶר סַבְלָנוּת בְּמֶשֶׁךְ כָּל יְמֵי הַשִּׁבְעָה, שֶׁחֲבֵרוֹ יָבֹא אֵלָיו בַּחֲלוֹם וִיסַפֵּר לוֹ כָּל מַה שֶּׁאֵרַע לוֹ בְּעוֹלָם הָאֱמֶת. אַךְ - לַשָּׁוְא! שׁוּם אִתּוּת לֹא הִגִּיעַ מֵהַמֵּת. עָבַר עוֹד שָׁבוּעַ וְעוֹד שָׁבוּעַ. הַשֻּׁתָּף הָיָה כְּבָר מָלֵא דְּאָגָה וְצַעַר. לְבַסּוֹף, אַחֲרֵי שְׁבוּעַיִם נוֹסָפִים שֶׁל צִפִּיָּה מְתוּחָה, הוֹפִיעַ הַמֵּת בַּחֲלוֹמוֹ...

זֶה הָיָה בַּלַּיְלָה הָרִאשׁוֹן שֶׁאַחֲרֵי הַשְּׁלֹשִׁים. כַּאֲשֶׁר בַּעַל הַתְּשׁוּבָה שֶׁנִּשְׁאַר בַּחַיִּים, נִרְדַּם עַל מִשְׁכַּב הַקַּשׁ שֶׁלּוֹ, לְאַחַר יוֹם שֶׁל עֲבוֹדָה מְפָרֶכֶת, הוֹפִיעַ בַּחֲלוֹמוֹ הַשֻּׁתָּף הַמֵּת. הוּא יָדַע הֵיטֵב שֶׁשֻּׁתָּפוֹ כְּבָר הָלַךְ לְעוֹלָמוֹ וְלֹא נִמְצָא יוֹתֵר בֵּין הַחַיִּים וּבְדִמְיוֹנוֹ רָאָה אוֹתוֹ כִּדְמוּת מְעֻנָּה וּרְצוּצָה עוֹד יוֹתֵר מִכְּפִי שֶׁהָיָה בְּעוֹדֶנּוּ בַּחַיִּים. בְּיִחוּד בַּיָּמִים הָאַחֲרוֹנִים שֶׁלִּפְנֵי מוֹתוֹ, כְּשֶׁתּוֹאֲרוֹ הָיָה מַמָּשׁ שָׁחוֹר מִשְּׁחוֹר וְכָל צוּרָתוֹ נִשְׁתַּנְּתָה וְנִתְעַקְּמָה מֵרֹב בְּכִי וִילָלוֹת, חָרֵד וְרוֹעֵד מֵאֵימַת יוֹם הַדִּין.

אַךְ בְּהוֹפִיעוֹ בַּחֲלוֹם כִּמְעַט וְלֹא הִכִּיר אֶת שֻׁתָּפוֹ, שֶׁבִּלָּה אִתּוֹ בְּיַחַד אֶת כָּל שְׁנוֹת חַיָּיו, בִּתְקוּפוֹת שֶׁל שִׂמְחָה וָאֹשֶׁר וּבִתְקוּפוֹת שֶׁל יָגוֹן וּכְאֵב. כֻּלּוֹ הָיָה קוֹרֵן אוֹר וְכָל דְּמוּתוֹ הִבְהִיקָה בְּאוֹר יְקָרוֹת. הוּא הֵפִיץ סְבִיבוֹ זִיו שֶׁל קְדֻשָּׁה וְזֹךְ, שֶׁסִּנְוֵר אֶת הָעֵינַיִם, כְּנֹגַהּ הַשֶּׁמֶשׁ בַּצָּהֳרַיִם עַד

שֶׁהָיָה קָשֶׁה לְהִסְתַּכֵּל בּוֹ. גַּם הַתַּכְרִיכִים שֶׁלּוֹ הָיוּ צְחֹרוֹת מִצְּחוֹר, כְּלֹבֶן שֶׁל שֶׁלֶג קְטִיפָתִי בַּהִשְׁתַּקְּפוֹ בְּאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ שֶׁמֵּעַל, לְלֹא כָּל צֵל אוֹ רְבָב, כָּל יֵשׁוּתוֹ אָמְרָה הוֹד וְהָדָר שֶׁל צַדִּיק הַנֶּהֱנֶה מִזִּיו הַשְּׁכִינָה בְּגַן עֵדֶן הָעֶלְיוֹן...

וְהַקּוֹל שֶׁל דְּמוּת הַפְּלָאִים שֶׁל מִי שֶׁהָיָה שֵׁתָּפוֹ לְשֶׁעָבַר! קוֹל מְלַטֵּף וּמְעוֹדֵד כִּצְלִילֵי פַּעֲמוֹנֵי כֶּסֶף! בְּמֶשֶׁךְ שְׁנוֹת הַתְּשׁוּבָה, הוּא שָׁכַח כְּבָר שֶׁאֵי פַּעַם הָיָה שֵׁתָּפוֹ מְסֻגָּל לְדַבֵּר בְּקוֹל נִמְרָץ וְעֵרָנִי. כָּל הַזְּמַן הָיָה קוֹלוֹ עָצוּב וְלֵאֶה, מַחֲרִישׁ יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר מְדַבֵּר. וְגַם מְעַט הַמִּלִּים שֶׁהָיָה מוֹצִיא מִפִּיו פֹּה וָשָׁם, הָיָה לָהֶם צְלִיל צָרוּד וְחֹרֵק, כְּאִלּוּ בָּקְעוּ מִקִּבְרוֹ שֶׁל מֵת חַי. וְאִלּוּ עַתָּה הָיָה הַקּוֹל צָלוּל, מָלֵא עֶדְנָה וּמְתִיקוּת וְשׁוֹפֵעַ אֹשֶׁר וְנַחַת רוּחַ. רָחוֹק כִּרְחֹק מִזְרָח מִמַּעֲרָב מִקּוֹלוֹ שֶׁל קַצָּב בּוּר וְעַם הָאָרֶץ, שֶׁקֻּפָּה שֶׁל שְׁרָצִים - עֲוֹנוֹת וּפְשָׁעִים חֲמוּרִים - תְּלוּיָה לוֹ מֵאֲחוֹרָיו. הָיָה זֶה קוֹלוֹ כְּשֶׁל אַבְרֵךְ מֶשִׁי, מְעֻדָּן שֶׁנִּזְדַּכֵּךְ עַל יְדֵי שְׁקִידָה נִמְרֶצֶת בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה וּבְחַיֵּי קְדֻשָּׁה וְטָהֳרָה.

מִיהוּ הַבַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת

"חֲבֵרִי הָאָהוּב"!... - הִגִּיעַ אֵלָיו קוֹלוֹ הַקְּטִיפָתִי וְהָרַךְ שֶׁל הַנִּפְטָר - "אֶצְלְכֶם בָּעוֹלָם הַשָּׁפָל לֹא יוֹדְעִים כְּלָל מִיהוּ הַבַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת, מַה גְּדוֹלָה מַעֲלָתוֹ בַּשָּׁמַיִם, בְּתוֹךְ הַפָּמַלְיָא שֶׁל מַעְלָה וּבְאֵיזוֹ מִדָּה מִתְחַשְּׁבִים שָׁם בְּדַעְתּוֹ! כָּל הַשְּׁעָרִים שֶׁל הָעוֹלָמוֹת הָעֶלְיוֹנִים עוֹמְדִים פְּתוּחִים לְפָנָיו וַהֲרֵיהוּ שָׁם בִּבְחִינַת בֶּן בַּיִת, יוֹצֵא וְנִכְנָס, כְּמוֹ בְּבֵיתוֹ הַפְּרָטִי! כֻּלָּם נִשְׁמָעִים לְמוֹצָא פִּיו וְשָׂשִׂים לְמַלֵּא אֶת רְצוֹנוֹ - מַה שֶּׁהוּא גּוֹזֵר הֲרֵי זֶה שָׁרִיר וְקַיָּם!".

וְאָז הִתְחִיל הַנִּפְטָר לְסַפֵּר אֶת כָּל הַקּוֹרוֹת אוֹתוֹ מֵאָז יְצִיאַת נִשְׁמָתוֹ:

"פַּחְדִּי אָמְנָם לֹא הָיָה פַּחַד שָׁוְא! רַע וָמַר הָיָה לָהֶם וּלְנִשְׁמוֹתֵיהֶם לְנֵצַח נְצָחִים, אִלְמָלֵא הָיִינוּ חוֹזְרִים בִּתְשׁוּבָה בְּעוֹדֵנוּ בַּחַיִּים, כִּי כָּאן, לְמַעְלָה, אִי אֶפְשָׁר יוֹתֵר לְתַקֵּן מַה שֶּׁקִּלְקְלוּ לְמַטָּה!

"וּבְכֵן הַסְכֵּת אֵפוֹא וּשְׁמַע, חֲבֵרִי הַיָּקָר!

"בּוֹ בָּרֶגַע שֶׁנִּשְׁמָתִי פָּרְחָה מִגּוּפִי, מִיָּד הִקִּיפוּ אוֹתִי מִפָּנִים וּמֵאָחוֹר, מִלְמַעְלָה וּמִלְּמַטָּה כִּתּוֹת כִּתּוֹת שֶׁל מַלְאֲכֵי חַבָּלָה, מַשְׁחִיתִים וּקְלִפּוֹת כְּחוֹל אֲשֶׁר עַל שְׂפַת הַיָּם! מַרְאֵיהֶם הָיָה כָּל כָּךְ אָיֹם וּמְעוֹרֵר חַלְחָלָה וּפַלָּצוּת, שֶׁמֵּהַפַּחַד בִּלְבַד אֶפְשָׁר הָיָה לָמוּת אֶלֶף (1,000) פְּעָמִים! חֵלֶק מֵהֶם הִגִּיעוּ בִּדְמוּתָם שֶׁל זְאֵבֵי טֶרֶף רְעֵבִים וְחֵלֶק בִּדְמוּת נְחָשִׁים אַרְסִיִּים וּפְתָנִים עֲנָקִיִּים, שֶׁהִתְפַּתְּלוּ סָבִיב בְּמָחוֹל שְׂטָנִים מַקְפִּיא דָּם... וַאֲחֵרִים עָטוּ עָלַי בִּדְמֻיּוֹת זַוְעָתִיּוֹת בְּיוֹתֵר שֶׁל בְּרִיּוֹת שׁוֹנוֹת וּמְשֻׁנּוֹת, מִין תַּעֲרֹבֶת שֶׁל אִישׁ הַפֶּרֶא וְחַיַּת הַיַּעַר, עִם פַּרְצוּפִים שְׁחוֹרִים מִשְּׁחוֹר וְעֵינַיִם לוֹהֲטוֹת צְמֵאוֹת לְדָם וּבִידֵיהֶם פִּגְיוֹנוֹת שְׁלוּפִים, דְּרוּכִים וּמוּכָנִים לִתְקֹעַ אוֹתָן בְּלִבּוֹ וּלְטַלְטֵל אוֹתוֹ בִּתְנוּפָה אַחַת אֵי שָׁם לְתוֹךְ גֵּיא צַלְמָוֶת בְּאֵיזוֹ אֶרֶץ צִיָּה וְשׁוֹמֵמָה, אֲשֶׁר מִשָּׁם לֹא יֵחָלֵץ עוֹד לְעוֹלָם וְיִהְיֶה אָבוּד לְנֵצַח נְצָחִים!...

"אַךְ הָאֵימָה הַחֲשֵׁכָה שֶׁנָּפְלָה עָלַי הָיְתָה רַק לְהֶרֶף עַיִן, כִּי מִיָּד נִצְּבוּ לְיָדִי אַרְבָּעָה מַלְאֲכֵי רַחֲמִים, בִּדְמוּת כְּרוּבִים צְחוֹרִים, שׁוֹפְעֵי עֶדְנָה וְרֹךְ לְאֵין קֵץ. הֵם תָּפְסוּ מָקוֹם, אֶחָד לִמְרַאֲשׁוֹתַי, אֶחָד לְמַרְגְּלוֹתַי וּשְׁנַיִם מִשְּׁנֵי הַצְּדָדִים, הֵם לֹא זָזוּ מִמֶּנִּי אַף לְרֶגַע עַד אַחֲרֵי שֶׁגָּמְרוּ אֶת הַטָּהֳרָה. כָּךְ חָסְמוּ אֶת הַגִּישָׁה בִּפְנֵי כָּל מַלְאֲכֵי הַחַבָּלָה וְלֹא הָיְתָה לָהֶם כָּל שְׁלִיטָה עָלַי. הֵם חָרְקוּ בְּזַעַם בְּשִׁנֵּיהֶם וְיָרוּ זִקֵּי אֵשׁ, מוּכָנִים לִקְרֹעַ אוֹתוֹ לִגְזָרִים, לַעֲשׂוֹת אִתּוֹ כָּלָה וְלֹא לְהַשְׁאִיר מִמֶּנּוּ שָׂרִיד וּפָלִיט... אַךְ אַרְבַּעַת מַלְאֲכֵי הָרַחֲמִים

הִקִּיפוּ אוֹתִי בִּבְחוֹמָה בְּצוּרָה וְהַמַּשְׁחִיתִים לֹא יָכְלוּ לְהִתְקָרֵב אֵלַי בְּשׁוּם פָּנִים.

"כְּשֶׁהִכְנִיסוּ אוֹתִי לָאָרוֹן כְּדֵי לְהוֹבִילֵנִי לְבֵית הַקְּבָרוֹת, נִגְלוּ לְעֵינַי עוֹד מַלְאֲכֵי מַעְלָה, שֶׁהִצְטָרְפוּ לְאַרְבַּעַת מַלְאֲכֵי הָרַחֲמִים וְגוֹנְנוּ עָלַי לְאֹרֶךְ כָּל הַדֶּרֶךְ. וְלַמְרוֹת שֶׁמַּלְאֲכֵי הַחַבָּלָה הַשְּׁחֹרִים אָרְבוּ לִי כָּל הַזְּמַן בְּלְהִיטוּת עֲצוּמָה, נִדְחָפִים וְנִדְחָקִים לְעֶבְרִי בְּמַאֲמָץ רַצְחָנִי לִפְרֹץ פִּרְצָה בְּחוֹמַת הַמָּגֵן שֶׁמִּסְּבִיבִי וּלְתָפְסוֹ וּלְטַלְטְלוֹ אֶל מֵעֵבֶר לְהָרֵי חֹשֶׁךְ וְעַל אַף מִסְפָּרָם הָאֵין סוֹפִי - לֹא יָכְלוּ לִנְגֹּעַ בִּי וְלַעֲשׂוֹת לִי כָּל רַע.

"כְּשֶׁהוֹרִידוּ אֶת אֲרוֹנִי אֶל הַקֶּבֶר, לִפְנֵי שֶׁכִּסּוּ אוֹתִי בֶּעָפָר, עָשׂוּ מַלְאֲכֵי הַחַבָּלָה מַאֲמָץ נוֹעָז אַחֲרוֹן, בְּהִדָּחֲקָם אֶל הָאָרֹן בְּרֹב רַעַשׁ וַהֲמֻלָּה וְהִתְעַקְּשׁוּ דַּוְקָא לַחֲטֹף אֶת גּוּפוֹ בְּכָל מְחִיר. אַךְ הַמַּלְאָכִים הַקְּדוֹשִׁים נִצְּבוּ סְבִיבִי אֵיתָנִים כְּצוּר וְגוֹנְנוּ עָלַי כָּל הַזְּמַן מִבְּלִי לְהָסִיר מִמֶּנִּי אֶת מַבָּטָם הָרַחוּם אַף לְרֶגַע.

"גַּם לְאַחַר סְתִימַת הַגּוֹלָל כַּאֲשֶׁר הַקֶּבֶר הָיָה כְּבָר מְכֻסֶּה לְגַמְרֵי וְכָל הַמְּלַוִּים, עִם הָרַב הַקָּדוֹשׁ שֶׁלָּנוּ, כְּבָר עָזְבוּ אֶת הַמָּקוֹם וְחָזְרוּ הָעֲיָרָה, גַּם אָז לֹא זָזוּ אַרְבַּעַת מַלְאֲכֵי הָרַחֲמִים מִקִּבְרִי וְנִשְׁאֲרוּ עוֹמְדִים שָׁם, סוֹכְכִים עָלַי בְּכַנְפֵיהֶם שֶׁלֹּא יְאֻנֶּה לְגוּפִי כָּל רַע.

בִּפְנֵי בֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה

"וְאָז הוֹפִיעוּ אַרְבָּעָה מַלְאָכִים אֲחֵרִים, עוֹטִים הוֹד וְהָדָר, כְּדֵי לְהָבִיא אֶת נִשְׁמָתִי בִּפְנֵי בֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה.

"הִתְרוֹמַמְתִּי אֶל עַל וְזִנַּקְתִּי לִמְרוֹמֵי הַשָּׁמַיִם בְּהַרְגִּישִׁי עַצְמִי כָּל כָּךְ קַל, כְּשֶׁאֲנִי מְרַחֵף בְּקַלּוּת כָּזוֹ כְּאִלּוּ

לִפְנֵי בֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה

הָיִיתִי מַלְאָךְ בַּעַל שֵׁשׁ כְּנָפַיִם... עַד מְהֵרָה הִגַּעְתִּי לְתוֹךְ עוֹלָם מָלֵא אוֹר נְגוֹהוֹת, זֹהַר וּמַבְרִיק, בְּמִדָּה כָּזוֹ, שֶׁאַתֶּם שָׁם לְמַטָּה, בָּעוֹלָם הַגַּשְׁמִי, אֵינְכֶם יְכוֹלִים אֲפִלּוּ לְתָאֵר בְּדִמְיוֹן אֶפֶס קָצֵהוּ. מִיָּד מִלְּאָה אוֹתִי הַרְגָּשַׁת אֹשֶׁר וְתַעֲנוּג רוּחָנִי עִלָּאִי שֶׁאֵין לְתָאֲרָהּ וּלְבַטְּאָהּ בְּמִלִּים, כָּל תַּעֲנוּגֵי עוֹלָם הַזֶּה בְּמֶשֶׁךְ כָּל יְמֵי חַיֵּי אֱנוֹשׁ הֵם כְּאַיִן וּכְאֶפֶס לְעֻמַּת הָעֹנֶג שֶׁל שְׁנִיָּה אַחַת (1) בִּנְהוֹרָא עִלָּאָה זוֹ.

אַרְבָּעָה מַלְאָכִים, הַשּׁוֹשְׁבִינִים שֶׁלִּי, הוֹבִילוּ אוֹתִי לְעֵבֶר אַרְמוֹן רָם וְנִשָּׂא, שֶׁכְּתָלָיו עֲשׂוּיִים כֻּלָּם בְּדֹלַח טָהוֹר וְהָעַמּוּדִים וְהַקְּשָׁתוֹת מִזָּהָב וּמִפָּז. הַחַלּוֹנוֹת שֶׁבְּצוּ בְּיַהֲלוֹמֵי עֲנָק, שֶׁנּוֹצְצוּ וְהֵפִיצוּ אוֹר יְקָרוֹת לְמֶרְחַקִּים בְּצִבְעֵי קֶשֶׁת מַרְהִיבֵי עַיִן, שֶׁנִּשְׁאַרְתִּי עוֹמֵד נִפְעָם וְנִרְגָּשׁ מֵרֹב קֶסֶם. מֵעַל הַשַּׁעַר הָעֲנָקִי בְּפֶתַח הָאַרְמוֹן מִתְנוֹסְסוֹת הַמִּלִּים "מְקוֹם הַמִּשְׁפָּט" חֲרוּטוֹת בְּאוֹתוֹת שֶׁל אֵשׁ לוֹהֶטֶת - וּלְיַד הַכְּנִיסָה רוֹבְצִים אֲרָיוֹת וּנְמֵרִים שֶׁמְּרַחְרְחִים אַחֲרֵי כָּל נְשָׁמָה הַמִּכְנֶסֶת פְּנִימָה וּבְהֶתְאֵם לְמִדַּת הַחֲטָאִים שֶׁל הַנְּשָׁמָה, הֵם מַשְׁמִיעִים קוֹלוֹת נַהֲמָה מַחֲרִידִים.

"אַרְבָּעָה (4) הַמַּלְאָכִים נָשְׂאוּ אוֹתִי עַל כַּנְפֵיהֶם וְהִכְנִיסוּנִי לִמְקוֹם הַמִּשְׁפָּט. כָּאן נִתְגַּלָּה לִפְנֵי מַחֲזֶה מַרְהִיב עֵינַיִם כָּזֶה, שֶׁלֹּא יָדַעְתִּי עַל מִי לְהִסְתַּכֵּל קֹדֶם, אֶת גָּדְלוֹ שֶׁל הָאוּלָם אִי אֶפְשָׁר לִתְפֹּס אֲפִלּוּ בְּמַבָּט מִקָּצֶה אֶחָד אֶל מִשְׁנֵהוּ. נוֹסָף לְכָךְ מְשֻׁבָּצִים הַתִּקְרָה וְהָרִצְפָּה בְּאַבְנֵי חֵן מַבְרִיקִים, הַמְּפִיצִים סְבִיבָם קַרְנֵי אוֹר כָּאֵלֶּה, שֶׁזִּיוָם יַכְהֶה אֶת עֵין הַשֶּׁמֶשׁ הַמְּאִירָה שָׁם לְמַטָּה עַל פְּנֵי כַּדּוּר הָאָרֶץ...

"בְּאֶמְצַע הָאוּלָם עוֹמֵד שֻׁלְחָן עֲנָקִי שֶׁסְּבִיבוֹ מְסֻבִּים חַבְרֵי בֵּית הַדִּין שֶׁל מַעֲלָה - כֻּלָּם מַלְאֲכֵי אֵשׁ אוֹכֶלֶת: בְּרֹאשׁ הַשֻּׁלְחָן לוֹחֲשׁוֹת מִלְמַעְלָה בְּאוֹתִיּוֹת שֶׁל אֵשׁ הַמִּלִּים:

"תּוֹרַת מֹשֶׁה אֱמֶת" וְעַל פְּנֵי הַשֻּׁלְחָן מֻנָּח סֵפֶר תּוֹרָה פָּתוּחַ, שֶׁאוֹתִיּוֹתָיו בּוֹרְקוֹת כְּגַחֲלֵי אֵשׁ...

"לְכָאן, אַל הַשֻּׁלְחָן הַזֶּה, מְבִיאִים אֶת הַנְּשָׁמוֹת שֶׁהֶעֱלוּ זֶה עַתָּה מֵעֵמֶק הַבָּכָא, כְּדֵי לַחֲרֹץ כָּאן אֶת מִשְׁפָּטָן לְשֵׁבֶט אוֹ לְחֶסֶד.

"בְּעֵת הַמִּשְׁפָּט, פּוֹתְחִים אֶת הַדַּף שֶׁל הַנְּשָׁמָה הַנִּדּוֹנָה, בְּסֵפֶר הַזִּכְרוֹנוֹת הֶעָבֶה הֶעָשׂוּי מִקְּלָף וְקוֹרְאִים מִתּוֹכוֹ אֶת כָּל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים וְאֶת כָּל הַמַּעֲשִׂים הָרָעִים שֶׁבְּעַל הַנְּשָׁמָה עָשָׂה בְּמֶשֶׁךְ כָּל שְׁנוֹת חַיָּיו עֲלֵי אֲדָמוֹת וְשֶׁהוּא כָּתַב אֹתָם בְּמוֹ יָדָיו. לְכָל מִשְׁפָּט מִתְיַצְּבִים מַלְאֲכֵי רַחֲמִים וּמַלְאֲכֵי דִּין, מְלִיצֵי יֹשֶׁר וּמְקַטְרְגִים. הַנְּשָׁמָה עַצְמָהּ נֶאֱלֶמֶת דּוֹם בְּדֶרֶךְ כְּלָל מֵרֹב חֲרָדָה וּפַחַד וְאֵינָהּ מְסֻגֶּלֶת לְלַמֵּד זְכוּת עַל עַצְמָהּ לְבַד וּלְהִתְגּוֹנֵן נֶגֶד דִּבְרֵי הָאַשְׁמָה עַל עֲבֵרוֹת וַחֲטָאִים הַמּוּטָחִים נֶגְדָּהּ עַל יְדֵי הַקָּטֵגוֹרְיָה.

"עַל פִּי רֹב מַזְמִינִים גַּם עֵדִים לַמִּשְׁפָּטִים אֵלֶּה, בְּעֵת שֶׁחִכִּיתִי לְתוֹרִי לְהִקָּרֵא לְכֵס הַמִּשְׁפָּט, הִתְנַהֵל שָׁם מִשְׁפָּט שֶׁל נְשָׁמָה אַחֶרֶת וּבְמַהֲלַךְ הַדִּיּוּן נִקְרְאוּ קִירוֹת בֵּיתוֹ שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם לְהָעִיד נֶגְדּוֹ עַל עֲבֵרָה שֶׁעָשָׂה שָׁם בַּסֵּתֶר, בִּהְיוֹתוֹ בָּטוּחַ שֶׁאַף אֶחָד אֵינוֹ רוֹאֶה אוֹתוֹ.

"פִּסְקֵי דִּין שׁוֹנִים נֶחְרָצִים לְכָל נִדּוֹן וְנִדּוֹן. חֵלֶק נִדּוֹנִים לַגֵּיהִנֹּם, אַךְ יֵשׁ לִקְבֹּעַ גַּם לְאֵיזֶה מָדוֹר וּלְכַמָּה זְמַן. עַל אֲחֵרִים גּוֹזְרִים לָרֶדֶת לִשְׁאוֹל תַּחְתִּית וּלְכַף הַקֶּלַע. יֵשׁ גַּם כָּאֵלֶּה שֶׁחוֹתְכִים אֶת דִּינָן לָרֶדֶת שׁוּב לְעָלְמָא דִּלְתַתָּא וּלְהִתְגַּלְגֵּל בְּגוּף שֶׁל בְּהֵמָה, אוֹ בְּצֶמַח אוֹ בְּדוֹמֵם וְלַעֲמֹד וּלְחַכּוֹת יָמִים וְשָׁנִים לְאֵין קֵץ עַד שֶׁיַּגִּיעוּ לִידֵי תִּקּוּן.

"מִיָּד עִם מַתַּן פְּסַק הַדִּין, כְּשֶׁהַנְּשָׁמָה יוֹצֵאת חַיֶּבֶת בַּדִּין, נִתֶּנֶת הָרְשׁוּת לְמַלְאֲכֵי הַחַבָּלָה וְהֵם חוֹטְפִים אוֹתָהּ

וּמוֹצִיאִים אוֹתָהּ אֶל הַמָּקוֹם הַמְיֹעָד לָהּ. הַנְּשָׁמָה מְקוֹנֶנֶת וּמְיַלֶּלֶת, מַבִּיעָה אֶת חֲרָטָתָהּ וּמְבַקֶּשֶׁת רַחֲמִים - אַךְ בָּעוֹלָם הָעֶלְיוֹן שׁוּב אֵין מָקוֹם לַחֲרָטָה וְלִתְשׁוּבָה עַל הָעֲבֵרוֹת שֶׁהָאָדָם עָבַר עֲלֵיהֶן בִּימֵי חַיָּיו עֲלֵי אֲדָמוֹת".

הַמְקַטְרְגִים בִּמְלֹא הַקִּטְרוּג

הַחֲלוֹם שֶׁל הַקַּצָּב בַּעַל הַתְּשׁוּבָה שֶׁנִּשְׁאַר בַּחַיִּים נִמְשָׁךְ שָׁעוֹת עַל שָׁעוֹת וְשֻׁתָּפוֹ הַנִּפְטָר הִמְשִׁיךְ בְּדִוּוּחוֹ עַל מַהֲלַךְ הַדְּבָרִים בְּאוּלַם בֵּית הַדִּין שֶׁל מַעְלָה, אֵלָיו הוּבָא כְּדֵי לִמְסֹר דִּין וְחֶשְׁבּוֹן עַל מַעֲשָׂיו בָּעוֹלָם הַזֶּה:

"קוֹרֶה גַּם, שֶׁנִּשְׁמָתוֹ שֶׁל אָדָם מַגִּיעָה לְכָאן לְבָנָה כַּשֶּׁלֶג וְצַחָה כִּבְדֹלַח, לְלֹא כָּל כֶּתֶם אוֹ רְבָב וְהִיא יוֹצֵאת זַכָּאִית בַּדִּין וְאָז נִשְׁמְעָה הַכְרָזָה: 'לְגַן עֵדֶן!'

מִיָּד קָמִים מַלְאֲכֵי מַעְלָה מִמְּקוֹמָם וְקוֹרְאִים בְּקוֹל רִנָּה וְצָהֳלָה:

"אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ! אַשְׁרֶיךָ שֶׁזָּכִיתָ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא!" כִּתָּה שֶׁל מַלְאָכִים קְדוֹשִׁים עִם כְּנָפַיִם לְבָנוֹת מַקִּיפוֹת אֶת הַנְּשָׁמָה כְּמִין מִשְׁמָר שֶׁל כָּבוֹד וּמְפַנִּים לָהּ דֶּרֶךְ בְּהַכְרִיזָם בְּקוֹל חֲגִיגִי: "פַּנּוּ דֶּרֶךְ יַשְּׁרוּ מְסִלָּה, כִּי צַדִּיק בָּא! "אִמְרוּ צַדִּיק כִּי טוֹב כִּי פְרִי מַעַלְלֵיהֶם יֹאכֵלוּ" (ישעיה ג, י).

בְּכָבוֹד וּבִפְאֵר בַּל יְתֹאָר מוּבָל הַצַּדִּיק לִמְקוֹם מְנוּחָתוֹ בְּגַן עֵדֶן, כָּל הַצַּדִּיקִים יוֹצְאִים לִקְרָאתוֹ וּמְקַבְּלִים בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וּבְחִבָּה יְתֵרָה אֶת הַצַּדִּיק עֲמִיתָם הֶחָדָשׁ, הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים מְאִירִים אֶת דַּרְכּוֹ בְּהַזְרִימָם אֲלֻמּוֹת אוֹר בְּצִבְעֵי הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב וּבָרָק שֶׁל יַהֲלוֹמִים וְאַבְנֵי חֵן. כָּל הַמַּזָּלוֹת וְכוֹכְבֵי הַלֶּכֶת מִשְׁתַּחֲוִים לִפְנֵי הַצַּדִּיק

בְּהַגִּיעוֹ לְשַׁעֲרֵי גַּן הָעֵדֶן, כָּל הַבְּרִיאָה כֻּלָּהּ אוֹמֶרֶת שִׁירָה וּמַשְׁמִיעָה בְּקוֹל בְּכָל כְּלֵי הַזֶּמֶר: "אַשְׁרֵי לוֹ וְאַשְׁרֵי חֶלְקוֹ!".

"אַךְ דְּבָרִים כָּאֵלֶּה קוֹרִים רַק לְעִתִּים נְדִירוֹת, בְּדֶרֶךְ כְּלָל יוֹצְאוֹת נְשָׁמוֹת חַיָּבוֹת בַּדִּין וְאָז אוֹי וַאֲבוֹי לָהּ. חַבְרֵי בֵּית הַדִּין שֶׁל מַעְלָה מְטִיחִים בְּפָנֶיהָ דִּבְרֵי תּוֹכָחָה וּנְזִיפָה קָשִׁים בְּיוֹתֵר וּמַרְעִימִים עָלֶיהָ בְּקוֹלוֹת צְעָקָה נִזְעָמִים, הַמְּזַעַזְעִים אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת:

"רָשָׁע! פּוֹשֵׁעַ יִשְׂרָאֵל! בְּאֵיזוֹ עַזּוּת מֵצַח הִתְמָרַדְתָּ נֶגֶד מִצְוֹתָיו שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא?! נָתְנוּ לְךָ נְשָׁמָה זַכָּה וּטְהוֹרָה וְהִזְהִירוּ אוֹתְךָ: 'לִשְׁמֹר עָלֶיהָ מִכָּל סִיג וּפְגָם! וּלְהַחֲזִיק אוֹתָהּ בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה!!' - וּלְבַסּוֹף טִמֵּאתָ אוֹתָהּ וְזִהַמְתָּ אוֹתָהּ בַּחֲטָאֶיךָ וּבְתַאֲווֹתֶיךָ הַנִּפְשָׁעוֹת! אוֹי לְךָ וְאוֹי לְנַפְשְׁךָ! בִּגְלַל הֲנָאוֹת שָׁעָה מְדֻמּוֹת נְמוֹגוֹת כֶּעָשָׁן וִתַּרְתָּ עַל שַׁ"י (310) עוֹלָמוֹת שֶׁל חַיֵּי נֶצַח וְתַעֲנוּגִים רוּחָנִיִּים לְלֹא גְּבוּל!!"

"לְקוֹל דִּבְרֵי הַתּוֹכָחָה הָאֵלֶּה שֶׁל חַבְרֵי בֵּית הַדִּין שֶׁל מַעְלָה, הַיּוֹרְדִים עַל הַנִּדּוֹן כְּמַהֲלֻמַּת פַּטִּישׁ, נִזְעָקִים כִּתּוֹת לְאֵין סְפֹר שֶׁל מַלְאֲכֵי חַבָּלָה שְׁחוֹרִים הַפּוֹרְצִים לָאוּלָם בִּסְעָרָה וְסוּפָה, כְּרוּחוֹת וְשֵׁדֵי שַׁחַת, עָטִים עַל הַנְּשָׁמָה הָרוֹעֶדֶת כְּעָלֶה נִדָּף. אַלְפֵי יָדַיִם נוֹחֲתִים עָלֶיהָ בְּבַת אַחַת וְהִיא נִסְחֶבֶת בְּאַכְזָרִיּוּת מִדּוּכַן הַמִּשְׁפָּט וְנִדְחֶפֶת בְּגַסּוּת הַחוּצָה, בְּדַרְכָּהּ אֶל הַגֵּיהִנֹּם, אוֹ אֶל אֵיזֶה גֵּיא צַלְמָוֶת אֵי שָׁם בְּמֶרְחֲבֵי שְׁמָמָה אֵין סוֹפִיִּים, אֲשֶׁר מִשָּׁם אֵין חוֹזְרִים לְעוֹלָם"...

"אֲנִי עַצְמִי - הִמְשִׁיךְ הַנִּפְטָר לְסַפֵּר לְשֻׁתָּפוֹ בַּחֲלוֹם - נִדְחַקְתִּי לְתוֹךְ קֶרֶן זָוִית, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִרְאוּנִי וְשֶׁלֹּא יַרְגִּישׁוּ בִּי וְכָל כֻּלִּי רוֹעֵד מִפַּחַד וּבְעָתָה. לִבִּי הָיָה מַר עָלַי מְאֹד מֵאֵימַת

הַדִּין. מִי יוֹדֵעַ אֵיזֶה גְּזַר דִּין אַכְזָרִי מְצַפֶּה לוֹ? הַאִם הִגִּיעַ לְכָאן אֵי פַּעַם רָשָׁע כְּמוֹתוֹ אֲשֶׁר רוֹב שְׁנוֹת חַיָּיו עֲלֵי אֲדָמוֹת הָיָה שָׁקוּעַ בְּמ"ט (49) שַׁעֲרֵי הַטֻּמְאָה וְהַזֻּהֲמָה, חָטָא וְהֶחְטִיא אֲחֵרִים וְהִכְשִׁיל רִבְבוֹת יְהוּדִים יְרֵאִים וּשְׁלֵמִים בַּעֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת בְּיוֹתֵר?! הַאִם יִהְיֶה לוֹ פִּתְחוֹן פֶּה בִּפְנֵי בֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה? הִתְכַּוַּצְתִּי בְּתוֹךְ פְּנָתִי כְּשֶׁאֲנִי כּוֹאֵב וְדוֹאֵב וְכָל אוֹתָהּ שָׁעָה נִצְמַדְתִּי לִמְגִלַּת הַקְּלָף שֶׁל בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת, שֶׁהֶחְזַקְתִּי בָּהּ בְּחָזְקָה בִּשְׁתֵּי יָדַי בְּתוֹר הַמִּפְלָט הַיְחִידִי וְהָאַחֲרוֹן...

הַנְּשָׁמוֹת מְיַלְּלוֹת

"הַנְּשָׁמוֹת עָבְרוּ בִּפְנֵי כֵּס הַמִּשְׁפָּט כִּבְנֵי מָרוֹן. אַחַת אַחֲרֵי הַשְּׁנִיָּה נִדּוֹנוּ הַנְּשָׁמוֹת מִי לְעֹנֶשׁ חָמוּר וּמִי לְעֹנֶשׁ קַל יוֹתֵר. אַף אַחַת לֹא יָצְאָה חָפָה מִפֶּשַׁע לְגַמְרֵי.

וְהִנֵּה אֲנִי שׁוֹמֵעַ אֶת קוֹלוֹ שֶׁל הַכָּרוֹז קוֹרֵא בִּשְׁמִי וּבְשֵׁם אָבִי... אַרְבָּעָה מַלְאֲכֵי הָרַחֲמִים הוֹלִיכוּ אוֹתִי בַּעֲדִינוּת אֶל שֻׁלְחַן הַמִּשְׁפָּט וְאֶחָד הַמַּלְאָכִים פָּתַח אֶת הַדַּף שֶׁלִּי בְּסֵפֶר הַזִּכְרוֹנוֹת הַגָּדוֹל...

לְפֶתַע פִּתְאוֹם רָעֲדוּ אַמּוֹת הַסִּפִּים מִקּוֹל צְעָקָה אֲיֻמָּה שֶׁהִדְהֲדָה בַּחֲלַל הָאוּלָם הָעֲנָקִי:

"מִי הֵבִיא לְכָאן אֶת הָרָשָׁע הַמְרֻשָּׁע הַזֶּה?! כָּל מְדוֹרֵי הַגֵּיהִנֹּם לֹא יַסְפִּיקוּ בִּשְׁבִילוֹ!!!"

"קָפָאתִי עַל מְקוֹמִי מֵרֹב בְּעָתָה וּפַלָּצוּת אַף הַמַּלְאָכִים הַשּׁוֹשְׁבִינִים שֶׁלִּי, עוֹרְרוּ אוֹתִי מִקִּפְאוֹנִי בְּנָגְעָם בִּי בְּקְלִילוּת בְּכַנְפֵי הַמֶּשִׁי הָרַכּוֹת שֶׁלָּהֶם. נִזְכַּרְתִּי בִּמְגִלַּת הַקְּלָף שֶׁל בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת שֶׁהָיְתָה צְמוּדָה לְלִבִּי וְהִנַּחְתִּי אוֹתָהּ בִּמְהִירוּת עַל פְּנֵי הַשֻּׁלְחָן...

וְאָז נִשְׁמַע שֵׁנִית הַקּוֹל הַתַּקִּיף:

"אֵיזֶה מִין דִּבּוּרִים הֵם אֵלֶּה שֶׁל בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת?! שֶׁהוּא יִגְזֹר עָלֵינוּ לִפְטֹר נְשָׁמָה כָּזוֹ מִכָּל עֹנֶשׁ?! אֵין לוֹ כָּל סַמְכוּת לָתֵת לָנוּ הוֹרָאוֹת שֶׁנְּקַבֵּל אֶת הַתְּשׁוּבָה שֶׁל הַפּוֹשֵׁעַ לְעִיר שְׁלֵמָה שֶׁל יְהוּדִים בְּמֶשֶׁךְ עֲשָׂרוֹת שָׁנִים, לְמַעַן בֶּצַע כֶּסֶף!!!"

בְּאֹרַח פֶּלֶא הוֹפִיעָה בִּמְהִירוּת הַבָּזָק מֵאֵי שָׁם קְבוּצָה גְּדוֹלָה שֶׁל מַלְאָכִים, מְלִיצֵי יֹשֶׁר, שֶׁפָּתְחָה בְּ"הַתְקָפַת נֶגֶד" בְּתַקִּיפוּת דִּקְדֻּשָׁה:

"מַדּוּעַ אַתֶּם עוֹד נִטְפָּלִים לִנְשָׁמָה מְעֻנָּה זוֹ?! הַאִם לֹא מַסְפִּיקִים בִּשְׁבִילָהּ הַיִּסּוּרִים שֶׁסָּבְלָה בְּחַיֶּיהָ?! בְּאֵיזֶה אֹמֶץ וּגְבוּרָה גִּלְּתָה הִיא בְּעַצְמָהּ אֶת פְּשָׁעֶיהָ בָּרַבִּים וְהוֹדְתָה עֲלֵיהֶם לְלֹא כָּל סִיג בִּפְנֵי עַם וְעֵדָה, מִבְּלִי לְהֵרָתַע מִלַּהְיוֹת צָפוּי לַבִּזְיוֹנוֹת וְלַחֲרָפוֹת בְּלִי סוֹף! זָרְקָה מֵאַחֲרֵי גֵוָהּ אֶת כָּל חַיֵּי הָעֹשֶׁר וְהָרְוָחָה וְהִשְׁמִידָה בְּמוֹ יָדֶיהָ אֶת כָּל הוֹנָהּ וּרְכוּשָׁהּ אֶת כָּל אוֹצְרוֹת הַחֶמְדָּה שֶׁאָסְפָה בְּמֶשֶׁךְ כָּל שְׁנוֹת חַיֶּיהָ, מִבְּלִי לְהַשְׁאִיר מֵהֶם שָׂרִיד וּפָלִיט! וְתְּרָה מֵרְצוֹנָהּ הַטּוֹב וּבְנֶפֶשׁ חֲפֵצָה עַל כָּל תַּעֲנוּגֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, עָבְרָה סֵבֶל וְעִנּוּיִים קָשִׁים וּמָרִים בְּמֶשֶׁךְ שָׁלֹשׁ שְׁנוֹת גָּלוּת וּנְדוּדִים, קֹר וָחֹם. בּוּשׁוֹת וְהַשְׁפָּלוֹת, יִסּוּרֵי גּוּף וְנֶפֶשׁ שֶׁאֵין לְתָאֳרָם! וְהַכֹּל קִבְּלָה בְּאַהֲבָה וּבְהַכְנָעָה גְּמוּרָה! אִלּוּ הֱיִיתֶם אַתֶּם מִתְלַבְּשִׁים בְּגוּפוֹת שֶׁל בְּנֵי אָדָם וְיוֹרְדִים לְאוֹתוֹ עוֹלָם לִחְיוֹת חַיֵּי אֱנוֹשׁ לֹא הֱיִיתֶם מְסֻגָּלִים בְּשׁוּם פָּנִים לָשֵׂאת וְלִסְבֹּל עִנּוּיִים כָּאֵלֶּה! הֱיִיתֶם נִשְׁבָּרִים מִיָּד וְלֹא הֱיִיתֶם יְכוֹלִים לְהַמְשִׁיךְ בְּתִקּוּנֵי הַתְּשׁוּבָה! וְעַתָּה אַתֶּם רוֹצִים גַּם לְהַטִּיל אוֹתָהּ לְתוֹךְ אֵשׁ הַגֵּיהִנֹּם?! הָרַב הַקָּדוֹשׁ וְהַטָּהוֹר בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת הִבְטִיחַ לָהּ בְּעַל פֶּה וּבִכְתָב שֶׁהִיא צֹרְפָה כְּבָר מַסְפִּיק בְּכוּר הַיִּסּוּרִים וְכִי כָּל עֲוֹנוֹתֶיהָ וּפְשָׁעֶיהָ מוֹרְקוּ

לִפְנֵי בֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה

וְשֻׁטְּפוּ בְּדַם וּבִדְמָעוֹת וְיָצְאָה זַכָּה וּנְקִיָּה לְלֹא רְבָב יוֹתֵר מִצַּדִּיקִים גְּדוֹלִים, כִּי בְּמָקוֹם שֶׁבַּעֲלֵי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִים אֵין צַדִּיקִים גְּמוּרִים יְכוֹלִים לַעֲמֹד! וּלְבַסּוֹף אַתֶּם מְטִיחִים בְּפָנָיו אֶת הַמִּלָּה 'רָשָׁע'!?"

אַךְ מַלְאֲכֵי הַדִּין, הַמַּשְׂטִינִים וְהַמְקַטְרְגִים, הֵשִׁיבוּ מִלְחָמָה שְׁעָרָה בְּצַעֲקָם בַּחֲמַת זַעַם בְּקוֹל מַרְעִישׁ עוֹלָמוֹת:

"בּוֹאוּ וּרְאוּ אֶת הַשּׁוֹאָה שֶׁנִּשְׁמָה זוֹ חוֹלְלָה בְּרֹב פְּשָׁעֶיהָ!"...

וְתוֹךְ שְׁנִיָּה הִגִּיעוּ מִכָּל הַצְּדָדִים אֲלָפִים וּרְבָבוֹת נְשָׁמוֹת, מְיַלְּלוֹת וּבוֹכוֹת וְצוֹעֲקוֹת מָרָה:

"הוּא גָּרַם לְמוֹתָם בַּמַּגֵּפָה בִּגְלַל עֲוֹנוֹתָיו!"

אַחַת הַנְּשָׁמוֹת קוֹנְנָה "שֶׁעָבְרָה מִן הָעוֹלָם בִּדְמֵי יָמֶיהָ - מִפְּנֵי שֶׁרָשָׁע זֶה הִכְשִׁיל אֲלָפִים וּרְבָבוֹת בְּמַאַכְלֵי טְרֵפָה!"

"יַלְדֵי חֶדֶר, תִּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן! - יִלְּלוּ נְשָׁמוֹת אֲחֵרוֹת - לֹא יָדַעְנוּ טַעַם חֵטְא! הָיוּ לָנוּ סִכּוּיִים לִהְיוֹת גְּדוֹלֵי תּוֹרָה וְיִרְאָה וּבִגְלַל עֹכֵר יִשְׂרָאֵל זֶה גָּוְעוּ בְּעוֹדָם בְּאִבָּם!"

"וְנָשִׁים צְעִירוֹת - נִשְׁמַע קוֹל נְהִי וּבְכִי תַּמְרוּרִים, מְסַמְּרֵי שְׂעָרוֹת - יָלְדוּ יְלָדִים בִּקְדֻשָּׁה וְטָהֳרָה, קִוִּינוּ לְגַדֵּל אוֹתָם לְתוֹרָה וּלְחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים, אוּלָם בִּגְלַל עֲוֹנוֹתָיו שֶׁל זֶה, נָפְחוּ אֶת נִשְׁמָתָם בִּשְׁעַת הַלֵּדָה אוֹ בִּתְקוּפַת הַהֲנָקָה, הַתִּינוֹקוֹת הָרַכִּים נִשְׁאֲרוּ יְתוֹמִים פָּעוֹטִים לְלֹא אַהֲבַת אֵם וּלְלֹא טִפּוּל אִמָּהִי מָסוּר וְעַתָּה אֵין לָאִמָּהוֹת מְנוּחָה בַּקֶּבֶר, קוֹל בְּכִי הַפְּעוּטִים הַמִּסְכֵּנִים בַּעֲרִיסוֹתֵיהֶם אֵינוֹ מַרְפֶּה מֵאִתָּן! כְּצִפֳּרִים הַמְקַנְּנוֹת עַל גּוֹזְלֵיהֶן כֵּן

מְרַחֲפוֹת תָּמִיד עַל עֲרִיסוֹתֵיהֶם וּמִטּוֹתֵיהֶם שֶׁל פְּרִי בִּטְנָן שֶׁנִּשְׁאֲרוּ לַאֲנָחוֹת. וּכְשֶׁהֵם סוֹבְלִים תַּחַת יַד הַמְטַפְּלוֹת אוֹ בִּידֵי הָאִמָּהוֹת הַחוֹרְגוֹת, הָאִמָּהוֹת נִשְׂרָפוֹת מַמָּשׁ מֵרֹב צַעַר לְמַרְאֵה הַדְּמָעוֹת שֶׁל מַחְמַלֵּי נַפְשֵׁנוּ חַסְרֵי הַיֵּשַׁע... בִּשְׁבִילָן וְאֵין צֹרֶךְ בַּגֵּיהִנֹּם! הַסֵּבֶל וְהַצַּעַר שֶׁל הַיְתוֹמִים הָעֲזוּבִים, שֶׁאֵין לָהֶם מִי שֶׁיָּגֵן עֲלֵיהֶם, הֵם בִּשְׁבִילָן יוֹתֵר גְּרוּעִים מֵעִנּוּיֵי הַתֹּפֶת, כְּבָר חִכּוּ לְיוֹם, שֶׁבּוֹ יַגִּיעַ לְכָאן הָרָשָׁע הָאַכְזָר הַזֶּה, כְּדֵי לִרְאוֹת כֵּיצַד יִתְנַקְּמוּ בּוֹ עַל צַעֲרָם שֶׁל עוֹלְלֵיהֶן וְטַפָּן, כֵּיצַד יִתְלַקַּח בְּאֵשׁ הַגֵּיהִנֹּם! וּלְבַסּוֹף רוֹצִים לִמְחֹל לוֹ וְלִסְלֹחַ לוֹ עַל הַכֹּל! לֹא! בְּשׁוּם פָּנִים וָאֹפֶן לֹא!"

בְּעוֹד הַנָּשִׁים שֹׁפְכוֹת אֶת מְרִי לִבָּן בִּצְוָחוֹת זַעַם וְכַעַס וְתוֹבְעוֹת נְקָמָה עֲבוּר עוֹלְלֵיהֶן וְיוֹנְקֵיהֶן, הִתְחִילוּ לִפְלֹשׁ לְתוֹךְ אוּלַם הַמִּשְׁפָּט עֲדָרִים-עֲדָרִים שֶׁל בָּקָר וָצֹאן, עֲגָלִים וּגְדָיִים, כְּשֶׁהֵם פּוֹעִים וְגוֹעִים, בּוֹכִים וּמְקַנְּנִים בִּלְשׁוֹנָם הָאִלֶּמֶת וְשׁוֹטְחִים אֶת טַעֲנוֹתֵיהֶם בִּפְנֵי בֵּית הַדִּין שֶׁל מַעְלָה:

"גִּלְגּוּלִים הַזְּקוּקִים לְתִקּוּן נִשְׁמוֹתֵיהֶם בָּעוֹלָם שֶׁל מַטָּה. יָכְלוּ לִזְכּוֹת לִמְנוּחָה רַק עַל יְדֵי זֶה שֶׁשּׁוֹחֵט יְרֵא שָׁמַיִם יִשְׁחֹט אוֹתָם בִּשְׁחִיטָה כְּשֵׁרָה וְיַעֲשֶׂה עֲלֵיהֶם אֶת הַבְּרָכָה! כָּל הַזְּמַן הָיוּ מְלֵאֵי חֲרָדָה שֶׁלֹּא יִפְּלוּ חָלִילָה בְּיָדַיִם שֶׁל גּוֹי וְיִשָּׁחֲטוּ שְׁחִיטָה טְרֵפָה. וּכְשֶׁכְּבָר זָכוּ שֶׁיְּהוּדִי יִקְנֶה אוֹתָם וְצִפּוּ שֶׁיּוֹבִילוּ אוֹתָם אֶל הַשּׁוֹחֵט שֶׁיִּשְׁחֹט אוֹתָם בִּבְרָכָה, בְּסַכִּין כְּשֵׁרָה לְלֹא פְּגִימָה לָקַח אוֹתָם פּוֹשֵׁעַ יִשְׂרָאֵל זֶה, הֵבִיא אוֹתָם לְתוֹךְ מַחְסָן סֵתֶר נִדָּח וְשָׁם קָטַל אוֹתָם בְּמַהֲלֻמּוֹת קַרְדֹּם עַל הָרֹאשׁ, כְּפִי שֶׁנּוֹחֲרִים חֲזִירִים טְמֵאִים! כָּל תִּקְוָתָם וְצִפִּיָּתָם לְתִקּוּן וְלִמְנוּחָה, נֻפְּצוּ וְנִהְיוּ לְאַל בְּיָדָיו הַגַּסּוֹת שֶׁל מַאֲכִיל טְרֵפוֹת זֶה וְעַכְשָׁיו הֵם שׁוּב נָעִים וְנָדִים בְּעוֹלַם הַתֹּהוּ מִבְּלִי לִמְצֹא מְנוּחָה!".

פֶּרֶק אַחַד עָשָׂר

אַשְׁרֵיכֶם, בַּעֲלֵי תְּשׁוּבָה!

אַשְׁרֶיךָ, בַּעַל תְּשׁוּבָה

"בְּתוֹךְ כָּל הָרַעַשׁ וְהַמְּהוּמָה הַזּוֹ עָמַדְתִּי כְּאִלּוּ לְשׁוֹנִי נִתְקָה בְּפִי, מִבְּלִי לִמְצֹא אַף מִלָּה אַחַת לִזְכוּתִי" - הִמְשִׁיךְ הַנִּפְטָר לְסַפֵּר בַּחֲלוֹם לְשֻׁתָּפוֹ הַקַּצָּב.

"כַּאֲשֶׁר רָאָה הַסַּנֵּגוֹר שֶׁלִּי שֶׁכַּף הַמֹּאזְנַיִם עוֹמֶדֶת לְהַכְרִיעַ לְרָעָתִי, הוּא לָקַח מִמֶּנִּי אֶת מְגִלַּת הַקְּלָף שֶׁל רַבֵּנוּ בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת, בְּאָמְרוֹ אֵלַי:

"אַל תִּירָא וְאַל תִּפְחַד! הַמְתֵּן לִי כָּאן!"

הַמַּלְאָךְ מֵלִיץ הַיֹּשֶׁר שֶׁלִּי הִתְנַשֵּׂא בִּמְעוֹף הַבָּזָק מַעְלָה-מַעְלָה, לְגָבְהֵי מְרוֹמִים וּלְאַחַר שְׁהוּת קְצָרָה חָזַר בְּלִוְיַת מַחֲנֵה שָׁלֵם שֶׁל סָנֵגוֹרִים, מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן בַּעֲלֵי כַּנְפֵי כֶּסֶף צָחוֹר, שֶׁפָּתְחוּ בִּנְאוּמֵי הֲגַנָּה בִּדְבָרִים כַּדָּרְבֹנוֹת:

"אָמְנָם חָטָא הַנִּדּוֹן חֲטָאָה גְדֹלָה, עֲוֹנוֹתָיו רַבּוּ מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשׁוֹ - זֹאת עֻבְדָּה שֶׁאֵין לְהַכְחִישָׁהּ... אַךְ אַף אֶחָד אֵינוֹ יָכוֹל לְהַכְחִישׁ אֶת הָעֻבְדָּה שֶׁהוּא נִשְׁאָר יָתוֹם בְּגִיל פָּעוּט וְגֻדַּל בִּתְנָאִים קָשִׁים בְּיוֹתֵר אֵצֶל דּוֹד קָשׁוּחַ וְאַכְזָר, שֶׁהֶעֱבִיד אוֹתוֹ בְּפָרֶךְ וְלֹא לִמֵּד אוֹתוֹ לֹא תוֹרָה וְלֹא חָכְמָה, לֹא יַהֲדוּת וְלֹא יִרְאַת שָׁמַיִם. וְכֵיוָן שֶׁהָיָה בּוּר וְעַם הָאָרֶץ הוּא נִתְפָּס לְתַאֲוַת הַמָּמוֹן וְשָׁקַע בִּיוֵן הַחַטָּאת מִבְּלִי לָתֵת דִּין וְחֶשְׁבּוֹן לְעַצְמוֹ עַד הֵיכָן הַדְּבָרִים מַגִּיעִים. וְעוֹד עֻבְדָּה שֶׁאֵין לְהַכְחִישָׁהּ, שֶׁמִּיָּד כְּשֶׁעָמַד עַל חֻמְרַת הַדְּבָרִים,

מִיָּד כְּשֶׁנּוֹדָע לוֹ שֶׁאַשְׁמָתוֹ גְּדוֹלָה עַד רוּם שְׁמֵי שָׁמַיִם - לֹא הִסֵּס אַף לְרֶגַע מִלְּהִתְוַדּוֹת עַל פְּשָׁעָיו בָּרַבִּים, לְהַבִּיעַ חֲרָטָה בְּלֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה וּלְבַקֵּשׁ דֶּרֶךְ לִתְשׁוּבָה! וְאֵיזוֹ דֶּרֶךְ תְּשׁוּבָה הָיְתָה זֹאת! אֵיזֶה סֵבֶל וְיִסּוּרִים קָשִׁים וּמָרִים קִבֵּל עָלָיו בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן בְּמֶשֶׁךְ שָׁנִים רַבּוֹת לְאַחַר מִכֵּן, כְּדֵי לְכַפֵּר עַל עֲוֹנוֹתָיו! אֵין לְתָאֵר אֶת הָעִנּוּיִים הַגּוּפָנִיִּים וְהַנַּפְשִׁיִּים שֶׁל שְׁלֹשֶׁת שְׁנוֹת הַגָּלוּת, בְּדֶרֶךְ הַנְּדוּדִים מְלֹאת הַחַתְחַתִּים, בְּרָעָב וּבַקֹּר וְכָל מִינֵי פְּגָעִים, בְּהַשְׁפָּלוֹת וּבְבִזְיוֹנוֹת, בַּחֲרָפוֹת וּבְבוּשׁוֹת וּבְהַכְרָזוֹת מְבִיּשׁוֹת פֻּמְבִּיּוֹת בְּכָל אֲתָר וַאֲתָר: "שֶׁהוּא הַחוֹטֵא וְהַפּוֹשֵׁעַ! שֶׁהוּא הָעוֹכֵר יִשְׂרָאֵל! אָנָּא תְּבַזּוּ אוֹתִי! תָּרִיקוּ לִי בַּפַּרְצוּף! תִּרְמְסוּ אוֹתִי בְּרַגְלֵיכֶם!' וְהַכֹּל מִפְּנֵי שֶׁנּוֹדַע לוֹ עַד מָה כְּבֵדָה אַשְׁמָתוֹ וּבִגְלַל הַהַחְלָטָה הַנְּחוּשָׁה לַעֲשׂוֹת הַכֹּל כְּדֵי לְמָרֵק אֶת עֲוֹנֹתָיו וּלְהַגִּיעַ לִתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, כְּפִי שֶׁהַבֵּית הַדִּין הַגָּדוֹל בִּקְרַקוֹב הִטִּיל עָלָיו! וְהִנֵּה כָּאן מֻנַּחַת לִפְנֵיכֶם מְגִלַּת הַקְּלָף שֶׁל הָרַבִּי הַקָּדוֹשׁ בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת, הַקּוֹבֵעַ וּמְאַשֵּׁר שֶׁהַנִּדּוֹן כְּבָר כִּפֵּר עַל כָּל חֲטָאָיו עַל יְדֵי הַסֵּבֶל וְהָעִנּוּיִים וְתִקּוּנֵי הַתְּשׁוּבָה בִּשְׁאֵרִית שְׁנוֹתָיו עֲלֵי אֲדָמוֹת! וַהֲרֵי דִּין מְפֹרָשׁ הוּא בַּגְּמָרָא: כֵּיוָן שֶׁלָּקָה הֲרֵי הוּא כְּאָחִיךָ! (מכות ג, טו) וּלְאַחַר שֶׁכְּבָר קִבֵּל מֵרְצוֹנוֹ הַטּוֹב אֶת מְנַת הַיִּסּוּרִים בָּעוֹלָם שֶׁל מַטָּה, הֲרֵי הוּא נָקִי עַתָּה מִכָּל חֵטְא"...

נְאוּמֵי הַסָּנֵגוֹרְיָה הִשְׁאִירוּ רֹשֶׁם עַז וְחַבְרֵי בֵּית הַדִּין שֶׁל מַעְלָה, הִתְחִילוּ מֵחָדָשׁ לְנַתֵּחַ אֶת הָעֻבְדּוֹת, לִבְדֹּק וְלִשְׁקֹל שׁוּב וְהַדִּיּוּנִים נִמְשְׁכוּ שָׁעָה אֲרֻכָּה.

לְבַסּוֹף נָפְלָה הַהַכְרָעָה: 'כְּשֵׁם שֶׁקָּבְעוּ בְּבֵית דִּין שֶׁל מַטָּה כָּךְ קוֹבְעִים וּמְאַשְּׁרִים בְּבֵית דִּין שֶׁל מַעְלָה! פְּסַק הַדִּין שֶׁל בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת שָׁרִיר וּבָרִיר וְקַיָּם! הַקַּצָּב בַּעַל הַתְּשׁוּבָה נָקִי מִכָּל חֵטְא וְעָוֹן כְּתִינוֹק שֶׁנּוֹלַד!...'

אַשְׁרֵיכֶם, בַּעֲלֵי תְּשׁוּבָה!

"בַּד בְּבַד עִם פְּסַק הַדִּין שֶׁלִּי הוֹצִיא בֵּית הַדִּין שֶׁל מַעְלָה עוֹד פְּסַק דִּין שֵׁנִי - הִמְשִׁיךְ הַנִּפְטָר לְסַפֵּר לְשֻׁתָּפוֹ בַּחֲלוֹם - כָּל הַנְּשָׁמוֹת שֶׁבִּגְלַל עֲווֹנוֹתַי הָלְכוּ לְעוֹלָמָם לְלֹא עֵת וְכֵן כָּל הַגִּלְגּוּלִים שֶׁל בַּעֲלֵי הַחַיִּים שֶׁקָּטַלְתִּי אוֹתָם וְעַל יְדֵי כָּךְ קִפַּחְתִּי אֶת חֶלְקָם בִּשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, יְקַבְּלוּ עַתָּה אֶת תִּקּוּנָם וְשַׁעֲרֵי גַּן הָעֵדֶן יִפָּתְחוּ לִפְנֵיהֶם...

"מִיָּד בָּאוּ בִּמְעוּף-הַבָּזָק מַחֲנוֹת-מַחֲנוֹת שֶׁל מַלְאָכִים וְהֵחֵלּוּ לְהוֹבִיל, כָּל נְשָׁמָה לְחוּד, בְּרוֹב פְּאֵר וְהָדָר בַּדֶּרֶךְ לְגַן עֵדֶן, כָּל אֶחָד לִמְקוֹם הֵיכָלָהּ בְּהֶתְאֵם לְמַאֲזַן מַעֲשֶׂיהָ הַטּוֹבִים. חֵלֶק מִנְּשָׁמוֹת אֵלּוּ הֵחֵלּוּ בּוֹ בָּרֶגַע לְהַקְרִין סְבִיבָם קַרְנֵי אוֹר מַבְהִיקִים בְּזֹהַר כָּזֶה שֶׁאֶצְלְכֶם לְמַטָּה אִי אֶפְשָׁר לְתָאֵר דָּבָר כָּזֶה, כָּל נְשָׁמָה זָכְתָה לְכָבוֹד וִיקָר כָּזֶה אֲשֶׁר "עַיִן לֹא רָאֲתָה" (ישעיה סד, ג) כְּמוֹתָם.

"כְּשֶׁגָּמְרוּ עִם כָּל אֵלֶּה, נִפְנוּ לְטַפֵּל בִּי. הֶעֱמִידוּ אוֹתִי עַל דּוּכָן גָּבוֹהַּ כְּשֶׁמִּסְּבִיבוֹ מַלְאֲכֵי מָרוֹם זוֹהֲרִים כְּזֹהַר הָרָקִיעַ וְכֻלָּם כְּאֶחָד מַשְׁמִיעִים בְּקוֹל וּמַנְגִּינָה שְׁמֵימִית שֶׁאֵין דּוֹמֶה לָהּ: "פְּלוֹנִי יָצָא זַכַּאי בַּדִּין!" בְּקָרְאָם שְׁמִי וּבְשֵׁם אָבִי.

וְאָז נִבְקְעוּ וְנִפְתְּחוּ רְקִיעִים לְלֹא סְפוֹר וּלְעֵינַי נִתְגַּלָּה מַחֲזֶה מַרְהִיב כָּזֶה שֶׁל הוֹד וְהָדָר, פְּאֵר וְתִפְאֶרֶת שֶׁאֵין לְתָאֲרוֹ וְאֵין לְהַשִּׂיגוֹ בִּתְפִיסַת אֱנוֹשׁ.

מִכָּל הַצְּדָדִים הִדְהֲדָה שִׁירַת הַמַּלְאָכִים:

"זַכַּאי הוּא! בַּעַל תְּשׁוּבָה גָּמוּר הוּא!"

הַכֹּל אוֹמֵר שִׁירָה! גַּם סֵפֶר הַתּוֹרָה הַמֻּנָּח עַל הַשֻּׁלְחָן הִשְׁתַּתֵּף בְּשִׂמְחָה וְאוֹתִיּוֹתָיו הַלּוֹחֲשׁוֹת כְּגַחֲלֵי אֵשׁ כְּאִלּוּ הִכְרִיזוּ גַּם הֵן: 'זַכַּאי הוּא! צַדִּיק הוּא!'

"מִסְּבִיבִי הִתְפַּשֵּׁט מִין אוֹר כָּזֶה, שֶׁהָיָה חָזָק אַלְפֵי מוֹנִים מֵאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ בִּגְבוּרָתוֹ וּמִלֵּא אוֹתִי עֹנֶג אֵין קֵץ.

"מֵרֶגַע לְרֶגַע זָרְמוּ לִקְרָאתִי יוֹתֵר וְיוֹתֵר מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן וְצַדִּיקִים זַכִּים וּטְהוֹרִים שֶׁיָּצְאוּ מִגַּן הָעֵדֶן כְּדֵי לְקַבֵּל אֶת פְּנֵי הַשָּׁכֵן הֶחָדָשׁ. רָאשֵׁי כֻּלָּם הָיוּ מְעֻטָּרִים בַּעֲטָרוֹת מְשֻׁבָּצוֹת יַהֲלוֹמִים וְאַבְנֵי חֵן שֶׁנּוֹצְצוּ כְּנִיצוֹצוֹת שֶׁל אֵשׁ בִּשְׁלַל צְבָעִים וּגְוָנִים.

"עַד מְהֵרָה הוֹפִיעוּ שִׁשָּׁה מַלְאֲכֵי אֵשׁ, שֶׁנָּשְׂאוּ חֻפַּת פְּאֵר, שֶׁמּוֹטוֹתֶיהָ עֲשׂוּיוֹת מֵעֲצֵי אֲרָזִים וְהַפָּרֹכֶת הַפְּרוּשָׂה עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה - זָהָב טָהוֹר וּבְמֶרְכָּזָהּ הִזְהִירוּ הַמִּלִּים: "כִּי לַה' הַמְּלוּכָה" (תהלים כב, כט). עִם הַמַּלְאָכִים נוֹשְׂאֵי הַחֻפָּה הִגִּיעַ מַחֲנֶה שָׁלֵם שֶׁל מְנַגְּנִים וּמְשׁוֹרְרִים עִם כְּלֵי זֶמֶר לְאֵין סְפֹר. אֵלֶּה הָיוּ הַלְוִיִּם הַקְּדוֹשִׁים, מֵהַמַּקְהֵלָה שֶׁל דָּוִד הַמֶּלֶךְ.

"כָּל הַכְּבֻדָּה הַזּוֹ נֶעֶצְרָה לְיַד הַדּוּכָן שֶׁעָלָיו עָמַדְתִּי. שׁוּב נָשְׂאוּ אוֹתִי הַמַּלְאָכִים עַל כַּנְפֵיהֶם וְהֶעֱמִידוּ אוֹתִי מִתַּחַת לְחֻפַּת הַזָּהָב וּמִיָּד פָּתְחוּ הַמְנַגְּנִים בְּזֶמֶר וְהַמְשׁוֹרְרִים בְּשִׁירָה, אֶת הַתַּעֲנוּג הָרוּחָנִי הָעִלָּאִי שֶׁהִרְגַּשְׁתִּי בְּהַקְשִׁיבִי לְשִׁירֵי הַמַּקְהֵלָה אֵין לְתָאֵר בְּמִלִּים, אָדָם חָי שֶׁיִּשְׁמַע שִׁירָה כָּזוֹ עָלוּל לָמוּת מִיתַת נְשִׁיקָה מֵרֹב מְתִיקוּת.

"וְכָךְ הִתְחִילוּ לְהוֹבִיל אוֹתִי בְּרוֹב פְּאֵר וְהָדָר לִמְקוֹם מְנוּחָתִי בְּגַן עֵדֶן".

הַנִּפְטָר הִמְשִׁיךְ לְסַפֵּר בַּחֲלוֹם לְשֻׁתָּפוֹ בַּחַיִּים לְשֶׁעָבַר, כֵּיצַד הֻכְנַס לְבַסּוֹף לְגַן עֵדֶן וְתֵאֵר בְּפָנָיו אֶת הַכָּבוֹד וְהַיְקָר וְהַגְּדֻלָּה שֶׁחִלְּקוּ לוֹ בְּהִכָּנְסוֹ לְשַׁעֲרֵי גַּן הָעֵדֶן.

"הַכָּבוֹד הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר שֶׁהָאָדָם יָכוֹל לְקַבֵּל בְּמֶשֶׁךְ כָּל יְמֵי חַיָּיו עֲלֵי אֲדָמוֹת הֲרֵיהוּ כִּקְלִפַּת הַשּׁוּם לְגַבֵּי מַה

אַשְׁרֵיכֶם, בַּעֲלֵי תְּשׁוּבָה!

שֶׁהֶשְׁפַּע עָלַי בַּשְּׁנִיָּה אַחַת בְּגַן עֵדֶן! וּמִמִּי זָכִיתִי לְקַבֵּל אֶת כָּל הַכָּבוֹד וְהַיְקָר? מִצַּדִּיקִים קְדוֹשִׁים וּטְהוֹרִים, אֲשֶׁר פְּנֵיהֶם מַזְהִירִים כְּזֹהַר הָרָקִיעַ וְרָאשֵׁיהֶם עֲטוּרִים בְּכֶתֶר הַתּוֹרָה.

"שְׁנֵי יְשִׁישִׁים, שֶׁהוֹד פְּנֵיהֶם הִקְרִין אוֹר יְקָרוֹת לְמֶרְחַקִּים, צָעֲדוּ לִקְרָאתִי כְּשֶׁהֵם נוֹשְׂאִים בִּידֵיהֶם כֶּתֶר מְפֹאָר לְהַפְלִיא, מְשֻׁבָּץ בְּאַבְנֵי חֵן יְקָרוֹת בְּיוֹתֵר. וְעָלָיו הִתְנוֹסְסוּ הַמִּלִּים "בַּעַל תְּשׁוּבָה גָּמוּר". אֶת הַכֶּתֶר הַזֶּה נָתְנוּ עַל רֹאשִׁי בְּמַעֲמָד מַרְשִׁים בְּיוֹתֵר וְהִתְחִילוּ לְהוֹלִיךְ אוֹתִי בְּדַרְכִּי לְהֵיכָלָם שֶׁל בַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה, הֵיכַל מְפֹאָר וְנֶהְדָּר בְּיוֹתֵר, שֶׁאֵין דֵּי מִלִּים בִּשְׂפַת אֱנוֹשׁ כְּדֵי לְתָאֲרוֹ. כָּל הַצַּדִּיקִים לִוּוּ אוֹתִי עַד לְשָׁם וּבְהִכָּנְסִי פְּנִימָה נִפְרְדוּ מִמֶּנִּי בְּקָרְאָם יַחַד בְּקוֹל: 'אַשְׁרֶיךָ שֶׁזָּכִיתָ לְכָךְ!'"

"עַיִן לֹא רָאָתָה"

בְּכָךְ סִיֵּם הַנִּפְטָר אֶת סִפּוּרוֹ עַל מַה שֶּׁהִתְרַחֵשׁ אִתּוֹ מֵאָז פְּטִירָתוֹ וְעַד שֶׁזָּכָה לְהַגִּיעַ לִמְקוֹם מְנוּחָתוֹ בְּהֵיכָלָם שֶׁל בַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה בְּגַן עֵדֶן. וְלִפְנֵי שֶׁדְּמוּתוֹ נָמוֹגָה בְּעַרְפִלֵּי הַחֲלוֹם, הִשְׁמִיעַ בְּאָזְנֵי שֻׁתָּפוֹ לְשֶׁעָבַר אֶת הַמִּלִּים הָאֵלֶּה:

"תַּמְשִׁיךְ כְּמִקֹּדֶם בְּעַקְשָׁנוּת וּבְלִי לֵאוּת בְּחַיֵּי הַסֵּבֶל שֶׁל בַּעֲלֵי תְּשׁוּבָה! שֶׁלֹּא תַּעֲלֶה אַף רֶגַע בְּלִבְּךָ אֶת הַמַּחֲשָׁבָה לִסְטוֹת מִדֶּרֶךְ הַיִּסּוּרִים שֶׁצָּעַדְתָּ בָּהּ עַד כֹּה! זְכֹר! מוּטָב לִסְבֹּל אֶת הָעִנּוּיִים הַקָּשִׁים בְּיוֹתֵר בְּכָל הַחַיִּים בָּעוֹלָם שֶׁלְּמַטָּה, מֵאֲשֶׁר לִסְבֹּל רֶגַע אֶחָד אֶת יִסּוּרֵי הַתֹּפֶת שֶׁבַּגֵּיהִנֹּם! חַיֵּי הָאָדָם עֲלֵי אֲדָמוֹת מַגִּיעִים פַּעַם לְקִצָּם וְאִלּוּ בָּעוֹלָם הַבָּא נִמְשָׁךְ הַכֹּל לְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים! לָנֶצַח אֵין גְּבוּלוֹת!...

"לֵךְ אֶל רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ בַּעַל מְגַלֶּה עֲמֻקּוֹת וּמְסֹר לוֹ אֶת כָּל מַה שֶּׁסִּפַּרְתִּי לְךָ. אִם כִּי אֲנִי בָּטוּחַ שֶׁהוּא בְּוַדַּאי יוֹדֵעַ אֶת כָּל זֹאת יוֹתֵר טוֹב מִמֶּנִּי, בְּכָל זֹאת לֵךְ וְסַפֵּר לוֹ! תְּבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ: לְפַרְסֵם אֶת הַסִּפּוּר הַנִּפְלָא הַזֶּה בְּכָל רַחֲבֵי הָעוֹלָם, שֶׁיַּעֲלֶה אֶת הַדְּבָרִים בְּסֵפֶר וְיָפִיץ אֹתוֹ בְּקֶרֶב הַהֲמוֹנִים!

שֶׁכָּל אֶחָד יֵדַע, רֵאשִׁית כָּל (1), עַד כַּמָּה חַיָּב הָאָדָם לְהִתְרַחֵק מִן הָעֲבֵרָה;

וְשֵׁנִית (2), לְאֵיזֶה מַדְרֵגוֹת נִשְׂגָּבוֹת יָכוֹל הַצַּדִּיק לְהַגִּיעַ בָּעוֹלָם הַבָּא עַל יְדֵי מַעֲשָׂיו הַטּוֹבִים בָּעוֹלָם הַזֶּה:

וּשְׁלִישִׁית (3), כַּמָּה גָּדוֹל כֹּחָהּ שֶׁל תְּשׁוּבָה הַמַּגַּעַת עַד כִּסֵּא הַכָּבוֹד, כִּי 'בְּמָקוֹם שֶׁבַּעֲלֵי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִים אֵין צַדִּיקִים גְּמוּרִים יְכוֹלִים לַעֲמֹד'.

(4) וּלְמַעַן יֵדַע כָּל אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְּאַפּוֹ, שֶׁמַּתַּן שְׂכָרָן שֶׁל מִצְוֹת אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר - "עַיִן לֹא רָאָתָה!"

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ

הָאוֹר הַמֻּפְלָא

סִפּוּרוֹ שֶׁל בַּעַל תְּשׁוּבָה מִלֶּמְבֶּרְג

נערך וסודר ע"י מנחם מנדל, ירושלים ה'תשנ"ח

הַתּוֹכֶן

הָאוֹר הַמֻּפְלָא

פֶּרֶק רִאשׁוֹן

בִּמְחִיר קַלּוּת רֹאשׁ

בָּעִיר הָעַתִּיקָה לֶמְבֶּרְג, הַיְדוּעָה כְּעִיר וָאֵם בְּיִשְׂרָאֵל מִזֶּה מֵאוֹת בַּשָּׁנִים, גָּר חַיָּט בְּשֵׁם בֶּערְקֶע.

בֶּערְקֶע זֶה חַי בְּדַחֲקוּת וּבְעֹנִי, וְאַף פַּעַם לֹא הִרְוִיחַ כְּדֵי פַּרְנָסָתוֹ, כִּי בֵּינֵינוּ לְבֵין עַצְמֵנוּ, הוּא לֹא הָיָה חַיָּט מַזְהִיר בְּיוֹתֵר... כְּשֶׁתָּפַר חֲלִיפָה, הָיָה תָּמִיד כָּנָף אֶחָד גָּבוֹהַּ מִמִּשְׁנֵהוּ, הַשַּׁרְווּלִים - הָאֶחָד אָרֹךְ מִדַּי וְהַשֵּׁנִי קָצָר מִדַּי, וְכָל הַחֲלִיפָה עָשְׂתָה רֹשֶׁם כְּאִלּוּ נִתְפְּרָה בִּשְׁבִיל גִּבֵּן עִם חֲטוֹטֶרֶת תְּלוּלָה. קִצּוּרוֹ שֶׁל דָּבָר, הַבְּגָדִים שֶׁיָּצְאוּ מִתַּחַת יָדָיו שֶׁל בֶּערְקֶע עוֹרְרוּ גִּחוּךְ לֹא מְעַט, וּמְנָת חֶלְקוֹ הָיוּ חֲצִי לַעַג וּצְחוֹק לְמַכְבִּיר.

אַךְ אִם סְבוּרִים אַתֶּם שֶׁהַדְּבָרִים נָגְעוּ לְלִבּוֹ שֶׁל בֶּערְקֶע, אֵינְכֶם אֶלָּא טוֹעִים. הוּא הָיָה בַּרְנָשׁ עַלִּיז מִטִּבְעוֹ, וְתָמִיד הָיְתָה מוּכָנָה אִתּוֹ בְּדִיחָה טוֹבָה אוֹ דְּבַר הֲלָצָה, שֶׁעוֹרְרוּ צָהֳלָה בְּלֵב הַבְּרִיּוֹת וְהִשְׁרוּ אֲוִירָה שֶׁל עֲלִיצוּת. דָּבָר זֶה הֵבִיא לוֹ קְצָת עִידוּד בְּמַעֲמָדוֹ הַנָּחוּת וְהָיָה בִּבְחִינַת קֶרֶן הָאוֹר הַיְחִידָה בְּחַיָּיו הַמְּרוּדִים.

נוֹסָף לְכָךְ, אַל לָנוּ לִשְׁכֹּחַ שֶׁבֶּערְקֶע חֲנַן בְּאִשָּׁה חֲשׁוּבָה וּבְבָנִים חֲמִשָּׁה... זוּגָתוֹ חַנָּה הָיְתָה דַּוְקָא אִשָּׁה כְּשֵׁרָה וּצְנוּעָה שֶׁמֵּעוֹלָם לֹא הִתְלוֹנְנָה עַל מַר גּוֹרָלָהּ. הִיא הֶאֱמִינָה שֶׁכָּל מַה שֶּׁבָּא עַל הָאָדָם - הֲרֵיהוּ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית שֶׁל הַכֹּל יָכוֹל, וְאָסוּר לְהַקְשׁוֹת קֻשְׁיוֹת. אִם בַּעַל הָרַחֲמִים נוֹהֵג כָּךְ אֶת עוֹלָמוֹ - בְּוַדַּאי כָּךְ צָרִיךְ לִהְיוֹת.

לְעֻמַּת זֹאת הָיוּ לָהּ תָּמִיד דִּין וּדְבָרִים עִם בַּעְלָהּ, הַ"חַיָּט הָעַלִּיז" - הַכִּנּוּי שֶׁנִּדְבַּק לוֹ בָּעִיר - בְּהַטִּיחָהּ נֶגְדּוֹ שֶׁזֶּה לֹא נָאֶה לִיהוּדִי, בַּעַל בְּעַמָּיו וְאָב לַחֲמִשָּׁה יְלָדִים, לְהִשְׁתַּטּוֹת בִּבְדִיחוֹת וּבְדִבְרֵי לֵיצָנוּת! הַאִם לֹא יוֹתֵר טוֹב לְהַגִּיד כַּמָּה פִּרְקֵי תְּהִלִּים, וְתוֹךְ כְּדֵי עֲבוֹדָה לְהַלֵּל וּלְשַׁבֵּחַ אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, בְּשִׁירֵי דָּוִד הַמֶּלֶךְ וּבִתְפִלּוֹת בֶּן יִשַׁי שֶׁהֵן סְגֻלָּה לִבְרָכָה וְהַצְלָחָה?!

בְּרַם, בֶּערְקֶע הָיָה מֵשִׁיב לָהּ בַּחֲרָפוֹת וּבְגִדּוּפִים, בַּעֲשׂוֹתוֹ לְלַעַג וְלִצְחוֹק אֶת כָּל דִּבְרֵי הַמּוּסָר שֶׁהִשְׁמִיעָה בְּאָזְנָיו. חַנָּה הָיְתָה בּוֹכָה בְּמִסְתָּרִים וְשׁוֹפֶכֶת בְּשֶׁקֶט אֶת מְרִי שִׂיחָהּ עַל הַמַּאֲבָק הַמַּר שֶׁהִיא נֶאֱלֶצֶת לְנַהֵל נֶגֶד בַּעְלָהּ. אַךְ הִיא לֹא נִרְתְּעָה וְהִמְשִׁיכָה לְהוֹכִיחַ אֶת בֶּערְקֶע עַל דְּרָכָיו וְעַל מַעֲלָלָיו. הִיא אַף הִתְאוֹנְנָה עַל בַּעְלָהּ בִּפְנֵי אֶחָד מִקְּרוֹבֶיהָ, יְהוּדִי יְרֵא שָׁמַיִם וְתַלְמִיד חָכָם, שֶׁעָשָׂה כְּמֵיטַב יְכָלְתּוֹ כְּדֵי לְתָאֵר בִּפְנֵי בֶּערְקֶע אֶת גֹּדֶל הָעֹנֶשׁ עֲבוּר הֶעָוֹן שֶׁל לֵיצָנוּת, אוּלָם בֶּערְקֶע נִשְׁאַר בְּשֶׁלּוֹ וְלֹא נִסָּה כְּלָל לְשַׁפֵּר אֶת הִתְנַהֲגוּתוֹ.

בְּיוֹם בָּהִיר אֶחָד צָץ לְפֶתַע הָרַעְיוֹן בְּמֹחוֹ שֶׁל הַחַיָּט הָעַלִּיז, שֶׁאֵין זֶה "תַּכְלִית" בִּשְׁבִילוֹ לְהַמְשִׁיךְ לָשֶׁבֶת בִּתְחוּמֵי הַסִּמְטָאוֹת הָעֲלוּבוֹת שֶׁל מוֹשַׁב הַיְּהוּדִים, בְּתוֹךְ מֶרְכְּזֵי הָעֹנִי וְהַדַּחֲקוּת, וּלְצַפּוֹת שֶׁמִּישֶׁהוּ יְרַחֵם עָלָיו וְיָבִיא לוֹ בֶּגֶד בָּלְשֶׁהוּ לְתִקּוּן אוֹ לָשִׂים עָלָיו טְלַאי. הַאִם לֹא מוּטָב לָצֵאת לַכְּפָרִים, בֵּין הָאִכָּרִים, מָקוֹם שָׁם נִזְקָקִים עֲדַיִן הַבְּרִיּוֹת לִמְלֶאכֶת הַחַיָּטוּת וְלֹא מְזַלְזְלִים בָּהּ?!

אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה. בְּיוֹם רִאשׁוֹן אֶחָד, הִתְפַּלֵּל בֶּערְקֶע הַשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר, אָרַז בְּשַׂקִּית אֶת כְּלֵי מְלַאכְתּוֹ, יַחַד עִם כַּמָּה מַלְבּוּשִׁים וַחֲפָצִים חִיּוּנִיִּים, וְשָׂם אֶת פְּעָמָיו לְעֵבֶר הַכְּפָרִים שֶׁבַּסְּבִיבָה.

בְּבוֹאוֹ לַכְּפָר, נִכְנַס בֶּערְקֶע לַבַּיִת הָרִאשׁוֹן וְשָׁאַל אִם זְקוּקִים הֵם לְחַיָּט. תּוֹךְ כְּדֵי כָּךְ פָּתַח, כְּמִנְהָגוֹ, בְּשֶׁטֶף שֶׁל הֲלָצוֹת וְדִבְרֵי צְחוֹק מְפוֹצְצִים וּמִיָּד נֶאֶסְפוּ כָּל בְּנֵי הַבַּיִת וְלִקְּקוּ אֶת הָאֶצְבָּעוֹת מֵהַ"חָכְמוֹת" שֶׁל הַיְּהוּדִי. מְיֻתָּר לְהוֹסִיף, שֶׁסִּפְּקוּ לוֹ עֲבוֹדָה בְּשֶׁפַע, וּבְנוֹסָף לְכָךְ כִּבְּדוּ אוֹתוֹ גַּם בְּמַאֲכָל וּבְמַשְׁקֶה בְּיָד רְחָבָה. בֶּערְקֶע לֹא שָׁאַל שְׁאֵלוֹת אוֹדוֹת כַּשְׁרוּתָם שֶׁל הַמַּאֲכָלִים. הוּא זָלַל וְסָבָא כְּמוֹ גּוֹי וְהִמְשִׁיךְ לְבַדֵּר אֶת הַכַּפְרִיִּים וּלְהַצְחִיקָם בִּבְדִיחוֹתָיו וּבַהֲלָצוֹתָיו.

כָּךְ עָבַר יוֹם אַחַר יוֹם, תּוֹשָׁבֵי הַכְּפָרִים לֹא הִרְפּוּ מִמֶּנּוּ, וְהוּא שָׁכַח לַחְשֹׁב עַל בֵּיתוֹ, אִשְׁתּוֹ וִילָדָיו, עַל יַהֲדוּתוֹ וְעַל נִשְׁמָתוֹ, וְנִטְמַע יוֹתֵר וְיוֹתֵר בֵּין הַגּוֹיִים.

לְעִתִּים הָיָה חוֹזֵר לְבֵיתוֹ בָּעִיר וְאָז קִבְּלָה אִשְׁתּוֹ אֶת פָּנָיו בִּבְכִי וּבְתַחֲנוּנִים שֶׁיְּרַחֵם עָלֶיהָ וְעַל הַיְלָדִים וְיַעֲזֹב אֶת דְּרָכָיו הַנְּלוֹזִים וְיָשׁוּב לִהְיוֹת יְהוּדִי כְּמוֹ כָּל הַיְּהוּדִים – אֲבָל הַשָּׂטָן כְּבָר הֶחֱזִיק אוֹתוֹ בְּצִפָּרְנָיו, וּבִמְקוֹם לְהַטּוֹת אֹזֶן לִדְבָרֶיהָ הַנְּכוֹחִים שֶׁל אִשְׁתּוֹ הַצְּנוּעָה, הִתְנַפֵּל עָלֶיהָ בְּקְלָלוֹת וּבְגִדּוּפִים וְאַף הֶרְאָה לָהּ אֶת נַחַת זְרוֹעוֹ... הוּא גַּם אִיֵּם עָלֶיהָ שֶׁאִם תְּדַבֵּר הַרְבֵּה, יִסְתַּלֵּק מִן הַבַּיִת לְגַמְרֵי וְיִבְרַח לִקְצֵה הָעוֹלָם, וְהִיא תִּשָּׁאֵר עֲגוּנָה שׁוֹמֵמָה וּמְרוּדָה כָּל יְמֵי חַיֶּיהָ.

נֶאֶלְצָה אֵפוֹא חַנָּה הַמִּסְכֵּנָה לִסְפֹּג אֶת הָעֶלְבּוֹנוֹת בְּדוּמִיָּה וְלִסְבֹּל אֶת כָּל הַצָּרוֹת מִבְּלִי לִפְצוֹת פֶּה. כְּדֵי לְפַרְנֵס אֶת עַצְמָהּ וִילָדֶיהָ, שֶׁהָיוּ בִּבְחִינַת "יְתוֹמִים בְּחַיֵּי הָאָב", הִתְחִילָה לִמְכֹּר קְצָת יְרָקוֹת בַּשּׁוּק, וְלִפְנוֹת עֶרֶב הָיְתָה מְכַתֶּתֶת אֶת רַגְלֶיהָ בִּסְבִיבוֹת בָּתֵּי הַכְּנֶסֶת וּמוֹכֶרֶת דִּבְרֵי מַאֲפֶה, וּמִזֶּה הִרְוִיחָה לְמִחְיָתָהּ כְּדֵי לֶחֶם צַר וּמַיִם לַחַץ.

בִּרְבוֹת הַיָּמִים הִתְרַחֵק בֶּערְקֶע יוֹתֵר וְיוֹתֵר מִיַּהֲדוּתוֹ. שָׁמְעוֹ שֶׁל הַחַיָּט הָעַלִּיז הִגִּיעַ לְאָזְנוֹ שֶׁל הַפָּרִיץ, וְהַלָּה הִזְמִין אוֹתוֹ לְבֵיתוֹ וּבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ לְהַרְאוֹת אֶת כֹּחוֹ בְּשַׁעֲשׁוּעִים. בֶּערְקֶע לֹא הִתְמַהֲמֵהַּ הַרְבֵּה וְהִתְחִיל "לְהַרְבִּיץ" בְּדִיחוֹת וַהֲלָצוֹת מְפֻלְפָּלוֹת עַד שֶׁהַפָּרִיץ וּבְנֵי חֲבוּרָתוֹ הִתְפּוֹצְצוּ מִצְּחוֹק עַד לִדְמָעוֹת.

כָּךְ הָפַךְ בֶּערְקֶע לִהְיוֹת בֶּן–בַּיִת אֵצֶל הַפָּרִיץ, עַל שֻׁלְחָנוֹ אָכַל וְאֶת יֵינוֹ שָׁתָה, וּמִלֵּא אֶת כְּרֵסוֹ בְּכָל מִינֵי

מַאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת. שׁוּם חֵטְא לֹא הִרְתִּיעוֹ. יָתֵר עַל כֵּן: עַל מְנָת לִמְצֹא חֵן בְּעֵינֵי הַפָּרִיץ וּמֵרֵעָיו, הוּא כִּוֵּן אֶת חִצֵּי לַעֲגוֹ לְעֵבֶר בְּנֵי עַמּוֹ הַיְּהוּדִים וְצָחַק וְהִתְלוֹצֵץ עַל דַּרְכֵיהֶם וּמִנְהֲגֵיהֶם. דָּבָר זֶה הִשְׂבִּיעַ עוֹד יוֹתֵר אֶת רְצוֹנוֹ שֶׁל הַפָּרִיץ, וְחִבָּתוֹ לְבֶּערְקֶע הָלְכָה וְגָבְרָה, עַד שֶׁהֶחְלִיט לָתֵת לוֹ אֶת הַ"תֹּאַר" "לֵיצַן הֶחָצֵר", כְּמִנְהַג הַפָּרִיצִים בַּיָּמִים הָהֵם, כְּשֶׁכָּל תַּפְקִידוֹ הָיָה לְהַרְבּוֹת צְחוֹק וְהוֹלֵלוּת.

בֶּערְקֶע הֵסִיר מֵעָלָיו אֶת בְּגָדָיו הַיְּהוּדִיִּים וְהִתְלַבֵּשׁ כִּבְנֵי בֵּיתוֹ שֶׁל הַפָּרִיץ. אַף אֶת זְקָנוֹ לֹא הוֹרִיד, כִּי מִזְּמַן לִזְמַן, הָיָה לוֹבֵשׁ שׁוּב אֶת בְּגָדָיו הַקּוֹדְמִים, וְהָיָה בָּא הָעֲיָרָה, מִתְהַלֵּךְ בַּסִּמְטָאוֹת הַצְּפוּפוֹת שֶׁל הַיְּהוּדִים, מִתְבּוֹנֵן אֶל הַמִּתְרַחֵשׁ וּמְרַחְרֵחַ פֹּה וָשָׁם, כְּדֵי שֶׁיּוּכַל לָבֹא אֶל הַפָּרִיץ עִם מִטְעָן חָדָשׁ שֶׁל סִפּוּרִים וּבְדִיחוֹת עַל הַיְּהוּדִים וְעַל חַיֵּיהֶם, מְתֻבָּלִים בְּתוֹסֶפֶת פִּלְפֵּל וּמֶלַח, כָּאֵלֶּה הָעֲרֵבִים לְחִכָּם שֶׁל שׂוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל.

בֶּערְקֶע הָיָה גַּם נִכְנָס לָאַכְסַנְיָה הַיְּהוּדִית שֶׁנִּמְצְאָה בְּאוֹתוֹ כְּפָר, שָׁם כְּבָר הִכִּירוּ אוֹתוֹ הֵיטֵב כְּעוֹבֵר יִשְׂרָאֵל וּכְמוּמָר לְהַכְעִיס, וְהוּא הָיָה אוֹרֵחַ מְאֹד לֹא קָרוּא. אַךְ הוּא דַּוְקָא דָּחַף אֶת עַצְמוֹ לְמָקוֹם בּוֹ לֹא הָיָה רָצוּי, כִּי כֻּלָּם פָּחֲדוּ מִמֶּנּוּ פַּחַד מָוֶת. הַאִם יִבָּצֵר מִבַּרְנָשׁ כָּזֶה לְהַמְצִיא אֵיזוֹ עֲלִילָה נֶגֶד בַּעַל הָאַכְסַנְיָה אוֹ נֶגֶד יְהוּדִי אַחֵר מֵהַכְּפָר?! וּלְהַלְשִׁין עָלָיו בִּפְנֵי הַפָּרִיץ, וְהַמִּסְכֵּן יִהְיֶה צָפוּי לִגְזַר דִּין אַכְזָרִי, בְּהֶתְאֵם לְסַמְכוּתָם שֶׁל הַפָּרִיצִים בַּיָּמִים הָהֵם, שֶׁגּוֹרַל נְתִינֵיהֶם הָיוּ מְסוּרִים בְּיָדָם לְשֵׁבֶט אוֹ לְחֶסֶד.

פֶּרֶק שֵׁנִי

בְּצִלּוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק

בָּעִיר לֶמְבֶּרְג נוֹדַע הַדָּבָר שֶׁבֶּערְקֶע הַחַיָּט סָטָה מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה, נִטְמַע רַחֲמָנָא לִצְּלַן בֵּין הַגּוֹיִים, מָקוֹם שָׁם הוּא מִתְגּוֹרֵר, מִתְנַהֵג כְּגוֹי לְכָל דָּבָר, וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁכָּל תַּפְקִידוֹ בַּאֲחֻזַּת הַפָּרִיץ הוּא לַעֲשׂוֹת אֶת הַיְּהוּדִים לִצְחוֹק, לְלַעַג וְלִשְׁנִינָה. הֶחְלִיט אֵפוֹא הַקָּהָל לְהִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ כִּמְטַחֲוֵי קֶשֶׁת, לְנַדּוֹת אוֹתוֹ וְלֹא לָתֵת לוֹ דְּרִיסַת רֶגֶל בְּבָתֵּי הַכְּנֶסֶת. יָצָא אֵפוֹא הַכָּרוֹז בְּכָל בָּתֵּי הַכְּנֶסֶת בְּלֶמְבֶּרְג, בְּשֵׁם בֵּית הַדִּין, שֶׁבֶּערְקֶע הַחַיָּט יָצָא לְתַרְבּוּת רָעָה וְכִי לְאַף אֶחָד לֹא יִהְיֶה שׁוּם מַגָּע וּמַשָּׂא אִתּוֹ. מְיֻתָּר לְתָאֵר כַּמָּה צַעַר וּבוּשָׁה גָּרַם הַדָּבָר לְאִשְׁתּוֹ הַצְּנוּעָה חַנָּה וְלִקְרוֹבֵי הַמִּשְׁפָּחָה.

בֶּערְקֶע הוֹקִיר אֶת רַגְלָיו מֵהָעִיר וְרַק לְעִתִּים נְדִירוֹת מְאֹד הָיָה מוֹפִיעַ בְּשָׁעָה מְאֻחֶרֶת בַּלַּיְלָה לְיַד דִּירָתוֹ וְדוֹפֵק בַּחַלּוֹן. אִשְׁתּוֹ הַצְּנוּעָה הָיְתָה מְנַסָּה שׁוּב וָשׁוּב לְדַבֵּר עַל לִבּוֹ בִּבְכִי וּבְלֵב מֻרְתָּח שֶׁיַּעֲזֹב אֶת דְּרָכָיו הַנְּלוֹזִים וְיַחֲזֹר לְבֵיתוֹ וּלְמִשְׁפַּחְתּוֹ לִהְיוֹת יְהוּדִי כְּכָל הַיְּהוּדִים. וְאִלּוּ הוּא הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל רֹאשָׁהּ קִיתוֹנוֹת שֶׁל לַעַג וּצְחוֹק, כְּשֶׁהוּא

נֶעֱזָר גַּם בְּאֶגְרוֹפָיו, כָּךְ שֶׁהִיא הָיְתָה מוֹדָה לַה' כְּשֶׁהוּא הָיָה עוֹזֵב אוֹתָהּ לְנַפְשָׁהּ וְחוֹזֵר לַכְּפָר.

בְּיוֹם שִׁשִּׁי אֶחָד יוֹשֵׁב לוֹ בֶּערְקֶע בַּאֲחֻזַּת הַפָּרִיץ כְּשֶׁהוּא שָׁקוּעַ בְּשַׂרְעַפָּיו וּמֹחוֹ רוֹקֵם, כְּדַרְכּוֹ, מְזִמּוֹת חֲדָשׁוֹת שֶׁל צְחוֹק וְתַעֲלוּלִים – וְהִנֵּה הוּא רוֹאֶה מֵרָחוֹק עֲגָלָה מְלֵאָה חֲסִידִים וּבְרֹאשָׁם הָרַבִּי, מִתְקָרֵב אֶל הַכְּפָר וְנוֹסֵעַ הַיְשֵׁר לָאַכְסַנְיָה – כַּנִּרְאֶה לִשְׁבֹּת שָׁם אֶת הַשַּׁבָּת.

חִישׁ מַהֵר הִבְרִיק בְּרֹאשׁוֹ הָרַעְיוֹן לְהִתְאָרֵחַ גַּם הוּא בָּאַכְסַנְיָה בְּשַׁבָּת, לַעֲקֹב אַחֲרֵי הִתְנַהֲגוּתוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק, לְהִתְבּוֹנֵן כֵּיצַד הוּא מִתְפַּלֵּל וְעוֹרֵךְ אֶת שֻׁלְחֲנוֹתָיו, כְּדֵי שֶׁיּוּכַל אַחַר כָּךְ לְהַצִּיג אֶת הַכֹּל בִּפְנֵי הַפָּרִיץ וְאַנְשֵׁי הֶחָצֵר בִּרְאִי עָקֹם וּבְתֵאוּרִים מְגֹחָכִים – וְהַשִּׂמְחָה תִּהְיֶה עֲצוּמָה.

אַךְ בֶּערְקֶע יוֹדֵעַ שֶׁבַּעַל הָאַכְסַנְיָה לֹא יַסְכִּים בְּנָקֵל לְאָרֵחַ אוֹתוֹ בְּצֵל קוֹרָתוֹ, וְלָכֵן רָץ תֵּכֶף אֶל הַפָּרִיץ, וְסִפֵּר לוֹ עַל "יְהוּדוֹן" הַנּוֹשֵׂא אֶת הַתֹּאַר "צַדִּיק" שֶׁנִּקְלַע לָאַכְסַנְיָה וְיִשְׁבֹּת שָׁם אֶת הַשַּׁבָּת, וְכִי תִּהְיֶה זוֹ הִזְדַּמְּנוּת מְצֻיֶּנֶת בִּשְׁבִילוֹ לְהִתְחַקּוֹת אַחֲרֵי מִנְהָגָיו הַמְשֻׁנִּים וְלַעֲרֹךְ מִכָּל זֶה הֲלָצוֹת עֲסִיסִיּוֹת.

"רַעְיוֹן עָצוּם"! צוֹהֵל הַפָּרִיץ לִשְׁמַע דִּבְרֵי בֶּערְקֶע, וְרוֹשֵׁם מִיָּד פֶּתֶק-פְּקֻדָּה לְבַעַל הָאַכְסַנְיָה שֶׁיִּתֵּן לְבֶערְקֶע חֶדֶר מְיֻחָד לַשַּׁבָּת הַקְּרוֹבָה, כּוֹלֵל שְׁלֹשֶׁת הַסְּעֻדּוֹת עַל חֶשְׁבּוֹן הַפָּרִיץ.

עִם הַפֶּתֶק בְּיָדוֹ רָץ בֶּערְקֶע אֶל בַּעַל הָאַכְסַנְיָה, אֲשֶׁר אִם כִּי בְּלִבּוֹ הָיָה רוֹצֶה לְשַׁלֵּחַ אֶת בֶּערְקֶע לְכָל הָרוּחוֹת, הֲרֵי לֹא הָיָה יָכוֹל לְסָרֵב לִפְקֻדָּתוֹ שֶׁל הַפָּרִיץ, וְנֶאֱלָץ הָיָה לְקַבֵּל אֶת "אוֹרְחוֹ" בְּסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת – וּבָאַכְסַנְיָה הִתְחִילוּ הַהֲכָנוֹת לְשַׁבָּת.

וְאָמְנָם לָאַכְסַנְיָה הִגִּיעַ אֶחָד מֵהַצַּדִּיקִים הַמְפֻרְסָמִים עִם מִנְיַן חֲסִידִים מְקֹרָבִים לִשְׁבֹּת שָׁם אֶת הַשַּׁבָּת. עֶצֶם הַנְּסִיעָה הָיְתָה לְפֶלֶא בְּעֵינֵי הַמְקֹרָבִים, וְעוֹד יוֹתֵר תָּמוּהַּ הָיָה עִנְיַן הַחֲנָיָה בְּאַכְסַנְיָה נִדַּחַת זוֹ, בָּהּ בְּשָׁעָה שֶׁהָיְתָה עוֹד שְׁהוּת לְהַגִּיעַ לְלֶמְבֶּרְג לְשַׁבָּת. אַךְ חֲסִידִים אֵינָם שׁוֹאֲלִים שְׁאֵלוֹת. אִם נוֹסְעִים - הֲרֵי בָּרוּר שֶׁיֵּשׁ צֹרֶךְ בְּכָךְ אִם כִּי הַמַּטָּרָה אֵינָהּ נִרְאֵית לָעַיִן...

עִם רֶדֶת הָעֶרֶב הִתְפַּלְּלוּ מִנְחָה וְאַחַר-כָּךְ פָּתְחוּ בְּקַבָּלַת שַׁבָּת.

הַצַּדִּיק בְּעַצְמוֹ עָבַר לִפְנֵי הַתֵּבָה וְהַתְּפִלָּה הָיְתָה אֵשׁ שַׁלְהֶבֶת. הַהִתְלַהֲבוּת וְהַדְּבֵקוּת הִרְעִידָה אֶת לִבּוֹת הַשּׁוֹמְעִים, וְאַף בְּלִבּוֹ שֶׁל הַחַיָּט, בַּעַל הָעֲבֵרָה, זָז מַשֶּׁהוּ... אַךְ בִּהְיוֹתוֹ שָׁקוּעַ בְּמ"ט (59) שַׁעֲרֵי טֻמְאָה, לֹא שָׂם לֵב לְנִצְנוּצֵי הַתְּשׁוּבָה, אֶלָּא רִכֵּז אֶת כָּל חוּשָׁיו כְּדֵי לַעֲקֹב אַחֲרֵי תְּנוּעוֹתָיו שֶׁל הָרַבִּי וּלְחַקּוֹת אֶת קוֹלוֹ הַמִּתְמַשֵּׁךְ וְהַמִּתְרַפֵּק, וְרוֹקֵם בְּמֹחוֹ אֶת הַהַצָּגָה הָעַלִּיזָה שֶׁהוּא יַצִּיג בִּפְנֵי הַפָּרִיץ וּמֵרֵעָיו הַהוֹלְלִים.

מִיָּד אַחֲרֵי הַתְּפִלָּה הֵסֵבּוּ לִסְעֻדַּת הַשַּׁבָּת. הַצַּדִּיק יָשַׁב בְּרֹאשׁ הַשֻּׁלְחָן וַחֲבוּרַת הַחֲסִידִים תָּפְסוּ אֶת

מְקוֹמוֹתֵיהֶם לְאֹרֶךְ הַשֻּׁלְחָן בִּשְׁנֵי הַצְּדָדִים. בֶּערְקֶע הִתְיַשֵּׁב בַּקָּצֶה הַשֵּׁנִי שֶׁל הַשֻּׁלְחָן בְּדִיּוּק מוּל הַצַּדִּיק.

קִדְּשׁוּ עַל הַיַּיִן, נָטְלוּ יָדַיִם, וְהִגִּישׁוּ אֶת הַדָּגִים וּשְׁאָר מַאַכְלֵי הַשַּׁבָּת, כַּנָּהוּג. עֵינֵי הַחַיָּט הָיוּ נְעוּצוֹת כָּל הַזְּמַן בְּפָנָיו שֶׁל הַצַּדִּיק וְאָזְנָיו קָלְטוּ כָּל הֶגֶה שֶׁיָּצָא מִפִּיו.

בְּאֶמְצַע הַסְּעֻדָּה הִתְחִיל הַצַּדִּיק בַּאֲמִירַת דִּבְרֵי תּוֹרָה, אַךְ הַפַּעַם לֹא דִּבֵּר עַל פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, אֶלָּא פָּתַח בְּדִבְרֵי כִּבּוּשִׁין, בְּתָאֲרוֹ אֶת גֹּדֶל הָעֹנֶשׁ עַל עֲבֵרוֹת קַלּוֹת וְעַל עֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת, וְכֵיצַד הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נִפְרָע מִבַּעֲלֵי הָעֲבֵרוֹת שֶׁהָלְכוּ אַחֲרֵי עֲצַת הַיֵּצֶר וְשָׁקְעוּ בְּזֻהֲמַת הַחֵטְא. לְעֻמַּת זֹאת כַּמָּה גָּדוֹל שְׂכָרָם שֶׁל בַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה, הַמִּתְחָרְטִים עַל חֲטָאֵיהֶם, וְחוֹזְרִים בִּתְשׁוּבָה בְּכָל לְבָבָם.

הַמְקֹרָבִים הֶחֱלִיפוּ מַבָּטִים תְּמוּהִים, כְּשֶׁהֵם מְנַסִּים לְנַחֵשׁ אֶת מַשְׁמָעוּת הַשִּׂיחָה הַזּוֹ וּלְהָבִין אֶת הַכַּוָּנָה הַנִּסְתֶּרֶת שֶׁבְּדִבְרֵי הָרַב: הַאִם הִבְחִין הָרַבִּי אֵצֶל מַשֶּׁהוּ אֵיזֶה שֹׁרֶשׁ פּוֹרֶה רֹאשׁ וְלַעֲנָה וְהוּא רוֹצֶה לְעָקְרוֹ בְּעוֹדוֹ בְּאִבּוֹ, וּלְהַחֲזִירוֹ בִּתְשׁוּבָה? כָּךְ חָשַׁב כָּל אֶחָד בְּלִבּוֹ עַד שֶׁבֵּרְכוּ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן וְהָלְכוּ לָנוּחַ.

אַךְ שְׁנָתוֹ שֶׁל בֶּערְקֶע נָדְדָה בְּאוֹתוֹ לֵיל שַׁבָּת, וְהוּא לֹא יָכוֹל הָיָה לְהֵרָדֵם. דְּבָרָיו הַבּוֹטִים שֶׁל הַצַּדִּיק, אֲשֶׁר קֹדֶם הִתְיַחֵס אֲלֵיהֶם בְּחִיּוּךְ נִלְעָג עַל הַשְּׂפָתַיִם, הֵחֵלּוּ לַחְדֹּר לְלִבּוֹ. הָיָה בָּרוּר לוֹ שֶׁהַדְּבָרִים מְכֻוָּנִים אֵלָיו. כָּל הַקֻּפָּה שֶׁל הַשְּׁרָצִים שֶׁהָרַבִּי הֵטִיב כָּל כָּךְ לְתָאֲרָהּ תְּלוּיָה

לוֹ בְּצַוָּארוֹ... אַךְ מִנַּיִן יוֹדֵעַ הַצַּדִּיק, הַבָּא מִמֶּרְחַקִּים, שֶׁהוּא בֶּערְקֶע הִתְדַּרְדֵּר בְּצוּרָה כָּזוֹ?

כָּל הַלַּיְלָה הִתְהַפֵּךְ הַחַיָּט עַל מִשְׁכָּבוֹ. הַדְרַת פָּנָיו שֶׁל הָרַבִּי רִחֲפָה כָּל הַזְּמַן לְנֶגֶד עֵינָיו. קוֹלוֹ הָרוֹעֵם וּדְבָרָיו הַנִּסְעָרִים הִדְהֲדוּ בְּאָזְנָיו בְּלִי הֶרֶף. לָרִאשׁוֹנָה מִזֶּה זְמַן רַב הִרְגִּישׁ בֶּערְקֶע תְּחוּשַׁת אַשְׁמָה, וּלְאַט לְאַט הִתְחִיל לִתְפֹּס מַה גְּדוֹלִים הֵם הַחֲטָאִים שֶׁהוּא חָטָא נֶגֶד אֱ-לֹקֵי יִשְׂרָאֵל...

לַמָּחֳרָת בַּבֹּקֶר שׁוּב הִתְפַּלְּלוּ בְּצִבּוּר. הַצַּדִּיק עַצְמוֹ עָבַר לִפְנֵי הַתֵּבָה, וּפֹה וָשָׁם הִנְעִים בִּנְעִימָה מִתְּפִלּוֹת הַיָּמִים הַנּוֹרָאִים וּבְנִגּוּנִים שֶׁהִזְכִּירוּ אֶת יְמֵי הַתְּשׁוּבָה. וּכְשֶׁהֵסֵבּוּ לִסְעֻדַּת הַיּוֹם, שׁוּב יָשַׁב בֶּערְקֶע בִּקְצֵה הַשֻּׁלְחָן בְּדִיּוּק מוּל הַצַּדִּיק, אֲשֶׁר מִפַּעַם לְפַעַם נָעַץ בּוֹ אֶת מַבָּטוֹ הַחוֹדֵר, הַבּוֹחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב. דּוֹמֶה שֶׁהַצַּדִּיק מֵצִיץ עָמֹק עָמֹק לְתוֹךְ נִשְׁמָתוֹ וְהוּא רוֹאֶה אֶת כָּל מַה שֶּׁהוּא עוֹלֵל בַּזְּמַן הָאַחֲרוֹן, כְּאִלּוּ הַכֹּל גָּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנָיו וְשׁוּם דָּבָר אֵינוֹ נֶעְלָם מִמֶּנּוּ...

וְגַם עַכְשָׁו הָיָה נוֹשֵׂא שִׂיחָתוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק עִנְיַן הַפְּגָם שֶׁהָאָדָם גּוֹרֵם עַל יְדֵי חֲטָאָיו וְאַף עַל פִּי כֵן גָּדוֹל כֹּחָהּ שֶׁל תְּשׁוּבָה, שֶׁעַל יָדָהּ אֶפְשָׁר לְתַקֵּן הַכֹּל וְלַהֲפֹךְ אֶת הַחוֹבוֹת לִזְכֻיּוֹת... הַדְּבָרִים יָצְאוּ מִפִּי הָרַבִּי בְּקוֹל חוֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ וְחָדְרוּ יָשָׁר לְמַעֲמַקֵּי הַלֵּב. בֶּערְקֶע יָשַׁב בְּרֹאשׁ מֻרְכָּן, כְּשֶׁהוּא מְנַסֶּה לְהַסְתִּיר אֶת פֶּרֶץ הַדְּמָעוֹת שֶׁהֵחֵלּוּ מִתְגַּלְגְּלוֹת עַל לְחָיָיו...

אַחַר כָּךְ בֵּרְכוּ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן וְהָלְכוּ לָנוּחַ. בְּעֶרְקֶע כְּבָר לֹא זָז מֵהָאַכְסַנְיָה. הוּא נִכְנַס לְחַדְרוֹ שָׁקוּעַ בְּהִרְהוּרִים כְּבֵדִים.

בַּסְּעֻדָּה הַשְּׁלִישִׁית הִרְחִיב הַצַּדִּיק אֶת הַדִּבּוּר עַל הַמַּעֲלוֹת שֶׁל בַּעַל הַתְּשׁוּבָה, כַּמָּה גָּדוֹל שְׂכָרוֹ וּלְאֵיזוֹ מַדְרֵגוֹת הוּא יָכוֹל לְהַגִּיעַ, שֶׁהֲרֵי 'בְּמָקוֹם שֶׁבַּעֲלֵי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִים אֵין צַדִּיקִים גְּמוּרִים יְכוֹלִים לַעֲמֹד'.

אַחֲרֵי תְּפִלַּת עַרְבִית הִבְדִּילוּ עַל הַכּוֹס, וְהַחֲסִידִים שֶׁהִגִּיעוּ מֵהַסְּבִיבָה לִהְיוֹת בְּצַוְתָּא עִם הַצַּדִּיק, קִבְּלוּ אֶת בִּרְכַּת הַפְּרֵדָה וְנָסְעוּ לְדַרְכָּם. הָרַבִּי נִכְנַס לְחַדְרוֹ, וּבֶּעֶרְקֶע הִתְחִיל לְהִסְתּוֹבֵב בַּפְּרוֹזְדוֹר בְּלִי לָדַעַת אֶת נַפְשׁוֹ מֵרֹב מְבוּכָה. הוּא פָּסַע הֵנָּה וָהֵנָּה מִבְּלִי לִמְצֹא מַרְגּוֹעַ לְנַפְשׁוֹ.

פֶּרֶק שְׁלִישִׁי

דַּרְכֵי תְּשׁוּבָה

דִּבְרֵי הַהִתְעוֹרְרוּת שֶׁל הַצַּדִּיק, שֶׁנָּגְעוּ בַּנִּימִים הַנִּסְתָּרִים שֶׁבְּנַפְשׁוֹ, עוֹרְרוּ סְעָרָה עֲצוּמָה בְּלִבּוֹ. הַצִּיּוּרִים שֶׁל הַגֵּיהִנֹּם וְהַגַּן-עֵדֶן שֶׁהַצַּדִּיק תֵּאֵר בְּשִׂיחוֹתָיו בְּמוּחָשִׁיּוּת רַבָּה, לֹא מָשׁוּ מִנֶּגֶד עֵינָיו. לְרֶגַע נִדְמֶה לוֹ שֶׁהִנֵּה הוּא כְּבָר נִמְצָא בְּעוֹלַם הָאֱמֶת, הִנֵּה מְבִיאִים אוֹתוֹ בִּפְנֵי בֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה, וּמַחֲנוֹת מַחֲנוֹת שֶׁל אַלְפֵי מַלְאֲכֵי חַבָּלָה, שֶׁנּוֹצְרוּ עַל יְדֵי עֲווֹנוֹתָיו הָרַבִּים, מַקִּיפִים אוֹתוֹ מִכָּל צַד וְקוֹרְעִים מִבְּשָׂרוֹ גְּזָרִים גְּזָרִים, וְאַחַר כָּךְ מְטִילִים אוֹתוֹ לְתוֹךְ אֵיזֶה תְּהוֹם עָמֹק וְהוּא נוֹפֵל וְנוֹפֵל, יוֹרֵד וְיוֹרֵד לִשְׁאוֹל תַּחְתִּיּוֹת, הַמַּעֲמִיק וְהוֹלֵךְ לְלֹא סוֹף.

זֵעָה קָרָה כִּסְּתָה אֶת כָּל גּוּפוֹ. הוּא חוֹמֵק הַחוּצָה וּמַתְחִיל לִצְעֹד בְּתוֹךְ הַחֹשֶׁךְ. עֲנָנִים כְּבֵדִים מְכַסִּים אֶת הַשָּׁמַיִם, וְגֶשֶׁם טוֹרֵד הַדּוֹלֵף בְּלִי הֶרֶף וּמַרְטִיב אוֹתוֹ עַד לְשַׁד עַצְמוֹתָיו מַזְכִּיר לוֹ שֶׁבְּעֶצֶם עֲדַיִן הוּא לֹא מֵת, הוּא עוֹד חַי בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְכָאן עוֹד אֶפְשָׁר לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה. עֲדַיִן לֹא הַכֹּל אָבוּד. יֵשׁ רַק לְהִתְגַּבֵּר עַל הַמִּכְשׁוֹלִים, לְהִשְׁתַּחְרֵר מֵהַשְׁפָּעַת הַיֵּצֶר הָרַע, לְהִלָּחֵם נֶגֶד הַהֶרְגֵּלִים הָרָעִים, וְכָךְ לְהִנָּצֵל מִדִּינָהּ שֶׁל גֵּיהִנֹּם.

אוּלָם אֵיךְ עוֹשִׂים זֹאת? אֵיךְ מַגִּיעִים לְשַׁעֲרֵי הַתְּשׁוּבָה? כֵּיצַד מַתְחִילִים וּבַמֶּה פּוֹתְחִים? הֲרֵי לַמְדָן גָּדוֹל אַף פַּעַם לֹא הָיָה. אֵי פַּעַם בֶּעָבָר הָיָה לוֹמֵד דַּף גְּמָרָא, אוֹ מַקְשִׁיב לִדְרָשָׁה שֶׁל מַגִּיד, אֲבָל מִזֶּה זְמַן רַב הִתְיַחֵס לְכָךְ בְּבוּז וּבְלַעַג, בְּנַצְּלוֹ אֶת כָּל הָעִנְיָן כְּחֹמֶר לַהֲלָצוֹתָיו וְלִבְדִיחוֹתָיו, וְאִם כֵּן, אֵיךְ אֶפְשָׁר לְהִנָּתֵק מֵעָבָר כֹּה מְכֹעָר וּלְהִתְקָרֵב לְדַרְכֵי הַתְּשׁוּבָה?

וְהִנֵּה עוֹמֵד בֶּערְקֶע עַל יַד דֶּלֶת חַדְרוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק. הוּא הִשְׁתַּנָּה כֻּלּוֹ, מְכֻנָּס בְּתוֹךְ עַצְמוֹ, שָׁבוּר וְרָצוּץ, לְגַמְרֵי לֹא אוֹתוֹ בֶּערְקֶע...

בַּעַל הָאַכְסַנְיָה נִצַּב מֵרָחוֹק, מִתְבּוֹנֵן בְּתַדְהֵמָה וְאֵינוֹ מַאֲמִין לְמַרְאֵה עֵינָיו. מִי הָיָה יָכוֹל לַעֲלוֹת עַל דַּעְתּוֹ שֶׁדִּבְרֵי הַצַּדִּיק יַשְׁפִּיעוּ עַל בֶּערְקֶע בְּמִדָּה כָּזוֹ, עַד שֶׁהוּא עוֹמֵד כָּעֵת נִרְעָשׁ וְנִפְחָד בַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה וּמִתְחַנֵּן שֶׁיִּתְּנוּ לוֹ לְהִכָּנֵס אֶל הַצַּדִּיק כְּדֵי לְהִתְוַדּוֹת עַל חֲטָאָיו וּלְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ אֶת תְּשׁוּבַת הַמִּשְׁקָל.

הַדֶּלֶת נִפְתַּחַת - וּבֶערְקֶע נִמְצָא בִּפְנִים, בְּיִחִידוּת אֵצֶל הָרַבִּי. זִרְמֵי דְּמָעוֹת זוֹלְגוֹת מֵעֵינָיו. הוּא בּוֹכֶה וּמְקוֹנֵן, מַכֶּה בְּאֶגְרוֹפָיו עַל לִבּוֹ, וּמוֹנֶה בְּקוֹל אֶת כָּל הַחֲטָאִים וְהָעֲווֹנוֹת וְהַפְּשָׁעִים שֶׁעָבַר בִּימֵי חַיָּיו; אֶת הָעֲבֵרוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לַמָּקוֹם וְאֶת הָעֲבֵרוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ. עַד הֵיכָן הִגִּיעַ בְּשִׁפְלוּתוֹ הַנּוֹרָאָה בְּהִתְמָרְדוֹ נֶגֶד מִצְוַת הַבּוֹרֵא. בְּאֵיזוֹ צוּרָה נִלְעֶגֶת עָשָׂה לִצְחוֹק וּלְקֶלֶס כָּל מִנְהָג יְהוּדִי וְכָל דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רֵיחַ שֶׁל קְדֻשָּׁה. הַיֵּצֶר הָרַע שָׁלַט בּוֹ

שִׁלְטוֹן בְּלִי מְצָרִים וְסָחַב אוֹתוֹ מַטָּה מַטָּה עַד לִדְיוֹטָה תַּחְתּוֹנָה. הַאִם יֵשׁ עוֹד תִּקְוָה לְמוּמָר לְהַכְעִיס כָּמוֹהוּ לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה?!

"אֲנִי מוּכָן לַעֲשׂוֹת הַכֹּל כְּדֵי לְכַפֵּר עַל עֲווֹנוֹתַי" — קָרָא בֶּערְקֶע מִנַּהֲמַת לִבּוֹ – "יוֹרֶה לִי הָרַבִּי אֶת הַדֶּרֶךְ לִתְשׁוּבָה, יַטִּיל עָלַי לַעֲשׂוֹת אֶת הַדְּבָרִים הַקָּשִׁים בְּיוֹתֵר: תַּעֲנִיּוֹת, סִגּוּפִים וְעִנּוּיִים, וַאֲנִי מְקַבֵּל עָלַי הַכֹּל בְּרָצוֹן. שׁוּם דָּבָר לֹא יִבָּצֵר מִמֶּנִּי וּבִלְבַד שֶׁבּוֹרֵא הָעוֹלָם, הֶחָפֵץ בִּתְשׁוּבַת רְשָׁעִים, יְרַחֵם עָלַי, יִתֵּן יָד לְרָשָׁע כָּמוֹנִי וִישִׁיבֵנִי אֵלָיו..."

בֶּערְקֶע נָפַל לְרַגְלֵי הַצַּדִּיק וְהִתְחַנֵּן: "אֲנִי רוֹצֶה לַחֲזֹר וְלִהְיוֹת יְהוּדִי, רַבִּי! אֲנִי רוֹצֶה לִהְיוֹת שׁוּב בַּעַל מְלָאכָה פָּשׁוּט, אֵיזֶה בֶּערְקֶע חַיָּט הַיּוֹשֵׁב בְּחַדְרוֹ הַדַּל בְּלֶמְבֶּרְג, מִתְפַּרְנֵס בְּדַחֲקוּת, וְעוֹבֵד אֶת בּוֹרְאוֹ מִבְּלִי לָבֹא אֵלָיו בִּטְרוּנְיוֹת..."

הַצַּדִּיק יָשַׁב נִדְהָם נֹכַח שֶׁטֶף דִּבּוּרָיו שֶׁל בֶּערְקֶע. מִוִּדּוּיוֹ שֶׁל הַבַּרְנָשׁ הָיָה בָּרוּר שֶׁהוּא לֹא פָּסַח, רַחֲמָנָא לִצְּלַן, עַל שׁוּם עֲבֵרָה שֶׁבַּתּוֹרָה. וְאִם כֵּן, מָה עוֹשִׂים עִם בַּרְנָשׁ כָּזֶה? הַאִם יִתָּכֵן שֶׁאָדָם כָּזֶה יִתְהַפֵּךְ מִן הַקָּצֶה אֶל הַקָּצֶה, יֵחָלֵץ מִמַּעֲמַקֵּי הַטֻּמְאָה וְיַעֲבֹר לְעוֹלַם הַקְּדֻשָּׁה? קָשֶׁה מְאֹד לְהַאֲמִין בְּכָךְ. אַךְ הַאִם אֵין זֶה אֶלָּא הִרְהוּר גְּרֵידָא שֶׁמָּחָר אוֹ מָחֳרָתַיִם הוּא יָפוּג וְיֵעָלֵם כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר, וְהוּא יַחֲזֹר שׁוּב אֶל הַגּוֹיִים, רַחֲמָנָא לִצְּלַן, וְשׁוּב יַעֲבֹר

עַל כָּל הָעֲבֵרוֹת שֶׁבָּעוֹלָם וְיִטְבַּע בִּיוֵן הַטֻּמְאָה יוֹתֵר וְיוֹתֵר...?

הַצַּדִּיק נֶאֱנַח עֲמֻקּוֹת. הוּא קָם מִכִּסְאוֹ וְהֵחֵל פּוֹסֵעַ בַּחֶדֶר הֵנָּה וָהֵנָּה. מָה עוֹשִׂים, לְבַל יִדַּח מִמֶּנּוּ נִדָּח? לְפֶתַע עָצַר מִמַּהֲלָכוֹ וְהִתְיַצֵּב עַל יַד בֶּערְקֶע.

"מַה פֵּרוּשָׁהּ שֶׁל תְּשׁוּבָה?" - קָרָא הַצַּדִּיק בְּהַחְדִּירוֹ אֶת מַבָּטוֹ בִּפְנֵי בֶּערְקֶע – "רֵאשִׁית, חַיָּב בַּעַל הַתְּשׁוּבָה לְהִתְרַחֵק מֵהַסְּבִיבָה הַנָּכְרִית, לְהִנָּזֵר מִמַּאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת, לְהַתְחִיל לְהִתְפַּלֵּל כָּל יוֹם בְּצִבּוּר וְאַחַר כָּךְ גַּם לְהִתְעַנּוֹת בִּימֵי שֵׁנִי וַחֲמִישִׁי, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִהְיֶה בְּעֶזְרוֹ!"

אוּלָם בֶּערְקֶע רוֹאֶה בִּתְשׁוּבַת הַצַּדִּיק דְּבָרִים פְּשׁוּטִים מִדַּי וְחוֹשֵׁשׁ שֶׁהַצַּדִּיק אֵינוֹ תּוֹלֶה בּוֹ תִּקְווֹת מְרֻבּוֹת. לֹא יִתָּכֵן שֶׁבִּשְׁבִיל בַּעַל עֲבֵרָה כָּמוֹהוּ תַּסְפִּיק תְּשׁוּבָה כָּזוֹ...

הוּא פּוֹרֵץ אֵפוֹא שׁוּב בִּבְכִי וּבְזַעֲקַת שֶׁבֶר:

"יִסְלַח לִי, כְּבוֹד הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ, אוּלָם מִתְיָרֵא אֲנִי שֶׁמָּא הוּא דּוֹחֶה אוֹתִי בְּקַשׁ... מִי כָּמוֹנִי יוֹדֵעַ עַד מֶה עָצְמוּ עֲווֹנוֹתַי וּפְשָׁעַי וּמַה גְּדוֹלָה אַשְׁמָתִי, וְלָכֵן יוֹדֵעַ אֲנִי שֶׁאֵין דַּי בִּתְשׁוּבָה כָּזוֹ כְּדֵי לְכַפֵּר עַל עֲבֵרוֹת כָּאֵלֶּה. יוֹצִיא נָא לְמַעֲנִי תְּשׁוּבַת מִשְׁקָל כְּבֵדָה בְּיוֹתֵר בְּהֶתְאֵם לְחֻמְרַת הָאֲשָׁמוֹת... הַלְוַאי וְיָכֹלְתִּי לִקְרֹעַ אֶת סְגוֹר לִבִּי וּלְשַׁכְנֵעַ רוּם מַעֲלַת צִדְקָתוֹ שֶׁאֲנִי מִתְחָרֵט בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים עַל כָּל מַה שֶּׁעָשִׂיתִי וְכִי עַז רְצוֹנִי לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה. שׁוּם דָּבָר לֹא יִהְיֶה

קָשֶׁה עֲבוּרִי וְלֹא אֶרָתַע מִשּׁוּם מְשִׂימָה. אֲנִי מוּכָן לְצַיֵּת לִפְקֻדָּתוֹ וּלְקַיֵּם אֶת כָּל מַה שֶּׁיְּצַוֶּה עָלַי מִבְּלִי לִסְטוֹת כְּקוֹצוֹ שֶׁל יוּ"ד. אֲפִלּוּ אִם אֵין לִי כַּפָּרָה אֶלָּא מִיתָה, אֲנִי מוּכָן לָבֹא בָּאֵשׁ וּבַמַּיִם וּבִלְבַד שֶׁאֶזְכֶּה לִסְלִיחָה וּמְחִילָה. יָחוּס נָא הַצַּדִּיק עַל נְשָׁמָה טוֹעָה וְנִדַּחַת כָּמוֹנִי וְאַל יִתֵּן לִי לִטְבֹּעַ יוֹתֵר בִּיוֵן הַמְּצוּלָה. אֲנִי בָּטוּחַ שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שָׁלַח אֶת מַעֲלָתוֹ לְכָאן רַק לְמַעֲנִי. בְּוַדַּאי יֵשׁ לִי עוֹד זְכוּת כָּלְשֶׁהִי בַּשָּׁמַיִם, אוֹ שֶׁזְּכוּת אֲבוֹתַי הִיא שֶׁעָמְדָה לִי לִפְתֹּחַ בְּפָנַי אֶת פִּתְחֵי הַתְּשׁוּבָה. אָנָּא, אַל יַחְשֹׁשׁ לִגְמֹר אֶת הַמְּשִׂימָה וּלְהַרְאוֹת לִי אֶת דֶּרֶךְ הַתְּשׁוּבָה הַנְּכוֹנָה. יַעֲזֹר לִי לְהַגִּיעַ אֶל דֶּרֶךְ הָאֱמֶת וְיוֹרֵנִי כֵּיצַד לְהִתְקָרֵב לְאָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם..."

דְּמָמָה כְּבֵדָה הִשְׂתָּרְרָה בַּחֶדֶר. בֶּערְקֶע עָמַד שָׁחוּחַ וְנִדְכֶּה וְצִפָּה לְמוֹצָא פִּיו שֶׁל הָרַבִּי, אֲשֶׁר שָׁקַע בְּהִרְהוּרִים כְּבֵדִים. לְאַחַר הֲפוּגָה אֲרֻכָּה הִגִּיעוּ לְאָזְנָיו שֶׁל בֶּערְקֶע דְּבָרָיו שֶׁל הָרַבִּי כְּאִלּוּ מִמֶּרְחַקִּים:

"שְׁמָעֵנִי בֶּערְקֶע!" - קָרָא הָרַבִּי – "בַּתְּחִלָּה אָמְנָם לֹא הֶאֱמַנְתִּי שֶׁאַתָּה מִתְכַּוֵּן לְכָךְ בִּרְצִינוּת. אַךְ עַתָּה אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאַתָּה רוֹצֶה בֶּאֱמֶת לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה וּלְהַתְחִיל הַכֹּל מֵחָדָשׁ. וּבְכֵן הַסְכֵּת וּשְׁמַע:

"כְּדֵי לְהַגִּיעַ לִתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה וְלִזְכּוֹת לִסְלִיחָה וּמְחִילָה גְּמוּרָה, עָלֶיךָ לְקַבֵּל עַל עַצְמְךָ לְהִתְעַנּוֹת בְּכָל יְמוֹת הַשָּׁבוּעַ בִּרְצִיפוּת, כְּלוֹמַר לָצוּם מִשַּׁבָּת לְשַׁבָּת, מִבְּלִי לִטְעֹם שׁוּם דָּבָר. רַק בְּשַׁבָּת, שֶׁהַתַּעֲנִית בָּהּ אֲסוּרָה, תַּפְסִיק אֶת הַצּוֹם וְתֹאכַל וְתִשְׁתֶּה כְּדֵי לְקַיֵּם מִצְוַת עֹנֶג

שַׁבָּת. בְּצֵאת הַשַּׁבָּת תַּתְחִיל שׁוּב לָצוּם כָּל יְמוֹת הַשָּׁבוּעַ עַד הַשַּׁבָּת הַבָּאָה. בְּאֹפֶן כָּזֶה תַּמְשִׁיךְ עַד שֶׁיּוֹדִיעוּ לְךָ מִן הַשָּׁמַיִם לְהַפְסִיק אֶת הַצּוֹם. מוּבָן מֵאֵלָיו שֶׁבִּימֵי הַצּוֹם, תֹּאמַר פַּעֲמַיִם בְּיוֹם וִדּוּי, בַּחֲרָטָה עַל הֶעָבָר וּבַקַּבָּלָה עַל הֶעָתִיד, תֹּאמַר תְּהִלִּים בְּכַוָּנָה גְּדוֹלָה וְתַעֲסֹק בַּתּוֹרָה עַד כַּמָּה שֶׁיָּדְךָ מַגַּעַת. וּכְשֶׁתַּעֲשֶׂה כָּל זֹאת בְּדִיּוּק כְּפִי שֶׁאֲנִי מְצַוֶּה עָלֶיךָ, אֲנִי מַבְטִיחֲךָ שֶׁתְּשׁוּבָתְךָ תִּתְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְזַכֶּה לְכַפָּרָה גְּמוּרָה עַל כָּל עֲווֹנוֹתֶיךָ".

פֶּרֶק רְבִיעִי

מְחִילָה גְּמוּרָה

בֶּערְקֶע הַחַיָּט קִבֵּל עַל עַצְמוֹ לַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם בְּנֶאֱמָנוּת וּבְדַיְקָנוּת כָּל מַה שֶּׁהַצַּדִּיק צִוָּה עָלָיו.

עַל אֲחֻזַּת הַפָּרִיץ לֹא רָצָה יוֹתֵר לְהִסְתַּכֵּל. הוּא חָפֵץ הָיָה לִהְיוֹת הַרְחֵק כִּמְטַחֲוֵי קֶשֶׁת מֵהַמָּקוֹם בּוֹ בִּצַּע כָּל כָּךְ הַרְבֵּה עֲבֵרוֹת. הוּא עָזַב אֵפוֹא אֶת הַכְּפָר לְלֹא שְׁהִיּוֹת וְיָצָא הָעֲיָרָה – חֲזָרָה לְלֶמְבֶּרְג.

בְּהַגִּיעוֹ הָעֲיָרָה עִם עֲלוֹת הַשַּׁחַר, חִפֵּשׂ לוֹ רֵאשִׁית כֹּל בֵּית כְּנֶסֶת בְּאֵזוֹר נִדָּח בִּקְצֵה הָעִיר, מָקוֹם שָׁם לֹא הִכִּירוּהוּ. הוּא הִשְׁתַּפֵּךְ בִּתְפִלָּה בִּבְכִי וּבְתַחֲנוּנִים מֵעֹמֶק הַלֵּב, וְשִׁקַּע אֶת כָּל עַצְמוֹתָיו בְּאֵימָה בְּרֶתֶת וּבְזִיעַ בִּתְפִלַּת שַׁחֲרִית זוֹ, הָרִאשׁוֹנָה שֶׁלּוֹ מִזֶּה זְמַן רַב. הַתְּפִלָּה נִמְשְׁכָה שָׁעָה אֲרֻכָּה, כָּל הַמִּתְפַּלְּלִים כְּבָר עָזְבוּ אֶת בֵּית הַכְּנֶסֶת, אַךְ בֶּערְקֶע אֵינוֹ מְסַיֵּם אֶת תְּפִלָּתוֹ. הַשַּׁמָּשׁ, שֶׁתְּחִלָּה לֹא רָצָה לְהַפְרִיעַ לָאוֹרֵחַ הַזָּר בִּתְפִלָּתוֹ הַנִּלְהֶבֶת, לֹא יָכוֹל הָיָה לְהַמְתִּין יוֹתֵר, וְהוּא נִגַּשׁ אֶל בֶּערְקֶע וּבִקְּשׁוֹ שֶׁיְּסַיֵּם אֶת תְּפִלָּתוֹ, כִּי רוֹצֶה הוּא לִסְגֹּר אֶת בֵּית הַכְּנֶסֶת.

בְּשָׁמְעוֹ אֶת דִּבְרֵי הַשַּׁמָּשׁ, פָּנָה אֵלָיו בֶּערְקֶע בְּבַקָּשָׁה, בְּהַדְגִּישׁוֹ כָּל מִלָּה וּמִלָּה בִּנְעִימָה כָּזוֹ כְּאִלּוּ כָּל חַיָּיו תְּלוּיִים בְּמִלּוּי בַּקָּשָׁתוֹ זוֹ:

"יֵשׁ לִי מִשְׁאָלָה גְּדוֹלָה אֵלֶיךָ, וַאֲנִי מִתְחַנֵּן לְפָנֶיךָ שֶׁלֹּא תָּשִׁיב אֶת פָּנַי רֵיקָם. קִבַּלְתִּי עַל עַצְמִי לְהִתְעַנּוֹת מִשַּׁבָּת לְשַׁבָּת, וְעַז רְצוֹנִי לְהִשָּׁאֵר כָּאן בְּבֵית הַכְּנֶסֶת בְּמֶשֶׁךְ כָּל הַשָּׁבוּעַ, כְּדֵי שֶׁלֹּא יַפְרִיעוּ לִי בַּעֲבוֹדַת ה', וַאֲנִי מְבַקֵּשׁ מִמְּךָ שֶׁתַּרְשֶׁה לִי לְהִשָּׁאֵר כָּאן כָּל יְמוֹת הַשָּׁבוּעַ. מְקוֹמִי יִהְיֶה בַּתֵּבָה הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר מִתַּחַת לַבִּימָה, שָׁם אֶהְיֶה סָגוּר בְּמֶשֶׁךְ כָּל הַזְּמַן שֶׁהַמִּתְפַּלְּלִים נִמְצָאִים בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, וְכַאֲשֶׁר אַחֲרוֹן הַמִּתְפַּלְּלִים יַעֲזֹב אֶת הַמָּקוֹם, תִּפְתַּח אֶת הַתֵּבָה וְתִתֵּן לִי לָצֵאת מִמַּחְבּוֹאִי, כְּדֵי שֶׁאוּכַל לְבַלּוֹת אֶת זְמַנִּי בַּתּוֹרָה וּבִתְפִלָּה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, וּבַפְּרוֹזְדוֹר אוּכַל לִישֹׁן קְצָת וְלָנוּחַ לְפִי הַצֹּרֶךְ. וּבְהַשְׁכָּמַת הַבֹּקֶר, כְּשֶׁתָּשׁוּב לִפְתֹּחַ אֶת בֵּית הַכְּנֶסֶת, תִּסְגֹּר אוֹתִי שׁוּב בַּתֵּבָה...

"זֶה יִהְיֶה מִנְהָגִי בְּמֶשֶׁךְ כָּל הַשָּׁבוּעַ" - הִמְשִׁיךְ בֶּערְקֶע – "וְאִלּוּ בְּלֵיל שַׁבָּת, כַּאֲשֶׁר כָּל הַקָּהָל יַעֲזֹב אֶת בֵּית הַכְּנֶסֶת, אַחֲרֵי קַבָּלַת שַׁבָּת וּתְפִלַּת עַרְבִית, תִּתֵּן לִי לָצֵאת מֵהַתֵּבָה. אֲנִי אֵלֵךְ אֶל בֵּיתִי לִסְעֻדַּת הַשַּׁבָּת, כִּי הִנְנִי תּוֹשַׁב הַמָּקוֹם..."

הַשַּׁמָּשׁ הִקְשִׁיב בִּדְרִיכוּת מְרֻבָּה לְמִשְׁאַלְתּוֹ הַמּוּזָרָה שֶׁל הַיְּהוּדִי הַבִּלְתִּי מֻכָּר, וּבִרְאוֹתוֹ שֶׁהַלָּה מִתְכַּוֵּן

לְבָךְ בִּמְלֹא הָרְצִינוּת, לֹא נְתָנוֹ לִבּוֹ לְסָרֵב, וְהוּא הִבְטִיחַ לוֹ שֶׁיַּעֲשֶׂה לְמַעֲנוֹ אֶת כָּל מַה שֶּׁהוּא בִּקֵּשׁ מִמֶּנּוּ.

כָּךְ נִשְׁאַר הַחַיָּט בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, וּבְמֶשֶׁךְ הַשָּׁעוֹת הָרַבּוֹת שֶׁבֵּית הַכְּנֶסֶת הָיָה סָגוּר עָסַק בַּתּוֹרָה וּבַתְּפִלָּה וְהִפִּיל תְּחִנָּתוֹ בִּפְנֵי רִבּוֹן הָעוֹלָמִים, בְּבַקְּשׁוֹ סְלִיחָה וּמְחִילָה וְכַפָּרָה עַל עֲווֹנוֹתָיו. כָּל יוֹם גָּמַר אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים בִּבְכִיּוֹת מְרֻבּוֹת, כַּאֲשֶׁר יָם שֶׁל דְּמָעוֹת שׁוֹטֵף מֵעֵינָיו, וּבִשְׁאֵרִית הַזְּמַן לָמַד תּוֹרָה כְּמִדַּת יְכָלְתּוֹ, וְעֶצֶם הָעֲבְדָּה שֶׁעֲדַיִן נִשְׁאָר מַשֶּׁהוּ בְּזִכְרוֹנוֹ מִמַּה שֶּׁלָּמַד בִּימֵי נְעוּרָיו, נָתְנָה לוֹ קְצָת עִידוּד וְחִזְּקָה בּוֹ אֶת הַתִּקְוָה שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יְקַבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתוֹ וְכִי תַּעֲנִיּוֹתָיו וְסִגּוּפָיו יִתְקַבְּלוּ לְרָצוֹן לִפְנֵי אֲדוֹן כֹּל.

כְּכָל שֶׁהִתְקָרְבָה הַשַּׁבָּת, כֵּן הָיָה לוֹ קַל יוֹתֵר לִסְבֹּל אֶת יִסּוּרֵי הָרָעָב. הַהַרְגָּשָׁה שֶׁהִנֵּה יַגִּיעַ יוֹם הַשַּׁבָּת הַקָּדוֹשׁ וְהוּא יֵצֵא מִמְּקוֹם מִסְתָּרוֹ וְיֵלֵךְ הַבַּיְתָה, אֶל אִשְׁתּוֹ וִילָדָיו וִיקַיֵּם אֶת הַשַּׁבָּת כְּהִלְכָתָהּ בְּמִצְוַת הַבּוֹרֵא וְגַם יִסְעַד אֶת לִבּוֹ בִּסְעֻדַּת הַשַּׁבָּת, נָתְנָה לוֹ אֶת הָעֹז לְהִתְחַזֵּק וּלְקַבֵּל הַכֹּל בְּאַהֲבָה וּבְסַבְלָנוּת.

מֵאִידָךְ, הָיָה בְּעַרְקֶע מָלֵא חֲרָדָה בְּנַסּוֹתוֹ לְתָאֵר לְעַצְמוֹ כֵּיצַד תְּקַבֵּל אֶת פָּנָיו אִשְׁתּוֹ הַכְּשֵׁרָה וְהַצְּנוּעָה, שֶׁהוּא הִשְׂבִּיעַ אוֹתָהּ סֵבֶל כֹּה רַב, גָּרַם לָהּ חֶרְפָּה וּבוּשָׁה וְשָׁבַר אֶת לִבָּהּ בְּהִתְנַהֲגוּתוֹ הַנִּלְוֹזָה. וַהֲרֵי אֵין הִיא יְכוֹלָה לָדַעַת עַד כַּמָּה נִשְׁתַּנָּה בְּיָמִים סְפוּרִים אֵלֶּה וּבְוַדַּאי לֹא תִּתֵּן לוֹ לַעֲבֹר עַל סַף הַבַּיִת. אַף אֵין בְּרֵרָה, יִהְיֶה מַה

שֶׁיִּהְיֶה... סוֹף כָּל סוֹף הִיא תִּהְיֶה מְבֹרֶכֶת לְהַבְחִין בַּשִּׁנּוּי שֶׁחָל בּוֹ וְעוֹד תִּשְׂבַּע נַחַת מִמֶּנּוּ.

לְבַסּוֹף הִגִּיעַ זְמַן כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת. קְהַל הַמִּתְפַּלְלִים הִתְאַסֵּף בְּבֵית הַכְּנֶסֶת. הַחַזָּן פָּתַח בִּתְפִלַּת קַבָּלַת שַׁבָּת, וּלְאַחַר סִיּוּם הַתְּפִלָּה הִתְפַּזֵּר כָּל אֶחָד לְבֵיתוֹ.

לִבּוֹ שֶׁל בֶּערְקֶע, שֶׁהָיָה מֻסְתָּר בַּתֵּבָה הַסְּגוּרָה אֲשֶׁר מִתַּחַת לַבִּימָה, הֵחֵל לִדְפֹּק בְּחָזְקָה, כַּאֲשֶׁר בֵּית הַכְּנֶסֶת הִתְרוֹקֵן. הוּא צִפָּה בִּדְרִיכוּת לָרֶגַע שֶׁאַחֲרוֹן הַמִּתְפַּלְלִים יַעֲזֹב אֶת בֵּית הַכְּנֶסֶת, וְהַשַּׁמָּשׁ יְשַׁחְרֵר אוֹתוֹ מִמַּאֲסָרוֹ. אוּלָם הוּא חִכָּה לַשָּׁוְא. הַקָּהָל עָזַב אֶת בֵּית הַכְּנֶסֶת, וְיַחַד אִתָּם גַּם הַשַּׁמָּשׁ שֶׁשָּׁכַח לְגַמְרֵי אֶת בֶּערְקֶע וְאֶת הַהַבְטָחָה שֶׁנָּתַן לוֹ, וְהָלַךְ לוֹ הַבַּיְתָה לִסְעֹד אֶת סְעֻדַּת הַשַּׁבָּת.

הַנֵּרוֹת וְהָעֲשָׁשִׁיּוֹת הִתְחִילוּ לִדְעֹךְ, וּבְבֵית הַכְּנֶסֶת הִשְׂתָּרְרָה אֲפֵלָה. וְהוּא, בֶּערְקֶע, יוֹשֵׁב מְבֻדָּד לְבַדּוֹ בַּתֵּבָה הַסְּגוּרָה, רָעֵב וְתָשׁוּשׁ אַחֲרֵי צוֹם שֶׁל שִׁשָּׁה יָמִים רְצוּפִים, מִבְּלִי שֶׁיּוּכַל לְקַדֵּשׁ עַל הַיַּיִן וּלְקַיֵּם אֶת מִצְוַת עֹנֶג שַׁבָּת, וַהֲרֵיהוּ כִּמְנֻדֶּה מֵאֱ-לֹקִים וַאֲנָשִׁים...

יוֹתֵר לֹא יָכוֹל הָיָה בֶּערְקֶע לִשְׁלֹט בְּעַצְמוֹ. כָּל מַעְיְנוֹת הַדְּמָעוֹת שֶׁלּוֹ נִפְתְּחוּ בְּבַת אַחַת, וְהוּא גָּעָה בִּבְכִיָּה נוֹרָאָה:

"רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם!" שָׁפַךְ אֶת שִׂיחוֹ לִפְנֵי הַמָּקוֹם, "אֲנִי רוֹאֶה שֶׁתְּשׁוּבָתִי לֹא נִתְקַבְּלָה, וְסִלַּקְתָּ אוֹתִי לְגַמְרֵי

מִמְּחִצָּתְךָ, כִּי אַחֶרֶת לֹא הָיָה הַשַּׁמָּשׁ שׁוֹכֵחַ אוֹתִי, וְהָיָה מְשַׁחְרֵר אוֹתִי מִכִּלְאִי. וּמִכֵּיוָן שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁשּׁוּם דָּבָר אֵינוֹ מִתְרַחֵשׁ בְּלִי הַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, אֲנִי רוֹאֶה בְּכָךְ אוֹת שֶׁאֵינְךָ רוֹצֶה יוֹתֵר לֹא בִּי וְלֹא בִּתְשׁוּבָתִי וְלֹא בְּסִגּוּפַי.

"עֲווֹנוֹתַי אֲשֶׁר רַבּוּ מִסְּפֹר יָצְרוּ בְּוַדַּאי חוֹמַת בַּרְזֶל הַמַּפְסִיקָה בֵּינִי לְבֵינְךָ, עַל כֵּן אֵין לִי בְּרֵרָה אֶלָּא לְבַקֵּשׁ מִלְּפָנֶיךָ, אָבִי וּמַלְכִּי, לְרַחֵם עַל נְשָׁמָה תּוֹעָה כָּמוֹנִי וְלָשִׂים קֵץ לְחַיַּי שֶׁהָפְכוּ עָלַי לְנֵטֶל לִבְלִי נְשֹׂא. קַח נָא אֶת נִשְׁמָתִי וּתְהֵא מִיתָתִי כַּפָּרָתִי, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה עַל עֲבֵרוֹת יְדוּעוֹת, שֶׁרַק מִיתָה מְכַפֶּרֶת עֲלֵיהֶן".

כָּךְ שָׁטַח בָּעֶרֶק אֶת תְּחִנָּתוֹ לִפְנֵי אָבִיו שֶׁבַּשָּׁמַיִם בְּלֵב שָׁבוּר וְרָצוּץ וּבִזְעָקָה גְּדוֹלָה וּמָרָה, עַד שֶׁמֵּרֹב עֲיֵפוּת וַחֲלִשָׁה נִרְדַּם וְשָׁקַע בְּתַרְדֵּמָה עֲמֻקָּה.

וְהִנֵּה בִּשְׁנָתוֹ שׁוֹמֵעַ פִּתְאֹם בָּעֶרֶק אֵיךְ מַשֶּׁהוּ מְדַבֵּר אֵלָיו בְּקוֹל שֶׁלֹּא מֵהָעוֹלָם הַזֶּה: אַל תִּתְיָאֵשׁ וְאַל יִפֹּל רוּחֲךָ! יֵשׁ תִּקְוָה לַשֶּׂה הַנִּדַּחַת... רַק חֲזַק וֶאֱמַץ!

וּבְעוֹדוֹ מְנַסֶּה לִרְאוֹת מִי הוּא הַמְדַבֵּר אֵלָיו, מִתְגַּלֶּה אֵלָיו בַּחֲלוֹמוֹ אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא שֶׁבָּא אֵלָיו לְנַחֲמוֹ וּלְחַזְּקוֹ וּלְאַמְּצוֹ...

"שָׁלְחוּ אוֹתִי מִן הַשָּׁמַיִם לְבַשֵּׂר לְךָ אֶת הַבְּשׂוֹרָה הַטּוֹבָה שֶׁתְּשׁוּבָתְךָ נִתְקַבְּלָה" - אָמַר לוֹ אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא – "מֵעַתָּה אֵינְךָ צָרִיךְ לָצוּם יוֹתֵר. עוֹד מְעַט יָבוֹא הַשַּׁמָּשׁ וְיוֹצִיאֲךָ מִן הַמַּסְגֵּר, תֵּלֵךְ לְבֵיתְךָ וְתִתְעַנֵּג עַל הַשַּׁבָּת

כְּמִצְוַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. מִיָּד אַחֲרֵי שַׁבָּת תִּמְכֹּר אֶת נַחֲלַת בֵּיתְךָ וְתִקְנֶה לְךָ צְרִיף קָטָן עַל יַד הַמִּקְוֶה, וַאֲנִי אָבֹא אֵלֶיךָ כָּל לַיְלָה כְּדֵי לְלַמֵּד אוֹתְךָ תּוֹרָה".

מִיָּד לְאַחַר מִכֵּן נֶעְלַם מֵעֵינָיו אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא, וּבֶּערְקֶע הִתְעוֹרֵר וְהִנֵּה חֲלוֹם. הוּא הִבִּיט סְבִיבוֹ וְרָאָה שֶׁעֲדַיִן הוּא נִמְצָא בַּתֵּבָה הַנְּעוּלָה. בְּלִבּוֹ הִתְחוֹלְלָה סְעָרָה אֲיֻמָּה: הֲיִתָּכֵן שֶׁכָּל זֶה אֵינוֹ אֶלָּא חֲלוֹם שָׁוְא?!

אוּלָם כְּשֶׁשִּׁחְזֵר אֶת כָּל פְּרָטֵי הַחֲלוֹם הַבִּלְתִּי רָגִיל, הִגִּיעַ לִידֵי מַסְקָנָה, שֶׁעוֹד מְעַט קָט יוּכַל לְהִוָּכַח אִם יֵשׁ בַּחֲלוֹם דָּבָר שֶׁל מַמָּשׁ, שֶׁהֲרֵי אִם אָמְנָם יָבוֹא תֵּכֶף הַשַּׁמָּשׁ לִפְתֹּחַ לוֹ אֶת הַפֶּתַח, אֵין סָפֵק שֶׁהָיָה זֶה בֶּאֱמֶת הַמַּלְאָךְ הַמְבַשֵּׂר שֶׁבָּא אֵלָיו בַּחֲלוֹמוֹ, וְכִי עָלָיו לְקַיֵּם בִּשְׁלֵמוּת אֶת כָּל מַה שֶּׁהוּא אוֹמֵר לוֹ. אַךְ אִם הַשַּׁמָּשׁ לֹא יַגִּיעַ, יֵדַע שֶׁהָיָה זֶה חֲלוֹם שָׁוְא.

בֶּערְקֶע לֹא הִסְפִּיק לִגְמֹר אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ, וְהִנֵּה הוּא שׁוֹמֵעַ שֶׁפּוֹתְחִים אֶת דַּלְתוֹת בֵּית הַכְּנֶסֶת וּמִיָּד נִשְׁמָעִים צְעָדָיו שֶׁל הַשַּׁמָּשׁ הַמִּתְקָרְבִים לְמַחְבּוֹאוֹ.

בְּיָדַיִם רוֹעֲדוֹת פָּתַח הַשַּׁמָּשׁ אֶת דֶּלֶת הַתֵּבָה, וּבִרְאוֹתוֹ אֶת בֶּערְקֶע, הוּא נָפַל עַל צַוָּארוֹ וּבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ סְלִיחָה עַל שֶׁשָּׁכַח אוֹתוֹ בְּעֵת שֶׁסָּגַר אֶת שַׁעֲרֵי בֵּית הַכְּנֶסֶת.

"וּבֶאֱמֶת הֲרֵי זֶה מַעֲשֶׂה פֶּלֶא" - הוֹסִיף הַשַּׁמָּשׁ – "גָּמַרְתִּי מִזְּמַן אֶת סְעֻדַּת הַשַּׁבָּת וְשָׁכַבְתִּי לִישֹׁן, אַךְ פִּתְאֹם

מוֹפִיעַ בַּחֲלוֹמִי אִישׁ שֵׂיבָה, בַּעַל הַדְרַת פָּנִים נִפְלָאָה, וְהוּא פּוֹנֶה אֵלַי וְאוֹמֵר לִי: 'רוּץ מַהֵר לְבֵית הַכְּנֶסֶת וְהוֹצֵא אֶת בַּעַל הַתְּשׁוּבָה מֵהַתֵּבָה, אַחֶרֶת לֹא תִּהְיֶה תִּקְוָה לְאַחֲרִיתְךָ'. הִתְלַבַּשְׁתִּי אֵפוֹא חִישׁ מַהֵר וְרַצְתִּי לְכָאן כְּחֵץ מִקֶּשֶׁת. אָנָּא, מְחַל לִי עַל שֶׁגָּרַמְתִּי לְךָ צַעַר בִּשְׁגָגָה".

עַתָּה כְּבָר הָיָה בָּרוּר לְבֶערְקֶע, כִּי אָכֵן זָכָה לִתְשׁוּעַת ה'. הוּא נֶחְפַּז אֵפוֹא לָלֶכֶת הַבַּיְתָה וְלִבּוֹ מָלֵא עַל גְּדוֹתָיו מֵרֹב תּוֹדָה וּבְרָכָה לִשְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ...

פֶּרֶק חֲמִישִׁי

כְּתִינוֹק שֶׁנּוֹלָד מֵחָדָשׁ

בַּעֲלִיצוּת וּבְלֵב קַל צָעַד בֶּערְקֶע לְעֵבֶר בֵּיתוֹ שֶׁנִּמְצָא בַּקָּצֶה הַשֵּׁנִי שֶׁל הָעִיר. בַּחוּץ דָּלַף הַגֶּשֶׁם וְהָרוּחַ חָדְרָה לָעֲצָמוֹת – אוּלָם בֶּערְקֶע לֹא הִרְגִּישׁ בְּכָךְ כְּלָל. גַּם הָרָעָב לֹא הֵצִיק לוֹ יוֹתֵר אִם כִּי שׁוּם דָּבָר לֹא בָּא אֶל פִּיו מִמּוֹצָאֵי שַׁבָּת שֶׁעָבְרָה. הוּא הָיָה נִרְגָּשׁ וְנִסְעָר כֻּלּוֹ מֵרֹב אֹשֶׁר וְגִיל פְּנִימִי. הִתְחַשֵּׁק לוֹ לָצֵאת בְּרִקּוּד שֶׁלְּאַחַר חֲצוֹת בְּתוֹךְ הָרְחוֹבוֹת הַגְּשׁוּמִים.

לְבַסּוֹף הִגִּיעַ לְבֵיתוֹ, שֶׁהָיָה סָגוּר כְּמוֹ כָּל הַבָּתִּים שֶׁמִּסָּבִיב, וּבְנֵי הַבַּיִת נָמוּ אֶת שְׁנָתָם. בֶּערְקֶע דָּפַק בַּדֶּלֶת:

"חַנָּה! פִּתְחִי אֶת הַדֶּלֶת! זֶה אֲנִי, בַּעְלֵךְ בֶּערְקֶע..."

אֵשֶׁת הַחַיָּט הִתְעוֹרְרָה מִשְּׁנָתָהּ, וּבְשָׁמְעָהּ שֶׁבַּעְלָהּ הוּא הַדּוֹפֵק בְּשָׁעָה כֹּה מְאֻחֶרֶת, נִתְקְפָה בַּחֲמַת זַעַם וְהִתְנַפְּלָה עָלָיו בְּמִלִּים מָרוֹת בְּיוֹתֵר:

"אֵיפֹה הָיִיתָ כָּל הַזְּמַן, מוּמָר לְהַכְעִיס כָּמוֹךָ? מִזֶּה חֳדָשִׁים רַבִּים לֹא הֶרְאֵיתָ אֶת צִלְּךָ כָּאן, וְאֵיזוֹ רוּחַ רָעָה הֵבִיאָה אוֹתְךָ פֹּה עַכְשָׁו בְּעִצּוּמוֹ שֶׁל לֵיל הַשַּׁבָּת לְאַחַר חֲצוֹת? לֵךְ לְךָ אֶל הַגּוֹיִם שֶׁלְּךָ וְאֶל הַפָּרִיצִים הַהוֹלְלִים וְהַנַּח

לִי לְנַפְשִׁי... הַאִם לֹא דַּי בַּצָּרוֹת וּבַבִּזְיוֹנוֹת שֶׁסָּבַלְתִּי מִמְּךָ עַד כֹּה? הָיִיתִי מְלֵאַת תּוֹדָה לַה' בְּחָשְׁבִי שֶׁזִּכְרְךָ כְּבָר הוֹלֵךְ וְנִשְׁכָּח מִלֵּב הַבְּרִיּוֹת, וְהִנֵּה שׁוּב הֶחֱזִיר אוֹתְךָ הַשָּׂטָן לְכָאן לְהַשְׁבִּית לִי אֶת מְנוּחַת הַשַּׁבָּת..."

כָּךְ שָׁפְכָה אֵשֶׁת הַחַיָּט אֶת כָּל חֲמָתָהּ עַל רֹאשׁ בַּעְלָהּ, מִבְּלִי שֶׁיִּהְיֶה לָהּ מֻשָּׂג קַל שֶׁבְּקַלִּים אֵיזֶה שִׁנּוּי הִתְחוֹלֵל בְּבַעְלָהּ בְּמֶשֶׁךְ הַשָּׁבוּעַ הָאַחֲרוֹן.

בֶּערְקֶע מִצִּדּוֹ, שֶׁלֹּא כְּהֶרְגֵּלוֹ, לֹא הֵשִׁיב לָהּ אַף בְּמִלָּה קָשָׁה אַחַת עַל כָּל חֵרוּפֶיהָ וְגִדּוּפֶיהָ, בְּיָדְעוֹ עַד כַּמָּה הִיא צוֹדֶקֶת בְּטַעֲנוֹתֶיהָ וְכִי אָכֵן הַכֹּל מַגִּיעַ לוֹ, עֵקֶב כָּל הַסֵּבֶל וְהָעִנּוּיִים שֶׁגָּרַם לְאִשְׁתּוֹ הַמִּסְכֵּנָה. וְלָכֵן הֵשִׁיב בְּשָׂפָה רַכָּה וּבְתַחֲנוּנִים מְרֻבִּים:

"חַנָּה, עֲטֶרֶת רֹאשִׁי, עֲשִׂי נָא עִמָּדִי חֶסֶד, אִם לֹא לְמַעֲנִי, הֲרֵי לְמַעַן כְּבוֹד קְדֻשַּׁת הַשַּׁבָּת. פִּתְחִי אֶת הַדֶּלֶת וּתְנִי לִי לְהִכָּנֵס לַבַּיִת. אֲנִי רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת קִדּוּשׁ וְלֶאֱכֹל אֶת סְעֻדַּת הַשַּׁבָּת כְּמִצְוַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ".

דְּבָרִים נִכְנָעִים כָּאֵלֶּה, שֶׁאֵשֶׁת הַחַיָּט לֹא הָיְתָה רְגִילָה לִשְׁמֹעַ מִפִּי בַּעְלָהּ הַשִּׁכּוֹר וְהַהוֹלֵל, הִגְבִּירוּ עוֹד יוֹתֵר אֶת מְבוּכָתָהּ. הַאִם זֶהוּ בַּעְלָהּ? הַאִם זֶהוּ אָכֵן בֶּערְקֶע שֶׁלָּהּ? הַקּוֹל אָמְנָם קוֹלוֹ שֶׁל בֶּערְקֶע, אוּלָם הַדִּבּוּרִים אֵינָם דִּבּוּרָיו שֶׁל בֶּערְקֶע... אַף פַּעַם בֶּעָבָר לֹא דִּבֵּר אֵלֶיהָ דִּבּוּרִים שְׁקֵטִים וּרְגוּעִים כָּאֵלֶּה... הַאִם הָפַךְ בַּעְלָהּ לִיהוּדִי כָּשֵׁר כָּזֶה שֶׁכָּל חֶפְצוֹ וּרְצוֹנוֹ הוּא רַק לְקַיֵּם אֶת מִצְוַת הַקִּדּוּשׁ וְלֶאֱכֹל סְעֻדָּה לִכְבוֹד שַׁבָּת?!

אַךְ בֶּערְקֶע אֵינוֹ מַרְפֶּה, הוּא מְדַבֵּר שׁוּב וָשׁוּב דִּבְרֵי פִּיּוּס וּמִתְחַנֵּן בִּפְנֵי אִשְׁתּוֹ: "אֲנִי עוֹמֵד בְּתוֹךְ הַגֶּשֶׁם הַשּׁוֹטֵף, אֲנִי רָטוּב לְגַמְרֵי... אָנָּא, אַל תִּתְעַקְשִׁי, כְּבָר מְאֻחָר מְאֹד... עוֹד יִהְיֶה לָךְ זְמַן לַעֲשׂוֹת אִתִּי אֶת חֶשְׁבּוֹן הַנֶּפֶשׁ... פִּתְחִי לִי אֶת הַדֶּלֶת..."

"אֲבָל מַדּוּעַ בָּאתָ רַק עַכְשָׁו, כָּל כָּךְ מְאֻחָר בַּלַּיְלָה, כְּשֶׁהַכֹּל מִסָּבִיב שָׁקֵט וְשָׁקוּעַ בַּאֲפֵלָה? הַאִם לֹא יָכֹלְתָּ לָבֹא בִּתְחִלַּת הַלַּיְלָה, בְּשָׁעָה שֶׁכֻּלָּם בָּאִים לַעֲשׂוֹת קִדּוּשׁ?" הִמְשִׁיכָה חַנָּה לִטְעֹן כְּנֶגְדּוֹ.

"זֶהוּ סִפּוּר שָׁלֵם, רַעְיָתִי, וְעוֹד יִהְיֶה לָנוּ זְמַן לְדַבֵּר עַל כָּךְ. אַךְ תְּחִלָּה תְּנִי לִי לְהִכָּנֵס וְלֹא אֶעֱמֹד בַּגֶּשֶׁם רָטוּב עַד לְשַׁד עַצְמוֹתַי..."

לְבַסּוֹף נֶעֶתְרָה חַנָּה וּפָתְחָה אֶת הַדֶּלֶת. בֶּערְקֶע נִכְנַס אֶל הַבַּיִת כַּאֲשֶׁר בִּרְכַּת "שַׁבָּת שָׁלוֹם" רָחָב מִתְפַּשֵּׁט עַל פִּיו, וְהוֹסִיף בְּחֶדְוָה רַבָּה:

"הַשֶּׁבַח לְאֵ-ל עֶלְיוֹן שֶׁהֶחֱזִיר אוֹתִי לְבֵיתִי וּלְמִשְׁפַּחְתִּי", וְאָז פָּתַח בְּגִיל וּבְשִׂמְחָה בַּאֲמִירַת "שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם"!

הַפְתָּעָתָהּ שֶׁל חַנָּה הָלְכָה וְגָבְרָה מֵרֶגַע לְרֶגַע. "שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם" כָּזֶה לֹא שָׁמְעָה מֵעוֹלָם מִפִּי בַּעְלָהּ. וְהִיא הִזְדָּרְזָה לַעֲרֹךְ אֶת הַשֻּׁלְחָן בְּחַלּוֹת וְיַיִן.

הוּא קִדֵּשׁ עַל הַיַּיִן בְּהִתְלַהֲבוּת גְּדוֹלָה, נָטַל אֶת יָדָיו, וּבְכַוָּנָה רַבָּה בֵּרֵךְ אֶת בִּרְכַּת הַמּוֹצִיא. אֲבָל בְּנַחַת אֶת

מַאַכְלֵי הַשַּׁבָּת, שָׁר אֶת הַזְּמִירוֹת בִּנְעִימָה לְבָבִית וּבֵרֵךְ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן. אַחַר-כָּךְ קָרָא קְרִיאַת שְׁמַע וְשָׁכַב לִישֹׁן עַל הָאָרֶץ...

בְּלֵב הוֹלֵם מֵהִתְרַגְּשׁוּת עָקְבָה חַנָּה אַחֲרֵי בַּעְלָהּ בְּאָכְלוֹ אֶת סְעֻדַּת הַשַּׁבָּת וְהִתְרַגְּשׁוּתָהּ גָּבְרָה וְהָלְכָה כְּשֶׁהִקְשִׁיבָה לְשִׁירֵי הַזְּמִירוֹת שֶׁלּוֹ. בְּקֹשִׁי רַב יָכְלָה לְהִתְגַּבֵּר עַל הִשְׁתּוֹמְמוּתָהּ: מַה קָּרָה פִּתְאֹם לְבַעְלָהּ? הֲרֵי אֵין הִיא מַכִּירָה אוֹתוֹ כְּלָל... הֵן הוּא מִתְנַהֵג כְּצַדִּיק גָּמוּר. רִבּוֹן כָּל הָעוֹלָמִים, מַה מִּתְרַחֵשׁ כָּאן? הַאִם זֶה אָכֵן קוֹרֶה בַּמְּצִיאוּת אוֹ אוּלַי אֵין זֶה אֶלָּא חֲלוֹם תַּעְתּוּעִים...?

חַנָּה לֹא עָצְמָה עַיִן כָּל הַלַּיְלָה. הִיא צִפְּתָה שֶׁכְּבָר יָאִיר הַבֹּקֶר כְּדֵי שֶׁתּוּכַל לִרְאוֹת וּלְהִוָּכַח מַה קָּרָה. אַךְ הַשָּׁעוֹת נָקְפוּ וְנִתְמַשְּׁכוּ כְּשָׁנִים. כָּל הַחֲוָיוֹת שֶׁעָבְרוּ עָלֶיהָ בְּמֶשֶׁךְ כָּל יְמֵי חַיֶּיהָ עַד הַיּוֹם הַזֶּה, עָלוּ וְרָחֲפוּ לְנֶגֶד עֵינֶיהָ.

הַאִם סוֹף סוֹף נִתְעוֹרְרוּ עָלֶיהָ רַחֲמָיו שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וְהָפַךְ אֶת לֵב בַּעְלָהּ לְטוֹבָה?

כְּשֶׁהֵאִיר הַיּוֹם וְהִיא הִבְחִינָה בְּבַעְלָהּ כְּשֶׁהוּא שׁוֹכֵב לְיַד הַדֶּלֶת, עַל הָרִצְפָּה הַקָּרָה בְּלִי כַּר לְרֹאשׁוֹ, נָגַע הַדָּבָר עַד עֹמֶק לִבָּהּ. מַעְיַן רִגְשׁוֹתֶיהָ נִפְתַּח מֵחָדָשׁ וְהִיא הִתְחִילָה לִבְכּוֹת...

גַּם בֶּערְקֶע הִתְעוֹרֵר מִשְּׁנָתוֹ בְּהַשְׁכָּמַת הַבֹּקֶר, נָטַל אֶת יָדָיו כַּדִּין וְהָלַךְ לַמִּקְוֶה לִטְבֹּל לִכְבוֹד שַׁבָּת. אַחַר כָּךְ לָקַח אֶת הַטַּלִּית וְהָלַךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת לְהִתְפַּלֵּל. בְּחָזְרוֹ

מִבֵּית הַכְּנֶסֶת, נָשַׁק בֶּערְקֶע אֶת הַמְּזוּזָה כְּכָל יְהוּדִי כָּשֵׁר, קִדֵּם אֶת פְּנֵי בְּנֵי בֵּיתוֹ בְּבִרְכַּת "שַׁבְּתָא טָבָא", עָשָׂה קִדּוּשׁ, סָעַד אֶת סְעֻדַּת הַשַּׁבָּת בְּנַגְּנוֹ אֶת הַזְּמִירוֹת שֶׁל סְעֻדַּת הַיּוֹם, וּבֵרֵךְ עַל הַמָּזוֹן - הַכֹּל כְּמוֹ יְהוּדִי הַיָּרֵא וְחָרֵד לִדְבַר ה'.

חַנָּה, אִשְׁתּוֹ, לֹא יָכְלָה יוֹתֵר לִשְׁלֹט בְּרִגְשׁוֹתֶיהָ. הִיא מֻכְרָחָה לָדַעַת מַה פֵּשֶׁר כָּל הַשִּׁנּוּי שֶׁחָל בְּהִתְנַהֲגוּתוֹ שֶׁל בַּעְלָהּ. עַתָּה לֹא הִרְפְּתָה מִבַּעְלָהּ:

"אֱמֹר לִי, בֶּערְקֶע, מַה קָּרָה לְךָ? מֵאֵימָתַי הִתְחוֹלְלָה בְּךָ מַהְפֵּכָה כָּזוֹ?"

"חַכִּי מְעַט קָט וְהַכֹּל יִתְבַּהֵר לָךְ", הֵשִׁיב בֶּערְקֶע, "הֲרֵי שַׁבָּת הַיּוֹם. אַחֲרֵי הַבְדָּלָה אֲסַפֵּר לָךְ אֶת הַכֹּל, מִבְּלִי לְהַעְלִים מִמֵּךְ שׁוּם דָּבָר".

כָּךְ עָבַר יוֹם הַשַּׁבָּת. בֶּערְקֶע עָרַךְ אֶת הַסְּעֻדָּה הַשְּׁלִישִׁית וְשָׁר אֶת הַזְּמִירוֹת בְּקוֹל נָעִים שֶׁהִרְעִיד אֶת הַלֵּב בְּתוֹךְ דִּמְדּוּמֵי בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת. לְאַחַר תְּפִלַּת עַרְבִית הִבְדִּיל עַל הַכּוֹס בְּכָל פְּרָטֶיהָ וְדִקְדּוּקֶיהָ, וְרַק אָז הִתְיַשֵּׁב לְיַד הַשֻּׁלְחָן וְסִפֵּר לְאִשְׁתּוֹ אֶת כָּל מַה שֶּׁעָבַר עָלָיו, וְכֵיצַד הָפַךְ בִּן לַיְלָה לְאָדָם אַחֵר, בְּהַשְׁפָּעָתוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק...

כְּשֶׁגָּמַר אֶת סִפּוּרוֹ, פָּנָה לְאִשְׁתּוֹ וְאָמַר לָהּ שֶׁיֵּשׁ בְּדַעְתּוֹ לִמְכֹּר אֶת הַבַּיִת הַזֶּה וְלִשְׂכֹּר לָהֶם דִּירָה לְיַד הַמִּקְוֶה. הוּא סֵרַב לְגַלּוֹת לָהּ אֶת טַעַם הַדָּבָר, אַךְ בִּקֵּשׁ מִמֶּנָּה שֶׁלֹּא תִּתְנַגֵּד, כֵּיוָן שֶׁיֵּשׁ לוֹ בְּעִנְיָן זֶה כַּוָּנָה נִסְתֶּרֶת

לְמַעַן מַטָּרָה קְדוֹשָׁה מְאֹד. בַּתְּחִלָּה לֹא רָצְתָה חַנָּה אֲפִלּוּ לִשְׁמֹעַ עַל כָּךְ. הֲיִתָּכֵן? מִי זֶה הוֹלֵךְ לִמְכֹּר בַּיִת שֶׁהוּא נַחֲלַת אָבוֹת וְעוֹבֵר לְהִתְגּוֹרֵר לִצְרִיף שָׁבוּר וְעָלוּב? אַךְ בֶּערְקֶע עָמַד בְּתָקְפּוֹ עַל דַּעְתּוֹ. בִּרְאוֹתָהּ שֶׁהַחְלָטָתוֹ נְחוּשָׁה, הֵבִינָה שֶׁוַּדַּאי יֵשׁ טַעַם כָּמוּס בַּדָּבָר, וְנֶעֶתְרָה לְבַקָּשָׁתוֹ.

כָּךְ עָבַר בֶּערְקֶע לָגוּר בַּצְּרִיף הַדַּל שֶׁלְּיַד הַמִּקְוֶה. הוּא חָזַר שׁוּב לִמְלֶאכֶת הַחַיָּטוּת, הִתְנַהֵג כִּיהוּדִי פָּשׁוּט וְאַף אֶחָד לֹא הָיָה יָכוֹל לְהַעֲלוֹת עַל דַּעְתּוֹ שֶׁאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא מִתְגַּלֶּה אֵלָיו מִדֵּי לַיְלָה בְּלַיְלָה וְלוֹמֵד אִתּוֹ אֶת הַתּוֹרָה.

פֶּרֶק שִׁשִּׁי

גְּזֵרַת הָרַב

רַבָּהּ שֶׁל לֶמְבֶּרְג בַּיָּמִים הָהֵם הָיָה גָּאוֹן וְצַדִּיק מְפֻרְסָם. כָּל הַיּוֹם עָסַק בְּעִנְיְנֵי הָעִיר וּבְצָרְכֵי הַכְּלָל, הֶחֱזִיק וְנִהֵל יְשִׁיבָה גְּדוֹלָה וְהֵשִׁיב עַל שְׁאֵלוֹת שֶׁהֻפְנוּ אֵלָיו מִכָּל קְצוֹת הָאָרֶץ. וְרַק עִם רֶדֶת הַלַּיְלָה, כְּשֶׁהַהֲמֻלָּה הִשְׁתַּתְּקָה וּתְנוּעַת הַמְבַקְּרִים נִפְסְקָה, הָיָה פּוֹנֶה לְחַדְרוֹ, לִשְׁכַּב וְלָנוּחַ כְּדֵי לְהָפִיג אֶת הָעֲיֵפוּת וּלְהַחֲלִיף כֹּחַ.

קָרוֹב לַחֲצוֹת הַלַּיְלָה הָיָה קָם מִשְּׁנָתוֹ, נוֹטֵל אֶת יָדָיו, מִתְעַטֵּף בַּחֲלוּקוֹ וְיוֹשֵׁב עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה כָּל הַלַּיְלָה עַד עֲלוֹת הַשַּׁחַר, וְאָז הָיָה אוֹמֵר בִּדְבֵקוּת רַבָּה אֶת בִּרְכוֹת הַשַּׁחַר וְהוֹלֵךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת לְהִתְפַּלֵּל כְּוָתִיקִין.

לְעִתִּים קְרוֹבוֹת הָיָה הָרַב מְעוֹרֵר אֶת הַשַּׁמָּשׁ בְּאֶמְצַע הַלַּיְלָה, כְּדֵי שֶׁהַלָּה יְלַוֵּהוּ בְּדַרְכּוֹ לַמִּקְוֶה, כִּי לְפִי הַדִּין אָסוּר לְתַלְמִיד חָכָם לָלֶכֶת בִּיחִידוּת בַּלַּיְלָה. הָרַב הָיָה טוֹבֵל בַּמִּקְוֶה, וּבְשׁוּבוֹ לְבֵיתוֹ הָיָה יוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה בַּסֵּתֶר בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה, וְאַף אֶחָד לֹא יָדַע עַל כָּךְ.

פַּעַם אַחַת, בְּלֶכְתּוֹ לַמִּקְוֶה, בְּשָׁעָה מְאֻחֶרֶת לְאַחַר חֲצוֹת בְּלִוְיַת הַשַּׁמָּשׁ, הִבְחִין הָרַב בְּאוֹר בָּהִיר הַבּוֹקֵעַ

מֵחַלּוֹן הַצְּרִיף שֶׁלְּיַד הַמִּקְוֶה, בְּעֵת שֶׁבְּכָל הָעִיר שָׂרְרָה אֲפֵלָה גְּמוּרָה וְכָל תּוֹשָׁבֶיהָ שְׁקוּעִים הָיוּ בְּשֵׁנָה עֲמֻקָּה. הַדָּבָר הָיָה לְפֶלֶא בְּעֵינֵי הָרַב, וְהוּא שָׁאַל אֶת הַשַּׁמָּשׁ הַאִם יָדוּעַ לוֹ מִי גָּר שָׁם בַּצְּרִיף שֶׁלְּיַד הַמִּקְוֶה.

"כִּמְדֻמַּנִי שֶׁגָּר שָׁם אֵיזֶה חַיָּט, שֶׁהִשְׁתַּכֵּן כָּאן לָאַחֲרוֹנָה", הֵשִׁיב הַשַּׁמָּשׁ, "וְאוֹמְרִים עָלָיו שֶׁאֵינֶנּוּ מִן הַ'מְּיֻחָסִים'..."

"אִם כֵּן, גַּשׁ נָא וְתָצִיץ מַה קּוֹרֶה שָׁם בִּפְנִים וּמַה מִּתְרַחֵשׁ שָׁם בְּשָׁעָה כֹּה מְאֻחֶרֶת בַּלַּיְלָה" - צִוָּה הָרַב עַל הַשַּׁמָּשׁ.

הַשַּׁמָּשׁ דָּפַק עַל הַדֶּלֶת.

"מִי שָׁם?" נִשְׁמַע קוֹל מִבִּפְנִים.

"פְּתַח נָא בְּבַקָּשָׁה אֶת הַדֶּלֶת... זֶה אֲנִי הַדּוֹפֵק, הַשַּׁמָּשׁ שֶׁל הָעִיר, בִּפְקֻדַּת הָרַב!"

בְּשָׁמְעוֹ שֶׁזֶּהוּ הַשַּׁמָּשׁ שֶׁדּוֹפֵק בִּשְׁמוֹ שֶׁל הָרַב, פָּתַח בֶּערְקֶע אֶת הַדֶּלֶת מִיָּד, וְהַשַּׁמָּשׁ נִכְנַס פְּנִימָה.

"מָה אַתָּה עוֹשֶׂה כָּל כָּךְ מְאֻחָר בַּלַּיְלָה? הֲרֵי כָּל תּוֹשָׁבֵי הָעִיר נָמִים אֶת שְׁנָתָם מִזְּמַן, שׁוּם קֶרֶן אוֹר לֹא נִרְאֵית בְּאַף מָקוֹם, וְאִלּוּ אֶצְלְךָ יֵשׁ כָּל כָּךְ הַרְבֵּה אוֹר?..."

– "הֲרֵי רוֹאֶה אַתָּה" - הֵשִׁיב בֶּערְקֶע – "יוֹשֵׁב לוֹ הַחַיָּט וּמְתַקֵּן בְּגָדִים..."

עָזַב אֵפוֹא הַשַּׁמָּשׁ אֶת בֵּית הַחַיָּט וּמָסַר לָרַב שֶׁהַחַיָּט יוֹשֵׁב לוֹ וּמְתַקֵּן בְּגָדִים וְחוּץ מִמֶּנּוּ אֵין אַף אֶחָד בַּבַּיִת, פְּרָט לִבְנֵי הַבַּיִת הַנָּמִים אֶת שְׁנָתָם.

נָחָה דַּעְתּוֹ שֶׁל הָרַב וְהִמְשִׁיךְ בְּדַרְכּוֹ לַמִּקְוֶה. לְאַחַר שֶׁטָּבַל חָזַר הָרַב לְבֵיתוֹ לְשִׁעוּרָיו, וּלְעִנְיָנִים הַנִּשְׂגָּבִים שֶׁהָיָה עוֹסֵק בָּהֶם בִּשְׁעַת רָצוֹן זוֹ שֶׁל אַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר.

כַּעֲבֹר יָמִים אֲחָדִים שׁוּב הָלַךְ הָרַב לִטְבֹּל בַּמִּקְוֶה לְאַחַר חֲצוֹת הַלַּיְלָה. הוּא הֵעִיר אֶת הַשַּׁמָּשׁ, וְיַחְדָּו צָעֲדוּ בַּסִּמְטָאוֹת הָאֲפֵלוֹת שֶׁל הַגֶּטוֹ הַיְּהוּדִי בְּדַרְכָּם לַמִּקְוֶה. מִסָּבִיב שָׂרְרָה חֲשֵׁכָה וַעֲלָטָה, וְרַק מֵחַדְרוֹ שֶׁל הַחַיָּט בּוֹקֵעַ הָאוֹר.

"בְּכָל זֹאת תָּמוּהַּ הַדָּבָר בְּעֵינַי" - פָּנָה הָרַב אֶל הַשַּׁמָּשׁ חַיְיקְל – "לֵךְ שׁוּב וּרְאֵה מָה עוֹשֶׂה שָׁם הַחַיָּט בְּשָׁעָה כֹּה מְאֻחֶרֶת בַּלַּיְלָה".

הָלַךְ אֵפוֹא חַיְיקְל הַשַּׁמָּשׁ, דָּפַק עַל דַּלְתּוֹ שֶׁל הַחַיָּט, נִכְנַס אֶל הַבַּיִת וְחָזַר מִיָּד בְּאוֹתָהּ תְּשׁוּבָה כְּמִלִּפְנֵי יָמִים אֲחָדִים:

"הַחַיָּט יוֹשֵׁב לְיַד הַשֻּׁלְחָן וְתוֹפֵר. מִלְּבַדּוֹ לֹא רָאִיתִי שׁוּם אִישׁ בַּבַּיִת, פְּרָט לִבְנֵי בֵּיתוֹ הַיְשֵׁנִים שְׁנַת יְשָׁרִים".

הִסִּיחַ הָרַב אֶת דַּעְתּוֹ מֵהָעִנְיָן וְהִמְשִׁיךְ בְּדַרְכּוֹ, טָבַל אֶת טְבִילוֹתָיו בַּמִּקְוֶה וְחָזַר לְשִׁעוּרָיו וְלַעֲבוֹדַת הַבּוֹרֵא.

לְאַחַר תְּקוּפָה קְצָרָה הָלַךְ שׁוּב הָרַב לַמִּקְוֶה. הָיָה זֶה לַיְלָה סוֹעֵר בִּמְיֻחָד, וְהָרוּחַ הַחֲזָקָה כִּבְּתָה אֶת הַנֵּר שֶׁל הַפָּנָס שֶׁנִּשָּׂא בִּידֵי הַשַּׁמָּשׁ. הֶחֱזִיק הָרַב בִּידֵי הַשַּׁמָּשׁ וְכָךְ פָּסְעוּ שְׁנֵיהֶם בְּתוֹךְ הָעֲלָטָה – אַךְ רְאֵה זֶה פֶּלֶא: מִבֵּיתוֹ שֶׁל הַחַיָּט בּוֹקֵעַ הָאוֹר וּמַבְהִיק עַד לְמֵרָחוֹק.

עַתָּה הִטְרִיד הַדָּבָר בֶּאֱמֶת אֶת דַּעְתּוֹ שֶׁל הָרַב וְהוּא אָמַר לַשַּׁמָּשׁ:

"חַיְיקְל, סְבוּרַנִי שֶׁאֵין זֶה דָּבָר פָּשׁוּט עִם הַחַיָּט שֶׁלְּךָ... הוֹאֵל נָא לָגֶשֶׁת עוֹד הַפַּעַם וּבְדֹק שׁוּב מַה הוּא עוֹשֶׂה בְּשָׁעָה כֹּה מְאֻחֶרֶת שֶׁלְּאַחַר חֲצוֹת הַלַּיְלָה!"

דּוֹפֵק הַשַּׁמָּשׁ שׁוּב בַּדֶּלֶת. בֶּערְקֶע הַיּוֹדֵעַ כְּבָר מֵרֹאשׁ מִי הוּא הַדּוֹפֵק, פּוֹתֵחַ מִיָּד אֶת הַדֶּלֶת, וְשׁוּב רוֹאֶה הַשַּׁמָּשׁ אֶת הַמַּחֲזֶה הַמֻּכָּר: בֶּערְקֶע יוֹשֵׁב לְיַד שֻׁלְחַן עֲבוֹדָתוֹ וְעוֹסֵק בִּתְפִירָה.

הַשַּׁמָּשׁ מִסְתַּכֵּל בְּכָל הַצְּדָדִים, בּוֹלֵשׁ בְּמַבָּטוֹ אֶת כָּל פִּנּוֹת הַבַּיִת אַךְ אֵין הוּא רוֹאֶה מְאוּמָה. הָאִשָּׁה וְהַיְלָדִים שְׁקוּעִים בְּשֵׁנָה, וּמִלְּבַד זֹאת אֵין הוּא מַבְחִין בְּשׁוּם דָּבָר חָרִיג.

חָזַר חַיְיקְל אֶל הָרַב וְאוֹמֵר:

"רַבִּי, חֲבָל עַל הַטִּרְחָה... אֵין מַה לְּחַפֵּשׂ וְאֵין מַה לִּרְאוֹת. חַיָּט כְּכָל הַחַיָּטִים, יוֹשֵׁב וְתוֹפֵר בֶּגֶד לְאוֹר הַנֵּר. אֵין שׁוּם סִבָּה לִהְיוֹת מֻטְרָד בְּשֶׁל כָּךְ, רַבִּי".

- "אַךְ הַדָּבָר הוּא בְּכָל זֹאת לְפֶלֶא בְּעֵינַי" – מְדַבֵּר הָרַב כְּאִלּוּ לְעַצְמוֹ – "הַאִם אֵין לוֹ מַסְפִּיק זְמַן בַּיּוֹם לַעֲשׂוֹת אֶת מְלַאכְתּוֹ וְהוּא צָרִיךְ לַעֲבֹד לֵילוֹת שְׁלֵמִים? רְאֵה, חַיְיקְל, זוֹ הַפַּעַם הַשְּׁלִישִׁית שֶׁאָנוּ רוֹאִים אֶת הָאוֹר דּוֹלֵק בְּחַדְרוֹ שֶׁל הַחַיָּט, וּבְכָל פַּעַם אָנוּ מוֹצְאִים אוֹתוֹ כְּשֶׁהוּא עָסוּק בִּתְפִירָה, הַאֵינְךָ סָבוּר שֶׁהַדָּבָר אֵינוֹ פָּשׁוּט כְּלָל וְעִקָּר?"

הַשַּׁמָּשׁ לֹא עָנָה. הוּא יוֹדֵעַ שֶׁהָרַב אֵינוֹ זָקוּק לְהַסְכָּמָתוֹ. אִם הָרַב קוֹבֵעַ שֶׁהַדָּבָר אֵינוֹ פָּשׁוּט - וַדַּאי יֵשׁ דְּבָרִים בְּגוֹ.

אַחֲרֵי דְּמָמָה קְצָרָה מִזְדַּקֵּף הָרַב וְאוֹמֵר:

"בֹּא עִמָּדִי, חַיְיקְל. הוֹבִילֵנִי נָא, בְּמָטוּתָא מִמְּךָ, לְדַלְתּוֹ שֶׁל הַחַיָּט. עַז חֶפְצִי לְהָצִיץ בְּעַצְמִי וְלִרְאוֹת מַה מִּתְרַחֵשׁ שָׁם בְּדִירָתוֹ שֶׁל הַחַיָּט".

דָּפַק הָרַב בַּדֶּלֶת, וּמִבִּפְנִים נִשְׁמַע הַקּוֹל:

- "מִי שָׁם?"

- "זֶה אֲנִי, הָרַב. פְּתַח אֶת הַדֶּלֶת, לְמַעַן הַשֵּׁם!"

- "הָרַב?!" - קָרָא בְּעִרְקֶע הַמֻּפְתָּע, וּפָתַח מִיָּד אֶת הַדֶּלֶת.

הַשַּׁמָּשׁ נִשְׁאַר לַעֲמֹד בַּחוּץ, וְאִלּוּ הָרַב נִכְנַס פְּנִימָה וְסָגַר אֶת הַדֶּלֶת אַחֲרָיו. וּמִיָּד פָּרְצָה מִפִּי הָרַב קְרִיאַת תִּמָּהוֹן:

"מַדּוּעַ כֹּה חָשׁוּךְ כָּאן?! הֲרֵי רַק לִפְנֵי רֶגַע בָּקַע מֵחַלּוֹנְךָ אוֹר גָּדוֹל, וְעַתָּה שׂוֹרֶרֶת כָּאן חֲשֵׁכָה וַעֲלָטָה?..."

"לֹא נִשְׁתַּנָּה דָּבָר בְּבֵיתִי, רַבִּי, לֹא כִּבִּיתִי שׁוּם נֵרוֹת" - אָמַר בֶּערְקֶע – "הִנֵּה אַדְלִיק אֵיזֶה נֵר... אוֹרֵחַ כָּל כָּךְ חָשׁוּב בְּבֵיתִי... זוֹהִי בֶּאֱמֶת זְכִיָּה גְּדוֹלָה בִּשְׁבִילִי..."

וּכְשֶׁהִדְלִיק בֶּערְקֶע אֶת הַנֵּר, רָאָה הָרַב לְפָנָיו חֶדֶר קָטָן וְדַל עִם חֲפָצִים זוֹלִים פְּזוּרִים מִסָּבִיב, וְחַיָּט פָּשׁוּט נִצָּב לְפָנָיו...

"אֱמֹר לִי אֶת הָאֱמֶת" - פָּנָה אֵלָיו הָרַב כְּשֶׁהוּא מֵישִׁיר אֶת מַבָּטוֹ בְּפָנָיו שֶׁל הַחַיָּט – "וְאַל תַּעְלִים מִמֶּנִּי שׁוּם דָּבָר. מְשֻׁכְנָע אֲנִי עַתָּה כִּי הַדָּבָר אֵינוֹ חָלָק. וַהֲרֵי אֲנִי גּוֹזֵר עָלֶיךָ, בְּסַמְכוּתִי כְּרַב בְּיִשְׂרָאֵל וּכְמָרָא דְּאַתְרָא, שֶׁתְּסַפֵּר לִי אֶת כָּל הָאֱמֶת, וּמַה מִּסְתַּתֵּר מֵאֲחוֹרֵי כָּל זֹאת!"

"רַבִּי, כְּבוֹד תּוֹרָתוֹ הֶעֱמִיד אוֹתִי בְּמַצָּב מֵבִיךְ מְאֹד" - קָרָא בֶּערְקֶע בַּאֲנָחָה כְּבֵדָה – "כִּי אֵין לִי רְשׁוּת לְגַלּוֹת אֶת הַדָּבָר. אוּלָם מֵאַחַר וּכְבוֹדוֹ גָּזַר עָלַי בְּכֹחַ הַתּוֹרָה בְּתוֹר מָרָא דְּאַתְרָא – אֵין לִי בְּרֵרָה. אֵאָלֵץ לְסַפֵּר אֶת הָאֱמֶת, אַךְ הָעִנְיָן חַיָּב לְהִשָּׁאֵר סוֹד כָּמוּס בְּיוֹתֵר. וּבְכֵן, יֵדַע אֵיפוֹא, כְּבוֹד הָרַב, כִּי אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא מִתְגַּלֶּה אֵלַי בְּכָל לַיְלָה וְלוֹמֵד אִתִּי תּוֹרָה, וְזֶהוּ מְקוֹר הָאוֹר הַבּוֹקֵעַ מֵחַלּוֹנִי, אַךְ מִקָּרוֹב הַדָּבָר שׁוֹנֶה. לְשַׁמָּשׁ, בְּתוֹר אָדָם פָּשׁוּט, נִדְמֶה שֶׁהוּא רוֹאֶה חִזָּיוֹן גַּשְׁמִי: יוֹשֵׁב לוֹ חַיָּט וּמְתַקֵּן בְּגָדִים. אַךְ כְּבוֹדוֹ, בְּתוֹר גָּאוֹן וְגָדוֹל בַּתּוֹרָה וּבְיִרְאָה, אֲשֶׁר עֵינָיו פְּקוּחוֹת

לִרְאוֹת בְּתוֹךְ תּוֹכָם שֶׁל דְּבָרִים, אֵינוֹ רוֹאֶה מַה שֶּׁנִּרְאֶה בְּדִמְיוֹנוֹ שֶׁל אִישׁ פָּשׁוּט. אַףְ מִכֵּיוָן שֶׁהוּא לֹא זָכָה עֲדַיִן לְגִלּוּי אֵלִיָּהוּ, לָכֵן לְגַבֵּי כְּבוֹדוֹ שׂוֹרֶרֶת אֲפֵלָה בַּבַּיִת, כְּפִי שֶׁזֶּה בַּמְּצִיאוּת, וְלָכֵן אֵין כְּבוֹדוֹ רוֹאֶה מְאוּמָה".

אֵין לְתָאֵר אֶת הָרֹשֶׁם הָעַז שֶׁעָשׂוּ דִּבְרֵי הַחַיָּט עַל רַבָּהּ שֶׁל לֶמְבֶּרְג. פֵּרוּשׁ הַדָּבָר שֶׁהַחַיָּט אֵינֶנּוּ בַּעַל מְלָאכָה פָּשׁוּט, אֶלָּא צַדִּיק נִסְתָּר הַזּוֹכֶה לְגִלּוּי אֵלִיָּהוּ וְלִלְמֹד אֶצְלוֹ סִתְרֵי תּוֹרָה.

הָרַב בִּקֵּשׁ מִמֶּנּוּ שֶׁיֹּאמַר לוֹ דְּבַר תּוֹרָה שֶׁלָּמַד מִפִּי אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא זָכוּר לְטוֹב. מִיָּד עָמַד בֶּערְקֶע וְהִשְׁמִיעַ בִּפְנֵי הָרַב חִדּוּשׁ נִפְלָא שֶׁלֹּא שְׁמָעַתּוֹ אֹזֶן מֵעוֹלָם.

עָמַד הָרַב נִרְגָּשׁ עַד מְאֹד וּמָלֵא הִתְפַּעֲלוּת, וְהוֹדָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל אֲשֶׁר זִכָּהוּ לִשְׁמֹעַ תּוֹרָה מִמָּקוֹר כֹּה נִשְׂגָּב. שָׁעָה אֲרֻכָּה הִשְׁתַּעְשֵׁעַ הָרַב וְשָׁתָה בַּצָּמָא אֶת דִּבְרֵי הַתּוֹרָה שֶׁיָּצְאוּ מִפִּיו שֶׁל הַחַיָּט. לְבַסּוֹף קָבְעוּ שֶׁהָרַב יָבוֹא אֶל בֶּערְקֶע בְּכָל לֵיל שַׁבָּת, כְּדֵי לִלְמֹד אֶצְלוֹ אֶת הַחִדּוּשִׁים שֶׁהוּא קִבֵּל מֵאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא.

מֵאָז הָיָה רַבָּהּ שֶׁל לֶמְבֶּרְג אוֹרֵחַ קָבוּעַ אֵצֶל בֶּערְקֶע בְּכָל לֵיל שַׁבָּת, וְהָיָה נִשְׁאָר שָׁם עַד אוֹר הַבֹּקֶר. בֶּערְקֶע מָסַר לָרַב חֵלֶק מֵהַחִדּוּשִׁים שֶׁקִּבֵּל מֵאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא, וְהָרַב הָיָה מִתְעַנֵּג עַל כָּךְ בַּהֲנָאָה עִלָּאִית.

הָרַב חָלַק כָּבוֹד רַב לַחַיָּט בְּיָשְׁבוֹ בְּבֵיתוֹ, אַךְ מִחוּץ לַבַּיִת, כְּשֶׁהָיָה פּוֹגֵשׁ אֶת בֶּערְקֶע בָּרְחוֹב, אֲפִלּוּ לֹא הִסְתַּכֵּל

עָלָיו. כִּי כָּךְ הָיָה רְצוֹנוֹ. הוּא נִשְׁאַר נֶחְבָּא אֶל הַכֵּלִים, חַיָּט פָּשׁוּט, "בַּעַל מְלָאכָה" רָגִיל, וְשׁוּם יְלוּד אִשָּׁה פְּרָט לָרַב, לֹא יָדַע דָּבָר וַחֲצִי דָּבָר עַל גְּדֻלָּתוֹ וּלְאֵיזֶה דְּרָגוֹת הִגִּיעַ בַּנִּגְלֶה וּבַנִּסְתָּר.

פֶּרֶק שְׁבִיעִי

בִּמְקוֹם בַּעֲלֵי תְּשׁוּבָה

עָבְרוּ שָׁנִים אֲחָדוֹת וְהָרַב הִמְשִׁיךְ לִלְמֹד אֵצֶל בֶּערְקֶע אֶת הַתּוֹרָה שֶׁהָיָה לוֹמֵד מִפִּי אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא וְהָיָה מִתְעַנֵּג עָלֶיהָ לְלֹא גְּבוּל.

פַּעַם אַחַת, בְּעֵת שֶׁגָּמְרוּ לִלְמֹד, פָּנָה הָרַב אֶל בֶּערְקֶע וְאָמַר לוֹ:

"לָאַחֲרוֹנָה הִתְחִילוּ סְפֵקוֹת מְכַרְסְמִים בְּלִבִּי. הַתַּעֲנוּג שֶׁיֵּשׁ לִי מֵהַלִּמּוּד אִתְּךָ הוּא כֹּה גָּדוֹל שֶׁלְּעִתִּים אֲנִי חוֹשֵׁב: מִי יוֹדֵעַ? הֲרֵי אֵינֶנִּי אֶלָּא בָּשָׂר וָדָם, וְלֹא פַּעַם קָרָה שֶׁקָּשֶׁה לְהַבְחִין בֵּין טוֹב לְרַע. וּלְפֶתַע מִתְעוֹרֵר בִּי הַחֲשָׁשׁ שֶׁ... שֶׁמִּי יוֹדֵעַ אִם הַתּוֹרָה שֶׁאֲנִי לוֹמֵד אֶצְלְךָ אֵינוֹ בָּא חַס וְשָׁלוֹם מִמָּקוֹר לֹא טָהוֹר... וְלַמְרוֹת שֶׁאֲנִי מַרְגִּישׁ לְפִי דֶּרֶךְ הַלִּמּוּד וּלְפִי הַשִּׂמְחָה שֶׁזֶּה מְעוֹרֵר בִּי, שֶׁהַחִדּוּשִׁים הֵם לַאֲמִתָּהּ שֶׁל תּוֹרָה וְכִי הֵם בָּאִים מִסִּטְרָא דִּקְדֻשָּׁה, אַף עַל פִּי כֵן כְּדֵי לְהַרְגִּיעַ אֶת רוּחִי וּכְדֵי שֶׁלֹּא יַטְרִידוּ אוֹתִי מַחֲשָׁבוֹת שֶׁל סָפֵק, הָיִיתִי רוֹצֶה לְקַבֵּל אֵיזֶה אוֹת אוֹ מוֹפֵת שֶׁאָמְנָם כָּךְ הוּא הַדָּבָר, וְלָכֵן הָיִיתִי מְבַקֵּשׁ מִמְּךָ שֶׁתְּשׂוֹחֵחַ עַל כָּךְ עִם רַבְּךָ, עִם אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא..."

"כְּבוֹד הָרַב צוֹדֵק בְּהֶחְלֵט" - הֵשִׁיב בֶּערְקֶע – "מְבָרְחִים בֶּאֱמֶת לְקַבֵּל אוֹת וְסִימָן שֶׁחִדּוּשֵׁי הַתּוֹרָה שֶׁאֲנִי מְזַכֶּה בָּהֶם אֶת כְּבוֹדוֹ, נוֹבְעִים מִמָּקוֹר שֶׁל קְדֻשָּׁה. זֶה טִבְעִי מְאֹד שֶׁמִּתְעוֹרְרִים אֶצְלוֹ סְפֵקוֹת כָּאֵלֶּה, כַּאֲשֶׁר הַחִדּוּשִׁים הָאֵלֶּה מָעֳבָרִים אֵלָיו עַל יְדֵי בְּרִיָּה שְׁפָלָה וַעֲלוּבָה כָּמוֹנִי". כַּאֲשֶׁר הָרַב הִגִּיעַ בַּפַּעַם הַבָּאָה לְבֵיתוֹ שֶׁל הַחַיָּט, בִּשֵּׂר לוֹ בֶּערְקֶע כִּי יֵשׁ לוֹ תְּשׁוּבָה עַל סְפֵקוֹתָיו:

"הֵבֵאתִי אֶת בַּקָּשָׁתוֹ בִּפְנֵי אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא וְהוּא אָמַר לִי כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה: אֱמֹר לְמָרָא דְּאַתְרָא שֶׁל לֶמְבֶּרְג, שֶׁכְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה לוֹ הוֹכָחָה שֶׁחִדּוּשֵׁי הַתּוֹרָה הַנִּשְׁמָעִים מִפִּי בָּאִים מִמְּקוֹר הַקְּדֻשָּׁה - אֲנִי מַבְטִיחַ לוֹ, שֶׁכָּל זְמַן שֶׁהַחַיָּט, הַמּוֹסֵר לוֹ אֶת חִדּוּשֵׁי הַתּוֹרָה, יִמָּצֵא בֵּין הַחַיִּים, לֹא יָמוּת שׁוּם יְהוּדִי מִתּוֹשָׁבֵי לֶמְבֶּרְג - -"

תְּשׁוּבָתוֹ זוֹ הִכְּתָה בְּתַדְהֵמָה אֶת הָרַב. הָכֵיצַד? הֲיִתָּכֵן שֶׁבְּעִיר וָאֵם בְּיִשְׂרָאֵל כְּמוֹ לֶמְבֶּרְג, הַמְאֻכְלֶסֶת, בְּלִי עַיִן הָרַע, בַּאֲלָפִים וּרְבָבוֹת מִיִּשְׂרָאֵל, לֹא יִקְרֶה אַף מִקְרֶה שֶׁל פְּטִירָה, רַחֲמָנָא לִצְלַן? הֲרֵי זֶה הַפְלֵא וָפֶלֶא!...

אוּלָם הָרַב שָׁמַר מְאֹד אֶת הַדָּבָר. בְּכָל פַּעַם שֶׁהוּא שָׁמַע שֶׁמַּכְרִיזִים עַל הַלְוָיָה, הָיָה הָרַב שׁוֹלֵחַ אֶחָד מֵאַנְשֵׁי בֵּיתוֹ כְּדֵי לְבָרֵר מִי הוּא הַנִּפְטָר וְאֵיפֹה הָיָה מִתְגּוֹרֵר.

וְאָכֵן, תָּמִיד הָיָה הָאִישׁ חוֹזֵר וּבְפִיו הַתְּשׁוּבָה: הַנִּפְטָר אֵינוֹ מִכָּאן. הוּא הָיָה גָּר בִּכְפָר, בָּעֲיָרָה שֶׁבַּסְּבִיבָה, וְהֵבִיאוּ אוֹתוֹ לִקְבוּרָה בְּלֶמְבֶּרְג. אוֹ: מִישֶׁהוּ מֵת בְּבֵית הַהֶקְדֵּשׁ, אֵיזֶה עוֹבֵר–אֹרַח, לֹא מִתּוֹשָׁבֵי הָעִיר.

כָּךְ עָבְרָה תְּקוּפָה אֲרֻכָּה, וְאַף אֶחָד מִתּוֹשָׁבֶיהָ שֶׁל לֶמְבֶּרְג אָכֵן לֹא נִפְטַר לְבֵית עוֹלָמוֹ. עַתָּה יָדַע הָרַב בְּבֵרוּר שֶׁחִדּוּשֵׁי הַתּוֹרָה בָּאִים מִמְּקוֹר הַקְּדֻשָּׁה וְלֹא הָיָה גְּבוּל לְשִׂמְחָתוֹ.

פַּעַם אַחַת בְּיוֹם שִׁשִּׁי אֶחָד, שָׁמַע הָרַב אֶת קוֹלוֹ שֶׁל הַשַּׁמָּשׁ שֶׁל "חֶבְרָא קַדִּישָׁא" הַקּוֹרֵא לַצִּבּוּר לְהַלְוָיָתוֹ שֶׁל אֶחָד מִתּוֹשָׁבֵי לֶמְבֶּרְג...

בְּפַחַד וּבִרְעָדָה שָׁלַח הָרַב מִיָּד אֶת אֶחָד מֵאַנְשֵׁי הַבַּיִת לָרְחוֹב כְּדֵי לְבָרֵר מִיהוּ הַנִּפְטָר, וְצִוָּה עָלָיו לַחֲזֹר מִיָּד וּלְהָבִיא לוֹ אֶת הַתְּשׁוּבָה.

לֹא עָבְרָה שָׁעָה קַלָּה וְהַשָּׁלִיחַ חוֹזֵר וּבְפִיו הַמַּעֲנֶה:

הַנִּפְטָר הוּא אֵיזֶה חַיָּט עָנִי, שֶׁהָיָה גָּר בַּצְּרִיף הֶעָלוּב שֶׁלְּיַד הַמִּקְוֶה - - -

זַעֲקַת שֶׁבֶר פָּרְצָה מִפִּי הָרַב בְּשָׁמְעוֹ אֶת דִּבְרֵי הַשָּׁלִיחַ. הוּא בֵּרֵךְ בִּרְכַּת "דַּיַּן הָאֱמֶת" וְקָרַע קְרִיעָה, וּמִיָּד הֶעֱבִירוּ אֶת פְּקֻדָּתוֹ לַ"חֶבְרָא קַדִּישָׁא" שֶׁיָּבִיאוּ אֶת אֲרוֹנוֹ שֶׁל הַחַיָּט לְבֵית הַכְּנֶסֶת הַגָּדוֹל, וְשָׁם יִשָּׂא עָלָיו הֶסְפֵּד הָרַב בְּעַצְמוֹ.

הַשְּׁמוּעָה עָבְרָה חִישׁ מַהֵר בֵּין תּוֹשָׁבֵי הָעִיר. הַיְדִיעָה שֶׁהָרַב נִתְקַף בְּיָגוֹן כֹּה גָּדוֹל עֵקֶב מוֹתוֹ שֶׁל הַחַיָּט, כְּאִלּוּ עוֹלָמוֹ חָרַב עָלָיו, עוֹרְרָה תִּמָּהוֹן רַב, וְהַתּוֹשָׁבִים נָהֲרוּ בַּהֲמוֹנֵיהֶם לְבֵית הַכְּנֶסֶת, מָקוֹם שָׁם הֻצַּב אֲרוֹנוֹ שֶׁל הַחַיָּט עַל יַד אֲרוֹן-הַקֹּדֶשׁ, וְהָרַב נָשָׂא עָלָיו דִּבְרֵי הֶסְפֵּד נִרְגָּשִׁים

בְּיוֹתֵר. הוּא גִּלָּה בִּפְנֵי הַצִּבּוּר אֶת כָּל פָּרָשַׁת חַיָּיו שֶׁל הַחַיָּט, מֵאָז יְמֵי נְעוּרָיו, אֶת נַפְתּוּלָיו עִם הַיֵּצֶר הָרַע וּמַאֲבַק הַגְּבוּרָה שֶׁלּוֹ לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה גְּמוּרָה, עַד שֶׁזָּכָה לְהַגִּיעַ לַמַּדְרֵגָה הַנִּשְׂגָּבָה, שֶׁאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא זָכוּר לְטוֹב נִתְגַּלָּה אֵלָיו בְּכָל לַיְלָה וְלָמַד אִתּוֹ אֶת סִתְרֵי הַתּוֹרָה. "וְאִלּוּ אֲנִי, רַב הָעִיר, עָמְדָה לִי זְכוּתִי רַק פַּעַם אַחַת בְּשָׁבוּעַ לִשְׁמֹעַ מִפִּיו שֶׁל הַנִּפְטָר הַקָּדוֹשׁ, הַמֻּטָּל כָּאן לְפָנֵינוּ, מְעַט מִזְּעֵיר מֵאוֹתָם חִדּוּשִׁים נִפְלָאִים שֶׁהוּא שָׁמַע מִפִּי אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא!"

דִּבְרֵי הַהֶסְפֵּד שֶׁל הָרַב עָשׂוּ רֹשֶׁם כַּבִּיר עַל אַנְשֵׁי הָעִיר, שֶׁזֶּה עַתָּה נוֹדַע לָהֶם שֶׁצַּדִּיק וְקָדוֹשׁ כָּזֶה חַי הָיָה בְּתוֹכָם - וְהֵם לֹא יָדְעוּ. הַהַלְוָיָה יָצְאָה מִבֵּית הַכְּנֶסֶת כַּאֲשֶׁר הָרַב וְכָל נִכְבְּדֵי הָעִיר יַחַד עִם אַלְפֵי הַתּוֹשָׁבִים צוֹעֲדִים אַחֲרֵי הָאָרוֹן, וְהַצַּדִּיק הַנִּסְתָּר, ר' בֶּערְקֶע הַחַיָּט, הוּבָא לִקְבוּרָה בְּכָבוֹד גָּדוֹל.

פָּרָשַׁת חַיָּיו הַמֻּפְלָאָה וְהַיְחִידָה בְּמִינָהּ שֶׁל הַחַיָּט הַחוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה, נִרְשְׁמָה לְזִכָּרוֹן בְּפִנְקַס הַקְּהִלָּה, לְמַעַן יִלְמְדוּ הַדּוֹרוֹת הַבָּאִים מוּסַר-הַשְׂכֵּל עַד הֵיכָן מַגִּיעָה כֹּחָהּ שֶׁל תְּשׁוּבָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה:

"בְּמָקוֹם שֶׁבַּעֲלֵי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִים, אֵין צַדִּיקִים גְּמוּרִים יְכוֹלִים לַעֲמֹד!"

״אֵל נָא רְפָא נָא לָהּ״ (במדבר יב, יג)

צילה בת **איריס**
רפואה שלימה
בתוך שאר חולי ישראל מהרה
אמן!

״נֵר השם נִשְׁמַת אָדָם״ (משלי כ, כז)

לעילוי נשמת:
ר׳ ***יחיא זכריה*** בן **עוואד**,
מרת **רומיה** בת **סאלם**,
יוסף בן **זהרה**,
חיים בן **ברכה**,
דוד בן **אסתר**
תנצב״ה.

סגולת השעתים וחצי:

הסגולה לרפואה / ישועה / להצלחה / לזיווג / לזש״ק וכל מילי דמיטב.
גברים - שעתיים לימוד תורה (לא תהילים ולא ״שנים מקרא ואחד תרגום״)
בתענית דיבור ללא הפסקה.
נשים - חצי שעה ספר ״שערי תשובה״ של רבנו יונה.
3 חודשים רצוף - כל יום כולל שבתות, חגים וצומות.
הפסקה בדיבור - מתחיל שעתיים מחדש.
יום - מהבוקר ועד השינה.
במידה ופספסתם יום - מתחילים 3 חודשים מחדש.

סגולת השמחה:

ב"ה ישועות רבות זוכים עמך בית ישראל בפרנסה, בריאות ועוד...
בזכות השירים והריקודים בשמחה לכבוד השי"ת!
גם אתם מוזמנים להצטרף למעגל הישועות הענק! ולשיר כל יום
במשך רבע שעה: "**עִבְדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה**" (תהלים ק, ב)
לפירוט הישועות ראו נא במדור '**הכרת הטוב**'

1. שרים בפעם הראשונה:

עִבְדוּ עִבְדוּ עִבְדוּ עִבְדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה, עִבְדוּ עִבְדוּ עִבְדוּ עִבְדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה, בֹּאוּ לְפָנָיו לְפָנָיו בִּרְנָנָה, בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה, בֹּאוּ לְפָנָיו לְפָנָיו בִּרְנָנָה, בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה.

2. משלבים את שם **הוי"ה** בשיר, כך:

אומרים בקול רם את האו"ת **יֵ' (בניקוד ציריה)** וחוזרים על השיר "**עִבְדוּ ...**"
אומרים בקול רם את האו"ת **הֵ' (בניקוד ציריה)** וחוזרים על השיר "**עִבְדוּ ...**"
אומרים בקול רם את האו"ת **וֵ' (בניקוד ציריה)** וחוזרים על השיר "**עִבְדוּ ...**"
אומרים בקול רם את האו"ת **הֵ' (בניקוד ציריה)** וחוזרים על השיר "**עִבְדוּ ...**"

3. מברכים אחד את השני. ניתן לשמוע את השירה הנפלאה
מפיו של כבוד הרב **אמנון יצחק** שליט"א בליווי מוזיקלי.

נ.ב. הסגולה בעקבות הספרים הנפלאים על השמחה:
שמחת עולם וכן **וישמחו בך ישראל** מאת הרב **ישראל שלמה** שליט"א.

סְגֻלָּה לְפַרְנָסָה טוֹבָה (סגולת הביסים):

וְכָתַב הָרַהַ"ק **רַבִּי מְנַחֵם מֶנְדְּל מֵרִימְנוֹב זיע"א,**
שֶׁכֵּיוָן שֶׁכָּל הַשֶּׁפַע שֶׁל כָּל שָׁבוּעַ יוֹרֵד בְּשָׁעָה זוֹ, לָכֵן יְכַוֵּן הָאָדָם בַּאֲכִילָתוֹ אֶת סְעוּדָה שְׁלִישִׁית לְהַמְשִׁיךְ שֶׁפַע לְכָל הַשָּׁבוּעַ כֻּלּוֹ. דְּהַיְנוּ, שֶׁבַּחֲתִיכַת הַחַלָּה הָרִאשׁוֹנָה שֶׁאוֹכֵל יְכַוֵּן לְהַמְשִׁיךְ שֶׁפַע לְיוֹם רִאשׁוֹן, וּבַחֲתִיכָה הַשְּׁנִיָּה לְיוֹם שֵׁנִי, וְכֵן הָלְאָה, וּבִזְכוּת כָּךְ מֻבְטָח לוֹ שֶׁלֹּא יֶחְסַר לוֹ שֶׁפַע שֶׁל פַּרְנָסָה לְכָל הַשָּׁבוּעַ כֻּלּוֹ.
וְכֵן כָּתַב בַּעַל הַ"**בְּנֵי יִשָּׂשכָר" זיע"א,**
שֶׁמְּסֻגֶּלֶת סְעוּדָה זוֹ לְפַרְנָסָה טוֹבָה, מִפְּנֵי שֶׁסְּעוּדָה זוֹ הִיא כְּנֶגֶד יַעֲקֹב אָבִינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם אֲשֶׁר בִּקֵּשׁ מֵהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: "וְנָתַן לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבֶגֶד לִלְבֹּשׁ" וְכוּ'.
וְכֵן כָּתַב **רַבִּי פִּנְחָס מִקּוֹרִיץ זיע"א,**
שֶׁשָּׁעָה זוֹ הִיא עֵת רָצוֹן לִפְעֹל בָּהּ פַּרְנָסָה טוֹבָה לְכָל הַשָּׁבוּעַ כֻּלּוֹ.
(ע"פ הספר ישמחו במלכותך - הדרך לזכות לאורה הגדול של שבת המלכה).